

Kongelige Forordninger,
Placater og Rescripter
for Postværket i Norge

1650 – 1814

samlet av

Oddbjørn Salte

Forord

Det norske postvesen ble opprettet 17 januar 1647, og skulle være i virksomhet fra 1. mai samme år. Den første forordning om det norske postvesen som ble utstedt kjennes ikke. Kong Christian IV døde 28. februar 1648, og Kong Frederich III overtok tronen. Den første forordning vi kjenner til som angår posten i Norge er signert Frederich III og datert 9. aug. 1650. I årene som følger ble det jevnlig utstedt forordninger som gjaldt kongerikene Danmark og Norge. Noen av forordningene er felles for Danmark og Norge, og noen gjelder bare Norge. All utenriks post fra Norge skulle gå via København, og da gjaldt portotakstene fra København. Som følge av dette har jeg stort sett utelatt rene danske interne forordninger, men forsøkt å få med de forordningene som kan knyttes til norsk utenriks postgang. Postvesenet var fra starten av på private hender. Generalpostamtet ble opprettet i 1711, og det norske Postverk ble inkludert i 1719. Kongelig General-Postdirection fra februar 1809.

De tidlige portotakster var komplekse og var strengt knyttet til avstander. Dermed ble det svært kostbart å sende et brev. Følgelig kjennes det svært få private brev fra den tidligste tiden. Dels fordi den alminnelige mann ikke var skrivefør, og dels fordi kostnadene med å sende et brev var svært høye. Den tidligste korrespondansen som vi kjenner er stort sett handelskorrespondanse og offentlige tjenestebrev.

Norge ble den 18 januar 1814 formelt overgitt til Sverige av Kong Frederik VI ved Fredsslutningen i Kiel. Allerede fra 20. juni 1813 hadde problemene ved postgangen mellom Danmark og Norge eskalert, og postgangen ble svært vanskelig og uregelmessig fram til våren 1814. Dermed var dansketiden over, og vi skulle forholde oss til Sverige fram til 1905. Det norske postvesen fikk da en selvstendig stilling.

Dette kompendiet inneholder dansketidens Forordninger og Rescripter for det norske Postvæsen fra 1650 til 1814. Mye av dette finnes referert i Jacob Henric Schou's nedtegninger i 25 bind. Flere forordningers tekst mangler her av forskjellige grunner, dels fordi de er blitt erstattet av nyere forordninger og dels fordi kun innhold blir referert. Jeg har vært i Rigsarkivet i København og lett etter noen av disse forordningene som det refereres til av Schou, uten å lykkes så langt. Postmuseet har heller ikke kunnet hjelpe med noen av de gjeldende forordninger som jeg mangler i oversikten. Ved henvendelse til det danske Postmuseet fikk jeg kopi av en forordning fra 1732 som inneholder portotakstene til europeiske byer, ikke helt den jeg var på jakt etter, men spennende og aktuell for den som vil fordype seg i portotakster midt på 1700-tallet. Mye av stoffet i dette kompendiet finnes elektronisk på Nasjonalbiblioteket. En del av de skannede bøkene foreligger på Nasjonalbiblioteket i ypperlig kvalitet, men det er tungvint å søke i disse. Google har også skannet en del av grunnlaget for dette kompendiet, og her er det nesten håpløst å søke i teksten. I kildeoversikten på neste side er kildene jeg har brukt listet opp med link til de aktuelle sider hvor de forskjellige oppslagene kan finnes på nettet. Jeg har forsøkt å angi hvor de enkelte forordninger/rescripter er lokalisert, men det finnes flere versjoner av kildematerialet og følgelig stemmer ikke alltid sideangivelsen.

I innholdsfortegnelsen har jeg angitt kildene slik:

(rk) Rigsarkivet i København, (ro) Riksarkivet i Oslo, (ss) Statsarkivet i Stavanger, (sk) Statsarkivet i Krittiansand, (p) Postmuseet, (s) Schous Forordninger, (f) Fogtmans Rescripter, (a) Algreen-Ussing Rescripter (w) Wessel-Bergs Rescripter og (c) Collegial Tidende 1813. (nl) Norsk Lovsamling. (sc) Schmidts Love og Forordninger.

I mange av referansene til Rescripter, Placater, Forordninger osv. refereres snarere innhold enn den eksakte ordlyd. Dette er egentlig et problem i forhold til målsetningen med dette kompendiet, men det vil føre til uforholdsmessig mye arbeid å søke opp alle disse dokumentene for å få de i originaltekst. Riksarkivet i Oslo og Postmuseet vil nok ha noe av det som mangler, men det vil da kreves besøk på disse arkivene. Det danske Postmuseet i København, Enigma, vil også ha en del av dette materialet, men er åpent bare en dag i måneden.

Kilder:

Rigsarkivet i København
Tele & Postmuseet i København
Riksarkivet i Oslo
Postmuseet
Nasjonalbiblioteket (NB)
Norsk Historisk Leksikon

[Alm. Norsk Lovsaml. 1660-1870 Otto Mejlænder \(Chra. 1872\)](#)
[Norsk Lovsaml. 1660-1860 Bd. I. Otto Mejlænder \(Chra. 1859\)](#)
[Love, Anordn, Tract. II 1784-1813 Julius Aug. S Schmidt](#)
[Forordn, aabne Breve I 1648-1770 Julius Aug. S Schmidt](#)
[Forordn, aabne Breve II 1771-1813 Julius Aug. S Schmidt](#)
[Norsk Lovsamling 1667-1858 Berg/Ytter \(Chra. 1859\)](#)
[Forordninger,.. 1558-1660 V.A.Secher \(1907\)](#)

På forsiden er et Postførerskilt fra 1700-tallet fra Tele & Postmuseet i København. Takk til Arvid Løhre for dette.

Schous forordninger

Schous forordninger er en kronologisk oversikt over kongelige forordninger og åpne brev, samt trykte anordninger som ble utstedt i kongens eget navn og under hans segl, samlet av jurist og etatsraad Jacob Henrik Schou (1745-1840). (danske encyclopedi)

Forordning var en av mange betegnelser som ble brukt om lover eller rettsforskrifter av allmenn gyldighet og var en form for løpende lovgivning. Instruks til embetsmenn ble ofte kalt [reskripter](#).

Bind 1 er tilgjengeliggjort av tingbokprosjektet på UiOs nettsider, mens de resterende finnes digitalisert av Nasjonalbiblioteket. Serien er også utstyrt med et register.

Schou I 1670-1699	Schou IX 1785-1788	Schou XVII 1814-1817	Bind 15: 1793-1822
Schou II 1699-1730	Schou X 1789-1792	Schou XVIII 1818-1822	Alfabetisk register
Schou III 1730-1746	Schou XI 1793-1796	Schou XIX 1823	Index Postvæsen
Schou IV 1746-1765	Schou XII 1797-1799	Schou XIX-4 1826	Schou på NB
Schou V 1766-1774	Schou XIII 1800-1803	Schou XX 1829-1833	Miiiletabell 1786 I
Schou VI 1775-1777	Schou XIV 1804-1808	Schou XXII 1838-1839	Miiiletabell 1786 II
Schou VII 1778-1780	Schou XV 1808-1811	Schou XXIII 1839-1843	
Schou VIII 1781-1784	Schou XVI 1812-1813	Schou XXIV 1844-1847	

UiO Institutt for arkeologi, konservering og historie. Det humanistiske fakultet

<http://www.hf.uio.no/iakh/forskning/prosjekter/tingbok/lover-reskripter/schous-forordninger/>

Wessel Bergs Reskripter

Kongelige Reskripter, Resolutioner og Collegial-Breve for Norge : i Tidsrummet 1660-1813 / udgivne i Udtog af Fr. Aug. Wessel-Berg i 1847. Fredrik August Wessel-Berg var en norsk jurist og embetsmann.

Registerbind	Bind 2: 1746-1780	Bind 4: 1797-1813
Bind 1: 1660-1746	Bind 3: 1781-1796	Index Postvæsen

<http://www.hf.uio.no/iakh/forskning/prosjekter/tingbok/lover-reskripter/wessel-berg/>

Laurids Fogtmans Reskripter

Kongelige Reskripter, Resolutioner og Collegial-Breve for Danmark og Norge : i Tidsrummet 1660-1812 / udgivne i Udtog af Laurids Fogtman.

Index Vol 1 1660-1800 *	Vol 5 Bind 2 1754/1765	Vol 6 Bind 6 1791/1792	Vol 6 Bind 12 1803/1804
Index Vol 2 1660-1800 *	Vol 6 Bind 1 1766/1776	Vol 6 Bind 7 1793/1794	Vol 6 Bind 13 1805
Vol 1 1660/1670	Vol 6 Bind 2 1777/1784	Vol 6 Bind 8 1795/1796	Vol 6 Bind 14 1807/1808
Vol 4 Bind 1 1730/1739	Vol 6 Bind 3 1785/1786	Vol 6 Bind 9 1797/1798	Vol 7 Bind 1 1808/1809
Vol 4 Bind 2 1740/1746	Vol 6 Bind 4 1787/1788	Vol 6 Bind 10 1799/1800	Vol 7 Bind 2 1810
Vol 5 Bind 1 1746/1754	Vol 6 Bind 5 1789/1790	Vol 6 Bind 11 1801/1802	Vol 7 Bind 3 1811/1812
Index Postvæsen	Fogtman VII-3 1812 Postvæsen register		

Digital from University of Virginia <https://catalog.hathitrust.org/Record/009793881>

* *Digital from University of Princeton* <https://catalog.hathitrust.org/Record/008975669>

T. Algreen-Ussings Reskripter

Kongelige Reskripter, Resolutioner og Collegial-Breve for Danmark og Norge : i Tidsrummet 1813-1830 / udgivne i Udtog af T. Algreen-Ussing.

Index 1660-1830 Bind 1	Vol 7 Bind 4 1813	Vol 7 Bind 8 1820/1821	Vol 7 Bind 13 1830
Index 1660-1830 Bind 2	Vol 7 Bind 5 1814/1815	Vol 7 Bind 9 1822/1823	Bind 1 1849/1851
Index Postvæsen	Vol 7 Bind 7 1818/1819	Vol 7 Bind 10 1824/1825	Bind 2 1864/1865

Digital from University of Virginia <https://catalog.hathitrust.org/Record/009793881>

Collegial Tidende for Danmark og Norge 1813

Digital from University of California :

<https://babel.hathitrust.org/cgi/pt?id=uc1.a0001770742;view=1up;seq=41;size=125>

Det finnes også to trebinds verk med Reskripter av Casper Peter Rothe (1754), og av Johann Ludvig Lybecker (1772), men disse finnes ikke elektronisk.

Prom. = promulgere v. -ede. bringe til offentlighedens kundskab; bekendtgøre

2 Skilling Danske = 1 Lybsk Skilling (ℓß) (Ivar Sundsbø, Norske Brev før 1855)

Innhold

Kongelig Forordning 9 Aug. 1650	11
Forordning om Post-Værket imellem Danmark og Norge.	11
Kongelig Forordning 30 Nov. 1653	12
Forordning om Post-Budene over Danmark og Norge.....	12
Kongelig Rescript 24 Dec. 1661.....	16
Ang. Postvæsenet i Norge. (w).....	16
Kongelig Rescript 20 Marts 1663.....	16
Ang. Postvæsenets Anrettelse i Nordlandene. (w)	16
Kongelig Forordning 12 Nov. 1665.....	16
Ang. Straf for Forsømmelse med Posten. (w).....	16
Kongelig Rescript 12 Aug. 1670.....	16
Ang. uforholdne Charger og Bestillinger i Norge. (w).....	16
Kongelig Rescript 20 Febr. 1671.....	16
Ang. Fri passage af Commerce Breve. (w)	16
Kongelig Forordning 28 Febr. 1685.....	16
Ang. den norske Post-Breves Betalings Undersleb. (s).....	17
Kongelig Forordning 19 Mart. 1687.....	17
Ang. den norske Post fra Kiöbenhavn. (s)	17
Kongelig Forordning 9 Jul. 1687	17
Ang. den ridende Post til Hamborg. (s)	17
Kongelig Rescript 8 Jan. 1689.....	17
Ang. Den Svenske Post imellem Helsingör og Hamburg. (w).....	17
Kongelig Rescript 25 April. 1693	17
Ang. Hvorledes de Kongelige Betjente skal tituleres (w).....	17
Kongelig Forordning 25 Dec. 1694.....	18
Post-Ordning i Danmark og Norge, samt Fyrstendömmene. (s)	18
Kongelig Rescript 3 Nov. 1696.....	21
Ang. Indlevering af Breve paa det Norske Postcontoir (w).....	21
Kongelig Rescript 30 Sept. 1699	22
Ang. Ansögnung af Postbonden for Vaage Gjeld (w).....	22
Kongelig Forordning 28 Nov. 1699	22
Ang. ny Almanakk. (s).....	22
Kongelig Rescript 19 Oct. 1706	22
Ang. Portofrihed for Militaire Breve (w).....	22
Kongelig Rescript 29 Jan 1707.....	22
Ang. Mandskaber som har udtjent som Postdreng (w).....	22
Kongelig Forordning 13 Apr. 1708.....	22
Forbud – At ingen maa sende Breve med den Svenske Post (s)	22
Kongelig Rescript 29 Juli 1711.....	22
Ang. at alle Postbönders Sönnar for Udskrivning skulle være frie (w)	22
Kongelig Forbud 2 Febr. 1714	23
Ang. Ingen Breve i Danmark maa sendes med anden Leilighed (s).....	23
Kongelig Rescript 22 Oct. 1714	23
Ang. Kongl. Betjentes Frihed (w).....	23
Kongelig Forordning 8 Apr. 1715	23
Ang. Böders udpankning for Breve sendt med anden Leilighed (s)	23
Kongelig Rescript 2 Aug. 1717	23
Ang. Forandring paa den norske Post (w).....	23
Kongelig Forordning 10 Apr. 1720.....	23
Ang. Om den gangbare Myndt i Danmark (s)	23
Anordning og Reglement 15 Apr. 1720.....	24
Anordning og Reglement om General-Postamtet (w).....	24
Kongelig Forordning 29 Apr. 1720	24
Ang. Om Textens Forandring (s).....	24

Kongelig Rescript 29 Apr. 1720	24
Ang. Cautioner til Postmestrene i Norge (w)	24
Kongelig Forordning 29 Apr. 1720	24
Taxtens Forandring paa de norske Post-Breve (p).....	24
Kongelig Forordning 21 Jun. 1720.....	25
Ang. Dem, som søge og nyde Pension af Post-Cassen (s)	25
Kongelig Forordning 18 Jun. 1723.....	26
Ang. Den ridende Post imellem Kiöbenhavn og Hamborg. (s)	26
Kongelig Forordning 31 Mart. 1724.....	26
Posterne fra Christiania til Bergen, Trundhiem og Christiansand (s).....	26
Kongelig Forordning 15 Oct. 1727.....	26
Ang. De ridende og agende Posters Expedition (s)	26
Kongelig Rescript 5 Dec. 1727	27
Ang. dem som ei fri Porto er accorderet (w).....	27
Kongelig Placat 12 Oct. 1728.....	27
Ang. Authoriserede Penge-Sedler ej skal gielde længere (s)	27
Kongelig Rescript 8 April. 1730.....	27
Ang. Postskilt og Posthorn (w).....	27
Kongelig Forordning av 29. august 1730.....	27
Ang. Posthorner og Postskielder (p)	27
Kongelig Forordning 2 Dec. 1732	28
Ang. ()Taxa udenrigs (s)	28
Kongelig Forordning 14 Mart. 1733.....	28
Ang. Forbud mot at sende Breve med den Svenske Post (s).....	28
Kongelig Rescript 24 Apr. 1734	28
Ang. Posten Befordring over Dovre-Fieldet (w).....	28
Kongelig Forordning 31 Dec. 1734.....	28
Ang. Taxten for Brevene, med den Danske Post (s)	28
Convention 22 Jan / 2 Febr. 1735.....	39
Mellem Kongen af Danmark og Sverrig (s).....	39
Taxt 4 Febr. 1735.....	39
Ang. Taxa for den imellem Kiöbenhavn og Altona agende Post (s).....	39
Kongelig Rescript 9 Sept. 1735.....	39
Ang. den anden Norske Post imellem Kiöbenhavn og Christiania (I) (w).....	39
Kongelig Rescript 29 Oct. 1735	39
Ang. den anden Norske Post imellem Kiöbenhavn og Christiania (II) (w).....	39
Kongelig Rescript 5 Oct. 1736.....	40
Ang. Breve og Paqvetter sendes med den svenske Post (f).....	40
Kongelig Rescript 5 April. 1737.....	41
Ophævelse af den anden Norske Post (w)	41
Kongelig Rescript 20 Nov. 1739	41
Postens Gang fra Throndhjem til Nordlandene (w).....	41
Kongelig Rescript 12 Aug. 1740.....	41
Postens Gang hver 14 Dage fra Throndhjem til Rummedalen (w).....	41
Kongelig Rescript 30 Dec. 1740.....	41
Ang. Aarlig Afgift til Postcassen (w)	41
General-Postamtets Skriv. 7 Juli. 1742.....	41
Ang. Föring av Karter (w).....	41
Kongelig Rescript 30 Aug. 1743	41
Ang. Den ridende Posts Ophold (w)	41
Kongelig Forordning 13 Dec. 1743.....	42
Ang. Taxten for Brevene i Norge (s)	42
Kongelig Rescript av 23. Dec 1752	45
Anl. den Norske General-Postcasse indløbende Revenuer (f)	45
Kongelig Rescript 16 Mar. 1758.....	45
Ang. Hospitalets Vedligeholdelse (f).....	45

Kongelig Forordning 4 Aug. 1758	45
Ang. Forandring og bedre Indretning ved Post-Væsenet i Norge (s)	45
Kongelig Rescript 4 Aug. 1758	48
Ang. Forandring og bedre Indretning ved Postvæsenet i Norge. (w)	48
General-Postamtets Placat 15 Dec. 1758	49
Ang. Brev-Porto for Romsdals Posten (s)	49
Kongelig Rescript 27 Marts. 1761	49
Ang. godtgjørelse for Post-Aabnerne (w)	49
General-Postamtets Placat 19 Febr. 1762	49
Ang. Postens fastsatte afgang (f)	49
General-Postamtets Forordning 2 Nov. 1767	49
Ang. Taxa () (s)	49
General-Postamtets Forordning 17 Jun. 1771	49
Om Brev-Porto-Frihedens Indskrænkelse (rk)	49
Kongelig Forordning 17 Juni. 1771	52
Ang. Brevportofrihedens Indskænkelse (nl)	52
General-Postamtets Placat 25 Febr. 1772	52
Ang. Posten paa Brevig Post-Contoir (s)	53
Kongelig Resolution 12 Sept. 1772	53
Om Brev-Porto-Frihedens Indskrænkelse (II) (s)	53
Kongelig Placat 31 Dec. 1773	53
Ang. Banco-Sedler og Kongl. Obligationer (s)	53
Kongelig Forordning 16 Aug. 1775	53
Forbud imod at sende Breve med anden Leilighed (s)	53
Cancellie Prom. 26 Aug. 1775	54
Ang. Veienes Beskaffenhed imellem Bergen og Molde (w)	54
Kongelig Forordning 30 Aug. 1775	54
Foundation til en almindelig Enke-Casse (s)	54
Kongelig Placat 4 Jan. 1777	54
Ang. De, der sende frakterede Breve paa Posthuset (s)	54
General-Postamts Placat 21 Apr. 1777	55
Ang. den Nordlandske og Finmarkske Post (s)	55
General-Postamts Placat 15 Maj. 1777	56
Ang. En daglig agende Post fra Kiöbenhavn til Helsingöer (s)	56
General-Postamts Placat 21 Jun. 1777	57
Ang. den agende Post igiennem Danmark (s)	57
General-Postamts Placat 19 Sept. 1777 (1)	57
Ang. nogle nærmere Bestemmelser til den agende Post (s)	57
General-Postamts Placat 19 Sept. 1777 (2)	57
Ang. den agende Post imellem Kiöbenhavn og Helsingöer (s)	57
Kongelig Rescript 29 Juni 1781	58
Ang. Udvælgelse av dygtige Post-Karle (w)	58
Kongelig Reglement 1 Nov. 1781	58
Ang. Breve til Udenrigs Stæder og Vestindien (anm. Cito) (s)	58
General-Postamts Placat 15 Febr. 1782	63
Postens avgang fra Christiania (s)	63
General-Postamts Placat 13 Dec. 1782	63
Brevenes Indlevering paa Friderichshalds Post-Contoir (s)	63
Kongelig Placat 21 Apr. 1784	63
Ang. Brev-Befordringen fra Danmark (anm. Cito) (s)	63
General-Postamts Placat 20 May. 1785	64
Ang. den Vesterlehnske Post-Tour i Norge (sk)	64
General-Postamts Placat 6 May. 1786	65
Ang. Taxten med den Agende Post imellem Kiöbenhavn og Helsingöer med mer. (s)	65
General-Postamts Placat 8 Dec. 1786	65
Ang. den nye anlagte Post imellem Stavanger, Bergen og Molde (sk)	65

General-Postamts Placat 23 Feb. 1788	66
Ang. Taxt for Breve, Akter og Documenter IV (s)	66
General-Postamts Placat 25 Feb. 1788	68
Ang. afgaaende Expresse imellem Kiöbenhavn og Kongsberg (s)	68
Cancelli Prom. 23 Aug. 1788.....	68
Ang. Tyverie paa Frederikshald Postcontoir (sc)	68
Kongelig Rescript 17 Oct. 1788	68
Ang. Postbönderne og Sneebrydingen i Christiansands Stift (sc)	68
Kongelig Rescript 29 Oct. 1790	68
Ang. Brev-Befordring imellem Christiania og Drammen (w)	68
General-Postamts Placat 8 Nov. 1791.....	69
Ang. Straffens Formildelse, naa noget sendes med anden Leilighed (s)	69
General-Post-Amtes Circulaire 7 Juni. 1794.....	69
Ang. Brevenes Taxering (?).....	69
Gen-Post-Amtes Placat 17 Mai 1796	70
Ang. en særskildt Postgangs Indretning mellem Christianssund og Molde (s).....	70
Gen-Post-Amtes Placat 13 Mai 1797	70
Ang. forandring i Afgangsdage mellem Stavanger og Bergen (s)	70
Gen. Post-Amtes-Placat 20 Sept. 1797.....	70
Placat om Portofrihed for Stifts-Overretterne i Norge (s)	70
Kongelig Resolution 20 Junii. 1798	70
Ang. en Post mellem Alten udi Finmarken og Torneå i Sverrig (f).....	70
Cancellie-Placat 12 Juli 1798.....	70
Ang. Forsømmelse med Posternes Befordring (s).....	70
General-Postamtets Circul. 27 Oct. 1798.....	71
Ang. Frankering af Breve til de forrige österrigske Nederlande... (w)	71
Kongelig Placat 9 Nov. 1798	71
Ang. Postens gang og giensidig Forening med Kongen af Sverrig (s).....	71
Cancelli Prom. 15 Dec. 1798	71
Ang. Fogdernes Pligter udi Finmarkens Amt i Henseende til Postbönder (f).....	71
General-Postamtets Promemoria. 2 Juli. 1799.....	71
Ang. Den Finmarkske vinterpost over Torneå (rk)	72
General-Postamtets Bekiendtgj. 26 Oct. 1799.....	74
Ang. Den Finmarkske vinterpost over Torneå (s).....	74
General-Postamtets Placat 22 Jun. 1799.....	75
Ang. Afgangstiden for Posten fra Bragerne om Löverdagen (s).....	75
General-Postamts Placat 21 Dec. 1799	76
Ang. Postens hurtigere Gang mellem Christiania og Trondhiem (s).....	76
General-Postamtets Circulaire 4 Marts. 1800	77
ang. udenrigs Breve som sendes over Amsterdam (w).....	77
General-Postamtets Placat 10 Mart. 1800	77
Ang. Placat om overliggende Breve etc (s).....	77
General-Postamts Prom. 5 Maji. 1800	78
Ang. Skriver- og Veier-Penge (f)	78
Rentekammerets Prom. 14 Junii. 1800	78
Ang. Portoen af Kongelige Penge til Nordhords og Vosse Fogderie (f)	78
General-Postamtets Circulaire 12 Juli. 1800	79
ang. Avisers og Tidsskrifters Forsendelse med Posten (w).....	79
General-Postamtets Circulaire 29 Juli. 1800	79
ang. Porto-Frihed for den Africanske Consulat-Direction (w).....	79
General-Postamtets Circulaire 29 Juli. 1800	79
ang. Breve til Italien (w).....	79
General-Postamtets Circulaire 18 Oct. 1800	79
Circulaire ang. de i Land komne Breve skal vædes med Eddike (f)	79
General-Postamtets Prom. 1 Nov. 1800.....	79
Ang. Bipost Sandtorv-Holmen på Finmarken (w)	79

General-Postamtets Circulaire 18 Jan. 1801	80
ang. Porto fra Hamburg (w)	80
General-Postamtets Placat 28 Mar. 1801	80
Ang. Brevposttaxt for Danmark, Hertugdømmene og Norge (s)	80
V. G. R. og Gen. Toldk. Prom. 25 April. 1801	80
Ang. Tiende-Frihed for Brænde (w)	80
General-Postamtets Prom. 1 Aug. 1801	80
ang. Vestlands-Post over Horten (w)	80
General-Postamtets Placat 7 Aug. 1801	80
Ang. Breves Jndlevering paa Frederichshalds Postcontoir (s)	80
General-Postamtets Circulaire 29* Aug. 1801	81
ang. Brevene til Portugal (w)	81
General-Postamtets Circulaire 22 Sept. 1801	81
Ang. Forhöielse av Brevpost-Taxten (w)	81
General-Postamtets Placat 1 Jun. 1802	81
Ang. Placat om den norske Presse (nl)	81
General-Postamts Placat 12 Jun. 1802	82
Ang. Placat om nye Brevposter (s)	82
General-Postamtets Circulaire 10 Juli. 1802	82
Ang. Breve til det Kongelige Huus (w)	82
General-Postamts Placat 18 Sept. 1802	82
Ang. Placat om Posten til Bragernæs og Kongsberg (s)	82
General-Postamts Placat 13 Nov. 1802	83
Placat om urigtig Angiv. av Jndhold med Pakke-Posten (s)	83
General-Postamts Placat 2 Apr. 1803	83
Ang. Placat om Borgensunds Post i Norge (s)	83
General-Postamts Placat 18 Jun. 1803	83
Ang. Placat om Holmestrand's Postcontoir (s)	83
General-Postamts Placat 19 Nov. 1803	83
Ang. Placat om Kongsvinger Postcontoir (s)	83
Kongelig Forordning 27 Jan. 1804	83
Ang. Befordringsvæsenet i Danmark (Posttransportens ordning) (s)	83
General-Postamts Placat 17 Marts. 1804	83
Ang. Placat om Borgensund Postcontoir (sc)	83
General-Postamts Placat 18 May. 1804	84
Ang. Ny Brevtaxt fra Norge til England (s)	84
Generalpostamts Placat 16 Juni 1804	84
Ang. Post tvende Gange om ugen mellem Kiöbenhavn og Christiania (s)	84
General-Postamts Placat 31 Jul. 1804	85
Ang. Post tvende Gange om ugen mellem Christiania og Trondhiem (s)	85
General-Postamts Placat 10 Nov. 1804	85
Ang. Ugentlig Post igiennem Indherred og Nummedalen (s)	85
Generalpostamts Placat 24 Nov. 1804	86
Ang. Breve eller Pakker med Bancosedler (s)	86
Cancelli Culaire 18 Dec. 1804	88
Ang. Forsømmelse med Postens Befordring (sa)	88
General-Postamts Placat 26 Jan. 1805	90
Ang. Post tvende Gange om ugen mellem Christiania og Kongsberg (s)	90
General-Postamts Placat 30 Mart. 1805	90
Ang. en Postes Anlæggelse i Romsdals Amt (s)	90
Cancelli Prom. 2 Apr. 1805	91
Ang. hvad Postaabnere godtgjøres for den Norske Posts dobbelte Gang (sc)	91
Gen. Postamtet Circulaire 6 Juni. 1805	91
Ang. Postgangen i Norge og Forsinkelser (sk)	91
Generalpostamtets Placat 6 Jul. 1805	92
Ang. Post tvende Gange om ugen i den Vesterlehn'ske Post-Tour (s)	92

Gen. Postamtet Circulaire 20 Dec. 1806.....	93
Ang. Private Estafetter i Norge (sk).....	94
Cancellie Prom. 14 Jul. 1807.....	96
Ang. Bi-Post til Övre Thelemarken (w).....	96
Kongelig Forordning 9 Sept. 1807.....	96
Ang. utilladelig Brevvexling (s).....	96
Bekjendtgjørelse fra Gen. Postamtet 4 Dec. 1807.....	97
Ang. Brevvexlingen med England (s).....	97
Kongelig Rescript 7 Febr. 1809.....	98
Ang. forandring til Kgl. General-Postdirection (w).....	98
Gen. Postdirections Placat 20 Jun. 1809.....	98
Ang. en forandret Brev-Posttaxt til og fra Norge (s).....	98
General-Postdirectionens Placat 11 Jul. 1809.....	100
Ang. Paketfarten mellem Danmark og Norge (s).....	100
General-Postdirectionens Placat 13 Sept. 1809.....	101
Ang. den udenrigske Porto (s).....	101
General-Postdirectionens Bekjendtgjørelse 2 Jan. 1810.....	102
Ang. Freden mellom Danmark Norge og Sverige (w).....	102
Gen. Postdirections-Placat 17 Marts. 1810.....	102
Ang. en nye Brevposttaxt for den norske Post (s).....	102
General-Postdirectionens Prom. 28 Juli 1810.....	103
Ang. de Sager i den Norske Regjerings-Commission, Postvæsenet vedkommende (sc).....	103
Cancelli Prom. 4 Aug. 1810.....	103
Ang. Ophævelse af Eftersyn af Breve fra Sverrige (w).....	103
General-Postdirectionens Placat 6 Nov. 1810.....	103
Ang. Forsendelse af Danske Courant-Banksedler (s).....	103
General-Postdirectionens Bekjendtgjørelse 10 Nov. 1810.....	104
Ang. den dobbelte ugentlige Post mellem Christiania og Thronhjem (w).....	104
Gen. Postdirections Placat 24 Nov. 1810.....	104
Ang. Placat om Postcontor-Gebyrer (s).....	104
General-Postdirectionens Placat 8 Dec. 1810.....	104
Ang. Postcontor-Gebyrer for Norge (s).....	104
Generalpostdirectionens Circulaire 16 Febr. 1811.....	104
Ang. et Revisionscontoir under Generalpostdirectionen (f).....	104
Generalpostdirectionens Circulaire 5 Marts. 1811.....	105
Ang. at Pakkeposten gaae til Altona (f).....	105
Generalpostdirectionens Circulaire 12 Marts. 1811 (I).....	105
Ang. Eftersyn af Breve til Udlandet (f).....	105
Generalpostdirectionens Circulaire 12 Marts. 1811 (II).....	105
Ang. Overskrift paa Karterne til Udlandet over Hamborg og Lübek (f).....	105
Generalpostdirectionens Circulaire 26 Marts. 1811 (I).....	106
Ang. indeh. skjærpet Forbud mod Breves Medför af Reisende (f).....	106
General-Postdirectionens Circulaire 26 Marts. 1811 (II).....	106
Ang. Mynters gode Jndpakning i Breve med Pakkeposten (f).....	106
Canc. Prom 30 Marts. 1811.....	106
Ang. at ingen Reisende, Courerer undtagne, maae medføre Breve (f).....	106
Generalpostdirectionens Circulaire 9 April. 1811.....	106
Ang. Penges Forsendelse mellem Danmark og Norge (f).....	106
Generalpostdirectionens Circulaire 16 April. 1811.....	107
Ang. hvorvidt Breve til Holland, Friesland og Rostok skulle frankeres (f).....	107
Kongelig Placat 2 Mai. 1811.....	107
Ang. Coursens Bestemmelse paa Kiöbenhavn Börs (s).....	107
Generalpostdirectionens Circulaire 7 Mai. 1811.....	108
Ang. Forhöielse i Brevportoen mellem Udlandet og Hamborg (a) (f).....	108
Generalpostdirectionens Circulaire 8 Juni. 1811.....	108
Ang. Forhöielse i Portoen af Breve etc. mellem Haderslev og Lübek (f).....	108

Gen. Postdirections-Placat 15 Jun. 1811.....	108
Ang. en nye Brevposttaxt for den norske Post (s)	108
Generalpostdirectionens Circulaire 18 Jun. 1811	110
Ang. Forhöielse i Bærepenge for uafhængede Breve (f)	110
Gen. Postdirections Placat 18 Jun. 1811.....	111
Ang. løse Breves Ombringelse i Norge (s).....	111
Gen. Postdirections Placat 22 Jun. 1811.....	111
Ang. nye Posttaxt for Breve til og fra Norge (s)	111
Cancelli Prom. 20 Juli. 1811	111
Ang. hvorledes portofrie Breve maae forsegles med Oblater (f).....	111
Generalpostdirectionens Placat 9 Nov. 1811	112
Ang. Placat om en Postkaret imellem Kiöbenhavn og Helsingöer (s)	112
Generalpostdirectionens Circulaire 22 Febr. 1812.....	112
Ang. de med udenrigsk Porto besværede Breve (f)	112
Generalpostdirectionens Circulaire 2 Mai. 1812.....	112
Ang. de med udenrigsk Porto besværede Breve (f)	112
Gen. Postdirectionens Circulaire 16 Mai 1812.....	112
ang. Iagttagelse, naar Breve og Pakker til et Sted urigtigen ankomme (w)	112
Gen. Post-Directions-Placat 23 Mai 1812.....	113
ang. Gebyhrers Erlæggelse ved Brevposten i Danmark og Norge I (s)	113
Gen. Post-Directions-Placat 6 Jun. 1812.....	113
Ang. Placat om Postexpeditionens Gebyhr i Norge II (s)	113
Generalpostdirectionens Placat 18 Aug. 1812.....	114
Ang. Placat om Posten mellem Fahrsund og Refsvold (s)	114
Gen. Postdirections Placat 17 Oct. 1812	114
Ang. de forögede Befordrings-Omkostninger (s).....	114
Generalpostdirectionens Placat 2 Jan. 1813.....	115
Ang. Placat om Postens Forsinkelse i Norge (s).....	115
Gen. Postdirectionen Placat 2 Jan. 1813.....	115
Ang. Placat om Postens Forsinkelse i Norge (sk).....	115
Kongelig Rescript 2 Jan. 1813.....	115
Ang. Posternes Befordring i Norge (c).....	115
General-Postdirectionens Circulaire 5 Jan. 1813	116
Ang. Stiftsprovsternes Correspondence i Embeds-Anliggender (a).....	116
Gen. Postdirectionen Circulaire 12 Jan. 1813.....	116
Ang. Aarhus Stifts Adresse-Contoires Tidendes Forsendelse (a).....	116
Gen. Postdirectionen Circulaire 12 Jan. 1813.....	116
Ang. Taxter for Reisende og Gods med Pakkeposterne i Danmark (a)	116
Kongelig Circulaire 16 Jan. 1813.....	116
Ang. Vaccinations-Institutets Portofrihed (a)	116
Cancelli Prom 16 Jan. 1813	116
Ang. Taxters Overgang til Rigsbankpenge. (a).....	117
Gen. Postdirectionens Circulaire 19 Jan. 1813	117
Ang. Forsendelsen af Christiansands Adresse-Contoires Efterretninger (w).....	117
Kongelig Circulaire 27 Jan. 1813.....	117
Ang. Post-Taxtens Forandring (a)	117
Kongelig Placat 31 Jan. 1813.....	118
Lovgivninger ang betaling i Rigsbankpenge. (c)	118
Generalpostdirectionen Circulaire 3 Feb. 1813.....	119
Ang. Betalingen for danske og fremmede Aviser (a).....	119
Generalpostdirectionen Circulaire 6 Feb. 1813.....	119
Ang. Porto for et enkelt Brev (a).....	119
Generalpostdirectionen Circulaire 7 Feb. 1813.....	119
Ang. Løse Breves Taxering (a).....	119
Cancelli Circulaire 13 Feb. 1813.....	119
Ang. Forsendelse med Pakkeposterne (a).....	119

Generalpostdirectionen Circulaire 20 Feb. 1813.....	119
Ang. Sundsportoen mellem Helsingör og Helsingborg (a).....	119
Generalpostdirectionen Circulaire 6 Marts 1813	120
Ang. Breve og Pakkepostsager til Hamborg og Lübeck (a).....	120
Generalpostdirectionen Circulaire 6 Marts 1813	120
Ang. Rigsbanken udstedte midlertidige Anviisninger (a).....	120
Kongelig Placat 14 Maj 1813.....	120
Ang. Pengeforsendelser med den norske Brevpost (c).....	120
Gen Postdirections Circulaire 7 Aug. 1813	121
Ang. Omregning til Rigsbank-penge (a).....	121
Kongelig Circulaire Ordre 14 Aug. 1813	123
Ang. Porto beregnes efter Brevposttaxten af 4 Dec. 1811 (a)	123
Kongelig Forordning og Placat 28 Aug. 1813	123
Ang. af Rigsbanken bestemte Sölvværdie-Cours. (c)	123
Cancellie Placat 28 Sept. 1813.....	123
Ang. Straf for Tyverie (Danmark og Norge) (s)	123
Gen. Postdirection Circulaire 9 Oct. 1813	124
Ang. Ny Brevposttaxt (sk).....	124
Generalpostdirectionens Placat 30 Oct. 1813	124
Ang. Porto, enten i Sölv in natura eller i Sedler (c).....	124
Det Lybske Myntsystem	126
En oversikt over innføring og utvikling.....	126

Kongelig Forordning 9 Aug. 1650

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Frederich III Forordninger

Forordning om Post-Værket imellem Danmark og Norge.

Vi Friderich den Tredie med Guds Naade, Danmarks, Norges, Wendes og Gothes Konning, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn og Ditmarsken, Greve udi Oldenborg og Delmenhorst, etc. Giøre alle Vitterligt, at eftersom udi vor Elskelige kiære Herr Faders Salig og Höylovlige Ihukommelse hans Regierings Tid, et lovligt Post-Verk er anrettet imellem vores Rige Danmark og Norge. Da have Vi for des større Rettighed og Nytte, samt alle inconvenientier i fremtiden at forekomme naadigst forgodt anseet, disse efterskrevne Artikler forbemeldt Post-Verk til beste, lade anordne og paabyde og til alles Efterretning publiceret.

- 1 § Posten skal have en vis Dag til at Afgaae nemlig herfra vor Kiöbstæd Kiöbenhavn, paa hver Fredags Aften, om Sommeren naar Klokken er 8 og om Vinteren naar Klokken er 6 desligeste fra vor Kiöbstæd, Christiania hver Löverdags Aften om samme Klokke slet baade Sommeren og om Vinteren, og maa sig ingen Understaa forbemeldte Post over forbemeldte Specificerede Time og Tid længer at opholdes.
- 2 § Paa Post-Huusene saa vel udi forbemelte Kiöbenhavn som Christiania, skal alle Breve under vort Kongelig Post Seigel forseiles, og udi Post-Sekken indelukt fremføres, og skal der ingen være tilladt Post-Sekken, under hvad prætext det og skee kunde at aabne, uden den det bör at giøre, nemlig Post-Mesteren, som haver Nöglen dertil, og skulle Post-Rytterne ved Fængsels Straff og deres Tieneste og Salarii Fortabelse, ingen uden forbemelte Post-Mæstere tilstædes Post Sækken at aabne.
- 3 § Skulle vores Befalings-Mænd udi vore Kiöbstæder, Helsingör, og Helsingborg, eller hvor Posten igiennem, gaar, være Post budene ved deres ordre behielpelige at de straxsens ved Dag og ved Nat til Lands og Vands paa deres Reyse bliver befordret.
- 4 § Vore Fogder udi vort Rige Norge skulle forsvare de forordnede Post Bönder, udi de, til dem givne Friheder, og holde dem til, at de, saasnart Post Sekken til dennem ankommer, en Karl og Hest i beredskab haver som den kan fremføre saa og, at den ene ikke förreslipper den anden, förend han haver givet sig til Veys igien med forbemeldte Post-Sæk, skal og i agt have, at de ikke med smaa börn eller Qvindfolk Post-Sækken fremsender, maa og ingen Fogder have Magt, de engang tilforordnede Post-Bönder, at forandre, eller andre, at sette udi deres Stæd, uden det skeer af sin særdeles vigtig Aarsag og med General Post-Mæsterens Videnskab.
- 5 § Haver Vi naadigst udi Begyndelsen af dette Post-Værk bevilget, indtil at det tager noget meer til, at alle de som deres Breve med Posten fremsender Brev Lönnen eller porto efter följende Taxt skulle Betale i som er:

Fra Christiania

Til Moss	2 skill	Til Kongsberg	3 skill
Friderichsstad	3 skill	Tönsberg	4 skill
Halden	4 skill	Lauervigen	5 skill
Oddevald	5 skill	Schien	6 skill
Marstrand	7 skill	Christiansand	7 skill
Bahuus	8 skill	Stavanger	10 skill
Kiöbenhavn	10 skill	Trundhiem	10 skill
Bragenes	2 skill	Bergen	10 skill

Paqvetterne skulle veyes og for hvert Lod saa meget betales, som et endeligt Brev Taxeres for, og skal ingen forveigre sig Brev Lönnen eller porto at betale, indtil Vi anderledes, forordnedes vorder, uden de som efter den udgivne Instrux ere fri derfor og ere disse de Artikler og Poster, hvorefter Vi ville at Post-Mæsteren, og alle som dette Post-Værk behöver eller vedkomme, skulle have sig at rette og forholde.

Givet paa vort Slot Kiöbenhavn den **9 August Anno 1650**

Under Vort Signet

Friderich

(L.S.)

Forordning om Post-Budene over Danmark og Norge.

Vi Friderich den Tredie med Guds Naade, Danmarks, Norges, Wendes og Gothes Konning, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn og Ditmarsken, Greve udi Oldenborg og Delmenhorst, etc. Hilse alle og enhver som dette Læse og forekommer, kiærligen med Gud og vor Naade, giver eder derhos naadigst tilkiende, hvorledes Vi saavel for den almindelige og Private Nytte og Gavn, som til Handelens og Correspondentzens Formerelse udi vore Riger, Förstendömmе, og Kiöbstäder, naadigst ere tilfinds, et rigtig Post-Verk til vor Stad Hamburg at anrette og stabilere udi efterfølgende maade.

- 1 § Skal imellem vore Kiöbstäder Kiöbenhavn og Hamborg, stedse herefter holdes Ridendes Post, saa at Brevene udi mindre end 3 Dages Tid, og tilbage igien, saafremt Storm og Uveyr paa Belt, ikke nogen særdeles, Forhindring foraarsager, kan fremkomme, og det hver Uge tvende gange, eftersom saadant ved vores General Post-Mæster os Elskelige Povel Klingenberg allerede er sat udi Verk.
- 2 § Imellem vor Kiöbstäd Kiöbenhavn og vort Rige Norge, bliver det ved den tilforn didhen anordnede Post, og den samme herefter skal holde sin visse Tid og Time, saa at Brevene fra Kiöbenhavn til Christiania saavel om Vinteren, som om Sommeren Præcise udi 6 Dage skulle fremkomme.
- 3 § Udi Jydland have Vi naadigst tvende agende¹ Post Bude forordnet, som reyser engang om Ugen, nemlig den ene fra Hadersleb til Colding, Veile, Horsens, Aarhus, Randers, Viborg og Aalborg, og derfra igiennem forbemeldte Städer tilbage igien til Hadersleb, den anden fra Hadersleb til Vester Kandten, saa som Ribe, Varde og Ringkiöbing, og derfra igien tilbage.
- 4 § Udi Skaane ere iligemaade et Agende Post-Bud forordnet, hvilket Reyser hver Uge en gang fra Kiöbenhavn til Helsingborg, Christianstad, Selfvitsborg, Rönnebye og Christianopel, og derfra tilbage igien til Kiöbenhavn.
- 5 § Haver Vi naadigst ladet bestille et Lollandske Bud, som engang om Ugen Reyser fra Kiöbenhavn til Kiöge, Vordingsberg, Nyekiöbing, Aaleholm, Röeby, Nadskov, Mariboe, Sar-Kiöbing, og saadan igien til Nyekiöbing, og derfra igiennem Vaardinborg, Præstö og Kiöge til Kiöbenhavn.
- 6 § Er ogsaa forordnet et Bibud imellem Kallunborg og Slagelse, som hver Uge reyser engang frem og tilbage.
- 7 § Fremdeles have Vi udi vort Rige Norge, efterfølgende Biposter naadigst forordnet.
 1. Fra Christiania til Trundhiem
 2. Fra Christiania til Bergen
 3. Fra Christiania til Tönsberg, Lauervigen, Skeen eller Langesund, Christiansand, Flekkeröe og Stavanger.
 4. Christiania til Bragenæs og Kongsberg eller Sölverget, som hver Uge engang skal reyse.
- 8 § Paa det og enhver kan have den Nödvendige Kundskab om Tiden og Timen, naar forbemeldte Poster og Buder afreyser, da have Vi naadigst derom giort saadan Anordning som efterfølger.

Nemlig Posten fra Kiöbenhavn til Hamborg, rider præcise af om Onsdagen og Söndagen, Klokken eet Qvarteer för Elleve, hvorfor Brevene endelig om Onsdagen för Klokken er 10 og om Söndagen förend Pædikee angaaer, maa leveres udi Post-Huuset, paa det de udi Paqvetter kan indsluttes, Posten til Norge rider fra Kiöbenhavn om Löverdag Middag Klokken 12 bör derfor Brevene för 11 at være udi Post-Huuset, paa det de kan komme udi Paqvettet, denne Post riider ogsaa om Löverdag Aften fra Christiania til Kiöbenhavn, de tvende Post-Bude Jydland baade til Öster og Vester Kandten, reyser af fra Haderslefven Tiirsdag Morgen naar Klokken er 5. Post budet til Skaane, reyser fra Kiöbenhavn om Löverdag Aften Klokken 6. Det Lollandske Bud paa samme Dag og Time, de Bibud fra Kallundborg, reyser derfra til Slagelse om Söndag Eftermiddag Klokken 4 forbliver udi Slagelse til Mandags Aften at Posten kommer fra Hamborg, og forföyer sig saa igien til Kallunborg, Bibudene udi vort Rige Norge skal præcise afreyse fra Christiania, til Trundhiem og Bergen, om Löverdag Middag Klokken 12. Posten til Tönsberg, Lauervig, Skeen eller Langesund, Christianssand, Flekkeröen og Stavanger, saavelsom Posten til Bragenes og Kongsberg, skal gaae fra Christiania om Söndag Middag Klokken 12.
- 9 § End have Vi foruden de traffiqverende og Reysende Personer til beste forordnet, at et Agendes Bud skal reyse engang hver Uge imellem vore Kiöstäder Kiöbenhavn og Hamborg, paa det samme Bud kand före Penge og Gods med sig, forrette den enes, eller andens Ærinde, saavelsom med sig tage reysende Personer,

som Missagerer paa andre Stæder gjort, og skal dette Bud hver Uge, baade fra Hamborg og Kiöbenhavn om Löverdagen mod Aftenen afreysse.

- 10 § Skal foruden disse fornævnte Poster, Budde og Messengerer, ingen særdeles, eller andre Bud udi vore Riger, Förstendömmet og Kiöbstæder tilstædes, men enhver skal være tiltænkt sine Breve med den ridendes Post, og det Agendes Post-Bud, at fremsende, paa det de samme, saavelsom denne nyttelige velmeente og gode Forordning, ikke skulle komme i Afgang, mens blive ved Magt, hvo herimod handler og sine Breve andre eller fremmede Bud tilstiller, straffes derfor af hver Stæds Övrighed, efter Postmesterens eller Postbudenes Ansøgning, som de der vores Ordinantz overskrider.

Dog alligevel ingen hermed formeent, udi sin egen sag at afferdige et Expresse Bud, iligemaade er det den Svenske Post tilladt og forbeholden, med Svenske Breve igiennem vort Rige ubehindret at reysse.

- 11 § Alle forbemeldte Poster, Post-Bude, Messengerer, saavelsom Postholdere og Postillioner, udi vort Rige Danmark og Förstendömmene Slesvig og Holsteen, saog udi Kiöbstæderne, skal være vor General-Postmester som nu er eller herefter af os forordnet vorder, saavidt deres Bestilling angaaer undergiver, hvilken dennem eftersom deres Forseelse udi samme deres Tieneste befindes, enten med Afsettelse af Bestillingen, eller og med visse vilkaarlige Penge-Böder haver at straffe.

Dog saafremt Forseelsen er af stor Vigtighed, haver han hos hver Stæds Övrighed, eller og efter Sagens Beskaffenhed, hos os selv underdanigst, derom at giöre Ansøgning

- 12 § Alle Postmestere udi Kiöbstæderne, saavelsom Post-Forvaltere og Post-Budde, skulle være fri for Indqvartering og ald Borgerlig personal Tunge og Besværing, og skal de tilforordnede Verter udi Kiöbstæderne hvor de agende Post-Budde igiennem reysse, saasom udi Jydland, Siælland, Skaane og Laaland udi Freds-Tid være befriet for Indqvartering og Vogn Eichter, men derimod være pligtig til at have flittig Opsyn med de Breve som kommer udi deres Huus, saavelsom holde Register derover.

- 13 § Saafremt det sig kunde tildrage, at Posten, Messengeren eller Post-Buddene under Veyen, paa Heste og Vogne, eller til Vands finde nogen Skade, da skulle alle vore Undersaatter som derpaa slige Stæder, ved Veyen boendes ere, være sig Borgere, Bönder, Fogder eller hvo det være kand, udi saadan Tilfald, efterat de derom bliver anmodede, være Posten, Messengeren og Post-Buddene, med Raad og Daad behielpelig, saavelsom med Vogne og Heste om Fornödenhed det udkræver, paa det han eller de, kand komme tilrette igien, og ikke blive opholdet. Hvo derudi findes uvillig og sig derimod forseer, straffes som den vor Kongl. Post og Breve haver opholdet og forhindret.

- 14 § Paa det og enhver kand vide, paa hvilken Dag han sine Breve, som skal gaae udenlands skal, bestille, haver man at mærke, det Efterfølgende.

Til Venedig og alle Stæder i Italien, saavelsom til Paris og alle Stæder udi Frankrige, skal Brevene bortskikkes om Onsdagen med Posten fra Kiöbenhavn til Hamborg.

Posten til Spanien haver ingen vis Tid, men reysse af fra Antwerpen 8te Dage efterat Posten did er ankommen fra Spanien.

Til Portugal kand Brevene beqvemmeligst först gaae paa Amsterdam, og derfra siden videre til Vands forsendes. Breve som skal bestilles til Vien, Prag, Regensburg, Augsburg, Nürnberg, Strassburg, Frankfurt, Cöln, Leipsig og andre Stæder udi Tydskland, saavel som London i Engeland, skal om Onsdagen med Posten fra Kiöbenhavn forskikkes.

Breve til Dantsig og Rostock, item til alle Kiöbstæder udi Polen, Preussen og Lifland, kand med Posten fra Kiöbenhavn skikkes tvende Gange om Ugen, nemlig om Onsdagen og Söndagen.

Breve til Amsterdam og alle Stæder i Holland, Flandern og andre Nederlandske Provintzer, bliver hver Uge 2 Gange, og i saa Maate, nemlig med hver Post fra Kiöbenhavn til Hamborg forskikket, hvilke Poster og tager Breve til Lybek og Bremen med sig.

Breve til Jydland, sendes en Gang om Ugen fra Kiöbenhavn, nemlig om Söndagen

- 15 § Paa det nu med Brevelön og Porto kunde holdes en vis Rigtighed, og ingen mere end tilbörlig skulle besværges, da have Vi den Forordning som Aar 1624 udi vort Rige gjort er, med den som hidindtil været haver, og hvis herudi hos andre Nationer brugeligt er, ladet eftersee og conferere og efterfølgende Taxt paa Brevenes Porto naadigst anordnet, nemlig: af et Brev paa fjerde Parten af et Ark, halvt eller heelt Aar, hvilket altsammen kaldes et enkelt Brev.

De Kongelige Post-Budes Breve-Lön

Fra Kiöbenhavn til	Roskild	4	skill	Danske
	Soer, Slagelse og Korfoer	6	skill	
	Nyborg, Odense, Assens og Hadersleff	8	skill	
	Flensborg, Gottorp og Rensborg	10	skill	
	Itzehoe, Glückstad og Hamborg	12	skill	

Fra alle disse Stæder, tilbage igien til Kiöbenhavn, ligesaa meget.

Fra Hamborg til	Itzehoe og Glückstad	4	skill	Danske
	Rensborg, Gottorp og Flensborg	6	skill	
	Haderslef	8	skill	
	Assens, Odense og Nyeborg	10	skill	
	Korfoer, Slagelse, Soer, Roskild og Kiöbenhavn	12	skill	
	Helsingöer og Malmoe	14	skill	

Fra alle disse Stæder, tilbage igien til Hamborg, ligesaa meget.

Af et Brev, som er større end enkelt, betales den 3^{die} Deel mere, og af større Breve eller Paqveter, skal imellem Kiöbenhavn og Hamborg, gives af hvert Lod de veyer 8te Skill. Danske, og af mellem Stæderne efter Advenant af fornævnte Breve-Lön, saasom fra Kiöbenhavn tl Odense af hver Lod 5 Skill. 1 Alb. Danske, og saa fremdeles.

De Norske Postes Breve-Lön

Fra Kiöbenhavn til	Bahuus, Marstrand og Oddevald	6	skill	Danske
	Halden og Friderichstad	8	skill	
	Moss	8	skill	
	Christiania	10	skill	

Fra alle disse Stæder, tilbage igien til Kiöbenhavn, ligesaa meget.

Fra Christiania til	Moss	4	skill	Danske
	Friderichstad og Halden	6	skill	
	Oddevald, Marstrand og Bahuus	8	skill	
	Kiöbenhavn	10	skill	
	Bragnes	4	skill	
	Kongs- eller Sölv-Bierget	6	skill	
	Tönsberg og Lauervig	6	skill	
	Skeen. Langesund, Christiansand og Flekkeröen	8	skill	
	Stavanger	10	skill	
	Bergen	10	skill	
	Trundhiem	10	skill	

Fra alle disse Stæder gives tilbage igien til Christiania ligesaa meget, og af Paqveterne for hvert Lod de veyer saameget som et enkelt Brev tilforne er taxeret for.

De Jydske Post-Budes Breve-Lön

Fra Hadersleff til	Kolding og Veile	4	skill	Danske
	Horsens og Aarhuus	6	skill	
	Randers og Viborg	8	skill	
	Aalborg	10	skill	
	Ribe	6	skill	
	Varde	8	skill	
	Ringkiöbing	10	skill	

Fra alle disse Stæder til Haderslev igien lige saameget, og for de store Breve eller Paqveter imellem Aalborg, Ringkiöbing og Haderslev, af hver Lod de Veyer 8 skill. Danske, af mellem Paqveterne efter Advenant af fornævnte Breve Lön

De Skaanske Post-Buds Breve-Lön

Fra Kiöbenhavn til	Helsingborg	6	skill	Danske
	Christianstad	8	skill	
	Solvisborg	10	skill	
	Randebye	12	skill	
	Christianopel	4	skill	

Fra alle disse Stæder tilbage igien til Kiöbenhavn, ligesaa meget, og af Paqveter eller store Breve, imellem Kiöbenhavn og Christianopol 10 Skilling Danske for hver Lod, og af Mellemstæderne efter Advenant.

De Laalandske Post-Buds Breve-Lön

Fra Kiöbenhavn til	Kiöge	4 skill Danske
	Præstøe og Vordingborg	5 skill
	Nykiöbing, Aaleholm, Rödbye, Nakskov, Mariebo og	8 skill
	Sarkiöbing	

Fra alle disse Stæder tilbage igien til Kiöbenhavn, ligesaa meget, af store Paqveter imellem Kiöbenhavn og Laalland, af hver Lod de Veyer 8 Skilling Danske.

Hvad Breve Posten og Budene ellers under Veyen förer fra en Bye til en anden, da regnes for 4 Miile af et enkelt Brev 4 Skill. Danske for 5 til 10 Miile 6 Skill. Danske og saaledes efter advanent af ovenbemete Taxt.

- 16 § Alle Breve som skal videre frem end den förste Post dennem förer, skal giöres fri betale indtil de Stæder, hvor de först skal leveres, nemlig desom skal til Jydland, betales indtil Haderslev, de til Bergen, Trundhiem og andre Stæder udi Norge indtil Christiania, og de til Bremen, Amsterdam, Antwerpen, Collen, Frankfurt, Nyrnberg, Leypsig, Dantsig, Rostock og Lybeck, indtil Hamborg, men saafremt der vare Breve, som skulle videre end til forbemelte Stæder, eller den förste Post og Bud fra Hamborg kand aflange, de maa dobbelt eller saavidt fornöden kand være frigiöres, hvorom man med Post-Mesteren paa et hvert Stæd haver at handle som ey heller meere end tilbörligt er af saadanne Breve skal fordre.
- 17 § Hvo sine Breve ved vores Naadigste Exprese Tilladelse og Betingning ikke fri haver, skal efter Forskrevne Taxt betale Portoer eller Breve Lönnen til Posten, eller Post-Budene förend han bryder sit Brev, saa fremt nogen sig derudi Veigrer, dennem maa Posten eller Post-Budene deres Breve indtil de Betaler vel forholde.
- 18 § Post-Mesteren som betiener den ridendes Post, skal ey være pligtig til at annamme eller antage nogen Paqveter, eller Breve hvorudi Gods, Penge, Guld eller Klenodier kunde være forhaanden skal og ingen saadant med Posten, uden paa sin egen Eventyr forskikke, eftersom Post-Mesteren ey er skyldig dertil at svare, thi alt saadant som forberört er, skal oversendes med Messengeren, som derfor skal svare og stande til rette, men dersom jo Noge hasteligen vilde have noget fremskikket, den skal derom med Post-Mesteren udi Kiöbenhavn og Hamborg, sig udi Særdeleshed Forlige, og derpaa tage deres Reverd.
- 19 § Paa det der ogsaa kand være en vis Taxt for det agende Bud eller Messengerer imellem Kiöbenhavn og Hamborg, og ingen skal oversette eller forfordelig og enhver kan vide hvad han haver at give og betale, haver Vi naadigst forordnet, at de af en Reysende Mand med Skrin eller Koffert som veyer over 30 Pund, skal nyde og have om Sommeren, fra Paaske til Michaelis 13 Rdlr. og om Vinteren 15 Rdlr., derimod skal de hannem tilbörlig opvarte, gode Vogne, saavelsom Mad og Drikke, paa deres Omkostning forskaffe, efetsom her udi Landet brugeligt er.
- Dog saafremt den reysende Persons Koffer eller Vadsæk veyer over 30 Pund, skal han for hver Pund Overvægt betale 12 Skill. Danske.
- For en Tiener eller Dreng, skal Sommeren 10 og om Vinteren 12 Rixdlr. betales, dog skal hannem ikkun 15 Pund Gods fri passerer, og han som en Tienere spises.
- Af Gods som dette Bud eller Messengerer, imellem Kiöbenhavn og Hamborg med sig förer, skal gives af Paqver som veyer fra 10 til 80 Pd. af hvert Pund 12 Skill. Danske, fra 80 til 120 Pund betales ikkun for 80 Pund, og af Paqvet over 120 Pund til 300 Pund, gives af hvert Pd. 8 Skill. Danske.
- Men hvis sig belanger let Gods af stor Beslag, som lettere end Kram-Vhare monne være, og ikke vel paa dette Lands Vogne kand lades, eller og smaa Paqver og fiint eller dyrebart Gods, som udi et Skrin bör at forvares, derom haver enhver med Messengeren selv om billig Priis sig at forene.
- Af rede Penge som Messengeren imellem Kiöbenhavn og Hamborg, frem eller tilbage förer, haver han efter gammel Sædvane, 3 Ort af 100 at nyde, men for hvis han til Mellemstæderne overförer, deraf skal han efter Advenant av ovenbemældte Breve-Lön, have sin Betalning.
- 20 § Er Messengeren pligtig og skyldig, det som han er anbetroed, at have udi god Agt, og til sin behörige Stæd at levere, eller dertil at svare og stande tilrette, dog saasart han offentlig blev udplyndret, eller rövet, eller leed

Skade paa Vandet, skal hannem saadant ikke tillegges, ellers skal han være pligtig til, det Gods, som vel er indpakket og for Regn forvaret, uskad at före tilstæde.

Givet paa Vort Slot Kiöbenhavn den **30 Nov. Anno 1653.**

Under Vort Signet. **Friderich.**

[\(V.A. Secher 1907 Side 144-154\)](#)

Kongelig Rescript 24 Dec. 1661

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Postvæsenet i Norge. (w)

Rescript (til Statholderen Hr. Iver Krabbe) ang. Postvæsenet i Norge, at dermed rigtig forholdes, og Postbönderne, som ei hastig befordre Posten, straffes. *

*) See Forordn. [4 Aug. 1758](#) og Pl. [12 Juli 1798](#).

[\(Wessel Bergs Rescripter I Side 13\)](#)

Kongelig Rescript 20 Marts 1663

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Postvæsenets Anrettelse i Nordlandene. (w)

Rescr. (til Amtmand Preben von Ahn), ang. Postvæsenets Anrettelse i Nordlandene: 6 eller 9 Karle ved Kongens Residenta Bodö Gaard, de Halve at före Nord til Ervig Fogdegaard i Senjen (derfra andre Tre at före til Finmarken), de Halve at före til Dönnæs eller Næsne, hvorfra andre Tre före til Nummedalen og Thronhjems Lehn, alt uden Tynge for Almuen, kun med Befrielse for Skydsfærd, og at de Formuende give Fisk fra 8 Mærker til et Pund. *

* Cfr. Plac. [21 April 1777](#) og [10 Nov. 1804](#).

[\(Wessel Bergs Rescripter I Side 28\)](#)

Kongelig Forordning 12 Nov. 1665

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Straf for Forsømmelse med Posten. (w)

Forordning om 3 Rdlr Straf for Enhver, som ved Forsømmelse er skyldig i, at Posten i Norge ei hastig nok fremkommer. (Eftersom den i Post-Ordinantsen indførte Straf alt for ringe eragtes). *

* See An. [4 Aug. 1758](#) II § 3 og III; jfr. For. [30 Nov. 1653](#) §§ 11, 13.

[\(Wessel Bergs Rescripter I Side 40\)](#)

Kongelig Rescript 12 Aug. 1670

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. uforfødne Charger og Bestillinger i Norge. (w)

Rescr. (til Kammer-Collegium), ang. endeel uforfødne Charger og Bestillinger i Norge, som skal være ophævede, nemlig de to Land-Commisariier * og General-Krigscommisariier, Bogholder og Register-Skriver, to General-Toldforvaltere, Skov-Inspecteur, General-Fiscal (thi det Uvisse, som Sagefald etc. skal bortforpagtes *), og Fiscalvæsenet af General-Procureur Scavenius dirigeres, eller vigtige Sager **) under hans Direction af Generalfiscal Christen Pedersen i Danmark); og at igiennemgaae et Project af Statholder Gyldenløve og Geh. Rd. Jörgen Bjelke til adskillige civile og militære Betjentes Reduction og Löns Forandring; - saavel som at **General-Postmester i Norge**, Marselius, ikke herefter skal nyde de oppebaarne 900 Rdlr., ei heller de to Assistentsraader have mere Lön end 500 Rdlr.

*) Der have senere været Land-Commisariier i Norge, som sees af For. [22 April 1682](#) og Instr. [7 Febr. 1685](#) §10, samt For. [23 Jan. 1686](#); og ifølge et Konge-Brev af [6 April 1680](#) skulde der være to Land-Commisariier i Norge. Embedet er formodentlig indgaaet igjen 1694.

*) See Rescr. [29 Oct. 1670](#) **) Se Rescr. [13 Dec. 1670](#).

[\(Wessel Bergs Rescripter I Side 59\)](#)

Kongelig Rescript 20 Febr. 1671

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Fri passage af Commerce Breve. (w)

Rescr. (til Povel von Klingenberg og Gabriel Marselius), ang. at hvis Breve Commerce-Collegium vedkommer, skulle frie passere.

[\(Wessel Bergs Rescripter I Side 70\)](#)

Kongelig Forordning 28 Febr. 1685

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. den norske Post-Breves Betalings Undersleb. (s)

(See Fr. [17 Jun. 1771](#) 16§.

([Schou I side 451](#))

Kongelig Forordning 19 Mart. 1687

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. den norske Post fra Kiöbenhavn. (s)

Om Tiden, naar den norske Post skal afgaae, og Post-Betienternes Privilegier. (See Post-Ordn. [25 Dec. 1694](#). 6 og 10 §).

([Schou I side 536](#))

Kongelig Forordning 9 Jul. 1687

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. den ridende Post til Hamborg. (s)

Om Tiden, naar den ridende Post til Hamborg skal afgaae. (See Post-Ordn. [25 Dec. 1694](#). 1 §) ([Schou I side 538](#))

Kongelig Rescript 8 Jan. 1689

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Den Svenske Post imellem Helsingör og Hamborg. (w)

Rescr. (til Directeurerne over det Danske Postvæsen), ang. at den her værende Svenske Envoyè extraordinaire en ridende Post imellem Helsingör og Hamborg igjennem Sjælland og Fyen samt Fyrstendømmerne maa lade indrette og holde, dog at Kongens eget Postvæsen ei derover præjudiceres; (i henseende til at vores Norske Post maa herefter som tilforn ubehindret passere med Kongens Breve til og fra Norge) (See Freds-Tract. [3 Juni 1720](#) § 15, Convention [2 Febr. \(22 Jan.\) 1735](#), og Freds-Tract. [10 Dec. 1809](#) og [14 Jan. 1814](#) § 25.)

([Wessel Bergs Rescripter I Side 184](#))

Kongelig Rescript 25 April. 1693

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Hvorledes de Kongelige Betjente skal tituleres (w)

25 April. Anordning, hvorledes de Kongelige Betjente, naar Kongen dem fra Cancelliet lader tilskrive, skal tituleres, *) nemlig:

- § 1. Kongens naturlige Börn **) skal gives Titel af "Os Elskelige og Höibaarne." og i Begyndelsen af Brevene sættes: Vor synderlige Gunst og Bevaagenhed tilforn.
- § 2. Og maa dem alene ingen anden Kongelig Undersaat og Betjent gives det Prædicatum af höie Excellence, ***) og Dötrene saavelsom Sönnernes Gemaler af höie Naade. De, som nogen af de i den förste Classe af den seneste, gjorde Rangforordning ****) specificerede Charger betjente, og ere Grever, gives Titel af "Höi- og Velbaarne," og nyde det Prædicatum af höigrevelige Excellence, og de Andre gives Titel af "Höiædle og Velbaarne," og i Begyndelsen af Brevene sættes: Vor synderlige Bevaagenhed tilforn.
- § 3. De, som nogen af de i den 2den Classe specificerede Charger betjene, nyde Titel af "Höiædle og Velbyrdige," men Greverne gives Titel af "Höiædle og Velbaarne;" og i Begyndelsen af Brevene sættes: Vor synderlige Bevaagenhed tilforn.
- § 4. De, som nogen af de i den 3die Classe specificerede Charger betjene, nyde Titel af "Velædle og Velbyrdige," men Friherrer og ædle Herrer gives Titel af "Velbaarne." I Begyndelsen af Brevene sættes: Vor Gunst tilforn.
- § 5. De, som nogen af de i den 4de Classe specificerede Charger betjene, nyde Titel af "Velædle og Velbyrdige," men Biskopperne i Sjællands og Christianias Stiftr, saa og Kongens Confessionarius nyde Titel af " Velædle og Höiærværdige;" Rector Universitatis "Velædle og Höilærde †); Biskopperne i de andre Stifter, og de Theologi, som Rang næstefters dem have, "Velædle og Belærværdige;" og i Begyndelsen af Brevene sættes: Vor Bevaagenhed tilforn.
- § 6. De, som nogen af de i den 5te og 6te Classe specificerede Charger betjene, nyde Titel af "Ædle og Velbyrdige;" Theologi "Ædle og Velærværdige," Liv-Medici, Consistorial-Raader og Assessores, Sogne- og Slots-Præster i Kiöbenhavn, "Ædle og Höilærde," og i Begyndelsen af Brevene sættes: Vor Naade tilforn.
- § 7. De, som nogen af de i den 7de Classe specificerede Charger betjene, nyde Titel af "Ædle," men de, som til Skjold og Vaaben ere berettigede, nyde Titel af "Ædle og Velbyrdige;" og i Begyndelsen af Brevene sættes: Vor Naade tilforn.

- § 8. Præsident, Borgermester og Raad i Kiöbenhavn gives Titel af "Os Elskelige, Velædle og Velvise Præsident, Borgermester og Raad; Præsident, Borgermester og Raad i de andre Kjöbstæder, "Os Elskelig ærlig og velvise Præsident, Borgermester og Raad."
- § 9. Grever og Friherrer og ædle Herrer skrives til deres Grev-, Fri- og Herskaber, og ellers alle og enhver Priviligerede de Sædegaarde de ere eiende.
- § 10. Ellers skal Brevene i Almindelighed sluttet saaledes: Dermed skeer Vor Villie, Befalende Eder Gud!

*) See Freds-Tract. **14 Jan. 1814**, Grundloven især § 23, og Lov om Adelen **1 Aug. 1821**, cfr. An **24 Jan 1672** og **31 Dec. 1680**, samt Regl. **26 Juli 1820**.

**) Cfr. Lovbogens 1 - 2 - 2.

***) Dette Prædicat have kun 3de Personer nydt, nemlig de trende Gyldenlöver; hvilke vare: a) K. Frederik den Tredies Frillesön Ulrik F. Gyldenlöve, Greve til Laurvig, der fra 1664 til 1699 var Statholder m. m. i Norge, död 1704; og b) K. Christian den Femtes Horesönnar med Grevinde Sophia Amalia Moth til Samsö, Christian Gyldenlöve Greve til Samsö, General-Postmester i Danmark og Hertugdömmene Slesvig og Holsteen, der fra Barnsbeen og indtil 1699 havde den Værdighed at være Stiftsbefalingsmand i Bergens Stift (cfr. Rescr. **13 Decbr. 1681**) og en Tid var Næstcommanderende over den norske Armee, död 1703, og General-Admiral Ulrik Christian Gyldenlöve, Greve til Samsö, der fra Barndommen til sin Död, nemlig fra 1684 til 1719, var Stiftsbefalingsmand i Island, hvorhen han aldrig kom. Cfr. An. (R.) **24 Mai 1698**.

****) Af **11 Feb. 1693**. †) Cfr. Forordn. **10 Febr. 1736**, II, § 2, b.

([Wessel Bergs Rescripter I Side 241](#))

Kongelig Forordning 25 Dec. 1694

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Post-Ordning i Danmark og Norge, samt Fyrstendömmene. (s)

1. Den ridende Post imellem Kiöbenhavn og Hamborg skal fra begge Steder 2de Gange om Ugen, som sædvanligt, afgaae, nemlig: fra Kiöbenhavn hver Tirsdag og Löverdag Aften fra Paaske til Mikkelsdag Kl. 9 og fra Mikkelsdag til Paaske Kl. 8; Men fra Hamborg skal Posten afgaae hver Tirsdag og Fredag baade Sommer og Vinter Kl. 11, og maa Posten ei længere af nogen opholdes, under hvad Prætext der og være kan. (Se Fr. [15 Oct. 1727](#))
2. Naar Posten saaledes fra bemeldte Steder er affærdiget, skal den ved **Dag og Nat** af de undervejs forordnede **Postmestere uopholdelig befordres**, og til den Ende skal General-Postmesteren, eller hvem Directionen over Postvæsenet af ham er betroet, drage tilbørlig Omsorg for, at paa alle Steder, hvor det giøres fornödent, dygtige **Postillioner** med gode og friske Heste ere i Beredskab; saa at Posten, enten Veiene ere onde eller gode, hver Miil udi $\frac{3}{4}$ Time ufeilbar kan fortkomme; og paa det Posten i Kiöbstæderne undervejs ei skal opholdes, skal **Postmesterne**, hver især, have de **Breve i Beredskab**, som derfra Stedet med Posten skal afgaae; Saa skal og ethvert Steds Postmester skrive paa **Post- Seddelen**, som hver Gang med Posten skal følge, hvad Tid Posten der ankommer og igien bortgaaer, og ved Belterne ligesaa, hvad Vinden er, naar Posten udgaaer, og om den föres paa den forordnede Jagt eller paa en Baad, med hvis videre derved kan være fornödent at rapportere; saa deraf klarlig kan sees, hvorledes Posten fra et Sted til et andet er befordret, og om den er nogensteds opholdt, hvad dertil har været Aarsag.
3. Postmesterne skal holde rigtige **Protocoller**, som af General-Postmesteren eller den, som Directionen haver, skal være igiennemdragne, nummererede og forseglede, hvorudi alle **Breve**, som dem leveres, ved **Nummer, Navn og Taxt** rigtig skal antegnes, saaebhver altid kan have fornöden Underretning om sine Breves Befordring og Adresse; og skal Postmesterne til ethvert Sted her i Rigerne og Fyrstendömmene, hvor de Breve med Posten hensende, og rigtig og med deres Protocoller eenslydende Taxt hver Gang lade medfølge; hvilke Carter, strax efter at Posten er ankommen, til enhvers Efterretning skal uden for Posthuset **anslaaes**, indtil Brevene ere afhentede eller til Eiermændene bestilte, da de igien af Postmesterne skal indtages og vel forvares.
4. Til alle Steder i **Lolland** og **Falster**, **Möen** og endeel Steder i **Siælland**, Saasom **Kiöge**, **Præstöe** og **Vordingborg**, blive Brevene ved de 2de forordnede **Lollandske agende Poster** eengang om Ugen frem og tilbage befordrede; hvilke Breve skal leveres paa det ordinaire Posthuus i Kiöbenhavn hver Löverdag, til samme Tid Brevene med den ridende Post leveres (Forandret ved Fr. [15 Oct. 1727](#) cfr. Taxt [31 Dec. 1734](#). IV.); og skal de Breve, som igien fra Lolland, Falster og de andre forbemeldte Steder med de Lollandske Poster ankomme, ligeledes paa Posthuset leveres, hvor enhver kan lade sine Breve afhente.
5. Og som den ridende Post ikke kommer til nogen af de afsides liggende **Kiöbstæder**, saa skal der **Bie-Poster** forordnes, som Brevene til og fra de Steder, hvor Posten gaaer igiennem, kan befordre, nemlig i **Siælland**:

imellem Roskilde, Slangerup, Friderichsborg og Holbek; mellem Ringsted og Næstved; saa og imellem Ringsted og Kiøge; imellem Slagelse, Callundborg og Skioldskøer. **I Fyen:** imellem Nyeborg og Svendborg; imellem Odense, Kierteminde og Faaborg. **I Jydland,** hvor der imellem efterskrevne Steder ere anordnede ridende Poster: fra Hadersleb igiennem Colding, Veile, Horsens, Aarhus, Randers, Viborg og til Aalborg, hvorfra Posten gaaer igiennem bemeldte Steder tilbage igjen til Hadersleb; iligemaade fra Hadersleb til Ribe og Ringköbing og derfra tilbage igjen; og fra fornævnte Steder blive de Breve til alle andre smaae Kiöbstæder ved **gaaende Postbudde** forskikkede, saasom: fra Colding til Fridericia; fra Horsens til Skanderborg; fra Aarhus til Grindaae og Ebeltoft; fra Randers til Hobroe og Mariager; fra Viborg til Thisted i Thy, Nyeköbing paa Morsöe og Skive; fra Aalborg til Hiöring, Sæbye, Fladstrand, Skagen, Hals, Læssöe og ganske Vendsyssel; og fra Ringköbing til Varde og Holstebro. Hvilke **Jydske ridende Poster,** ligesom den ordinaire Hamborger Post, 2de Gange om Ugen fra Hadersleb bortgaae og igjen ankomme, saa at alle Breve, som fra Siælland, Fyen og de andre Provintser i Danmark, samt fra Slesvig og Holsteen skrives til Jydland, gaae med bemeldte ridende Poster til Hadersleb, hvorfra de til sine behörige Steder ved forbemeldte Bie-Poster forskikkes, med hvilke Brevene fra bemeldte Jydske Steder kan föres til Hadersleb igjen, og derfra med den ridende Post til sine Steder henses; **I Holsteen:** imellem Rensborg og Lybek, som er en ridende Post og gaaer ligeledes 2de Gange om Ugen, med hvilken Post Brevene til Kiel, Ekkernförde, Preez, Plöen, Cutin og Lybek befordres, og fra samme Steder gaaer Posten saa betimeligen tilbage igjen, at Brevene kan komme i Rensborg, för den ordinaire Post fra Hamborg ankommer; Imellem Izehoe og Glykstad er gaaende Bud 2de Gange om Ugen, og ligesaa imellem Glykstad og Hamborg.

6. **Den norske ridende Post** skal gaae fra Kiöbenhavn hver Löverdag Aften Kl. 10 baade Sommer og Vinter, hvormed ingen **Breve til Sverrig,** enten frem eller tilbage, maa befordres, men alene de, som til Norge ere addresserede; Og skal samme Post tage sin Cours igiennem Skaane, Halland og Bahu-Lehn lige til **Friderichshald,** hvor samme Byes Breve af Postmesteren udtages; derfar gaaer Posten til **Friderichsstad** og **Mos,** hvor ligeledes de Steders Breve udtages, og dernæst til **Christiania,** hvor Posten, efterat den Löverdag Aften fra Kiöbenhavn er afgaaet, i det seeneste skal ankomme om Torsdag Morgen tidlig; **Fra Christiania** skal være **3 Poster,** nemlig een til Bergen, een til Trundhiem og een til Christiansand, hvilke Poster af de forordnede Post-Bönder skal föres, og skal fra Christiania paa efterskrevne Tider præcise affærdiges, nemlig til **Bergen og Trundhiem** Löverdag **Middag Kl. 12,** enten det er Vinter eller Sommer, og til **Christiansand** og de andre vesterlandske Steder fra Fastelavn til Martini om Fredag Formiddag Kl. 10, og fra Martini til Fastelavn om Middagen Kl. 12; paa det Brevene samme Aften til Kongsberg kan ankomme og besvares Dagen efter med Posten til Kiöbenhavn. Og paa det der kan have desbedre Efterretning om samme Posters rigtige Gang og Befordring, skal **Postmesteren i Christiania,** fra hvem alle disse Poster affærdiges, lade fölge med hver af dem en **Post-Seddel,** hvorpaa enhver Steds Postmester, saa og de, som underveis til Postens Aabning af General-Postmesteren eller den, som Directionen er betroet, anordnes, skal tegne, naar Posten ankommer og afgaaer, og er den underveis opholdt, skal de skrive Aarsagen dertil. Befindes **Post-Bönderne forsömmelige** eller **modtvillige** til at befordre Posten med tilbörig Flid og Omhyggelighed, da have de det strax för General-Postmesteren eller den, som har Directionen, at anmelde, at han det efter Forseelsens Beskaffenhed kan lade straffe. Bemeldte Personer, som til **Posternes Aabning underveis** anordnes, skal udtage af Brev-Sækken de Breve, som til Præster, Fogder, Sorenskrivere eller andre paa Landet boende ere addresserede, og ligesaa annamme alle Breve, som bemeldte Personer levere til at sendes med Posten, og over alle de Breve, som dem saaledes tilsendes og leveres, skal de holde en rigtig **Bog** samt giöre Postmesteren, i hvis District de boe, rigtig **Regnskab** for Postpengene, som de oppebære. **Fra Bergen** til Christiania skal Posten afgaae hver Tirsdag Eftermiddag Kl. 5, **fra Trundhiem** til Christiania hver Löverdag Eftermiddag Kl. 5, til **Nordlandene** og **Finmarken** hver anden Tiirsdag om Middagen, og til **Nordmöer** hver Tiirsdag Middag. **Fra Christiansand** til Stavanger om Löverdag Middag Kl. 12; **fra Stavanger** til Christiansand om Löverdag Aften Kl. 5, og **fra Christiansand** til Christiania om Fredag Middag Kl. 12. **I Nordlandene** skal Posten fra en **Foged** til den anden befordres, og af dem og ingen anden aabnes, samt Brevene, som höre til deres District, udtages, og andre, som skal forsendes, igjen indlegges, ligesom paa andre Steder, hvor Posten aabnes, er brugeligt. Men i **Finmarken** og paa **Nordmöer,** paa de Steder hvor Posterne passer og det gjöres fornödent, skal General-Postmesteren eller den, som Directionen haver, ligesom paa andre Steder i Norge, ordinere visse Personer, som Posten

kan aabne og afferdige, og ligesom för om de andre **Post-Aabnere** er meldt, giöre Postmesteren i Trundhiem tilbörig Rigtighed, for hvis Breve de af Breve-Tasken udtage og igien indlegge, og derover holde rigtig Bog. (Nöiere bestemt ved Fr. [31 Mart. 1724](#), [4 Aug. 1758](#), Pl. [25 Febr. 1772](#) og [21 Apr. 1777](#)).

7. Imellem **Kiöbenhavn** og **Helsingöer** skal og herefter, som sædvanligt, være **gaaende Postbud**, hvormed alle Breve **hver Dag** kan befordres til og fra Sundet; Med samme Post skal og alle de Breve befordres til Helsingöer, som gaaer til **Skaane** og **Sverrig**; til hvilken Ende slige Breve, som skrives til Helsingöer, Skaane og Sverrig, skal leveres paa det danske Posthuus her i Kiöbenhavn; og skal samme gaaende Bud eller Poster fra begge Steder afgaae fra Paaske til Mikkelsdag hver Morgen Kl. 9 og fra Mikkelsdag til Paaske Kl. 8 (cfr. Plac. [15 May](#) og [19 Sept. 1777](#)).
8. Og da ingen Pakker eller Breve, hvorudi **Gods**, **Penge** eller **Klenodier** ere indlagte, ei heller **större Pakker**, end de som veie 50 **Lod**, maa af Postmesterne annammes og med den ridende Post sendes (cfr. Pl. [31 Dec. 1773](#)); Saa skal saadant saavelsom alle Kgl. Frr. med de agende Poster fremsendes, og derfor, Forordningerne undtagne, betales efter Taxten. **Samme agende Poster skal være fire**, af hvilke den ene, som sædvanligt, skal reise fra Kiöbenhavn og den anden fra Hamborg hver Löverdag Aften, om Sommeren Kl. 8, og om Vinteren Kl. 5, eller noget för efter Tidens Leilighed, saa at den ene kan ankomme her og den anden i Hamborg, om Sommeren Torsdag Morgen derefter, og om Vinteren Fredagen i det seeneste. Disse agende Poster eller Messengerer maa ei alene före Penge og Gods frem og tilbage, for hvem det begierer, men endog, som Messengerer paa andre Steder, med sig tage reisende Personer; Dog forbydes dem strængelig at före Breve med sig, uden dem, som höre til de Pakke og Vahre, som de have at före, elle de dem af General-Postmesteren, eller den Directionen haver, vorde tilstillede (forandret ved Plac. [21 Jun. 1777](#)).
9. Det forbydes og enhver hermed alvorlig og strængelig at giöre bemeldte ridende, agende eller gaaende Poster nogen **Gevalt** eller **Skade**, eller dem enten i Stederne eller underveis, uden paa de forordnede Steder og som för er meldt, lidet eller meget at **opholde**, langt mindre at aabne Post-Sækken eller deraf noge Breve, som af den ridende Poste eller Postbönderne föres, **udtage**, under hvad Prætext der og være kunde, med mindre det skeer med **sær Kgl. Tilladelse** eller efter **Kgl. Befaling**; Og skal Postmesterne og Fogderne og alle de, som Posternes Aabning og Befordring er betroet, under deres Bestillingers Fortabelse og höiere Straf efter Beskaffenheden, ei i den Fald ansee eller agte nogen **Ordre**, skriftlig eller mundtlig, uden **Kongens egen** eller den, som efter Kgl. Befaling kommer fra **Statholderen** i Norge, **General-Postmesteren** eller den, som **Directionen** over Postvæsenet er betroet; Men tvertimod befales alle Kgl. Undersaatter og Betiente, ingen undtagen, **Posterne** at hielpe tilrette og **befordre** saaledes, at om de underveis paa Heste og Vogne eller til Vands tage nogen Skade, de da dem med hvis de behöve, saavidt muelig er, imod billig Betaling ere Behielpelige; Fornemmes noges herudi at være uvillig, skal de straffes, som de, der Kgl. Post og Breve have opholdet og forhindret.
 - ♦ Tillige er det ved Rescr. [30 Apr. 1774](#) (til Stiftamtændene i Danmark) anordnet: At, da det ved Rescr. [9 Febr.](#) og [14 Dec. 1770](#) er befalet samtlige Amtmænd i Danmark, at Bönderne i paakommende haardt Veir med Sneefog, eller naar der kunde være falden megen Snee, skal paa Vedkommendes Forlangende, uden Vægning og under Straf, giöre Veiene, hvor Posten skal passere, ryddelige, eller og at ham udi stærk Sneefog skal medgives et par Bönder tilø hielp, og at ingen Betaling, i Henseende til saadan Veienes Ryddiggjörelse eller Postillionernes Veivisning, efter Post-Ordningen af Bönderne eller Jord-Eierne maa fordres; men at sligt skal skee uden Betaling; Og Directeurerne i Gen. Post Amtet have forestillet, at Magistraten i adskillige Kiöbstæder skal have været sig ved at foranstalte, at Posten kunde faa Folk til Hielp og Veivisning i indfaldende ondt og voldsomt Veir med megen Snee, uden at derfor blev tilstaaet Betaling, paa Grund at forberörte Befalinger ikke ere blevne Magistraterne bekiendtgjorte; Saa (som det ligesaa vel kan hendespaa Kiöbstædernes Grund, der ofte er meget udstrakt, som paa andre Veie, at Postillionerne behöve Hielp og Veivisning) skal Stiftamtændene, hver i sit Stifts Kiöbstæder föie den Anstalt: At samme paa deres Grund i ovenanförte Tilfælde vise Posten, uden Betaling, al den Hielp og Tieneste, som mueligt er og der maatte eragtes fornöden.
10. **Postmesterne** i Kiöbstæderne udi begge Rigerne og Fyrstendömmene, saavelsom de **agende Poster**, samt ridende eller gaaende **Postillioner**, saa og de, som ere anordnede til den **ridende Postes Transport** over Belterne, skal for **Indqvartering** af de Gaarde eller Huse, de boe udi (♦), saavelsom og for al **borgerlig personel Tynge** og Besværing være frie og forskaanede; Saa maa og de forordnede **Værter** i Kiöbstæderne, hvor de agende Poster logere, i Fredstider være **frie for Indqvartering** og **Vogn-Ægter**, men derimod skal de være pligtige til at have flittig Opsyn med hvis Breve og Pakker, som komme i deres Huse, og derfor at giöre god Rigtighed (See Fr. [9 Sept. 1763](#). 17§).
- ♦ Dog skal (i Fölge Rescr. [11 Apr. 1749](#) til Indqvarterings-Commissionen i Kiöbenhavn) den Post-Mesterne, ved Fr. [25 Dec. 1694](#), forundte Indqvarterings-Frihed i Kiöbenhavn ikke overgaae 200 Rdlrs Grund-Taxt, og det saaledes, at, naar deres

Gaarders eller Huses Grund-Taxt er under 200 Rdlr. , skal dem ikke mere gotgiöres, end Taxtens Belöb, men naar den derimod er over forskrevne Summa, da skal de af den övrige Summa svare Indqvartering lige ved andre Stadens Indvaanere.

11. Ang. **Brev-Portoen** samt hvorledes Brevene skal **adresseres** og **franqveres**, see Fr. [31 Dec. 1734](#) om Taxten for Brevene mellem **Stederne i Danmark** og **Slesvig-Holsteen**. Hvad **Breve**, som föres fra en **Kiöbstäd til en anden** med den ridende Post saa og ved **Bieposterne** til afsides liggende Steder, skal betales af hver 4re Mile af et enkelt Brev 4ß danske, fra 5 til 10 Mile 6ß, og saaledes à l'advenant efter Taxten. Ang. Brevene til **udenrigs Steder** see **Taxt 2 Nov. 1767**. Ang. Brevene, som sendes med den **norske Post**, see Fr. [13 Dec. 1743](#), Pl. [15 Dec. 1758](#) og [21 Apr. 1777](#). Alle Breve til **Nordlandene** og **Finmarken** skal betales til **Trundhiem**, og den Porto, som skal gives fra Trundhiem og did, annammes af Fogderne, eller hvem til Postens Aabning er ordineret, hvorfor de skal giöre Rigtighed og Regnskab efter **6 §**. De Breve, som gaae fra **Kiöbenhavn** og alle **Steder i Siælland til Norge**, skal (Friderichshald, Friderichsstad, Mos og Christiania undtagen) betales og **friegiöres** til **Christiania**, og Breve **fra de andre Provintser og udenrigs Steder skal betales til Kiöbenhavn**; Men hænder det sig, at nogen Breve fra **fremmede Steder** komme til **Postmesteren i Hamborg**, som ikkun **der** til Staden ere betalte og ei til **Kiöbenhavn frigiorte**, da skal han det best eragter, lade sig betale den Porto, som skulle betales fra Hamborg og herhid. **Saa skal og alle norske Breve**, som gaae til Kiöbenhavn (de alene undtagne, som gaae fra Christiania, Mos, Friderichsstad og Friderichshald) betales og **friegiöres til Christiania**; men de, som gaae **videre** end til Kiöbenhavn, skal, ligesom de danske Breve, til deres behörige Steder betales, hvorfore denene Postmester skal være pligtig til at giöre den anden god Rigtighed (Nöiere bestemt ved foranförte Anordninger). Ang. de agende Poster mellem Kiöbenhavn og Hamborg fra Plac. [21 Jun.](#) og [19 Sept. 1777](#). **Messageren skal svare til alt**, hvis ham betroes, og det til sine behörige Steder **vel forvaret** for Regn, saafremt det ellers er vel indpakket, levere eller, om noget deraf bortkommer, betale dets Verd; dog dersom han offentlig blev udplyndret eller rövet eller **leed Söeskade**, skal saadant ham ikke tillegges; Og paa det alting kan gaaedes rigtigere til, saa skal bemelte Messagerer, saavel i Hamborg som her paa hvert Sted, holde en rigtig **Protocol**, som av General-Postmesteren eller den, som Directionen haver, skal være igiennemdraget og forsegle, hvorudi enhver af dem, naar han skal reise, rigtig skal indføre alt, hvad ham til Befordring af nogen betroes, og det med enhver Pakkes Mærke og Adresse, samt mælde, hvad der er angivet at være i Pakken, og af hvem han det har annammet (Forandret og nöiere bestemt ved sidst anförte Placater. cfr. ang. **den Lollandske** agende Post Fr. [31 Dec. 1734](#). IV og V; og angaaende den **Helsingörske** agende Post Pl. [15 May](#) og [19 Sept. 1777](#)).
12. Efter Taxten skal alle uden forskiel betale deres Breve (cfr. Fr. [17 Jun. 1771](#)); og om nogen derudi vægrer sig, da **skal Postmesterne** have Magt til at beholde **deres Breve** hos sig, indtil de efter Taxten blive fornöiede (cfr. Pl. [4 Jan. 1777](#)); Saa skal og alle, som Breve paa Posthusene levere eller afhente, begegne Postmesterne og deres Betiente med tilbörlig **Höflighed**, saafremt de ikke derfor vil lide Straf, som vedbör. Understaaer nogen sig paa **Posthusene** at giöre **Allarm** med Buldren, Skielsord eller Oprör, da maa Postmesterne lade samme Personer strax anholde og arrestere, hvilke siden, andre til Exempel, skal blive straffede efter Sagens Leilighed; Men derimod skal **Postmesterne** bevise enhver sömmelig **Höflighed**, og dertil ligeledes tilholde deres Betiente; Og om **Postmesterne** eller de agende eller ridende **Postbudde** sig herimod eller i andre Maader, Postvæsenet vedkommende, skulle **forsee**, skal det General-Postmesteren eller den, som Directionen er betroet, tilkiendegives, og derfor af dem sættes til rette.
13. Ang. at **Breve ei** maa sendes med **Leilighed**, see Fr. [16 Aug. 1775](#) cfr. Fr. [13 Apr. 1708](#) og [14 Mart. 1733](#) samt Plac. [19 Sept. 1777](#). Og ang. **Postbönderne i Norge**, see Anordn. [4 Aug. 1758](#). ([Schou I Side 698-703](#)) og ([Julius Aug. Schmidt 1648-1770 side 235-237](#))

Kongelig Rescript 3 Nov. 1696

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Indlevering af Breve paa det Norske Postcontoir (w)

Rescr. *), ang at Particulæres Breve med den Norske Post skal paa det Norske Postcontoir i Kiöbenhavn hver Löverdags Aften leveres inden Kl 8 **)

*) Fogtman siger, at dette Rescr. er udfærdiget til "Statholderen i Norge", altsaa til Ulrik Frederik Gyldenlöve, men hos Rothe S. 962 anføres det som udfærdiget til "Hr. Ulrik Christian Gyldenlöve", hvilket og er troligere; thi denne U. Chr. Gyldenlöve (om hvem see det ved Anord. [25 April 1693](#) Anmærkede) skal have været General-Postmester for det norske, ligesom Broderen Christian Gyldenlöve var det for det danske, Postvæsen.

**) Bortfaldet ved Forordn. [15 Oct. 1727](#); cfr. Post-Ord. [25 Dec. 1694](#)

([Wessel Bergs Rescripter I Side 252](#))

Kongelig Rescript 30 Sept. 1699

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Ansøgning af Postbonden for Vaage Gjeld (w)

Rescr. (til Vice-Statholder Frederik von Gabel), ang. at erklære sig over en Ansøgning af Postbonden for Vaage Gjeld Thor Romongaard, om formedelst Veiens Vanskelighed, at forundes Kleppe Gaard i bemeldte Vaage Gjeld til Hjælp. ([Wessel Bergs Rescripter I Side 264](#))

Kongelig Forordning 28 Nov. 1699

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. ny Almanakk. (s)

I Aaret 1700 skal **Febr.** Maaned ei have uden 18 Dage, saa at næst efter den **18 Febr.** skal tælles den **1 Mart.** og saaledes Paaske-Dag indfalde den **11 Apr.** samme Aar, hvorefter de rette nye Almanakker skal indrettes. Og maa ingen andre Almanakker bruges i Kongens Riger og Lande, end de nye Almanakker, hvorefter alle **Breve** og **Documenter** herefter skal **dateres** og **forstaaes**, under 4 Rdlrs Straf i Kiøbstæderne og 1 Rdlrs Straf paa Landet til Stedets Fattige for hver Gang sig nogen herimod forseer. Skulde nogen misbruge denne Almanakkens Forandring til nogen **forsetlig Svig** og Bedragerie i Breves og Documenters Datering, skal den Skyldige derfor efter Sagens befundne Beskaffenhed i høieste Maader ansees og straffes. ([Schou II Side 1-2](#))

Kongelig Rescript 19 Oct. 1706

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Portofrihed for Militaire Breve (w)

Rescript (til U.C. Gyldenlöve), at Breve saavel fra Krigs-Commissairene i Norge som til dem, Militien vedkommende, skulle med Posten foruden Postpenges Erlæggelse passere. ([Wessel Bergs Rescripter I Side 328](#))

Kongelig Rescript 29 Jan 1707

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Mandskaber som har udtjent som Postdreng (w)

(til hver Amtmand og Krigscommissarius i Norge), ang. ved forestaaende Completering at lade sig de ham i en og anden Maade givne Befalinger være efterrettelige, samt at han i de Lægder, hvor dygtig ungt Mandskab findes, skal efter Forordn. af **28 Febr. 1705** lösgive de Soldater, som deres ni Aar have udtjent, men i de Lægder, hvor deslige ungt Mandskab fattes, lade de enrøullerede Soldater, endskjønt de 10 Aar og derover maatte have tjent, ved Regimentet blive staaende, indtil det unge Mandskab opvoxer, og til Enrøulleringen dygtig befindes, da de forderligst skulle vorde dimitterede. (Saasom vel formodes, saaledes Mandskab i et eller andet Lægde at fattes, men Kongen ingenlunde nogen Afgang eller Vacancer i Regimentet vil lide) *).

*) See Lov **5 Juli 1816**, §§ 3 og 7; cfr. Rescr. **16 Febr. 1742**, § 5, **30 Marts 1770** og Prom.² **29 Jan. 1791**, saa og et Circ. hos Ros. G. **29 April 1790**. Lignende specielle Rescripter vare forhen udgivne for enkelte Regimenter, iblandt Andet under **13 April** og **26 Juli 1706**.

([Wessel Bergs Rescripter I Side 329-30](#))

Kongelig Forordning 13 Apr. 1708

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Forbud – At ingen maa sende Breve med den Svenske Post (s)

At Ingen af de **Kgl. Undersaatter** (i Danmark) maae sende eller lade komme **Breve med den Svenske Post**, som passerer giennem Danmark og Fyrstendømmene til og fra Hamborg, under Straf for hvert Brev, der kan opdages, at han saaledes med den Svenske Post haver bestilt, 1te Gang af 3 Rdlr., 2^{den} Gang 10 Rdlr. og 3de Gang, som Kgl. Mandats modtvillige Overtræder at være General-Fiscalens Tiltale undergiven; af hvilke Strafböder den halve Part til Angiveren og den anden halve Part til de Fattiges-Casse skal være hiemfalden. See Fr. **14 Mart. 1733** og **16 Aug 1775**. ([Schou II Side 188](#))

Kongelig Rescript 29 Juli 1711

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. at alle Postbönders Sønner for Udskrivning skulle være frie (w)

Rescr. (fra Slotsloven til Stifamtændene, Grevskaberne og Friherren), ang. at alle Postbönders Sønner herefter for Udskrivning skulle være frie, og de, som ingen Sønner have, nyde en voxen Karl iligemaade fri for Udskrivning, og naar samme Karl paa Postgaarden har udtjent sine ti Aar, skal han iligemaade for Udskrivning være befriet *); dog derhos Postbönderne overalt alvorligen at foreholdes, at dersom nogen af dem skulde overbevises at have forsömt eller opholdt Postens vedbörliche og hastige Gang, de derfor ei alene skulde vorde tiltalte og straffede, men og have forbrudt deres Udskrivnings-Frihed **) (Som fra Postbönderne mange Besværinger ere indkomne, at de for Postens Försel ikke nyde den Frihed, som dem i Post-Ordningens ***) 14de Artikel er tillagt).

*) See Anordn. [4 Aug. 1758](#), 1ste Art. § 2 og Lov [5 Juli 1816](#) § 10, cfr. R. [29 Jan. 1707](#).

**) See bemeldte [An. af 1758](#), 1ste Art. § 3; cfr. Plac. [12 Juli 1798](#).

***) Af [25 Dec. 1694](#)

([Wessel Bergs Rescripter I Side 381](#))

Kongelig Forbud 2 Febr. 1714

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Ingen Breve i Danmark maa sendes med anden Leilighed (s)

Forbud, at ingen Breve maa sendes til noget Sted i Danmark med anden Leilighed end med Posten. (Formidlet og nöiere bestemt ved Fr. [16 Aug. 1775](#)) ([Schou II Side 283](#))

Kongelig Rescript 22 Oct. 1714

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Kongl. Betjentes Frihed (w)

22 Oct. Rescr. (til General-Postdirecteurerne), ang. Kongl. Betjentes Frihed for Postpenges Betaling *), og at de, som med Posten bekomme Breve, skulle dem ogsaa indlöse. (Saasom Stiftsbefalingsmænd og andre Betjente have klaget over, at de maae betale Breve, som dog angaae Kongl. Tjeneste; og General-Postdirect. have forestillet, at alle Underbetjente söge fri Brevport, ikke alene for Paqvetter, men endog for enkelte Breve i Kongelige Forretninger, hvilket Directeurerne formene at strække sig alt for vidt, i det paa den Maade Ingen uden Kjöbmænds og nogle Particulaires Breve skulde blive betalte).

*) Findes i Rothes Rescripter III. 387, undtagen, "at hver af Krigscommissariatets Lemmer i Holsteen maae nyde Portofrihed i Kongl. Tjeneste-Sager". See Fordn. [17 Juni 1771](#); cfr. R. [5 Decbr. 1727](#).

([Wessel Bergs Rescripter I Side 401](#))

Kongelig Forordning 8 Apr. 1715

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Böders udpantning for Breve sendt med anden Leilighed (s)

At naar nogen Mishandling med Breves Forsendelse med anden Leilighed end Posten lovlig er beviist, skal Magistratenslige Böder uden videre Proces af de Skyldiges Boe lade udpante, og maa ei paa Postmesterens Angivelse blot henvise slige Sager til Lands Lov og Ret. ([Schou II Side 323](#))

Kongelig Rescript 2 Aug. 1717

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Forandring paa den norske Post (w)

Rescr. (til Hr Ulrik Christian Gyldenlöve), ang. at den fra Norge kommende Post, som hidindtil har gaaet over Aarhus til Kallundborg, skal herefter have sin Gang fra Aalborg directe til Hadersleb. *)

*) Det var i Egenskab af norsk General-Postmester eller Chef for det norske Post-Væsen, at dette Rescript afgik til U. Chr. Gyldenlöve; cfr. Resc. [3 Nov. 1696](#), samt An. [15 April 1720](#). För hans Tid havde de Marsilier havt det norske Postvæsen (cfr. Budstikken 6 Aarg. S. 707 og Resc. [20 Feb. 1671](#)); og sees af For. [28 Feb. 1685](#), at den Kongl. Postdirectör var overdraget Postvæsenet imoe en aarlig Afgift til Statskassen. At den norske Post til og fra Danmark nu gik til Söes fra og til Norge over Jylland og derfra den her bestemte Route, var en Fölge af Krigen, og ophörte efter Fredsslutningen 1720; cfr. Freds-Tract. [3 Juni 1720](#) § 15, der blev nærmere bestemt ved Conv. [2 Febr. 1735](#), i Fölge af hvilke Aeter den norske Post atter havde sin Gang igiennem Sverige indtil dette ophörte ifölge Freds-Tract. [14 Jan. 1814](#) § 25 cfr. Resc. [8 Jan. 1689](#). Rimeligviis gik Posten imellem Norge og Jylland over Fladstrand, ligesom det under Krigen 1700 var befalet ved Resc. [10 April 1700](#) i Nye Danske Mag. 3 B. S. 98.

([Wessel Bergs Rescripter I Side 420-21](#))

Kongelig Forordning 10 Apr. 1720

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Om den gangbare Myndt i Danmark (s)

Fr. Om den gangbare Myndt i Danmark i $\frac{3}{4}$ Sölv-Myndt og $\frac{1}{4}$ i authoriserede Sedler, istedenfor $\frac{1}{2}$ Sölv-Myndt og

½ autoriserede Sedler; samt at Tolden og Accisen, Stempletapiirs-Penge og Post-Intraderne skal betales i Sölv-Myndt. (See Pl. [12 Oct. 1728](#)) ([Schou II Side 420](#))

Anordning og Reglement 15 Apr. 1720

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Anordning og Reglement om General-Postamtet (w)

Anordning og Reglement om General-Postamtet, saavel det Danske som det Norske, hvilke nu ere combinerede.*

*) Det danske General-Postamt, der tillige havde med det Slesvig-Holstenske og det Oldenburgske Postvæsen, skal være oprettet 1711, i Anledning af, at alle Postens Indkomster i Danmark, Fyrstendømmerne og Grevskaberne fra **11 Sept. 1711** vare Kongen igjen hjemfaldne, som det heder i Fund. for Post-Pensions-Kassen [19 Juli 1712](#) § 1, hvilket var en Følge af, at Brevpost-Væsenet sammesteds, der i Aaret 1685 var af General-Postdirectören Povel Klingenberg (nævnt foran S. 70) for 12000 Rdlr. overdraget til Christian Gyldenlöve til Samsö, som under **8 Dec f.A. [8 Dec. 1719]** havde erholdt Kongl. Bevilling, at han og mandlige Descendenter skulde bestandig beholde General-Postmesters-Embedet i Danmark og Hertugdømmerne, blev af hennes Enke overdraget til Kongen imod en aarlig Pension af 4000 Rdlr., hvilken Pension under **8 Jan. 1723** blev tilsikkert de myndige Sønner for dem og Descendenter, men ophørte imod at Chr. Gyldenlöves ældste Söns mandlige Descendenter, den **12 April 1732**, blev forlehnede med det da til Kronen hjemfaldne Lövenholm Grevskab i Jylland; og da Broderen General-Admiral Ulrik Chr. Gyldenlöve, der var norsk General-Postmester (cfr. Rescr. [2 Aug. 1717](#)), var död den **8 Dec. 1719** og der saaledes intet var til Hinder for Kongen i at disponere over det norske Postvæsen: saa maa dette have været Anledningen til den her omhandlede Forbindels af det norske og danske Postvæsens Bestyrelse ved et fælles General-Postamt i Kiöbenhavn. Dette Collegium, hvis Indretning blev nærmere bestemt var Rescr. **12 Marts 1774**, cfr. R. **21 April 1786**, fik ifölge R. [7 Febr. 1809](#) Navn af General-Postdirectionen. See Freds-Tract. **14 Jan. 1814** og Kundg. **30 Nov. 1814**. ([Wessel Bergs Rescripter I Side 444-45](#))

Kongelig Forordning 29 Apr. 1720

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Om Taxtens Forandring (s)

Fr. Om Taxtens Forandring paa de Norske Post-Breve. (See Fr. [13 Dec. 1743](#)) ([Schou II Side 420](#))

Kongelig Rescript 29 Apr. 1720

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Cautioner til Postmestrene i Norge (w)

Rescr. (til general-Postamtet), ang. at til de Cautioner, hvilke Postmestrene i Norge for deres Bestillingers Administration og Oppebørsel skal stille, maae antages den Sort stemplet Papir, som kan være proportioneret efter ethvert Steds Post-Revenuers aarlige Importanse. (Saasom Gen. Postamtet har forestillet, at det vilde falde bemeldte Postmestere tungt og utaaleligt, om saadanne Cautioner skulde efter Forordn. **23 Jan. 1719** *) skrives paa 4 Rdlrs. Papir.

*) See For. **27 Nov. 1775**, § 33, Resol. **7 April 1777**, For. **25 Mai 1804** § 13, Lov om Skatte-Væs. **1 Juli 1816** § 10, og Lov **9 Aug. 1839** § 29, ved hvilken sidstnævnte Lov St. Pap. til Cautions-Breve for Oppebørsels-Betjente bortfalder.

([Wessel Bergs Rescripter I Side 444-45](#))

Kongelig Forordning 29 Apr. 1720

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Postmuseet

Textens Forandring paa de norske Post-Breve (p)

Vi Friderich den Fierde af Guds Naade, Konge til Danmark og Norge, de Wenders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn og Ditmarsken, Greve udi Oldenborg og Delmenhorst, Giör alle vitterligt, at som Vi allernaadigst fornemme hvorledes der imellem den Danske og Norske Brev-Porto, som efter den af Vores Elskelig kiære Herr Fader Salig og Höilovlig Ihukommelse, Kong Christian den Femtes allernaadigst udgangne Post-Forordning af [25 Dec. 1694](#) oppebæres, skal findes nogen U-lighed, i det, at Brev-Porten paa Eendeel Stæder udi Norge, hvor Vejenes Længde findes lige med Vejene udi Danmark, er sat mindre end den Danske Porto er regleret og ansat, da dog de Norske Miile ikke alleene ere langt større end de Danske, men Posterne end og med større Besværlighed baade til Lands og Vands vorder befordret: Da paa det imellem Brev-Porten udi begge Vores Riger Danmark og Norge kand være en Lighed og Proportion; saa have Vi allernaadigst for got befunden, den Norske Brev-Porto for saavit den paa nogle Stæder, hvor den, udi Proportion af den Danske Porto Höjstbemelte Vores Elskelig kiære Herr Faders, Salig og Höiloflig Ihukommelses allernaadigst udgangne Post-Forordning, for lidet kand være ansat, at lade forhøje, og hvor den ellers befindes at være sat udi Lighed med den Danske Porto at lade den derved forblive; Og paa der enhver da kand vide hvorledes Brev Porten

af de Norske Breve herefter paa et hvert Stæd skal oppebæres og betales, haver Vi allernaadigst eragtet fornöden ved denne Vores allernaadigste Forordning efterfølgende Taxt og Anordning derom at lade giöre, nemlig:

Af et Brev paa fierde Parten af et Ark, halft eller heelt Ark, h..rt altsammen kaldes et enkelt Brev, skal betales:.

Fra Kiöbenhavn til	Friderichshald, Friderichstad og Moss	10 skill	Danske
	Christiania	12 skill	

Fra disse Stæder tilbage igien ligesaa meget.

	Moss	4 skill	Danske
	Friderichstad	6 skill	
	Friderichshald	6 skill	
	Bragenes	4 skill	
Fra Christiania til	Kongsberg	6 skill	
	Tönsberg og Laurvigen	6 skill	
	Skeen, Langesund, Brevig, Krageröe og Öster Risöe	8 skill	
	Arendahl	8 skill	
	Christiansand og Flekkeröen	10 skill	
	Stavanger og Trundhiem	12 skill	

Fra bemeldte Stæder tilbage igien til Christiania lige saa meget

Bergen til Trundhiem betales af et enkelt Brev **20 skill Danske**

Fra Trundhiem til Nordlandene, nemlig:

	Nummedals Fogderie	6 skill	Danske
Fra Trundhiem til	Saltens Fogderie	12 skill	
	Tromsöens Fogderie	18 skill	
	Finmarken	24 skill	

Efter hvilken Taxt Brev-Porten af de Norske Breve herefter, indtil videre Vores allernaadigste Anordning skal oppebæres og betales: Udi det övrige skal de af Vores Elskelig kiære Herr Fader Salig og Höiloflig Ihukommelse allernaadigste udgangne Forordninger om Post-Væsenet udi Norge af [28 Febr. 1685](#)* og [25 Dec 1694](#) udi alle Poster allerunderdanigst holdes og efterleves, og ville Vi at denne Vores allernaadigste Taxt saavelsom en Extrakt af foranbemeldte tvende Forordninger, saaviidt de Poster angaaer, saa Vores General-Post-Directeurer kand finde fornöden, skal paa et hvert Stæds Post-Contoir til alles Efterretning anslaaes. Og byde Vi hermed og befale Vores Græver og Friherrer, Stifft-Befalingsmænd, Amtmænd, Præsidenter, Borgemestre og Raad, Fogder og alle andre Vedkommende, som denne Vores Forordning under Vort Cancellie-Seigl tilskikket vorder, at de den paa behörige Stæder til alles Efterretning strax lader læse og forkynde.

Givet paa Vort Slot Kiöbenhavn den 29 Aprilis, Anno 1720

Under Vor Konglig Haand og Signet
Friderich R

(See Fr. [13 Dec 1743](#)) *(See Fr [17 Jun. 1771](#) §6)

Kongelig Forordning 21 Jun. 1720

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Dem, som söge og nyde Pension af Post-Cassen (s)

(Er nöiere bestemt ved **Fr. 19 Dec. 1727** og **22 Oct. 1745**)

1. Alle, som söge Pension af Post-Cassen, skal tilsee, at deres Suppliqver indrettes efter Fundat. [19 Jul. 1712](#) og af enhver Steds Övrighed attesteres, især efter Fund. 4 og 5 §, at Supplicanterne hverken have, eller have

arvet Midler, samt have beviislig gjort deres trængende Tilstand; Jtem af hvad Aarsag de Fader- og Moderløse Börn, som ere 18 Aar, ikke kan fortiene deres Underholdning.

2. Paa enhver Supplique skal Præsten, hvor de sig opholde, meddele sin Attest om deres Levnet.
3. Naar Suppliquerne med alle fornødne Omstændigheder ere indberettede og med de ovenmeldte Attester forsynede, skal de altid til Gen. Post-Directeurerne adresseres, paa det de af dem først kan undersöges, Kongen derefter til Resolution forestilles, og enhver af Supplicanterne derom Efterretning meddeles.
4. Naar Supplicanterne med deres Suppliquer gaae Gen. Post-Directeurerne forbi, skal ei paa lige Suppliquer reflecteres.
5. Ligeledes skal de Suppliquer, som ikke med forberörte Attester og fornødne Requisites ere forsynede, enten Supplicanterne tilbagesendes eller casseres.
6. Naar Pensionisterne fra Gen. Post-Directeurerne er givet Efterretning, at de sig i det længste 3 Uger efter hver Qvartals Forløb enten selv eller ved Fuldmægtig til deres Pensioners Annammelse paa behörig Sted skal indfinde, og nogen det uden beviislig lovlige Aarsag forsömmes, skal det Qvartals Pension Post-Cassen være hiemfalden.
7. Alle myndige Pensionister, af hvad Stand de ere, skal hver Qvartal, naar de deres Pension annamme, fremlegge Præstens Attest, hvor de sig opholde, om deres christelige Forhold; Og for de umyndige skal deres Formyndere hvert Qvartal fra Præsten eller Övrigheden, hvor de befindes, forskaaffe Attest, at de ere i Live og udi den christelige Troe og andre gode Videnskaber, saavidt mueligt, vorde oplærte.
8. Præster, Magistrats og andre Rettens-Betiente i Danmark og Norge samt Fyrstendommene og Grevskaberne skal paa Anmodning slige Attester, det snarest mueligt, uden Betaling meddeele.

([Schou II Side 422-423](#))

Kongelig Forordning 18 Jun. 1723

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Den ridende Post imellem Kiöbenhavn og Hamborg. (s)

At Den ridende Post imellem Kiöbenhavn og Hamborg skal afgaae fra Kiöbenhavn om Sommeren Kl. 9 og Vinteren Kl. 8 om Aftenen, samt at Brevene fra Particulair skal paa Posthuset leveres 3 Timer tilforn.

(See Fr. [15 Oct. 1727](#))

([Schou II Side 465](#))

Kongelig Forordning 31 Mart. 1724

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Posterne fra Christiania til Bergen, Trundhiem og Christiansand (s)

At Posterne fra Christiania til Bergen, Trundhiem og Christiansand skal til den ved Post-Ordn. [24 dec. 1694](#) 6 § anordnede Tid, og Posten fra Christiania til Kiöbenhavn efterdags Kl 5 Löverdag Aften Sommer og Vinter præcise expederes og ikke af nogen, undtagen Statholderen, naar han det til Kongens Tieneste fornödent eragter, opholdes; Saa skal og Posten fra Kiöbenhavn til Norge om Löverdag-Aften Kl. 10 affærdiges. Til hvilken Ende alle particuliere, saavel har som i Norge, skal have indleveret deres Breve 3 Timer tilforn paa Posthusene.

(cfr. Fr. [15 Oct. 1727](#))

([Schou II Side 479](#))

Kongelig Forordning 15 Oct. 1727

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. De ridende og agende Posters Expedition (s)

At de ridende og agende Poster, saavel for Danmark som Norge, skal fra **25 Oct.** af expederes i det nu dertil indberettede General-Post-Amts-Huus i Kiöbenhavn, nemlig: Den ridende Post til Hamborg skal om Tirsdag og Löverdag Aften, efter Fr. [18 Jun. 1723](#), fra Kiöbenhavn afgaae fra Paaske til Mikkelsdag Kl. 9 og fra Mikkelsdag til Paaske Kl. 8, og skal Brevene fra de Kgl. Collegier 1 Time, men fra alle Particuliere 3 Timer tilforn i det danske Post-Contoir være indleverede (*). Den ridende Post til Norge skal, efter Fr. [31 Mart. 1724](#), afgaae, Sommer og Vinter, om Löverdag Aften Kl. 10; hvorefter ligeledes Brevene fra Collegierne 1 Time og fra Particuliere 3 Timer tilforn i det Norske Post-Contoir maa være indbragte. De agende Poster til Altona skal Löverdag Eftermiddag Kl. 1 afreise, da, hvad nogen med dem vil sende, til om Middagen Kl. 12 maa være indleveret (forandret ved Plac. [21 Jun. 1777](#)). De Lollandske agende Poster afgaae Löverdag Efterm. Kl. 4, og skal Collegiernes Breve Kl. 3 og

Particulires Breve og Sager til Kl. 2 samme Eftermiddag i det lollandske Post-Contoir være leverede (Nöiere bestemt ved Pl. **28 Sept. 1779**). General-Postamtet skal stricte holde over, at Posterne til den forordnede Tid præcise affærdiges, og saavel de Altonaiske som Lollandske agende Poster strax fortsætte Reisen, efter at de ere expederede fra General-Post-Amtets-Huus, hvor de aleene og ingen andensteds skal læsse og aflade, uden sig videre, enten i eller uden omkring ved Staden, efter Passagerer eller Sager i nogen Maade, under stor Straf, at opholde.

*) Men ved Plac. [19 Febr. 1762](#) er det (efter Kgl. Befaling **10 Febr.**) de Korresponderende i Kiöbenhavn bekendtgjort: at saasom de udenrigs gaaende Breve, naar Posten saa sildig i Hamborg, at de fremmede Poster derfra ere afgaaede, indtreffer, til næste Post-Dag efter maa blive overliggende, den ridende Post da herefter til den forhen fastsatte Tid, som er alle Post-Aftener inden Kl. 9 slet, vorder affærdiget, følgelig at de Korresponderende deres Breve betimeligen og för Kl. halvgaaen Sex om Aftenen paa Posthuset maa lade levere, paa det Post-Betienterne kan have den fornödne Tid tilovers, Karteringen, og hvad ellers ved Postens Expedition udfordres, behöriigen at iagttage og forrette. [\(Schou II Side 537-538\)](#).

Kongelig Rescript 5 Dec. 1727

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. dem som ei fri Porto er accorderet (w)

5 Dec. Rescr (til General-Postamtet), ang. at det ved Rescript af [22 Oct. 1714](#) skal have sit Forblivende, nemlig, at de enkelte Breve, omendskjönt de intet Andet end Kongelig Tjeneste angaaer, skal, ligesom hidindtil skeet er, af dem, som ei fri Posrto accorderet, betales. (Saasom General-Postamtet, i Anledning af Skrivelse fra Rentekammeret, og Besværing fra Amtsforvalteren i Rendsburg, at af ham fordres Porto af Breve, Kongl. Tjeneste concernerende, har forestillet, at efter benævnte Rescr. ere kun Paqvetter frie, og at Postrevenueerne vilde blive beskaarne, altsaa kun lidet fra Omkostninger og Pensioner overflyde, i Fald enkelte Breve fra og til Betjentene bleve frie, samt at derved vilde de En og Anden givne Concessioner paa Frihed for tykke og enkelte Breve blive almindelige for alle Kongl. Betjente *).

*) See For. [17 Juni 1771](#) og Senere.

[\(Wessel Bergs Rescripter I Side 495\)](#)

Kongelig Placat 12 Oct. 1728

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Authoriserede Penge-Sedler ej skal gielde længere (s)

Pl. At de authoriserede Penge-Sedler ej skal gaae eller gielde længere, end til 1728 Aars Udgang; til hvilken Tid de mod Betaling i klingende Myndt kan leveres paa Zahlkammeret [\(Schou II Side 562\)](#)

Kongelig Rescript 8 April. 1730

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Postskilt og Posthorn (w)

Rescr. (til Generalpost-Amtet), ang. at de Norske Postbude skal forsynes med Postskilt og Posthorn, og Postbönderne til Samme være ansvarlige, om de forkommes *).

*) Cfr. An. [4 Aug. 1758](#) og Prom. **19 April 1777**

[\(Wessel Bergs Rescripter I Side 518\)](#)

Kongelig Forordning av 29. august 1730

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Postmuseet

Ang. Posthorner og Postskielder (p)

Det vorder Post-Bönderne i Norge herved tilkiendegivet, at efter Hans Kongelige Majsts. allernaadigste Bevilgning af 8 April h.a. ere for dem Posthorner og Postskieldter bleven anskaffede, hvilcke Posthorner og Skieldter med tilhørende Remmer og Spender, ligesom de til enhver vorder leverede, som et Inventarium ved Post-Gaardene skal forblive, og Post-Bönderne, saafremt samme Posthorner og Skieldter for deris Skyld enten blive beskadigede eller forkomne, dertil paa egen Bekostning være Ansvarlige. Og haver ellers Post-Bönderne alletider, naar de förer Posten, eller hvem af deres Folck den for dem förer, disse Post-Skieldter og Posthorner paa sig at henge, og naar de kommer i enge Pladser imellem Klipperne eller andenstæds, da at blæse udi Posthornerne, at hvo som dem der maatte möde, kunde vide at lade dem Plads til at forbie passere, paa det at Posten en i saa maade skulle hindres eller Opholdes, Ligeledes haver Post-Bönderne og ved Blæsen i Posthornerne deris Ankomst til Post-Gaardene, hvor Postens Omvexling skeer, saa og under veys, hvor Post-Aabnere ere, og i Stæderne, hvor Post-Contoirerne befindes (hvor de og skal blæse naar de derfra afgaar) forud at tilkiendegive, paa det at Vedkommende straxen

kunde være tilrede, neml. Post-Bönderne, som skal Omvexle Posten, at annamme Post-Sæcken, og dermed saa fort igien afreise, Post-Aabnerne at udtage af Klappen og i den indlegge underveys Brevene, og Postmesterne i Stæderne at tage imod Posten og den videre xpedere, at Posten saaledes med ald erforderende Skyndighed kand vorde befordret; derhos og Post-Bönderne Advaris, at de Posten, naar de ey selv kan före den, ved Dygtige Karle, eller ved Voxne Dreng, som de i saadan Fald kan lide paa (hvilcke Post- Sæcken til Hest, hvor Rides kan, skal fortbringe) og ey ved nogle Piger og smaa Dreng, som efter Beretning paa adskillige Stæder skal være gængs, haver at see fortskaffet. Efter hvilket alt samtl. Post-Bönderne under forventende Straff, om annerledes skulle fornemmes sig nöye haver at agte.

Kjöbenhavn General-Post-Amtd., den 29 Aug. Ao 1730.

Kongel. Majests. til Danmarck og Norge forordnede Directeurer udi General-Post-Amptet.

A. F. von Johnn (sign.) **N. Müller** (sign.)

Kongelig Forordning 2 Dec. 1732

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. (†)Taxa udenrigs (s)

Taxa, hvorefter de enkelte Breve, som af Danmark og Norge samt Slesvig og Holsteen etc. med Posten udenrigs forsendes. fra Hamburg af maae betales. (See Taxa [2 Nov. 1767](#)). ([Schou III Side 59](#))

Kongelig Forordning 14 Mart. 1733

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Forbud mot at sende Breve med den Svenske Post (s)

At Ingen af Undersaatterne i Norge maa skikke med den Svenske Post andre Breve, end dem, som höre til Stæderne selv i Sverrigs Rige, og ingenlundeforsende Breve til Hamborg og udenrigs Steder i Couvert til nogen i Sverrig under 10 Rdls Straf for hvert Brev, som saaledes befindes afsendt. Til hvilken Ende Postmesterne i Norge nöie skal paaagte de derfra til Sverrig forsendte tykke Breve og, naar paa noget tykt Brev til Sverrig i berörte Maade grundet Mistanke kunde falde, Afsenderen betyde, at han det maa aabne for at vise, om ingen Breve til Hamborg og udenrigs Steder deri ere indsluttede, da, om nogle slige Breve befindes, Postmesteren, foruden det Porto som derfor bör erlægges, hvilket han tilligemed Brevene paa sit behörige Carte anförer, forbemeldte Straf-Böder sig strax skal lade betale, og deraf beregne Gen. –Post-Cassen $\frac{1}{2}$ og selv beholde $\frac{1}{2}$, samt strax give Gen.-Postamtet Efterretning derom (cfr. Fr. [16 Aug. 1775](#)). ([Schou III Side 91](#))

Kongelig Rescript 24 Apr. 1734

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Posten Befordring over Dovre-Fjeldet (w)

Rescr. (til General-Postamtet, og til Rentekammeret, samt Notis til Statholderen), ang. Postens Befordring over Dovre-Fjeldet, paa den Maade, at af de til Postens Försel over Dovre-Fjeld hindindtil henlagte 21 Bönder 3 paa hver Side skal före Posten til den förste af de fire paa Fjeldet værende saakalte Fjeldstuer og nærmeste Postgaard, og Fjeldstuernes Beboere den siden fortbringe over Fjeldet, og derfor 10 β : a Milen Vinter og Sommer godtgjöres af Postcassen, der er aarlig 71 Rdls. 74 β ., hvorimod de bevilgede Skattefriheder for de 15 af bemeldte Postbönder i Tofte* og Opdal cessere, og Kongens Casse tilgode komme, (ved hvilken Jndretning Posten vil komme en Dag tidligere end för til Trondhjem og Christiania)**

* Her menes Dovre Sogn, hvis Kirke ligger ved Gaarden Tofte.

** See Anordn. og Rescr. [4 Aug. 1758](#), samt Lov ang. Forhöielse **14 Juli 1827** Cfr. R. **10 April 1724**.

([Wessel Bergs Rescripter I Side 566](#))

Kongelig Forordning 31 Dec. 1734

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Taxten for Brevene, med den Danske Post (s)

Fr. Ang. Taxten for Brevene, som sendes med Posten mellem Stederne i Danmark og Slesvig-Holsteen; hvorved den hittil anordnede Taxt forandres. cfr. [13 Dec 1743](#) for den Norske Post.

I. For et Brev paa $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ eller heelt Ark, som alt kaldes et enkelt Brev, betales:

Fra Kiöbenhavn

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Helsingöer	2	Flensborg	5	Friderichstadt	7	Colding	6
Roeskilde	2	Slesvig	5	Tönningen	7	Fridericia	6
Ringsted	3	Rendsborg	5	Eckernförde	6	Weile	6
Soröe	3	Jtzehoe	6	Kiel	7	Horsens	7
Slagelse	3	Altona	6	Plön	8	Aarhus	7
Corsöer	3	Hamborg	6	Preez	7	Randers	8
Nyborg	4	Apenrade	5	Lübek	7	Viborg	8
Odense	4	Tundern	7	Riibe	7	Holstebro	10
Assens	4	Husum	7	Warde	8	Aalborg	9
Hadersleb	4						

Fra Helsingöer

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Fideriksborg	2	Hadersleb	5	Friderichstadt	8	Horsens	8
Kiöbenhavn	2	Flensborg	6	Tönningen	8	Aarhus	8
Roskilde	3	Slesvig	6	Eckernförde	8	Randers	9
Ringsted	3	Rendsborg	6	Kiel	7	Aalborg	10
Soröe	4	Jtzehoe	7	Plön	9	Riibe	8
Slagelse	4	Altona	7	Preez	8	Warde	9
Corsöer	4	Hamborg	7	Lübek	7	Fridericia	7
Nyborg	5	Apenrade	6	Colding	7	Viborg	9
Odense	5	Tundern	8	Weile	7	Holstebro	11
Assens	5	Husum	8				

Fra Roeskilde

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Fideriksborg	2	Hadersleb	4	Friderichstadt	7	Horsens	7
Helsingöer	3	Flensborg	5	Tönningen	7	Aarhus	7
Kiöbenhavn	2	Slesvig	5	Eckernförde	6	Randers	8
Ringsted	2	Rendsborg	5	Kiel	7	Aalborg	9
Soröe	3	Jtzehoe	6	Plön	8	Riibe	7
Slagelse	3	Altona	6	Preez	7	Warde	8
Corsöer	3	Hamborg	6	Lübek	7	Fridericia	6
Nyborg	4	Apenrade	5	Colding	6	Viborg	8
Odense	4	Tundern	7	Weile	6	Holstebro	10
Assens	4	Husum	7				

Fra Ringsted

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Roeskilde	2	Flensborg	5	Friderichstadt	7	Horsens	7
Kiöbenhavn	3	Slesvig	5	Tönningen	7	Aarhus	7
Helsingöer	3	Rendsborg	5	Eckernförde	6	Randers	8
Soröe	2	Jtzehoe	6	Kiel	7	Aalborg	9
Slagelse	2	Altona	6	Plön	8	Riibe	7
Corsöer	3	Hamborg	6	Preez	7	Warde	8
Nyborg	3	Apenrade	5	Lübek	7	Fridericia	6
Odense	3	Tundern	7	Colding	6	Viborg	8
Assens	3	Husum	7	Weile	6	Holstebro	10
Hadersleb	4						

Fra Soröe

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Ringsted	2	Flensborg	5	Friderichstadt	7	Horsens	7
Roeskilde	3	Slesvig	5	Tönningen	7	Aarhus	7
Kiöbenhavn	3	Rendsborg	5	Eckernförde	6	Randers	8
Helsingöer	4	Jtzehoe	6	Kiel	7	Aalborg	9
Slagelse	2	Altona	6	Plön	8	Riibe	7
Corsöer	2	Hamborg	6	Preez	7	Warde	8

Nyborg	3	Apenrade	5	Lübek	7	Fridericia	6
Odense	3	Tundern	7	Colding	6	Viborg	8
Assens	3	Husum	7	Weile	6	Holstebro	10
Hadersleb	4						

Fra Slagelse

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Soröe	2	Flensborg	5	Husum	7	Horsens	7
Ringsted	2	Slesvig	5	Tönningen	7	Aarhus	7
Roeskilde	3	Rendsborg	5	Eckernförde	6	Randers	8
Kiöbenhavn	3	Jtzehoe	6	Kiel	7	Aalborg	9
Helsingöer	4	Altona	6	Plön	8	Riibe	7
Corsöer	2	Hamborg	6	Preez	7	Warde	8
Nyborg	3	Apenrade	5	Lübek	7	Fridericia	6
Odense	3	Tundern	7	Colding	6	Viborg	8
Assens	3	Friderichstadt	7	Weile	6	Holstebro	10
Hadersleb	4						

Fra Corsöer

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Slagelse	2	Flensborg	5	Friderichstadt	7	Horsens	7
Soröe	2	Slesvig	5	Tönningen	7	Aarhus	7
Ringsted	3	Rendsborg	5	Eckernförde	6	Randers	8
Roeskilde	3	Jtzehoe	6	Kiel	7	Aalborg	9
Kiöbenhavn	3	Altona	6	Plön	8	Riibe	7
Helsingöer	4	Hamborg	6	Preez	6	Warde	8
Nyborg	2	Apenrade	5	Lübek	5	Fridericia	6
Odense	3	Tundern	7	Colding	6	Viborg	8
Assens	3	Husum	7	Weile	6	Holstebro	10
Hadersleb	4						

Fra Nyborg

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Corsöer	2	Flensborg	4	Friderichstadt	6	Horsens	6
Slagelse	3	Slesvig	4	Tönningen	6	Aarhus	6
Soröe	3	Rendsborg	4	Eckernförde	6	Randers	7
Ringsted	3	Jtzehoe	5	Kiel	6	Aalborg	8
Roskilde	4	Altona	5	Plön	7	Riibe	6
Kiöbenhavn	4	Hamborg	5	Preez	6	Warde	7
Helsingör	5	Apenrade	4	Lübek	6	Fridericia	5
Odense	2	Tundern	6	Colding	5	Viborg	7
Assens	3	Husum	6	Weile	5	Holstebro	9
Hadersleb	3						

Fra Odense

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Nyborg	2	Flensborg	4	Friderichstadt	6	Horsens	6
Corsöer	3	Slesvig	4	Tönningen	6	Aarhus	6
Slagelse	3	Rendsborg	4	Eckernförde	5	Randers	7
Soröe	3	Jtzehoe	5	Kiel	6	Aalborg	8
Ringsted	3	Altona	5	Plön	7	Riibe	6
Roskilde	4	Hamborg	5	Preez	6	Warde	7
Kiöbenhavn	4	Apenrade	4	Lübek	6	Fridericia	5
Helsingör	5	Tundern	6	Colding	5	Viborg	7
Assens	2	Husum	6	Weile	5	Holstebro	9
Hadersleb	3						

Fra Assens

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Odense	2	Flensborg	3	Friderichstadt	6	Horsens	5
Nyborg	3	Slesvig	4	Tönningen	6	Aarhus	5

Corsöer	3	Rendsborg	4	Eckernförde	5	Randers	6
Slagelse	3	Jtzehoe	5	Kiel	6	Aalborg	7
Soröe	3	Altona	5	Plön	7	Riibe	5
Ringsted	3	Hamborg	5	Preez	6	Warde	6
Roskilde	4	Apenrade	3	Lübek	6	Fridericia	4
Kiöbenhavn	4	Tundern	6	Colding	4	Viborg	6
Helsingör	5	Husum	6	Weile	4	Holstebro	8
Hadersleb	2						

Fra Hadersleb

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Assens	2	Flensborg	2	Friderichstadt	5	Horsens	3
Odense	3	Slesvig	3	Tönningen	5	Aarhus	3
Nyborg	3	Rendsborg	3	Eckernförde	4	Randers	4
Corsöer	4	Jtzehoe	4	Kiel	4	Aalborg	5
Slagelse	4	Altona	4	Plön	6	Riibe	3
Soröe	4	Hamborg	4	Preez	5	Warde	4
Ringsted	4	Apenrade	1	Lübek	5	Fridericia	2
Roskilde	4	Tundern	4	Colding	2	Viborg	4
Kiöbenhavn	4	Husum	5	Weile	2	Holstebro	6
Helsingör	5						

Fra Colding

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Hadersleb	2	Helsingör	7	Husum	7	Warde	6
Assens	4	Flensborg	4	Friderichstadt	7	Weile	2
Odense	5	Slesvig	5	Tönningen	7	Horsens	3
Nyborg	5	Rendsborg	5	Eckernförde	6	Aarhus	3
Corsöer	6	Jtzehoe	6	Kiel	6	Randers	4
Slagelse	6	Altona	6	Plön	8	Aalborg	5
Soröe	6	Hamborg	6	Preez	7	Fridericia	1
Ringsted	6	Apenrade	3	Lübek	7	Viborg	4
Roskilde	6	Tundern	6	Riibe	5	Holstebro	6
Kiöbenhavn	6						

Fra Veile

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Colding	2	Kiöbenhavn	6	Tundern	6	Riibe	5
Hadersleb	2	Helsingör	7	Husum	7	Warde	6
Assens	4	Flensborg	4	Friderichstadt	7	Horsens	2
Odense	5	Slesvig	5	Tönningen	7	Aarhus	3
Nyborg	5	Rendsborg	5	Eckernförde	6	Randers	3
Corsöer	6	Jtzehoe	6	Kiel	6	Aalborg	4
Slagelse	6	Altona	6	Plön	8	Viborg	3
Soröe	6	Hamborg	6	Preez	7	Holstebro	6
Ringsted	6	Apenrade	3	Lübek	7	Fridericia	3
Roskilde	6						

Fra Horsens

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Weile	2	Roskilde	7	Apenrade	4	Lübek	8
Colding	3	Kiöbenhavn	7	Tundern	7	Riibe	6
Hadersleb	3	Helsingör	8	Husum	8	Warde	7
Assens	5	Flensborg	5	Friderichstadt	8	Aarhus	2
Odense	6	Slesvig	6	Tönningen	8	Randers	3
Nyborg	6	Rendsborg	6	Eckernförde	7	Aalborg	4
Corsöer	7	Jtzehoe	7	Kiel	7	Viborg	3
Slagelse	7	Altona	7	Plön	9	Holstebro	5
Soröe	7	Hamborg	7	Preez	8	Fridericia	4
Ringsted	7						

Fra Aarhus

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Horsens	2	Ringsted	7	Hamborg	7	Preez	8
Weile	3	Roskilde	7	Apenrade	4	Lübek	8
Colding	3	Kiöbenhavn	7	Tundern	7	Riibe	6
Hadersleb	3	Helsingör	8	Husum	8	Warde	7
Assens	5	Flensborg	5	Friderichstadt	8	Randers	2
Odense	6	Slesvig	6	Tönningen	8	Aalborg	3
Nyborg	6	Rendsborg	6	Eckernförde	7	Viborg	3
Corsöer	7	Jtzehoe	7	Kiel	7	Holstebro	5
Slagelse	7	Altona	7	Plön	9	Fridericia	4
Soröe	7						

Fra Randers

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Aarhus	2	Soröe	8	Altona	8	Plön	10
Horsens	3	Ringsted	8	Hamborg	8	Preez	9
Weile	3	Roskilde	8	Apenrade	5	Lübek	9
Colding	4	Kiöbenhavn	8	Tundern	8	Riibe	7
Hadersleb	4	Helsingör	9	Husum	9	Warde	8
Assens	6	Flensborg	6	Friderichstadt	9	Aalborg	3
Odense	7	Slesvig	7	Tönningen	9	Viborg	2
Nyborg	7	Rendsborg	7	Eckernförde	8	Holstebro	4
Corsöer	8	Jtzehoe	8	Kiel	8	Fridericia	5
Slagelse	8						

Fra Aalborg

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Randers	3	Slagelse	9	Jtzehoe	9	Kiel	9
Aarhus	3	Soröe	9	Altona	9	Plön	11
Horsens	4	Ringsted	9	Hamborg	9	Preez	10
Weile	4	Roskilde	9	Apenrade	6	Lübek	10
Colding	5	Kiöbenhavn	9	Tundern	9	Riibe	8
Hadersleb	5	Helsingör	10	Husum	10	Warde	9
Assens	7	Flensborg	7	Friderichstadt	10	Viborg	3
Odense	8	Slesvig	8	Tönningen	10	Holstebro	5
Nyborg	8	Rendsborg	8	Eckernförde	9	Fridericia	6
Corsöer	9						

Fra Viborg

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Randers	2	Slagelse	8	Jtzehoe	8	Kiel	8
Aarhus	3	Soröe	8	Altona	8	Plön	10
Horsens	3	Ringsted	8	Hamborg	8	Preez	9
Weile	3	Roskilde	8	Apenrade	5	Lübek	9
Colding	4	Kiöbenhavn	8	Tundern	8	Riibe	7
Hadersleb	4	Helsingör	9	Husum	9	Warde	8
Assens	6	Flensborg	6	Friderichstadt	9	Fridericia	5
Odense	7	Slesvig	7	Tönningen	9	Aalborg	3
Nyborg	7	Rendsborg	7	Eckernförde	8	Holstebro	2
Corsöer	8						

Fra Holstebro

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Viborg	2	Corsöer	10	Rendsborg	9	Eckernförde	10
Randers	4	Slagelse	10	Jtzehoe	10	Kiel	10
Aarhus	5	Soröe	10	Altona	10	Plön	12
Horsens	5	Ringsted	10	Hamborg	10	Preez	11
Weile	6	Roskilde	10	Apenrade	7	Lübek	11
Colding	6	Kiöbenhavn	10	Tundern	10	Riibe	9

Hadersleb	6	Helsingör	11	Husum	11	Warde	10
Assens	8	Flensborg	8	Friderichstadt	11	Aalborg	5
Odense	9	Slesvig	9	Tönningen	11	Fridericia	7
Nyborg	9						

Fra Fridericia

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Colding	1	Kiöbenhavn	6	Tundern	6	Riibe	5
Hadersleb	2	Helsingör	7	Husum	7	Warde	6
Assens	4	Flensborg	4	Friderichstadt	7	Veile	3
Odense	5	Slesvig	5	Tönningen	7	Horsens	4
Nyborg	5	Rendsborg	5	Eckernförde	6	Aarhus	4
Corsöer	6	Jtzehoe	6	Kiel	6	Randers	5
Slagelse	6	Altona	6	Plön	8	Aalborg	6
Soröe	6	Hamborg	6	Preez	7	Viborg	5
Ringsted	6	Apenrade	3	Lübek	7	Holstebro	7
Roskilde	6						

Fra Ribe

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Hadersleb	3	Helsingör	8	Husum	8	Veile	5
Assens	5	Flensborg	5	Friderichstadt	8	Horsens	6
Odense	5	Slesvig	6	Tönningen	8	Aarhus	6
Nyborg	6	Rendsborg	6	Eckernförde	7	Randers	7
Corsöer	7	Jtzehoe	7	Kiel	7	Aalborg	8
Slagelse	7	Altona	7	Plön	9	Viborg	7
Soröe	7	Hamborg	7	Preez	8	Holstebro	9
Ringsted	7	Apenrade	4	Lübek	8	Fridericia	5
Roskilde	7	Tundern	7	Colding	5	Warde	1
Kiöbenhavn	7						

Fra Warde

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Riibe	1	Kiöbenhavn	8	Tundern	8	Colding	6
Hadersleb	4	Helsingör	9	Husum	9	Veile	6
Assens	6	Flensborg	6	Friderichstadt	9	Horsens	7
Odense	7	Slesvig	7	Tönningen	9	Aarhus	7
Nyborg	7	Rendsborg	7	Eckernförde	8	Randers	8
Corsöer	8	Jtzehoe	8	Kiel	8	Aalborg	9
Slagelse	8	Altona	8	Plön	10	Viborg	8
Soröe	8	Hamborg	8	Preez	9	Holstebro	10
Ringsted	8	Apenrade	5	Lübek	9	Fridericia	6
Roskilde	8						

Fra Hamborg

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Jtzehoe	2	Slagelse	6	Eckernförde	4	Aarhus	7
Rendsborg	3	Soröe	6	Husum	4	Randers	8
Slesvig	3	Ringsted	6	Friderichstadt	4	Aalborg	9
Flensborg	3	Roskilde	6	Tönningen	4	Riibe	7
Hadersleb	4	Kiöbenhavn	6	Tundern	5	Warde	8
Assens	5	Helsingör	7	Apenrade	3	Fridericia	6
Odense	5	Kiel	3	Colding	6	Viborg	8
Nyborg	5	Preez	4	Veile	6	Holstebro	10
Corsöer	6	Plön	3	Horsens	7		

Fra Altona

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Jtzehoe	2	Slagelse	6	Eckernförde	4	Warde	8
Rendsborg	3	Soröe	6	Husum	4	Veile	6
Slesvig	3	Ringsted	6	Friderichstadt	4	Horsens	7
Flensborg	3	Roskilde	6	Tönningen	4	Aarhus	7

Hadersleb	4	Kiöbenhavn	6	Tundern	5	Randers	8
Assens	5	Helsingör	7	Apenrade	3	Viborg	8
Odense	5	Kiel	3	Colding	6	Holstebro	10
Nyborg	5	Preez	4	Fridericia	6	Aalborg	9
Corsöer	6	Plön	3	Riibe	7		

Fra Jtzehoe

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Rendsborg	2	Ringsted	6	Lübek	5	Horsens	7
Slesvig	3	Roskilde	6	Eckernförde	3	Aarhus	7
Flensborg	3	Kiöbenhavn	6	Husum	4	Randers	8
Hadersleb	4	Helsingör	7	Friderichstadt	4	Aalborg	9
Assens	5	Hamborg	2	Tönningen	4	Riibe	7
Odense	5	Altona	2	Tundern	5	Warde	8
Nyborg	5	Kiel	3	Apenrade	3	Fridericia	6
Corsöer	6	Preez	4	Colding	6	Viborg	8
Slagelse	6	Plön	5	Weile	6	Holstebro	10
Soröe	6						

Fra Rendsborg

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Slesvig	2	Roskilde	5	Lübek	3	Colding	5
Flensborg	2	Kiöbenhavn	5	Eckernförde	3	Fridericia	5
Hadersleb	3	Helsingör	6	Husum	3	Veile	5
Assens	4	Jtzehoe	2	Friderichstadt	3	Horsens	6
Odense	4	Altona	3	Tönningen	3	Aarhus	6
Nyborg	4	Hamborg	3	Tundern	4	Randers	7
Corsöer	5	Kiel	2	Apenrade	2	Viborg	7
Slagelse	5	Preez	3	Riibe	6	Holstebro	9
Soröe	5	Plön	4	Warde	7	Aalborg	8
Ringsted	5						

Fra Slesvig

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Flensborg	2	Kiöbenhavn	5	Friderichstadt	2	Colding	5
Hadersleb	3	Helsingör	6	Tönningen	2	Fridericia	5
Assens	4	Rendsborg	2	Eckernförde	1	Veile	5
Odense	4	Jtzehoe	3	Kiel	2	Horsens	6
Nyborg	4	Altona	3	Preez	3	Aarhus	6
Corsöer	5	Hamborg	3	Plön	4	Randers	7
Slagelse	5	Tundern	4	Lübek	3	Viborg	7
Soröe	5	Apenrade	2	Riibe	6	Holstebro	9
Ringsted	5	Husum	2	Warde	7	Aalborg	8
Roskilde	5						

Fra Flensborg

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Hadersleb	2	Helsingör	6	Friderichstadt	3	Colding	4
Assens	3	Slesvig	2	Tönningen	3	Fridericia	4
Odense	4	Rendsborg	2	Eckernförde	3	Veile	4
Nyborg	4	Jtzehoe	3	Kiel	4	Horsens	5
Corsöer	5	Altona	3	Preez	4	Aarhus	5
Slagelse	5	Hamborg	3	Plön	6	Randers	6
Soröe	5	Tundern	2	Lübek	4	Viborg	6
Ringsted	5	Apenrade	1	Riibe	5	Holstebro	8
Roskilde	5	Husum	3	Warde	6	Aalborg	7
Kiöbenhavn	5						

Fra Kiel

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Rendsborg	2	Ringsted	7	Tönningen	4	Riibe	7
Slesvig	2	Roskilde	7	Eckernförde	1	Warde	8

Flensborg	4	Kiöbenhavn	7	Tundern	5	Veile	6
Hadersleb	4	Helsingör	7	Apenrade	4	Horsens	7
Assens	6	Jtzehoe	3	Preez	1	Aarhus	7
Odense	6	Altona	3	Plön	2	Randers	8
Nyborg	6	Hamborg	3	Lübek	2	Viborg	8
Corsöer	7	Husum	4	Colding	6	Holstebro	10
Slagelse	7	Friderichstadt	4	Fridericia	6	Aalborg	9
Soröe	7						

Fra Preez

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Kiel	1	Soröe	7	Friderichstadt	5	Colding	7
Rendsborg	3	Ringsted	7	Tönningen	5	Fridericia	7
Slesvig	3	Roskilde	7	Eckernförde	2	Veile	7
Flensborg	4	Kiöbenhavn	7	Tundern	6	Horsens	8
Hadersleb	5	Helsingör	8	Apenrade	4	Aarhus	8
Assens	6	Jtzehoe	4	Plön	2	Randers	9
Odense	6	Altona	4	Lübek	2	Viborg	9
Nyborg	6	Hamborg	4	Riibe	8	Holstebro	11
Corsöer	7	Husum	5	Warde	9	Aalborg	10
Slagelse	7						

Fra Plön

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Preez	2	Slagelse	8	Husum	6	Colding	8
Kiel	2	Soröe	8	Friderichstadt	6	Fridericia	8
Rendsborg	4	Ringsted	8	Tönningen	6	Veile	8
Slesvig	4	Roskilde	8	Eckernförde	3	Horsens	9
Flensborg	6	Kiöbenhavn	8	Tundern	7	Aarhus	9
Hadersleb	6	Helsingör	9	Apenrade	6	Randers	10
Assens	7	Jtzehoe	5	Lübek	2	Viborg	10
Odense	7	Altona	3	Riibe	9	Holstebro	12
Nyborg	7	Hamborg	3	Warde	10	Aalborg	11
Corsöer	8						

Fra Lübek

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Plön	2	Nyborg	6	Husum	5	Fridericia	7
Preez	2	Corsöer	7	Friderichstadt	5	Veile	7
Kiel	2	Slagelse	7	Tönningen	5	Horsens	8
Rendsborg	3	Soröe	7	Eckernförde	2	Aarhus	8
Slesvig	3	Ringsted	7	Tundern	6	Randers	9
Flensborg	4	Roskilde	7	Apenrade	4	Viborg	9
Hadersleb	5	Kiöbenhavn	7	Riibe	8	Holstebro	11
Assens	6	Helsingör	7	Warde	9	Aalborg	10
Odense	6	Jtzehoe	5	Colding	7		

Fra Eckernförde

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Slesvig	1	Roskilde	6	Tönningen	3	Colding	6
Flensborg	3	Kiöbenhavn	6	Tundern	4	Fridericia	6
Hadersleb	4	Helsingör	8	Apenrade	3	Veile	6
Assens	5	Rendsborg	3	Kiel	1	Horsens	7
Odense	5	Jtzehoe	3	Preez	2	Aarhus	7
Nyborg	5	Altona	4	Plön	3	Randers	8
Corsöer	6	Hamborg	4	Lübek	2	Viborg	8
Slagelse	6	Husum	3	Riibe	7	Holstebro	10
Soröe	6	Friderichstadt	3	Warde	8	Aalborg	9
Ringsted	6						

Fra Husum

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Slesvig	2	Roskilde	7	Eckernförde	3	Colding	7
Flensborg	3	Kiöbenhavn	7	Tundern	5	Fridericia	7
Hadersleb	5	Helsingör	8	Apenrade	3	Veile	7
Assens	6	Rendsborg	3	Kiel	4	Horsens	8
Odense	6	Jtzehoe	4	Preez	5	Aarhus	8
Nyborg	6	Altona	4	Plön	6	Randers	9
Corsöer	7	Hamborg	4	Lübek	5	Viborg	9
Slagelse	7	Friderichstadt	1	Riibe	8	Holstebro	11
Soröe	7	Tönningen	1	Warde	9	Aalborg	10
Ringsted	7						

Fra Friderichstadt

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Slesvig	2	Roskilde	7	Eckernförde	3	Colding	7
Flensborg	3	Kiöbenhavn	7	Tundern	5	Fridericia	7
Hadersleb	5	Helsingör	8	Apenrade	3	Veile	7
Assens	6	Rendsborg	3	Kiel	4	Horsens	8
Odense	6	Jtzehoe	4	Preez	5	Aarhus	8
Nyborg	6	Altona	4	Plön	6	Randers	9
Corsöer	7	Hamborg	4	Lübek	5	Viborg	9
Slagelse	7	Tönningen	1	Riibe	8	Holstebro	11
Soröe	7	Husum	1	Warde	9	Aalborg	10
Ringsted	7						

Fra Tönningen

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Friderichstadt	1	Ringsted	7	Eckernförde	3	Colding	7
Slesvig	2	Roskilde	7	Tundern	5	Fridericia	7
Flensborg	3	Kiöbenhavn	7	Apenrade	4	Veile	7
Hadersleb	5	Helsingör	8	Kiel	4	Horsens	8
Assens	6	Rendsborg	3	Preez	5	Aarhus	8
Odense	6	Jtzehoe	4	Plön	6	Randers	9
Nyborg	6	Altona	4	Lübek	5	Viborg	9
Corsöer	7	Hamborg	4	Riibe	8	Holstebro	11
Slagelse	7	Husum	1	Warde	9	Aalborg	10
Soröe	7						

Fra Tundern

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Flensborg	2	Kiöbenhavn	7	Friderichstadt	5	Riibe	7
Hadersleb	4	Helsingör	8	Tönningen	5	Warde	8
Assens	6	Slesvig	4	Eckernförde	4	Veile	9
Odense	6	Rendsborg	4	Kiel	5	Horsens	7
Nyborg	6	Jtzehoe	5	Preez	6	Aarhus	7
Corsöer	7	Altona	5	Plön	7	Randers	8
Slagelse	7	Hamborg	5	Lübek	6	Viborg	8
Soröe	7	Apenrade	2	Colding	6	Holstebro	10
Ringsted	7	Husum	5	Fridericia	6	Aalborg	9
Roskilde	7						

Fra Apenrade

<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>	<i>Til</i>	<i>Lß</i>
Hadersleb	1	Helsingör	6	Husum	3	Riibe	4
Assens	3	Flensborg	1	Friderichstadt	3	Warde	5
Odense	4	Slesvig	2	Tönningen	3	Veile	3
Nyborg	4	Rendsborg	2	Kiel	4	Horsens	4
Corsöer	5	Jtzehoe	3	Preez	4	Aarhus	4

Slagelse	5	Altona	3	Plön	6	Randers	5
Soröe	5	Hamborg	3	Lübek	4	Viborg	5
Ringsted	5	Tundern	2	Colding	3	Holstebro	7
Roskilde	5	Eckernförde	3	Fridericia	3	Aalborg	6
Kiöbenhavn	5						

Herforuden skal og til Postmesteren i Apenrade, ligesom hidtil, for hvert Brev til og fra Apenrade betales 1 *℔*. Men for Brevene imellem Apenrade og Flensborg $\frac{1}{2}$ *℔*.

II. Efter denne Taxa blive Brevene at franqveres, eller i Porto at ansættes saaledes:

A. Sielland.

1. Brevene imellem Stederne i Sielland, hvor Hoved-Post-Contoirerne befindes, neml. Kiöbenhavn, Helsingöer, Roskilde, Ringsted, Soröe, Slagelse og Corsöer kan enten ganske franqveres eller ganske sættes i Porto, ligesom Afsenderen forlanger; Men til de övrige Steder i Sielland, hvor Posten gaaer afsids, skal Brevene franqveres til det Hoved-Post-Contoir, hvor Stedet, som skrives til, er næstliggende, hvilket III Art. udviiser.
2. Brevene fra Sielland til Stederne i Fyen, hvor Hoved-Post-Contoirerne ere, nemlig Nyborg, Odense og Assens, kan enten ganske franqveres eller ganske sættes i Porto; dog om Afsenderen vil betale nogen Porto, men ei alt, kan disse Breve franqveres til Corsöer, da det övrige Porto fra Corsöer til bemeldte Steder i Fyen ansættes efter Taxten for Brevene fra Corsöer. Til de övrige Steder i Fyen, hvor Posten gaaer Afsids, skal Brevene franqveres til det nærmeste Hoved-Post-Contoir efter III Art.
3. Brevene fra Sielland til Stederne i Jylland skal franqveres til Hadersleb, og det övrige Porto fra Hadersleb til Stederne i Jylland ansættes efter Taxten for Brevene fra Hadersleb.
4. Brevene fra Sielland til Stæderne i Slesvig Holsteen, hvor Hoved-Post-Contoirerne ere, kan enten ganske franqveres eller sættes i Porto, og om nogen vil franqvere dem til noget Sted underveis, skal Brevene til Flensborg, Slesvig, Rendsborg, Jtzehoe, Altons og Hamborg franqveres til Hadersleb; De til Eckernförde, Husum, Friderichstadt og Tönningen til Slesvig; De til Tundern og Apenrade til Flensborg; Og de til Kiel, Preez, Plön og Lübek til Rendsborg, og det övrige Porto ansættes efter Taxten for Brevene fra Hadersleb, Slesvig, Flensborg og Rendsborg. Brevene fra Sielland til de övrige afsids liggende Steder i Slesvig-Holsteen franqveres til det Hoved-Post-Contoir, hvor Stedet, som skrives til, er nærmest.

B. Fyen.

1. Brevene imellem Stederne i Fyen, hvor Hoved-Post-Contoirerne ere, nemlig Nyborg, Odense og Assens, kan enten ganske franqveres eller sættes i Porto; Men til de övrige Steder, hvor Posten gaaer afsids, skal Brevene franqveres til det næstliggende Hoved-Post-Contoir efter III Art.
2. Brevene fra Fyen til Stæderne i Sielland, hvor Hoved-Post-Contoirerne ere, kan enten ganske franqveres eller sættes i Porto; Og vil Afsenderen franqvere dem til et Sted underveis, skal de franqveres til Nyborg, og det övrige Portoansættes efter Taxten for Brevene fra Nyborg. Til de övrige i Sielland afsids liggende Steder skal Brevene fra Fyen franqveres til det næstliggende Hoved-Post-Contoir i Sielland efter III Art.
3. Brevene fra Fyen til Stæderne i Jylland og Slesvig-Holsteen blive, naar den for dem ansatte Taxt iagttages, i övrigt at franqveres og sættes i Porto, ligesom om Brevene fra Sielland til Jylland og Slesvig-Holsteen er meldet

C. Jylland.

1. Brevene imellem Stederne i Jylland, hvor Hoved-Post-Contoirerne ere, nemlig Colding, FridericiaVeile, Horsens, Aarhus, Randers, Viborg, Holstebro, Aalborg, Ribe og Varde, kan enten ganske franqveres eller sættes i Porto. Ti de övrige afsids liggende Steder skal Brevene franqveres til nærmeste Hoved-Post-Contoir efter III Art.
2. Brevene fra Jylland til Stæderne i Sielland, Fyen og Slesvig-Holsteen franqveres til Hadersleb, og det övrige Porto ansættes efter Taxten for Brevene fra Hadersleb til Stæderne i Sielland, Fyen og Slesvig-Holsteen.

D. Slesvig og Holsteen.

1. Brevene imellem Stederne i Slesvig-Holsteen, hvor Hoved-Post-Contoirer ere, saasom Hadersleb, Flensborg, Slesvig, Rendsborg, Jtzehoe, Altona, Hamborg, Tundern, Apenrade, Husum, Friderichstadt, Tönningen, Eckernförde, Kiel, Preez, Plön og Lübek, kan enten ganske franqveres eller sættes i Porto. Vil nogen franqvere sligt Brev for en Deel, skal Brevene til Eckernförde, Husum, Friderichstadt og Tönningen

franqveres til Slesvig; De til Tundern og Apenrade til Flensborg; Og de til Kiel, Preez, Plön og Lübek til Rendsborg; da det övrige Porto ansættes efter Taxten for Brevene fra Slesvig, Flensborg og Rendsborg til bemeldte Steder. Til de övrige afsids liggende Steder i Slesvig-Holsteen, skal Brevene franqveres til nærmeste Hoved-Post-Station efter III Art.

2. Brevene fra Slesvig-Holsteen til Stæderne i Sielland og Fyen, hvor Hoved-Post-Contoirer ere, kan gaae ganske Franco eller ganske Porto. Vil nogen deele Portoets Betaling for slige Breve til et Sted underveis, skal Franco derfor betales til Hadersleb; da det övrige Porto ansættes efter Taxten for Brevene fra Hadersleb til bemeldte Steder. Til de övrige i Sielland og Fyen afsids liggende Steder skal Brevene fra Slesvig-Holsteen franqveres til nærmeste Hoved-Post-Contoir efter III Art.
3. Brevene fra Slesvig-Holsteen til Stederne i Jylland skal franqveres til Hadersleb, og det övrige Porto ansættes efter Taxten for Brevene fra Hadersleb.

III. Brevene til følgende afsids liggende Steder skal til hostegnede Steder, hvor Hoved-Post-Contoirene ere, ved hvilke de ligger nærmest, adresseres og franqveres, Brevene alene til afsids liggende Steder i Jylland undtagne, hvilke adresseres saaledes, som i som i denne Art. er meldet, men franqveres til Hadersleb.

	Til		Til		Til
Aalholm	- Kiöbenhavn	Hilleröd	- Roeskilde	Pinnenberg	- Jtzehoe
Alsöe (Stæd. paa)	- Flensborg	Hiöring	- Aalborg	Præstöe	- Kiöbenhavn
Amrom	- Tundern	Hitlerschantz	- Jtzehoe	Rellingen	- Jtzehoe
Augustenboerg	- Flensborg	Hobroe	- Randers	Ringkiöbing	- Rübe
Barmstedt	- Jtzehoe	Holbek	- Roeskild	Rödbye	- Kiöbenhavn
Bogense	- Odense	Kierteminde	- Odense	Rörvig	- Roskild
Bredstedt	- Flensborg	Kiöge	- Ringsted	Rudkiöbing	- Nyborg
Bramstedt	- Jtzehoe	Langeland (St. paa)	- Nyborg	Sæbye	- Aalborg
Brunsbrüttel	- Jtzehoe	Lemvig	- Holstebro	Samsöe	- Slagelse
Burg paa Femern	- Lübek	Lessöe	- Aalborg	St Margreten	- Jtzehoe
Callundborg	- Slagelse	List	- Tundern	Saxkiöbing	- Kiöbenhavn
Cappeln	- Slesvig	Lykster	- Aalborg	Schanderborg	- Horsens
Catingen	- Tönning	Lunden	- Jtzehoe	Schagen	- Aalborg
Cismar	- Lübek	Lütjenborg	- Kiel	Schielskör	- Slagelse
Crempe	- Jtzehoe	Lugumkloster	- Tundern	Schive	- Viborg
Drage	- Jtzehoe	Mariager	- Randers	Segeberg	- Jtzehoe
Ebeltoft	- Aarhuus	Marieboe	- Kiöbenhavn	Slongerup	- Roskild
Elmshorn	- Jtzehoe	Marne	- Jtzehoe	Sonderborg	- Flensborg
Eröeskiöbing	- Odense	Meldorf	- Jtzehoe	Steege paa Möen	- Kiöbenhavn
Eutin	- Lübek	Middelfarth	- Fidericia	Steinborg	- Jtzehoe
Faaborg	- Odense	Möen (Stæd. paa)	- Kiöbenhavn	Storehedding	- Ringsted
Fladstrand	- Aalborg	Nachschov	- Kiöbenhavn	Stubbekiöbing	- Kiöbenhavn
Före	- Tundern	Nestved	- Ringsted	Svendborg	- Nyborg
Friderichsorth	- Kiel	Neumünster	- Rendsborg	Süderstapel	- Friderichstad
Friderichsborg	- Roeskild	Neustadt i Holsteen	- Lübek	Sylt	- Tundern
Fredensborg	- Roeskild	Niensteden	- Altona	Thisted	- Viborg
Friderichsund	- Roeskild	Nübe	- Aalborg	Travemünde	- Lübek
Garding	- Tönning	Norborg	- Flensborg	Ultzborg	- Jtzehoe
Glücksborg	- Flensborg	Nordstrand	- Husum	Utersen	- Jtzehoe
Glückstadt	- Jtzehoe	Nykiöbing i Aadsher	- v. Roeskild	Vedel ved Elven	- Jtzehoe
Grindaa	- Aarhuus	Nykiöbing i Falster	- Kiöbenhavn	Vensyssel (St. p)	- Aalborg
Hals	- Aalborg	Nykiöbing paa Morsöe	- Viborg	Vevelssleth	- Jtzehoe
Heiligenhafn	- Lübek	Oldenborg i Holsteen	- Lübek	Vilster	- Jtzehoe
Hende	- Jtzehoe	Oldesloe	- Lübek	Vordingborg	- Kiöbenhavn

IV. Brevene til Falster og Lolland skal efter III Art. franqveres til Kiöbenhavn; da for et Brev fra Kiöbenhavn til Stæderne i Falster og Lolland, som hidindtil, betales 4 *℔*, og imellem Stæderne i Falster og Lolland 2 *℔*; Saa betales og for følgende Breve, som ved de Lollandske agende Poster beforders: fra Kiöbenhavn til Kiöge 2 *℔*, til Præstöe, Vordingborg og Möen 3 *℔*, Fra Kiöge til Vordingborg 2 *℔*, til Falster 3 *℔*, og til Lolland 4 *℔*. Fra Vordingborg og Möen til Falster 2 *℔*. og til Lolland 3 *℔*.

Breve til Norge, skal ligesom tilforn franqveres nemlig: de fra Kiöbenhavn og alle Steder i Sielland til hvad Sted det er i Norge, undtagen Friderichshald, Friderichsstad, Moss og Christiania, skal frigiöres til Christiania; og de Breve, som sendes fra de andre Provintser, skal betales til Kiöbenhavn.

Breve til Bornholm, Island og Færöe franqveres til Kiöbenhavn, og adresseres paa det Kiöbenhavnske Danske Post-Contoir. Breve til Sverrig skal, som hidindtil,

frigjöres til Helsingöer. Breve, som med de ridende Poster sendes over Hamborg og Lübek til udenrigs Steder franqveres efter Taxten for udenrigs Brevene [2 Dec. 1732](#) (nu efter den nyere Taxt [2 Nov. 1767](#).)

V. Tykke Breve, hvori ere Vexler, Regninger eller Documenter (hvilke indtil 50 Lods Vægt maa sendes med de ridende Poster), skal ligesom hidindtil efter Vægten betales, nemlig et Lod imod et enkelt Brev at regne; dog saaledes, at Brevet betales for sig og Documenter for sig, og naar da slige Documenter veie under $\frac{1}{2}$ Lod, betales de for $\frac{1}{2}$ Lods Vægt, og naar de gaae over $\frac{1}{2}$ Lod, men ei ere et ganske Lod, betales de dog for 1 Lod; og naar, formedelst det for $\frac{1}{2}$ Lod anslagne Porto, $\frac{1}{2}$ *℔*. tillige kommer at anregnes, skal isteden for $\frac{1}{2}$ *℔*. betales 1 *℔*. (See Fr. **17 Jan. 1771**. 17§) Sender nogen 2, 3 eller flere enkelte Breve fra eller til adskillige Personer under en Convolut med de ridende Poster, skal der, ligesom hidindtil, betales for hvert af saadanne enkelte Breve, som udi Convoluten findes, efter den i I Art. anførte Taxt. For Breve med Documenter, som sendes med de Laalandske agende Poster, skal fra 2 Lod til 20 Lod betales à Lod $\frac{1}{4}$, og fra 20 til 50 Lod à Lod $\frac{1}{8}$ af det for et enkelt Brev ansatte Porto. Hvad som gaaer over 50 Lod bliver, efter Proportion af Møilene som Befordringen skeer, efter de Altonaiske Posters Taxam at svares.

(See Taxt [23 Febr. 1788](#) IV)

([Schou III Side 142](#))

Convention 22 Jan / 2 Febr. 1735

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Mellem Kongen af Danmark og Sverrig (s)

Om de ridende Posters Passage 2 Gange om Ugen giennem begge Siders Riger og Lande. *Forlænget den 6/17 Sept 1751. *)*

Foruden den i Freds-Fordraget **3 Juni 1720**. 15 Art. betingede bestandige Posternes Passage eengang om Ugen maa endnu, medens Alliance Tractatens 15 Aar varer, een ridende Post om Ugen, paa samme Maade som den hidindtil ordinaire Post, med de sædvanlige i Svensk Tieneste staaende Postillioner allesteds paa den hidtil brugende Vei uden Ophold frit føres igiennem de Danske Lande til Hamborg, og derfra til Sverrig; Ligeledes maa og den Danske Post paa sammefod 2 Gange ugentlig i disse 15 Aar med de sædvanlige i Dansk Tieneste staaende Postillioner føres igiennem de Svenske Lande til og fra Norge, nu eller naar Kongen af Danmark det nödigt eragter. I det övrige forbliver forbliver det ved Freds-Fordragets 15 Art. Og skal det ved bemeldte 15 Aars Forløb staae begge Höie Deelee frit denne Convention at Prolongere; Men i anden Hendelse forbliver det ved Freds-Tractaten af **1720** og Forklarings-Acten.

*) Cfr. Rescr. [9 Sept. 1735](#), [5 Oct. 1736](#), [5 Apr. 1737](#) og **27 Sept. 1743**

([Schou III Side 144](#))

Taxt 4 Febr. 1735

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Taxa for den imellem Kiöbenhavn og Altona agende Post (s)

Denne Taxa inneholder bestemmelser for frakt av passasjerer, penger og varer mellom Köbenhavn og Altona med mellomsteder.

([Schou III Side 559 - 566](#))

Kongelig Rescript 9 Sept. 1735

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. den anden Norske Post imellem Kiöbenhavn og Christiania (I) (w)

Rescr. (til General-Postamtet), ang. at Posten imellem Kiöbenhavn og Christiania over Frederikshald, Frederiksstad og Moss skal gaae to Gange om Ugen. *

*) See Rescr. [29 Oct. 1735](#) og [5 April 1737](#); cfr. Pl. [16 Juni 1804](#).

([Wessel Bergs Rescripter I Side 594](#))

Kongelig Rescript 29 Oct. 1735

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. den anden Norske Post imellem Kiöbenhavn og Christiania (II) (w)

Rescr. (til General-Postamtet), ang. at den nye Post *) kan hver Onsdag Klokken 5 om Eftermiddagen fra Kiöbenhavn og fra Christiania afgaae. (Efter General-Postamtets Forestilling, da Posten saaledes fra Kiöbenhavn til Christiania om Mandagen, og ligeledes til Kiöbenhavn igjen om Mandagen fra Christiania kan ankomme; og saasom Indretningen til den Norske Posts dobbelte Gang om Ugen er færdig, for saavidt dens Befordring

igjennem Sverige til Frederikshald angaaer, ikkun at der ventes paa Postbönders Antagelse af Amtmanden de övrigte 12 Mile fra Frederikshald til Christiania)

*) See R. [9 Sept. 1735](#). **) Ophævet ved R. [5 April 1737](#).

([Wessel Bergs Rescripter I Side 598](#))

Kongelig Rescript 5 Oct. 1736

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Fogtmans Rescripter

Ang. Breve og Paqvetter sendes med den svenske Post (f)

Rescr. (til Generalpost-Amtet), ang. de Urigtigheders Afskaffelse, at Breve og Paqvetter sendes med den Svenske Post fra Helsingöer til Hamborg, samt at Söfarendes Breve af Vertshuusholderne modtages til Befordring.

Gr. Generalpostamtet har, efter Beretning fra Postmesteren i Helsingöer, andraget, at der ved Stedet, siden den Svenske Post er kommen til at gaae 2 Gange igjennem Kongens Lande til og fra Hamborg, megen Urigtighed med Breves og Paqvettens Befordring, til temmelig Skade og Afgang i de Kongel. Post-Intrader, skal foregaae, i det at en stor Mængde Breve fra Helsingöer til Hamborg blive Befordrede med bemeldte Svenske Post, da de af Indvaanerne i Helsingöer, som have udenlandske Commissioner, og före den störste Correspondence, og især de der værende fremmede Consuls, og allermeest den der beskikkede Svenske Commissaire og Postmester Grill, ikke aleneste deres egne, hvilke ere mange nok, men endog de i Sundet ankomne Hollandske, Engelske og andre fremmede Skipperes Breve, saa mange de kan faae, imodtage og convolutere, og med den Svenske Post bortsende, hvorefter og ligeledes en heel Deel Breve fra Hamborg til Helsingöer med den Svenske Post blive tilbagebragte, m. v.

Af de fra Generalpostamtet til Præcaution forestilte 1te og 3^{die} Poster, skal Envojeen³ i Sverrig gives Communication, med Ordre, at gjøre, sit Bedste ved det Svenske Hof, at det bliver saaledes efter Forslaget reguleret og fastsat. Men hvad sig angaaer det i Forestillingen, at det vilde ogsaa være fornöden, at Tolderen samt Over- og Under-Visitererne ved Helsingöers Toldbod. Ordre blev tillagt, at de (ligesom det og maatte være Postmæsteren i det Helsingöerske Danske Postcontoir, naar han vilde, tillade) nöie skulde eftersee hos Færgefolkene, naar de gaae fra Helsingöer til Helsingborg, saa og hos Passagere, paa hvilke Mistanke i saa Maade kunde passe sig, om de enten Breve fra Helsingöer, til at levere i det Svenske Posthuus i Helsingborg, til Befordring til Hamborg kunde have at overbringe, eller og tykke Breve til Nogen i Helsingborg, hvorudi Breve til Hamborg kunde formodes at være convoluterede, hvilke da af Afsenderen i Helsingöer i Postmæsterens Overværelse, straxen skulde aabnes, og for hvert Brev, som fandtes til Hamborg, af Afsenderen 10 Rdlr (Cfr. Forordn. [16 Aug. 1775](#)) betales, og ligesaameget af dem, som slige Breve til Befordring antage; og dernæst at Postmæsteren har berettet, hvorledes en stor Underslæb af de mange i Helsingöer værende Vertshuusmænd, som herbergere de der til Staden ankommende fremmede Skippere og söfarende Folk, föröves, i det de af ermeldte Skippere antage, og med Flid eftersöge alle de Breve, som de kan faae, og love dem rigtig paa Posthuset at levere, som dog ei skeer, men alene nogle faa Breve deraf til Posthuset vorde henbragte, og de övrigte ved anden Leilighed bortsendte, eller vel og ubefordrede tilbage liggende, og Brevpengene saaledes, som disse Folk beholde, Generalpost-Cassen fravendes, og til hvilken Underslæb at forekomme, Gen. Postamtet formener, enten ved Forordning, eller ved en i Kongens höie Navn af General-Postamtet udgivende Placat, som paa Toldboden kunde opslaaes, tillige med en Translation i Hollandsk, Engelsk og Fransk, hvorved de fremmede Skippere og söfarende Folk kunde tilkjendegives den Urigtighed, som foregaaer med deres afsendende Breve, naar de dem immediate paa Posthuset lade afgive, og derfor, saafremt de ville vide Samme sikker befordrede, maatte de dem enten selv eller nogen af deres egne Folk i det Danske Posthuus lade levere, og at derhos Vertshuusfolkene og Andre maatte forbydes, ingen slige Breve at imodtage, under 10 Rdlr Straf for hvert Brev, som saaledes hos Nogen kunde blive befunden: Saa approberes hermed samme Forslage, og, for saa vidt den foreslagne Opsigt af Tolderen samt Over- og Under-Visitererne ved Helsingöers Toldbod angaaer, er Rentekammeret under denne Dags Dato derom befalet, saaledes som hosfølgende Copie indeholder (**); og angaaende det Undersleb, som af Vertshuusmænd og Herbergerere fortöves der i Helsingöer, da skal Post-Amtet, ved en i Kongens höie Navn udgivende Placat, lade alle Vedkommende Sligt efter dets Forslag tilkjendegive: dog vil Kongen herhos, af den i begge Tilfælde dicterede Straf af 10 Rdlr. for hvert Brev skal Angiveren nyde 5 Rdlr. og Postcassen de andre 5 Rdlr.

Rescr. (til Rentekammeret), ang. strax den Anstalt at gjøre saavel hos Tolderen som hos Visitererne ved Helsingöers Toldbod, at de baade hos Færgefolkene og Passagerer, som gaae fra Helsingöer til Helsingborg, nöie Opsigt have, saaledes som ovenbemeldte Generalpostdirecteurs Forestilling og Forslag videre indeholder og

formelder. (Saasom Kongen dette Forslag har approberet med det Tillæg, at af den dicterede Straf 10 Rdlr. for hvert Brev skal Angiveren nyde 5 Rdlr. og Postcassen de andre 5 Rdlr.) ([Fogtmans Rescripter II side 394-96](#))

Kongelig Rescript 5 April. 1737

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ophævelse af den anden Norske Post (w)

Rescr. (til General-Postamtet), ang. at den anden Norske Post *) skal ophæves, efter at den fra nu af om et Fjerding-Aar bliver opsagt hos den, som besørger Ridterne; dog at den frie Passage igiennem Sverrig x) bliver Kongen reserveret. (Siden bemeldte Post, som nu har gaaet 5 Fjerding-Aar, koster mere end den indbringer).

(* See Rescr. [9 Sept](#) og [29 Oct. 1735](#))

x) (Cfr. Conv. [2 Febr. 1735](#) og Freds-Tract. [14 Jan. 1814](#) §25.)

([Wessel Bergs Rescripter I Side 646](#))

Kongelig Rescript 20 Nov. 1739

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Postens Gang fra Throndhjem til Nordlandene (w)

Rescr. (til General-Postamtet, samt Notits til Stiftsbefal. i Throndhjems Stift), ang. Postens Gang fra Throndhjem til Nordlandene, hver 14 Dage frem og tilbage, ved de dertil beskikkede 21 Post-Gaarde. (See Plac. [21 April 1777](#).) ([Wessel Bergs Rescripter I Side 737](#))

Kongelig Rescript 12 Aug. 1740

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Postens Gang hver 14 Dage fra Throndhjem til Rummedalen (w)

Rescr. (til General-Postamtet), ang. at det derved skal forblive, at Postens Gang hver 14 Dage fra Throndhjem til Rummedalens Fogderie, og ei længere, af General-Postamtet skal foranstalles, m. v. om Postens videre Befordring til Nordlandene oftere, men uden mere Bekostning end nu*. (I Anledning af Forslag, at Postens Gang fra Throndhjem til Nordlandene hver 14de Dag frem og tilbage maatte reguleres).

*) See Plac. [21 April 1777](#), saa og Bekjendtg. [26 Oct. 1799](#) og Plac. [21 Dec. 1799](#) § 4, Nr. 2 Lit. b, samt Prom. [1 Nov. 1800](#).

([Wessel Bergs Rescripter I Side 753](#))

Kongelig Rescript 30 Dec. 1740

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Aarlig Afgift til Postcassen (w)

Rescr. (til General-Postamtet), ang. at Postmesterne i Christiania, Stavanger, Bragnæs og Tönsberg, maae, mod vis tilbuden aarlig Afgift til Postcassen, uden Regnings Aflæggelse forundes Underveis-Brevenes Franco & Porto hver i sit Post-Contoires District. (Efterdi Cassen Intet derfor hidtil fra Post-Aabnerne har bekommet m.v.)*

*) Antages bortfaldet; cfr. For. [13 Dec. 1743](#) og An. [4 Aug. 1758](#), samt Rescr. [4 Aug. 1758](#) og [27 Marts 1761](#), samt senere Bestemmelser.

([Wessel Bergs Rescripter I Side 768-69](#))

General-Postamtets Skriv. 7 Juli. 1742

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Föring av Karter (w)

General-Postamtets Skriv. (til Postmesterne), ang. at de alletider, og ved alle til afsides liggende Steder adresserede Breve, paa deres udstædendes Kart skulle anførte Adressen til hvad Sted Brevene henhøre; og, om et eller andet Brev paa de indløbende Karter til deres Postcontoires liggende Bisteder slig Annotation ei skulde være skeet, sligt da paa Kartet tilførte, samt General-Postamtet Forseelsen indberette, og i Ermangling deraf, om ved Revisionen formærkes, maae de dem selv den deraf flydende Uleilighed tilskrive. ([Wessel Bergs Rescripter I Side 830](#))

Kongelig Rescript 30 Aug. 1743

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Den ridende Posts Ophold (w)

Rescr. (til General-Postamtet), ang. den ridende Posts Ophold efter Collegiernes Forlangende. *)

Gr. Paa Forestilling fra General-Postamtet, som meldte, at det i Følge Rescr. **24. Mai 1743** havde föiet Anstalt til den Danske og Norske ridende Posts Afgang alle Post-Aftener inden Kl. 9: men at Posten nogle Gange efter Krigs-Cancelliets samt Land-Etatens General-Commissariats Forlangende, formedelst höit angelegne Breve til Kongl. Tjeneste, skal være opholdet over den Tid, inden hvilken de ellers skulle afgaae.

Naar det af de Kongelige Collegier forlanges, da kan vel Posten noget opholdes, men dog kun alletider i meget pressante Affaires. *) Cfr. Kundg. **30 Nov. 1814.** ([Wessel Bergs Rescripter I Side 868](#))

Kongelig Forordning 13 Dec. 1743

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Taxten for Brevene i Norge (s)

Taxten for Brevene som sendes med den Norske Post. (Opphever Fr. [31 Dec. 1734](#))

Forandret, ihenseende til Posten mellem Stavanger, Bergen og Molde, ved Pl. [8 Dec. 1786](#).

I. For et Brev paa $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ eller heelt Ark, hvilket altsammen kaldes et enkelt Brev, skal betales:

Fra Kiöbenhavn				Fra Helsingör			
<i>Til</i>	<i>ℓβl</i>	<i>Til</i>	<i>ℓβl</i>	<i>Til</i>	<i>ℓβl</i>	<i>Til</i>	<i>ℓβl</i>
Friderikshald	5	Krageröe	10	Friderikshald	5	Krageröe	10
Frideriksstad	5	Brevig	10	Frideriksstad	5	Brevig	10
Moss	5	Scheen	10	Moss	5	Scheen	10
Christiania	6	Arendal	10	Christiania	6	Arendal	10
Bragnæs	8	Christiansand	11	Bragnæs	8	Christiansand	11
Kongsberg	9	Stavanger	12	Kongsberg	9	Stavanger	12
Laurvigen	9	Bergen	12	Laurvigen	9	Bergen	12
Tönsberg	9	Trundhiem	12	Tönsberg	6	Trundhiem	12
Öster-Riisöer	10			Öster-Riisöer	10		
Fra Friderikshald				Fra Christiania			
<i>Til</i>	<i>ℓβl</i>	<i>Til</i>	<i>ℓβl</i>	<i>Til</i>	<i>ℓβl</i>	<i>Til</i>	<i>ℓβl</i>
Kiöbenhavn	5	Öster-Riisöer	7	Kiöbenhavn	6	Öster-Riisöer	4
Helsingör	5	Krageröe	7	Helsingör	6	Krageröe	4
Frideriksstad	2	Brevig	7	Friderikshald	3	Brevig	4
Moss	2	Scheen	7	Frideriksstad	3	Scheen	4
Christiania	3	Arendal	7	Moss	3	Arendal	4
Bragnæs	5	Christiansand	8	Bragnæs	2	Christiansand	5
Kongsberg	6	Stavanger	9	Kongsberg	3	Stavanger	6
Laurvigen	6	Bergen	9	Laurvigen	3	Bergen	6
Tönsberg	6	Trundhiem	9	Tönsberg	3	Trundhiem	6
Fra Frideriksstad				Fra Bragnæs			
<i>Til</i>	<i>ℓβl</i>	<i>Til</i>	<i>ℓβl</i>	<i>Til</i>	<i>ℓβl</i>	<i>Til</i>	<i>ℓβl</i>
Kiöbenhavn	5	Öster-Riisöer	7	Kiöbenhavn	8	Öster-Riisöer	3
Helsingör	5	Krageröe	7	Helsingör	8	Krageröe	4
Friderikshald	2	Brevig	7	Friderikshald	5	Brevig	3
Moss	2	Scheen	7	Frideriksstad	5	Scheen	3
Christiania	3	Arendal	7	Moss	4	Arendal	3
Bragnæs	5	Christiansand	8	Christiania	2	Christiansand	4
Kongsberg	6	Stavanger	9	Kongsberg	2	Stavanger	5
Laurvigen	6	Bergen	9	Laurvigen	2	Bergen	8
Tönsberg	6	Trundhiem	9	Tönsberg	2	Trundhiem	8
Fra Moss				Fra Kongsberg			
<i>Til</i>	<i>ℓβl</i>	<i>Til</i>	<i>ℓβl</i>	<i>Til</i>	<i>ℓβl</i>	<i>Til</i>	<i>ℓβl</i>
Kiöbenhavn	5	Öster-Riisöer	6	Kiöbenhavn	9	Öster-Riisöer	5
Helsingör	5	Krageröe	6	Helsingör	9	Krageröe	5
Friderikshald	2	Brevig	6	Friderikshald	6	Brevig	4
Frideriksstad	2	Scheen	6	Frideriksstad	6	Scheen	4
Christiania	2	Arendal	6	Moss	5	Arendal	5
Bragnæs	4	Christiansand	7	Christiania	3	Christiansand	6

Kongsberg	5	Stavanger	8	Bragnæs	2	Stavanger	7
Laurvigen	5	Bergen	8	Laurvigen	3	Bergen	9
Tönsberg	5	Trundhiem	8	Tönsberg	3	Trundhiem	9
Fra Laurvigen				Fra Kragerøe			
<i>Til</i>	<i>Lβ1</i>	<i>Til</i>	<i>Lβ1</i>	<i>Til</i>	<i>Lβ1</i>	<i>Til</i>	<i>Lβ1</i>
Kiöbenhavn	9	Öster-Riisöer	3	Kiöbenhavn	10	Tönsberg	4
Helsingör	9	Kragerøe	2	Helsingör	10	Öster-Riisöer	2
Friderikshald	6	Brevig	2	Friderikshald	7	Brevig	2
Frideriksstad	6	Scheen	2	Frideriksstad	7	Scheen	2
Moss	5	Arendal	3	Moss	6	Arendal	3
Christiania	3	Christiansand	5	Christiania	4	Christiansand	4
Bragnæs	2	Stavanger	5	Bragnæs	4	Stavanger	5
Kongsberg	3	Bergen	9	Kongsberg	5	Bergen	10
Tönsberg	2	Trundhiem	9	Laurvigen	2	Trundhiem	10
Fra Tönsberg				Fra Brevig			
<i>Til</i>	<i>Lβ1</i>	<i>Til</i>	<i>Lβ1</i>	<i>Til</i>	<i>Lβ1</i>	<i>Til</i>	<i>Lβ1</i>
Kiöbenhavn	9	Öster-Riisöer	4	Kiöbenhavn	10	Tönsberg	2
Helsingör	9	Kragerøe	4	Helsingör	10	Öster-Riisöer	2
Friderikshald	6	Brevig	2	Friderikshald	7	Brevig	2
Frideriksstad	6	Scheen	3	Frideriksstad	7	Scheen	2
Moss	5	Arendal	3	Moss	6	Arendal	3
Christiania	3	Christiansand	4	Christiania	4	Christiansand	4
Bragnæs	2	Stavanger	5	Bragnæs	3	Stavanger	5
Kongsberg	3	Bergen	9	Kongsberg	4	Bergen	10
Tönsberg	2	Trundhiem	9	Laurvigen	2	Trundhiem	10
Fra Öster-Riisöer				Fra Scheen			
<i>Til</i>	<i>Lβ1</i>	<i>Til</i>	<i>Lβ1</i>	<i>Til</i>	<i>Lβ1</i>	<i>Til</i>	<i>Lβ1</i>
Kiöbenhavn	10	Tönsberg	4	Kiöbenhavn	10	Tönsberg	3
Helsingör	10	Kragerøe	2	Helsingör	10	Öster-Riisöer	3
Friderikshald	7	Brevig	2	Friderikshald	7	Kragerøe	2
Frideriksstad	7	Scheen	3	Frideriksstad	7	Brevig	2
Moss	6	Arendal	2	Moss	6	Arendal	3
Christiania	4	Christiansand	3	Christiania	4	Christiansand	4
Bragnæs	3	Stavanger	5	Bragnæs	3	Stavanger	5
Kongsberg	5	Bergen	10	Kongsberg	4	Bergen	10
Laurvigen	3	Trundhiem	10	Laurvigen	2	Trundhiem	10
Fra Arendal				Fra Christiansand			
<i>Til</i>	<i>Lβ1</i>	<i>Til</i>	<i>Lβ1</i>	<i>Til</i>	<i>Lβ1</i>	<i>Til</i>	<i>Lβ1</i>
Kiöbenhavn	10	Tönsberg	3	Kiöbenhavn	11	Tönsberg	4
Helsingör	10	Öster-Riisöer	2	Helsingör	11	Öster-Riisöer	3
Friderikshald	7	Kragerøe	3	Friderikshald	8	Kragerøe	4
Frideriksstad	7	Brevig	3	Frideriksstad	8	Brevig	4
Moss	6	Scheen	3	Moss	7	Scheen	4
Christiania	4	Christiansand	3	Christiania	5	Arendal	3
Bragnæs	3	Stavanger	5	Bragnæs	4	Christiansand	4
Kongsberg	5	Bergen	10	Kongsberg	6	Stavanger	11
Laurvigen	3	Trundhiem	10	Laurvigen	5	Trundhiem	11
Fra Bergen				Fra Trundhiem			
<i>Til</i>	<i>Lβ1</i>	<i>Til</i>	<i>Lβ1</i>	<i>Til</i>	<i>Lβ1</i>	<i>Til</i>	<i>Lβ1</i>
Kiöbenhavn	12	Tönsberg	9	Kiöbenhavn	12	Tönsberg	9
Helsingör	12	Öster-Riisöer	10	Helsingör	12	Öster-Riisöer	10
Friderikshald	9	Kragerøe	10	Friderikshald	9	Kragerøe	10
Frideriksstad	9	Brevig	10	Frideriksstad	9	Brevig	10
Moss	8	Scheen	10	Moss	8	Scheen	10
Christiania	6	Arendal	10	Christiania	6	Arendal	10
Bragnæs	8	Stavanger	10	Bragnæs	8	Christiansand	10
Kongsberg	9	Bergen	12	Kongsberg	9	Stavanger	12
Laurvigen	9	Trundhiem	12	Laurvigen	9	Bergen	12

Fra Stavanger

<i>Til</i>	<i>ℒβl</i>	<i>Til</i>	<i>ℒβl</i>
Kiöbenhavn	12	Tönsberg	5
Helsingör	12	Öster-Rüsöer	5
Friderikshald	9	Krageröe	5
Frideriksstad	9	Brevig	5
Moss	8	Scheen	5
Christiania	6	Arendal	5
Bagnæs	5	Christiansand	4
Kongsberg	7	Bergen	12
Laurvigen	5	Trundhiem	12

II. Foruden foranførte Taxt imellem Stæderne, hvor Hoved-Post-Contoirer ere anlagte, betales for hvert enkelt Brev til Romsdalen, Nordlandene og Finmarken (nöiere bestemt ved Pl. om Romsdals-Posten [15 Dec. 1758](#) og Pl. om den Nordlandske og Finmarkske Post [21 Apr. 1777](#))

Fra Trondhiem

<i>Til</i>	<i>ℒβl</i>	<i>Til</i>	<i>ℒβl</i>
Romsdalen	3	Saltens Fgd.	9
Strindens Fgd.	1	Westeraalen og	12
Stördalens Fgd.	2	Loefoeden	
Wærdalens Fgd.	2	Senjen og	12
Inderöens Fgd.	3	Tromsöen	
Nummedalens	4	Wardöehuus og	16
Helgelands Fgd.	6	Finmarken	

For Brevene til Nordmöer og Sundmöer, som befordres med Romsdals-Posten, betales for hvert enkelt Brev, fra Trondhiem af, 3 *ℒβ*. For Underveis-Breve betales, foruden det Porto, som fra et Post-Contoir til det andet er ansat:

Fra Christiania

<i>Til</i>	<i>ℒβl</i>	<i>Til</i>	<i>ℒβl</i>
Hadelands Jernværk	2	Fra Bragnæs	
Övre Rommeriges Fgd	2 à 3	Til Holmestrand	2
efter veiens Længde		Fra Tönsberg	
Wingers Fæstning	3	Til Sandefjord	2
Hedemarkens Fogderie	3	” Holmestrand	2
Guldbrandsdalens Fgd	3	Fra Brevig	
Hadelands, Totens og	3	Til Porsgrund	1
Walders Fogderier		Fra Christiansand	
		Til Mandal	2
		” Berge i Lyngdal	3
		” Sande	3

I övrigt skal for andre Underveis-Breve, som ikke her ere specificerede, betales udi Porto (foruden den imellem Post-Contoirene ansatte Taxt): for hvert enkelt Brev, som befordres under 2 Mile, 1 *ℒβ*. ; fra 2 til 5 Mile, 2 *ℒβ*. ; fra 5 Mile og derover, 3 *ℒβ*.

III. Efter foranførte Taxt blive Brevene, hvorom i I Art. er meldt, at franqveres eller i Porto at ansettes saales:

- 1) Brevene, som sendes mellem Stæderne, hvor Post-Contoirer ere anlagte, nemlig Kiöbenhavn, Helsingör, Frederichshald, Frederichstad, Moss og Christiania, kan enten ganske franqveres, eller ganske i Porto ansættes, ligesom Afsenderen det forlanger.
- 2) De, som sendes fra sidst benævnte Stæder (undtagen Christiania, Bragnæs, Kongsberg, Laurvig, Tönsberg, Öster-Rüsöer, Krageröe, Brevig, Scheen, Arendal, Christiansand, Stavanger, Bergen og Trundhiem, skal alle franqveres til Christiania, ligesom og de fra sidst ommældte Stæder til Moss, Friderichsstad, Friderichshald, Helsingör og Kiöbenhavn afsendte Breve til Christiania maae frigiöres.
- 3) Breve, som sendes mellem Stæderne, nemlig Bragnæs, Kongsberg, Laurvig, Tönsberg, Öster-Rüsöer, Krageröe, Brevig, Scheen, Arendal, Christiansand og Stavanger, kan enten ganske franqveres eller ganske sættes i Porto, ligesom Afsenderen det forlanger.

- 4) Alle Breve fra Bergen og Trundhiem til alle Steder i Norge, samt Helsingöer og Kiöbenhavn, skal frigiöres til Christiania, ligesom og alle Brevene til Bergen og Trundhiem fra alle Steder igien til Christiania skal franqveres.
- 5) Brevene fra Kiöbenhavn, Helsingöer og alle Stederne i Norge til Christiania kan, ligesom Afsenderen vil, enten ansættes i Porto eller Franco.
- 6) De Breve, som afsendes fra de Steder, hvorom i II Art. er meldet, kan enten franqveres eller i Porto ansættes, ligesom Afsenderen forlanger, saavidt det ei strider, imod hvad angaaende Brevenes Franqvering til Christiania er anordnet.

IV. Brevene fra Norge, som med de Lollandske Poster fra Kiöbenhavn befordres, saasom til Kiöge, Præstøe og Wordingborg, samt Stæderne paa Möen, Falster og Lolland, skal franqveres til Kiöbenhavn. Men naar Afsenderen forlanger Brevene længerSteege paa Möen, Stubbekiöbing og Nyekiöbing i Falster, Nysted, Rødby, Naskou, Marieboe og Sarkiöbing i Lolland betales til Kiöbenhavn. Brevene til Stæderne i Danmark samt Slesvig og Holsteen, som afsendes fra Norge skal alle franqveres til Kiöbenhavn; Men naar Afsenderen forlanger Brevene længere at franqvere, forholdes dermed efter Forordningen af [31 Dec. 1734](#) om Taxten for Breve, som sendes med den Danske Post. Breve til Bornholm, Island og Færöe franqveres til Kiöbenhavn, og adresseres paa Kiöbenhavns Norske Post-Contoir. Breve fra Norge til Sverrig skal adresseres og frigiöres til Fiderichshald. Breve, som sendes over Hamborg og Lübeck til udenriks Steder, franqveres efter Taxten for uderigs Brevene [2 Dec. 1732](#) (nu efter den nyere Taxt [2 Nov. 1767](#))

V. Tykke Breve, hvorudi ere Vexler, Regninger eller Documenter, betales efter Vægten, nemlig 1 Lod mod et enkelt Brev at regne, saaledes at Brevet betales for sig og een eller flere Vexler, Regninger og Documenter for sig; Naar slige Documenter veie under ½ Lod, betales for ½ Lod, og naar de overgaae ½ Lod, men ei kan opnaae 1 heelt Lod, betales for 1 Lod Vægt; og naar ½ Lßl kommer at beregnes skal isteden for ½ Lßl betales 1 Lßl. (See Fr. [17 Jun. 1771](#). 17§).

Dersom nogen sender 2, 3 eller flere enkelte Breve fra eller til adskillige Personer under en Convolut, skal der betales for hvert enkelte Brev, som i Convolutten findes, efter den i I og II Art. for Stæderne anførte Taxt.

([Schou III Side 559 - 566](#))

Kongelig Rescript av 23. Dec 1752

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Fogtmans Rescripter

Anl. den Norske General-Postcasse indløbende Revenuer (f)

Rescript til General-Postamtet, ang. at de i den Norske General-Postcasse indløbende Revenuer (dog at nu værende Pensionister nyder deres Pensioner af samme, indtil de enten döe, eller nyde den andensteds fra) skal til det Hospital, som Kongen lader opbygge paa Amalienborg-Plads i Kiöbenhavn, anvendes, og det, som fra Pensionisterne nu overbliver, til visse Tider og Personer udbetales (g).

([Fogtman V-1 Side 416](#))

Kongelig Rescript 16 Mar. 1758

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Fogtmans Rescripter

Ang. Hospitalets Vedligeholdelse (f)

Directeurene i General-Postamtet ere befalede at giöre den Anstalt, at de til Hospitalets Vedligeholdelse henlagde Norske Post-Intrader vorde aarlig directe betalte til dets Direction. De ved Collegierne af udstødende Bestallinger med Characterer oppebærende Penge skulle tilfalde Hospitalet, samt til Inspecteuren Qvartaliter leveres med videre. Rescr. 10.marts (til General-Postamtet, og Notits til Over-Directeurene for Friderichs-Hospital), ang. at giöre den Anstalt, at de til dette Hospitals Vedligeholdelse henlagde norske Post-Intrader, som hidindtil efter Befaling til Justitsraad Esmarch og hans förende Hospitalsbyggnings-Regnskab have været betalte, efterdags og fra 1 Jan. 1758 aarlig directe vorde betalte og anviisde til Hospitalets Direction og dens nærmere Foranstaltning. (Saasom Hospitalet er bragt saavidt, at det med Inventario kan overleveres til Directionen.) (Fogtman side 217)

([Fogtman V-2 Side 647](#))

Kongelig Forordning 4 Aug. 1758

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Forandring og bedre Indretning ved Post-Væsenet i Norge (s)

Anordning anl. Forandring og bedre Indretning ved Post-Væsenet i Norge.

Gr. At Correspondencen i Norge skyndigere og med mere Sikkerhed kunde befordres, end hidtil skeet er formedelst Post-Böndernes Seendragtighed og Skiödeslöshed paa adskillige Steder.

I. Art. Posten over alt i Norge, hvor Post anlagt er, skal fremdeles skytses af visse dertil forordnede Post-Bönder.

§ 1 Disse skal af den Norske Gen. Post-Casse derfor nyde (fra den Tid Jndretningen er kommen i gang) 8, 10 og nogle faa Steder 12 β for hver Miil efter Veienes Besværlighed, og saaledes som det nu efter hver Egns Beskaffenhed er fastsat, hvilket af Gen. Post-Amtet nærmere bekiendtgjøres Fogderne, for derom Bönderne at underrette; og skal de af Post-Bönderne, som fare hen til Kiöbstæden at hente Posten, derfor nyde halve Skyts-Penge for denne Tour fra deres Hiem til Post-Contoirtet, mod hvad de ellers nyde for Milen derfra og henefter at ride med Posten.

§ 2 Post-Bönderne skal desuden nyde efterskrevne Friheder:

1mo.) For hver Post-station eller Skyds-Skifte skal Post-Bönderne have 1 Post-Karl og paa nogle Steder efter Veienes Beskaffenhed 2de Post-Karle til Postens Försel (saaledes som det af Gen. Post-Amtet nödvendig eragtes) hvilke Post-Karle tilligemed Post-Bönderne selv, som staae til Ansvar for Posten og i besværlig Vei og Före maa være Post-Karlen behjælpelige til Postens Fremförsel, for Udskrivning til Soldat skal være befriede, og naar Karlene have tient som Post-Karle i 7 Aar upaaklagelig, skal de fra al videre Udskrivning eller Enroullering være frietagne.

2do.) Post-Bönderne skal fremdeles være befriede for al Slags frie Skydts, være sig til Civile eller Militaire (Post-Betienterne alene undtagne, naar de efter Gen. Post-Amtets Foranstaltning udi Post-Affaires reise igiennem Post-Touren). For Veienes Reparation og Vedligeholdelse. For at tiene som Lov-Rets-Mænd, enten ved de ordinaire Tinge eller andre Retter-Gange. For Vagthold over Arrestantere. For Kiörsel til Kongsberg Værk. For at holde Holds-Heste for Reisende, og ellers i Almindelighed for alle de personelle Byrder, som den gemeene Almue paaligger.

§ 3 Derimod skal Post-Bönderne, som Lægs Udredere og i alle andre Tilfælde, efterdags svare alle Kgl. Skatter og Udgifter, lige med den övrige Almue, og deri for ingen Deel være undtagne; samt ellers lade sig være angelegen, at Posten uden mindste Ophold, saavel Nat som Dag, med tilbörlig Flid og Agtsomhed befordres; og skal de overalt, hvor mueligt er med Hest at fremkomme, alle Tider befordre Posten til Hest, undtagen om Vinteren, naar den med Slæde bedre kan fortbringes; saaledes at Posten, naar Veie og Före ere passable, kan frembringes hver Miil i 1½ Time, og naar Föret er besværligt i 2 Timer.

Findes nogen Post-Bonde deri forsömmelig, skal han derfor böde 1ste Gang 2 Rdlr. 2^{den} Gang dobbelt og 3^{die} Gang casseres som Post-Bonde, og derefter strax enroulleres til Soldat, om han dertil er tienlig. Er nogen Post-Karl efterladen og seendragtig eller skiödeslös med Postens Befordring, skal han strax casseres og derefter tiene sin Tid som Soldat, enten han har tient længe eller kort som Post-Karl, og desuden derfor efter Sagens Beskaffenhed ansees og straffes.

II. Art.

§ 1 I Post-Tourerne skal være eedsorne Post-Aabnere, som skal annotere paa Post-Memorialerne, hvad Tid og Klokke-Slet Posten til hver Post-Aabner-Sted ankommer og igien afgaaer, samt af Post-Klappen udtage og igien indlegge Brevene, som tilhøre dem, der boe i de omkringliggende Sogne, og ellers have Indseende med Underveis-Brevenes rigtige Befordring, samt derover i fornöden Tilfælde holde Bog efter Post-Forordningen [25 Dec. 1694. 6 §](#); dog besörge Eierne selv saadanne Breve fra Post-Aabner-Stedet afhentede, og dem igien leverede, som de i Post-Klappen til Befordring vil have Indlagte, og maa Posten ikke paa noget Post-Aabner-Sted over ¼ Time opholdes. Opholdes den længere, skal Post-Bonden eller Karlen melde det for nærmeste Post-Aabner, som det paa Post-Memorialen tegner. Disse Post-Aabnere skal af Gen. Post-Amtet, efter Overlæg med Vice-Statholderen, ordineres. Og skal de Civile eller Militaire samt Geistlige Betiente, som Boe i Post-Touren og til Post-Aabnere beskikkes, it. Lehnsmænd, Giestgivere og andre, som dertil boe beqvemmelig, saasnart de derom anmodes, sig samme uden nogen Forvending paatage, saaledes som de af Gen. Post-Amtet vorde instruerede.

- § 2 De Kgl. Betiente, som sig saaledes antage Postens Befordring, ere for deres Umage fritagne for at svare Underveis-Porto af deres egne Breve; og Lehnsmændene samt Giestgiverne og andre gotgiöres, hvad Kongen hver af dem bevilger, som dem fra Gen. Post-Amtet bliver tilkiendegivet..
- § 3 Hvis nogen Post-Aabner enten viser sig uvillig og efterladen i det ham derved tilkommer at forrette, eller conniverer med Post-Bönderne eller Karlene i deres Forsömmelse og Seendrægtighed ved Postens Skydts, skal han böde til Gen. Post-Cassen, nemlig en Betient 5 Rdlr., og en Lehnsmænd, Giestgiver eller andre 2 Rdlr.; og skal dog alligevel vedblive som Post-Aabner, om det af Gen. Post-Amtet maatte eragtes.
- III. Art. Naar nogen Post-Bonde formedelst Ophold og Forsömmelse med Postens Befordring i Böder forfalder, skal samme tillegges den, som Forseelsen opdager, og skal deslige Böder, hvori Post-Aabnerne eller Bönderne forfalde, uden foregaaende Proces og Dom erlægges, hvis ikke, da af Fogden efter Gen. Post-Amtets Requisition paa den Skyldiges Bekostning ved Udpantning inddrives.
- IV. Art. Alle og enhver skal underveis lade Posten have frie og uhindret Passage, uden i ringeste Maade at opholde eller hindre den; og skulle nogen Post-Karl underveis komme til Skade og behöve Hielp til Postens Befordring, skal enhver, som han forlanger nogen Assistance af, imod billig Betaling strax hielpe, paa det Posten ingen Ophold skal lide; Er nogen herudi uvillig, skal han straffes som de, der Kgl. Post og Breve have opholdet og forhindret.
- V. Art.
- § 1 Til Post-Karle skal tages voxne og friske Folk, helst Böndernes egne Sönnere, og hvilken af dem Post-Bonden finder sig tient med. Saa snart en gaaer i Tieneste som Post-Karl, skal samme af den Kgl. Post-Contröleur meddeeles et Beviis at forevise i Sessionen, for der at annoteres, hvad Tid han er antagen, hvilket Beviis der paategnes, og uden Betaling tilbagegives Post-Karlen.
- § 2 Post-Bönderne skal indlevere en Liste over deres Sönnere og Tieneste-Karle til Post-Contröleuren, hvorpaa deres Alder er anført, paa det han kan vide, hvad Folk de have, og at dem ikke mangler fornödne og dueelige Folk til Postens Befordring.
- § 3 Naar en Post-Karl har udtient sin Tid upaaklagelig og derom begierer Attest, skal samme ham af Post-Contröleuren uvægerlig meddeles, hvorefter han af Sessionens Deputerende uden Ophold forsynes med vedbörlig Pas at være fri for Militair Tieneste og Enroullering.
- § 4 De Post-Bönder, som ikke selv have Sönnere, eller mangle dueelige og paalidelige Karle til Postens Befordring, skal assisteres med Post-Karle fra andre Post-Bönder, som har Flok tilovers.
- VI. Art. Skyts-Pengene skal aarlig betales til Post-Bönderne enten ved nærmeste Post-Contoir efter Post-Gaardens Beliggende eller paa anden Maade efter Gen. Post-Amtets Foranstaltning.
- VII. Art.
- § 1 Alle Bönder i Post-Touren, som ordineres til at holde Skyts for Posten, skal, uanseet hvad Indvending end derimod giöres, være pligtige til sig samme at paatage.
- § 2 Naar Opsidderen paa et Skyts-Skifte-Sted enten döer eller bliver saa forarmet og skiödeslös, at Postens Befordring ham ei længere kan betros, skal det af Post-Aabneren strax til Post-Contröleuren anmeldes, som det til Gen. Post-Amtet refererer, at en anden dueelig Bonde i hans Sted betimelig igien kan vorde beskikket.
- VIII. Art. Vedkommende Betiente anbefales alvorligen, at de, hver for sine Districter, lade sig Veienes Reparation og Vedligeholdelse, saavel Vinter som Sommer, efter yderste Muelighed være angelegen, paa det Posten ei derved skal opholdes.
- IX. Art. Isteden for den Romsdalske Post, som hidtil ikkun har passeret til og fra Trundhiem hver 2^{den} og 3^{die} Uge, skal efterdags anlegges en ugentlig Post imellem Trundhiem og Christiansund og Molde. Brev-Portoen for disse Steder skal nærmere bekiendtgjöres. (Se Plac. [15 Dec 1758](#))
- X. Art. Overalt i Norge, hvor regulair Poster ere anlagde og ugentlig passere, skal alle Extra-Postbudde efterdags være afskaffede, saasom alle skal sende deres Breve med den ordinaire Post under Mulct efter Fr. [25 Dec 1694](#) § 13, som som forstaaes og inddrives efter Fr. [8 Apr. 1715](#) (See Fr. [16 Aug. 1775](#))

XI. Art. Den Kgl. Post-Contrôleleur i Norge, som under Gen. Post-Amtets Direction skal besørge denne Indretnings Istandsettelse med hvad deraf dependerer, og ellers paaagte hvad hannem, Post-Væsenet vedkommende, videre maatte foreskrives, skal herudinden til Kongens Tieneste og Gen. Post-Cassens Beste af de Kgl. Betiente skee al muelig Hielp og Assistance. ([Schou IV Side 565 – 571](#))

Kongelig Rescript 4 Aug. 1758

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Forandring og bedre Indretning ved Postvæsenet i Norge. (w)

Rescr. (til General-Postamtet), ang. Forandring og bedre Indretning ved Postvæsenet i Norge.

Gr. Efterat den **4 Nov. 1752** var resolveret, at Jens Schanche skulde omreise paa alle Post-Tourene i Norge, for at undersøge Postens langsomme Gang, har han derom indgivet sin Relation, hvormed fulgte Directionens Forestilling. Deraf er fornummet, at Post-Bönderne skydse Posten ugentlig (Romsdals-Posten uberegnet) 194 15/16 Miil, hvorfor dem, foruden andre Friheder, godtgjøres i Munderings-, Qvarteer- og Udrednings-Penge aarlig **953 Rdlr. 45 β.**, og for Romsdals-Posten **107 Rdlr. 33 β.**, af vedkommende Fogder, og General-Postcassen deraf Intet udbetalt. Men, som Postens Förelse skal falde Post-Bönderne besværlig, har Schanche foreslaet, om dem, i Stedet for de havendes Friheder og forestaaende Godtgjölrelse, og imod at svare deres Udredsler som andre Bönder, kunde tillægges visse Mile-Penge, regleret til 8, 10 a 12 β. pr. Miil, som vilde udgjøre **1960 Rdlr. 79 β.**, og desuden for Romsdalens Post **148 Rdlr. 32 β.**, og derimod være forpligtede at fremføre Posten hver Miil i 1½ til 2 Timer, til hvilket at paaagte, Post-Aabnere maatte beskikkes.

1. § Til Skyds-Penge for Post-Bönderne maae godtgjøres de forbemeldte i Beregningen anslagne **1960 Rdlr. 79 β.**, item for Romsdals-Posten **148 Rdlr. 32 β.**, og saaledes i Alt **2109 Rdlr. 15 β.** * Saa maae og desuden de Post-Bönder, som maatte vorde udseede at vedblive Postens Befordring, nyde de i Forordn. under D.D. dem accorderede Prærogativer og Friheder; hvorimod de skulle frembringe Posten hver Miil i 1 1/2 Time, men, naar Föret er besværligt, maa dem forundes 2 Timer til en Miil; og, saafremt de heri skulde findes forsömmelige, skulle de ansees med den Straf, som i bemeldte Forordn. er determineret.
2. § I Post-Tourene skulle være eedsvorne Post-Aabnere, som af General-Postamtet efter Overlæg med Vice-Statholderen skulle ordineres, Alt saaledes som i Forordningens 2^{den} Art. er anordnet. De maae fritages for at svare Underveis-Porto af deres egne Breve **. Lensmænd, Gjæstgivere og andre godtgjøres og betales, hvad Schanche for Enhver af dem har antegnet, etc.
3. § Om det hænder sig, at en eller anden af Post-Bönderne melde sig om Tillæg, som formenes ikke kunne være over 2, 3, 4 a 5 Rdlr., saa, paa det Saadanne, efter Nödvendighed, snarest kunde hjælpes, lades General-Postamtet frie Hænder at disponere over 150 til 200 Rdlr. i Faveur af disse Post-Bönder, dog sligt ved hvert Aars Udgang at indberette og Kongl. Approbation derpaa udbede.
4. § Som det holdes fornödent, at en duelig Mand blev beskikket, som kunde antage sig denne Forandring, saa er under D.D. forbemeldte Schanche beskikket til at være Post-Contrôleleur i Norge *** paa de Vilkaar, at han skal besørge denne nye Forandrings Istandsættelse overalt, og, efter den ham af General-Postamtet meddelendes Instruction, vedbörlig holde over, og have Indseende med alle Ting, Postvæsenet angaaende, saaledes som det ham til Kongl. Tjenestes Befordring maatte blive foreskrevet.
5. § Hvad endelig angaaer de forbemeldte **953 Rdlr. 45 β.** og **107 Rdlr. 33 β.**, som Post-Bönderne for at skydse Posten hidindtil har været godtgjort af vedkommende Fogder, og hvilke General-Postamtet har begjeret at maatte endnu i nogle Aar, indtil Indretningen var kommen i Stand, og flere af de Pensionister, som endnu hefte paa den norske Post-Casse *), efter Resol. **16 April 1757** paa den danske General-Postcasse vare overtagne, da er de Deputerede for Finasnerne under D.D. rescriberet, at, imod at denne Udgift fra Fogdernes aarlige Regnskaber herefter udgaar, og Kongens beholdne Intrader ved Fogdernes Regnskaber derved blive forbedrede, maa General-Postamtet Belöbet af den Kongl. Casse **) i en samlet Summa anvises, dog ikke længere end til den nye Indretning er kommen i Stand, og flere Pensionister maatte afgaae, da den norske Post-Casse alle medgaaende Omkostninger paa Postens Förelse selv skal besørge, og hvorved Kongens Casse forbemeldte **1060 Rdlr. 78 β.** igjen ska tilfalde.

*) Cfr. Lov ang. Forhöielse i Postskyds-Lönnen **14 Juli 1827**; saa og Rescr. [29 Oct. 1790](#)

**) See Rescr. [27 Marts 1761](#).

***) Denne Post er senere indgaaet ved hans Död.

x) Cfr. Rescr. [23 Dec. 1752](#)

xx) D. e. Statscassen

([Wessel Bergs Rescripter II Side 254-55](#))

General-Postamtets Placat 15 Dec. 1758

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Brev-Porto for Romsdals Posten (s)

cfr. Anordn. [4 Aug. 1758](#)

Samme er fra Trundhiem til Stederne i Strinde Fogderie **2 Lß.** Örchedalen og Meldalen **3 Lß.** Surendalen og videre i Nordmöers Fogderie **4 Lß.** Christiansund **5 Lß.** Molde **3 Lß.** Sundmöer **7 Lß.** Imellem Molde og Christiansund **2 Lß.** Brevene fra Trundhiem til disse Steder, og derfra igien tilbage, kan efter Afsenderens Gotbefindende franqveres eller gaae i Porto; Men i henseende til de Breve, som fra fornævnte Steder gaae videre end til Trundhiem eller andensteds fra over Trundhiem didhen destineres, forbliver det ved de forrige Anordninger, og som hidtil brugeligt haver været. ([Schou IV side 583](#))

Kongelig Rescript 27 Marts. 1761

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. godtgjørelse for Post-Aabnerne (w)

Rescr. (til General-Postamtet), Notis om Forestaaende, saa og ang. at saa mange af Post-Aabnerne i Norge, være sig Kongl. Betjent eller Proprietærer, Borger og andre Bemidlede, som, i Stedet for de dem i Følge Anordn. [4 Aug. 1758](#), Art II. § 2, pro persona bevilgede 3 ½, 4 indtil 7 Rd. Courant aarlig for deres Möie, heller ville være fornöiede med at nyde Porto-Frihed for deres kommende og gaaende Breve til Stederne underveis, som og til og fra de nærmeste Kjöbstæder i samme District (hvorunder dog de Breve, som gaae længere, ei skulde forstaaes, men efterdags som för bör svare behörig Porto), maae nyde denne Porto-Frihed. (Saasom General-Postamtet har forestillet, at Endeel heller ville være fornöiede med saadan Porto-Frihed, og at denne Porto ikke eragtes at kunne blive til nogle Afgang, men snarere til Menage for General-Postcassen, efter Postaabnernes Correspondance til benævnte Steder og Kjöbstæder ikke kan være af nogen Betydning eller Vidløftighed).

([Wessel Bergs Rescripter II Side 308](#))

General-Postamtets Placat 19 Febr. 1762

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Laurids Fogtmans Rescripter

Ang. Postens fastsatte afgang (f)

Placat, hvorved efter Kongelig Befaling af **10 Febr.** sidstleden de Corresponderende i Kiöbenhavn bekjendtgjøres, at den ridende Post herefter vorder affærdiget til den forhen fastsatte Tiid, som er alle Post-Aftener inden Kl. 9 Slet, fölgelig at de Corresponderende maae lade deres Breve betimeligen, og förend Klokken halvgaaen Sex om Aftenen, paa Posthuset levere. (Saasom de udenrigs gaaende Breve, naar Posten indtræffer saa sildig i Hamborg, at de fremmede Poster derfra ere afgaaende, maae til næste Postdag efter blive overliggende; og paa det Post-Betjentene kunne have den fornödne Tiid tilovers, Karteringen, og hvad ellers ved Postens Expedition udfordres, behörigen at iagttage og forrette (n).

([Fogtman V-2 side 454](#))

General-Postamtets Forordning 2 Nov. 1767

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Taxa (†) (s)

Taxa (udstædt af Gen.Post-Amtet) hvorefter de enkelte Breve, som af Danmark og Norge samt Slesvig og Holsteen etc. med Posten udenrigs forsendes, fra Hamborg af maa betales. ([Schou V Side 64](#))

General-Postamtets Forordning 17 Jun. 1771

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Rigsarkivet i Köbenhavn

Om Brev-Porto-Frihedens Indskrænkelse (rk)

(Forandret i Henseende til 4, 5, 7 og 9 Art. ved Plac. [12 Sept. 1772](#))

[Teksten er her skrevet ut fra original funnet på Rigsarkivet i Köbenhavn 14. juni 2016. Teksten i Jacob Schous Forordninger er noe forkortet i forhold.]

Hans Kongel. Majestæt har ved Cabinets Ordre af 2^{den} Junii 1771 Allernaadigst befalet General-Post-Amtet, til enhvers Efterlevelse at bekiendtgjøre, hvorledes herefter udi Hans Majestæts Riger og Lande med de Breve, som med de Ridende Poster nyde fri Porto, og dennem, for hvilke Attester meddeeles, fra förstkommende 1ste Augusti af at regne, skal forholdes, nemlig:

1. Artikel. Alle fra Deres Majestæter Kongen og Dronningerne, samt Prinzerne og Prinzesserne af det Kongelige Huus under Deres Cabinet-Segl afgaaende Breve skal være Porto fri.
2. Artikel. Derimod skal alle Suppliqver og Ansögninger, samt alle Breve, som angaae privat Interesse, til D. M. Kongen og Dronningerne samt Prinzerne og Prinzesserne af det Kongelige Huus, ikke herefter frigaae, men derfor af Afsenderen betales Porto. Naar saadant ikke skeer, skal deslige Breve og Suppliqver uden Hensigt til deres Indhold tilstilles General-Post-Amtet, for at lade inddrive Straf-Böderne.
3. Artikel. Den Correspondence, som föres af Chefferne, Marschallerne, Oberhofmesterne og Intendanterne ved D. M. Kongens og Dronningernes samt Prinzernes og Prinzessernes af det Kongelige Huus, Deres Hoffer, skal ikke herefter være Porto fri.
4. Artikel. Alle de fra Befalingsmændene, Embedsmændene, Betienterne, Magistraterne og Oppebørsels Betienterne til de Kongelige Departements, Collegia, Regieringer, og de til Kongelig Tieneste eller Landets almindelige Affaires anordnede Commissioner, afgivende Anmeldninger, Beretninger, Forespörsler, Forslage, Erklæringer, Lister, Attester, Extrakter, Regninger og deslige, naar de angaae Kongelig Tieneste eller Landets almindelige Affaires, indsendes Porto fri uden Attest; dog skal paa saadanne Breves Convolut tegnes, af hvad Slags Indhold de ere, som for Exempel, Told-Sager, Magazin-Sager, det Holstenske Infanterie-Regiments Sager, Enroullerings Sager, Consumptions Sager, o.s.v. (*[Schou]* cfr. Fr. 30 Aug. 1775. 19 Art.)
5. Artikel. Derimod skal betales Porto for alle de Breve, som af private Personer, der ikke staae i Kongelig Tieneste, indsendes til de Kongelige Departements, Collegia og Commissioner, saa og for alle Breve, som til dennem indkomme i Sager, hvilke angaae private Personers Rettigheder og Fordeele, hvad enten Afsenderne staaer i Kongelig Tieneste eller ikke. Saasom: Suppliqver og Ansögninger om Naade eller Ret, om Pensioner, Characterer, Tienester, Bestallinger, Tillæg, om Bistand, Hielp, Privilegier, Forpagtninger, Octroyer (*[Octroy - handelsprivilegium udstedt af myndighed til handelsforetagende mod visse modydelse]*), Testamenters Confirmationer, Forlenings- og Kiöbe-Breves Udfærdigelse, Tilladels til Giftermaal, om nye Dilationer til Regnskabers og Jntraders Jndsendelse, om veniam ætatis (*[venia ætatis, Eftergivelse af eet eller flere Aar, som mangler i den lovbestemte Myndighedsalder, Alderseftergivelse]*), salvum conductum (*[salvum conductum - et for alle Afgifter frit Sted]*), om en Commissions Sættelse i privat Sager, ligeledes remedia supplicationis (*[remediare (remediare), afhjælpe, raade Bod paa, bøde paa; læge - supplicationis ansögning]*), Klagemaale, Besværinger, Proces-Sager, og deslige. Videre alle de i privat Sager af Regieringerne, Under-Retterne og Embeds-Mænd æskede eller indsendende Betænkninger, hvorfor de af vedkommende Parter eller privat Personer igien have at lade sig Portoen betale. Dersom nogen understaaer sig, i alle forbemeldte Sager, at skrive til de Kongelige Departements, Collegia, Regieringer og Commissioner, uden derfor at betale Porto, skal ey allene paa samme Breves Indhold ikke reflecteres; men endogsaa Brevet, naar det til et Departement i den Kongelige Residence-Stad Kiöbenhavn ankommer, strax tilsendes General-Post-Amtet, for at besörge Straf-Böderne inddrevne; men kommer et saadant Brev til Collegium eller Regiering i Provinzterne, haver samme straxen de fastsadte Straf-Böder at lade inddrive og Post-Mesterne ved Stedet til Beregning at tilstille. Herfra undtages og gaae fremdeles Porto fri de Suppliqver og Ansögninger fra virkelig Fattige, saavel til Hans Kongelige Majestæt, som til de Kongelige Departements, Collegia og Commissioner, dog skal fra Övrigheden medfölge en Attest, at Supplicanten nyder offentlig almisse.
6. Artikel. Alle Expeditioner fra disse Departements, Collegier og Commissioner, som angaae Kongelig Tieneste, eller Landets almindelige Affaires, saa og deres Befalinger til Beretningers Jndsendelse gaae Porto fri; Til hvilken Ende paa Convoluten maae tegnes: **Sager Kongelig Tieneste angaaende.**

- 7. Artikel.** Herefter gaae ikke Porto fri, de fra Departementerne og Collegierne udgaaende Expeditioner, som ikke angaae Kongelig Tieneste, men private Personers Rettigheder og Fordeele, hvorfor Porto maae betales af den, til hvilken de ere addresserede, saasom Octroyer, Privilegier, Benaadnings Breve, Bestallinger, Notificationer, Concessioner, og overalt alle Resolutioner paa saadanne Sager, som i 5 Artikel ere anførte og dertil henhører, og maae derfor paa Convoluten tilkiendegives, at Brevene angaae **Privat Sager**. For Resolutioner i privat Sager, som Regieringerne, Under-Retterne og Embedsmænd til Publication tilsendes, skal Porto af vedkommende Parter eller privat Personer betales. Men paa det Regieringerne, Under-Retterne og Embedsmænd, saavel formedelst disse Resolutioner som Betænkninger i privat Sager, hvilke efter 5te Art. ikke ere portofri, ikke skulle besværes med Forskud, maae det være hver Steda Postmester i Provizerne tilladt, derover med dennem at holde Regning hver Quartal, udi hvilken Tiid de Postpengene skal inddrive, og til Postmesteren erlegge. Herfra undtages, og gaae altsaa fri de Resolutioner for Fattige, som nyde offentlig Almissee, naar paa Convoluten staaer tegnet: **Fattiges Sager**.
- 8. Artikel.** Den Porto-Frihed, som Cheferne og de Deputerte i de Kongelige Departements og Collegier hidindtil kan have været forundt, saasom den, hvilken de Deputerte i Generalitets- og Commissariats-Collegio, i Admiralitetet, for de Kongelige Financer, Directeurene i General-Post-Amtet, o.s.v. have haft, skal ophøre, derimod skal alle til Cheferne i de Kongelige Departements, i den Kongelige Residence-Stad Kiöbenhavn indgaaende Breve, paa Post-Contoirerne ikke anderledes end franco imodtages.
- 9. Artikel.** Cheferne for de Kongelige Corps, Regimenterne, Divisioner og Batallions, Commandanterne, Sessions-Deputerede conjunctim⁴, begge General-Auditeurer, de virkelige General-Krigs- og Land-Commissairer, Söe-Enroullerings Officererne i deres District, Ober-Lotsen i Norge, Ober-Jægermesteren, Stiftbefalingsmændene og Amtmændene, Zahl-Cassererne i Danmark, Norge og Hertugdömmene, Kammereren i Grevskaberne, Cassereren ved den Danske Post-Casser, Indspecteuren ved den Norske Post-Casse, Amts- og Told-Forvalterne samt Fogderne i Norge, som Oppebørsels⁵ Betientere, kan i Kongelig Tieneste med dem under dennem sorterende, eller med dem formedelst deres Embeders Beskaffenhed i Connexion staaende Kongelige Betientere og Magistrater, men ikke med privat Personer; iligemaade Biskopperne, Superintendenterne og Provsterne, naar de have Kongelige Forordninger at bekendtgjøre, eller derom at correspondere, skrive porto-fri imod Attest. Attesterne maae egenhändig underskrives, og udi samme ligesom paa Brevenes Convolut anmerkes, af hvad Indhold de ere, som i den 4de Art. er foreskreven. Herved bemerkes den væsentlige Forskiel imellem de Sager, som angaae Kongelig Tieneste, og saadanne Embeds Sager, som ere til privat Personers Fordeel, thi saadanne Breve, som vexles imellem de her benævnte Betientere angaaende private Personers Anliggende, omendskiöndt paa Embeds Vegne, maae Porto af Vedkommende betales. Foruden de i denne Art. benævnte Betientere er ingen tilladt at skrive fri med Attest, og Postmesterne maae derfor af ingen andre end af disse, under 10 Rdlr. Straf, imodtage noget Brev med Attest, og samme fri kartere.
- 10. Artikel.** Den Correspondence, som föres af Magistraternes i Stæderne i de Kongelige Riger og Lande, som ikke angaaer Kongelig Tieneste, men Stædernes egne Sager i Almindelighed, eller Borgernes i Særdeleshed, enten med de Kongelige Collegier, Embedsmænd, Betientere eller andre, gaaer ikke herefter fri, men derfor maae Porto betales.
- 11. Artikel.** Postmesterne er ikkun tilladt i Embeds-Sager med General-Post-Amtet at correspondere fri, og altsaa ikke i de Sager, som angaae privat Interesse, eller hvorudi deres Efterladenhed er Skyld. Ligeledes forbydes dennem aldeles, porto-fri at vexle imellem dennem selv forseiglede Breve, men naar de udi Post-Sager have at give hverandre Efterretning, maae saadant skee paa aabne Breve, som kunde legges ved Karterne.
- 12. Artikel.** Told-Forpakterne beholde efter deres Contract, imod Attest, fri Correspondence i deres District, saa længe deres nærværende Contract vedvarer, thi for Eftertiden skal ingen Forpagter af Kongelige Jntrader, Porto-Frihed forundes.
- 13. Artikel.** Derimod nyde ikke herefter Porto-Frihed, men maae betale Porto: Academiet i Soröe, Akademiet for Konsterne, Stiftet Wallöe, Klosteret paa Wemmetofte, Friderichs Hospital, Danske Krigs-

Hospitals og Norske Qvæsthuus-Casse, andre Hospitaler, Directionen for det Militaire uldene Manufactur, Waysenhusene, Tugthusene, Opfostringshuset, Christians Pleyehuus, Den Anstalt til hielpelöse Börns Opdragelse paa Landet, Landhuusholdnings Selskabet, Directionen for Hof-Stue-Spillene.

- 14. Artikel.** J Henseende til den Porto-Frihed, som Lotterierne er forundt, skal saaledes forholdes; De maae i Almindelighed ikke besvære de Ridende Poster med alt for store Paketer, og alt det, som ikke uomgiengelig behöver en hastig Befordring, saasom Planer, Lotterie-Sedler og deslige, skal sendes med den agende Post; men til enhver af Collecteurerne ikkun een Træknings-Liste med den Ridende Post. Hvad Tall-Lotteriet angaaer, saa er ikkun General-Directionens og Administrationens Correspondence i Kiöbenhavn, Altona, og Oldenborg, saa og Jnspecteurs Correspondence imod behörige Attester, porto-fri, men Correspondencen imellem Collecteurerne, saavel af dette, som andre Lotterier, maae betales.
- 15. Artikel.** Naar Postmesterne have Mistanke, maae de aabne alle Breve i Afsenderens Overværelse (undt. til det Kongl. Huus og de Kongl. Departements, Collegier, Regieringer og Commissioner). Dette kan og skee af den distribuerende Postmester, naar den er tilstede, til hvilken Brevet er adresseret. Er Brevet urigtigt eller til et privat derudi, skal det sendes nærmeste Övrighed til Straf-Bödernes Inddrivelse. Dette maa og skee af de Kongl. Betiente selv, naar et privat Brev med Attest til dem ankommer. Postmesteren eller hvo sligt Brev opdager nyder m af Straf-Böderne. Udleverer den Kongl. Betient, til hvem Brevet er, ei samme til Övrigheden, straffes han ligesom Afsenderen.
- 16. Artikel.** For hvert Brev private Sager angaaende, som til det Kongl. Huus eller Departementerne etc. ufranceret afsendes, og for hvert, som med urigtig Attest er forsynet, böder Afsenderen 1 Gang 10 Rdr., 2 Gang 30 Rdr., 3 Gang 50 Rdr.; fremturer han, bliver han suspenderet og afsat fra sit Embede.
- 17. Artikel.** Den sedvanlige Taxt vedbliver, undtagen for de Documenter, som sendes til eller fra Departementerne etc., betales först Porto for et enkelt Brev, og for Documenterne, som medfølger og paa Convoluten ere annoterede, kun det halve af Taxten.
- 18. Artikel.** Postmesteren skal anföre alle Porto-frie Breve med Porto inden Linien paa Kartene og i Protocollen, paa det samme, for Bödernes Skyld, kan eftersees. For hvert Brev han saaledes glemmer, böder han 5 Rdr.
- 19. Artikel.** Herefter maae ei giöres Ansögning, eller Forestilling fra Departementerne om Porto-Frihed. Behöves det nödvendig til Kongl. Tieneste, söges det ved Gen. Post-Amtet, som derom giöre Forestilling.
- 20. Artikel.** Med de Ridende Poster maae ingen Paketer imodtages, som veyer meere end Eet Pund, derimod skal vitlöftige Lister, Regninger, volumineuse Acter og Documenter, som og trykte Forordninger forsendes med den agende Post. ([Schou V Side 273-281](#)) ([Original Placat](#))

Kongelig Forordning 17 Juni. 1771

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Norsk Lovsamling

Ang. Brevportofrihedens Indskænkelse (nl)

17 Juni Frd. om Brevportofrihedens Indskrænkelse ¹⁾. 15) -- -- -- Politimesterne og hvo et saadant Brev, som med urigtig Attest har været forsynet, opdager, nyder ½ af Straf-Böderne; og den Kgl. Betjent, til hvem saadant Brev ankommer, og det ikke Övrigheden til Straf-Bödernes Inddrivelse udleverer, straffes ligesom Afsenderen. -- -- -- 16) For hvert Brev, private Sager angaaende, som ufrankveret indsendes til Kongen eller Dronningerne, samt Prindserne eller Prindsesserne af det Kgl. Huus, saavelsom til de Kgl. Departements, Collegier, Regieringer eller Commissioner; saa og for ethvert saadant Brev, som med en urigtig Attest forsynet afgaaer, skal Afsenderen betale i Straf-Böder 1ste Gang 10 Rdlr., 2den Gang 30 Rdlr., Gang 50 Rdlr., og naar han deri fremturer, bliver suspenderet og afsat fra sit Embede.

¹⁾ Pl. [24 Nov. 1804](#)

[Norsk Lovsamling 1667-1858 side 57](#) (17. jun. 1771)

General-Postamtets Placat 25 Febr. 1772

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Posten paa Brevig Post-Contoir (s)

Paa Post-Contoiret i Brevig skal Brevene, som sendes med Vestre-Posten, indleveres om Løverdag Eftermiddag og de med Østre-Posten Mandag Eftermiddag mellem Kl. 2 og 6. [Ophævet 8 Dec. 1786](#) ([Schou V Side 348](#))

Kongelig Resolution 12 Sept. 1772

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Om Brev-Porto-Frihedens Indskrænkelse (II) (s)

Resolution 7 Sept. 1772 ang. nærmere Bestemmelse i nogle Artikler af Fr. [17 Jun. 1771](#) om Brev-Porto-Frihedens Indskrænkelse.

- § Uden paa de Breve, som sendes fra Kongl. Betiente, behöves ikke at paategnes af hvad slags Indhold de ere, men alene: **Sager Kongl. Tieneste angaaende**. Ligeledes behöves alene i Attesten fra de i 9de Post benævnte Embedsmænd, at mældes: at Brevene alene angaaende H. K. Msts. virkelige Tieneste, og ikke handle om nogen privat eller ufrie Sag.
- § Ligesom de Kongl. Departementers etc. Befalinger til Beretningers Indsendelse efter Frs. 6 Art. ere Porto-frie; saa maa og alle i 5te Art. nævnte Betænkninger, som i private Sager af Kongl. Embeds-Mænd etc. sendes til de Kongl. Departements, nyde frie Befordring.
- § Paa det Postmesternes Qvartal-Extractor i rette Tid kan indsendes, skal de Kongl. Regieringer etc. (med hvilke Qvartal-Regning efter Frs. 7 Art. maa holdes,) naar de ei i Mindelighed kan bekomme slige Post-Penge, fordre samme hos vedkommende ved de til andre Kongl. Intraders Inddrivelse foreskrevne Midler. Kan Postpengene ikke paa denne Maade erholdes, fordi Vedkommende enten ere uformuende eller opholde sig under en anden Jurisdiction, maa det derved forblive; dog skal den, som Regningen er holdt med, ved hvert Qvartals Udgang give Postmesteren en Attest over Personerne og de Aarsager, hvorfor Postpengene ikke kunde bekommes.
- § Da de i Frs. 9de Art. benævnte Embedsmænd ikke kan formodes at ville give falske Attester, saa tillades dem at skrive frit i Embeds-Sager endog med private Personer, imod de i denne Pl. 1ste Post foreskrevne Attester.
- § Frs. 16 Art. igientages

([Schou V Side 359 – 360](#))

Kongelig Placat 31 Dec. 1773

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Banco-Sedler og Kongl. Obligationer (s)

Resolution 23 Dec 1773.

Bancosedler og Kongl. Obligationer, som ikke lyde paa nogen bestemt Eier, skal sendes med de Kongl. agende Poster, og det mod en ringere Taxt end forhen. Gr. Desto større Sikkerhed saavel for det Almindelige, som for den ridende Post.

- Overalt i de Kongl. Lande, hvor agende Poster ere anordnede, skal Banco-Sedler saavelsom andre Penge og Klenodier efter Post-Ordn. [25 Dec. 1694](#). 8 Art. aleneste med dennem sendes, hvilke derfor skal være ansvarlige. Og maa med de ridende Poster Banco-Sedler aldeles ikke modtages, enten de tilhøre en Kongl. Casse eller private Personer.
- Ligeledes skal de agende Poster alene befordre de Kongl. Obligationer, som ei lyde paa nogen bestemt Eier, og altsaa ligesom Banco-Sedler uden Transport ere gyldige i hver Mans Haand.
- Den forrige Taxt herpaa nedsettes, saa at den ridende Post-Taxt legges til Grund, og 1 til 100 Rdlr. betales som et enkelt Brev; 100 til 150 Rdlr. som halvandet Brev, 150 til 200 Rdlr. som et dobbelt Brev o.s.v. enten Summen er i store eller smaa Sedler. For de Kongl. Obligationer betales halv saa meget, som Summen, hvorpaa de lyde, skulle koste i Banco-Sedler.

([Schou V Side 419 – 420](#))

Kongelig Forordning 16 Aug. 1775

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Forbud imod at sende Breve med anden Leilighed (s)

Forordning og Forbud imod at sende Breve med anden Leilighed end med Posten, og nöiere Bestemmelse af den derfor satte Straf.

Gr. Endskiönt sligt ved Post **Fr. 25 Dec. 1694** samt **Fr. 2 Febr. 1714** og **8 Apr. 1715** er forbudet under 10 Rdlrs. Straf for hvert Brev af Afsenderen og ligesaameget af Befordrerens; saa er dog herimod til de Kongl. Post-Intraders Fornærmelse begaaet Underslæb, deels fordi Forbudet ei skal være meenige Mand noksom bekiendt, deels fordi nogle formedelst den höie Straf have gjort sig en falsk Samvittigheds Skrupel over at opdage slige Forbrydelser.

Bemeldte Forbud og Anordninger igientages, saa at ingen i Kongens Riger og Lande, hvor ordentlige Poster ere anlagte, maa paa anden Maade end med Posten, enten ved Skibs-Leilighed, Reisende, Vognmænd, Bönder eller nogen anden Leilighed afsende noget Brev; uden alene de med Gods og Pakker fölgende Fragt-Breve, som vel maa være forseglede, men dog kun enkelte; Saa og for saavidt nogen i sin Egen Sag affærdiger et expresse Bud alene med sine egne Breve. Dog nedsættes Straffen for dem, som herimod forsee sig, til 2 Rdlr. for hvert Brev, ½ til Angiveren, ½ til General Post-Cassen; som desuden skal have Porto derfor mellem de Post-Contoirer, hvor Brevet skulde været befordret. Hvis i saadanne Breve ved Aabningen (som skal skee paa Stedet i Bringerens Nærværelse) befindes andre Breve indlagte; skal for hvert af disse ligeledes betales 2 Rdlrs Mulct og fuld Porto. Med disse Mulcters og Portoens Inddrivelse forholdes aldeles efter **Fr. 8 Apr. 1715**, saa at samme strax skal betales, eller uden videre Proces udpantes enten hos Bringeren eller Afsenderen, ligesom de agtes bekvemmeligst at kunde erholdes. Da Bringeren og Afsenderen igien paa lovlig Maade kan söge Erstatning derfor hos hinanden, saasom de bör tage lige Deel i Mulcten; men Afsenderen alene være ansvarlig til hele Porto. ([Schou VI Side 83](#))

Cancellie Prom. 26 Aug. 1775

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel-Bergs Rescripter

Ang. Veienes Beskaffenhed imellem Bergen og Molde (w)

Canc. Prom. (til Stiftsbefal. i Bergen), ang. at ligesom General-Postamtet beskikker En til at eftersee Post-Tourerne i Henseende til et foreslaaet Anlæg af Post imellem Bergen og Molde *), Stiftsbefal. da efter Overlæg med General-Veimesteren besörger En antaget for at eftersee Veienes Beskaffenhed, m. m.

*) Bevilget ved Resol. **13 Mai 1785**, som nævnes i Plac. **8 Dec. 1786**.

([Wessel-Bergs Rescripter II Side 645](#))

Kongelig Forordning 30 Aug. 1775

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Fundation til en almindelig Enke-Casse (s)

Litt av denne Forordning er tatt med på grunn av at den refereres til i forbindelse med Portofrihet.

17. Kongen forsikrer og garanterer for sig og sine Arve Successores i Regieringen, at de Indskydendes Enker stedse rigtig og til rette Tid, samt uden ringeste Afkotning, skal nyde de dem efter denne Foundation tilkommende Pensioner, og samme ingen vorde fravendt ved noget Slags Tilfælde, hvor uformodentlig det og maatte være.
18. Kongen tager denne Stiftelse under sin egen Beskiærmelse, og vil lade den bestyre ved en Direction, bestaaende af de dertil udnævnte Lemmer af de forskiellige Departements, samt een af Kiöbenhavns Universitet og een af Magistraten, hvilket saaledes for Eftertiden skal vedblive. Disse skal Tid efter anden til Kongen indberette Cassens Tilstand, og forestille hvad til dens Beste maatte tienligt eragtes.
19. Denne Direction forundes samme Post-frihed, som de Kongl. Departements og Collegier ved **Fr. 17 Jun. 1771** og Plac. **12 Sept. 1772**. Directionen maa bruge et eget Segl, bestaaende af de Danske, Norske, Slesvigske og Holstenske Skiolde-Mærker, med Omskrift: **Den Almindelige Enke-Casses Segl**.

([Schou VI Side 97-98](#))

Kongelig Placat 4 Jan. 1777

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. De, der sende frankerede Breve paa Posthuset (s)

Placat Hvorved de, der sende frankerede Breve paa Posthuset, advares om, at besörge saadanne Breves rigtige Betaling strax ved deres Aflevering paa Post-Contoiret.

Da de, som bringe frankerede Breve paa Posthuset i Kiöbenhavn, undertiden bortgaae, för dem kan blive sagt, hvad derfor skal betales, og slige Breve altsaa enten her maae henlegges, til Ejeren melder sig, saaledes som det i lige Tilfælde skeer paa udenlandske Post-Contoirer, eller paa det de ikke skal blive opholdte, ved Afsendelsen maae ansættes til Betaling paa det henhørende Sted, og hvormed Vedkommende ere i Almindelighed vel fornøjede: Saa dog, da nogle Ejere til slige med Franco betegnede Breve have besværet sig over den ansatte Taxt, skiönt Aarsagen uden paa Brevene af Post Controlleuren har været anført, bekiendtgjøres: at de, som sende Breve paa Posthusene, hvilke enten ere frankerede eller, naar de skal Udenlands, til visse Steder bör være frankerede, maae være forsikrede om Bringerens Troskab, hverken at beholde de medgivne Postpenge eller gaae bort, förend Brevet er betalt til det Sted, hvorhen det nödvendigen bör være frankeret; thi i andet Fald maae Vedkommende lade være upaaanket, at slige Breve efter Omstændighederne enten afsendes, imod at Postpengene blive betalte paa det Sted, hvortil de ere henhørende, eller og til videre Efterspørgsel blive henlagte. [\(Schou VI Side 214-215\)](#)

General-Postamts Placat 21 Apr. 1777

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. den Nordlandske og Finmarkske Post (s)

1. Den Nordlandske og Finmarkske Post imellem Trondhiem og Wardöehuus, som forhen ikkun gik 2 til 3 Gange om Aaret, skal herefter, ligesom alt en Tiid lang er skeet, gaae derimellem 8 til 9 Gange Aarlig; nemlig: hver 6te Tirsdag Midd. Kl. 12 fra Trondhiem og tage Veyen over Land igiennem Indherredet til og over Numedals Eidet, hvor ordentlig Post-Tour og Post-Gaarde ere anlagte.
2. Befordringen skal skee ved Post-Bönderne, da de i Strindens- Stör- Werdals- og Inderöens- Fogderier, som skydse til Lands, nyde for Miilen 12 β . Danske, og de övrige Fogderiers Post-Bönder i Nordlandene og Finmarken, som skydse til Söes, gotgiöres 2½ Rdlr. aarlig og desuden 1 Rdlr. om Aaret paa hvert Stæd til Post-Baadenes Anskaffelse og Vedligeholdelse, saa og tillige nyde de Friheder, som ved [Fr. 4 Aug. 1758. 1 §](#) ere bevilgede; hvorimod Post-Bönderne skal holde forsvarlig Skyds i Beredskab paa de Tider, Posten er forventendes, samt skydse forefaldende Extra-Poster for de sædvanlige Skyds-Penge, imod Post-Aabnerens Attest, om Skydsens Længde og hvor mange Mand dertil ere brugte.
3. Til at følge med Posten imellem Trondhiem og Alten-Gaard i Vest-Finmarken skal være 3de Post-Expresser, som hver skal have for en saadan Rejse frem og tilbage 10 Rdlr., dog ikke förend for alt er aflagt god Rigtighed, samt om Rejserne, hvad derpaa til Oplysning eller Forbedring kunde være iagttaget, er givet en skriftlig Beretning, som af Postmesteren i Trondhiem, i Henseende til Turen imellem Trondhiem og Alten, og af Amtmanden paa Alten-Gaard, i Henseende til den Tuur der imellem og Wardöehuus, til General-Post-Amtet, strax efter at hver Reyse er endt, maa indsendes.
4. Disse Post-Expresser skal aflegge Eed til General-Post-Amtet, af hvem de beskikkes; nemlig, de imellem Trondhiem og Alten efter Forslag af Stift-Amtmanden i Trondhiem, og de imellem Alten og Wadöehuus efter Forslag af Amtmanden paa Alten-Gaard; og skal disse Post-Expresser, om de begaae Utroeskab eller Efterladenhed, straffes, som de der handle svigagtig i Kongens Tieneste.
5. Paa denne Tuur maa, ligesom paa andre Stæder i Norge, af General-Post-Amtet, efter Overlæg med Stift-Amtmanden i Trondhiem, beskikkes Post-Aabnere, og hvorfor ingen Civil- Militair- eller Geistlig- Kongelig-Betient, naar de derom blive anmodede og boe beqvemt i Post-Turen, maa undslaae sig, men paatage si samme saaledes og paa den Maade, som [Fr. 4 Aug. 1758. 2 §](#) befaler.
6. Paa de Tider denne Post gaaer, maae hverken Skippere eller Reysende medtage fra Trondhiem, Nordlandene eller Findmarken andre Breve, end dem, som følge med forsendende Pakker elle Vahre, handler nogen derimod, forholdes dermed efter [Fr. 16 Aug. 1775](#).
7. Brev-Taxten i Nordlandene og Finmarken forbliver, som hidtil, efter [Fr. 13 Dec. 1743. 2 §](#), og ellers for et hvert Fogderie, saaledes:

Fra	Strindens Fogderie		Fra	Stördalens Fogderie		Fra	Werdalens Fogderie	
til	Stördalen	2 $\mathcal{L}\beta$	til	Strinden	2 $\mathcal{L}\beta$	til	Strinden	2 $\mathcal{L}\beta$
	Werdal	2 $\mathcal{L}\beta$		Werdal	2 $\mathcal{L}\beta$		Stördalen	2 $\mathcal{L}\beta$
	Inderöen	2 $\mathcal{L}\beta$		Inderöen	2 $\mathcal{L}\beta$		Inderöen	2 $\mathcal{L}\beta$
	Numedalen	3 $\mathcal{L}\beta$		Numedalen	2 $\mathcal{L}\beta$		Numedalen	2 $\mathcal{L}\beta$
	Helgeland	5 $\mathcal{L}\beta$		Helgeland	4 $\mathcal{L}\beta$		Helgeland	4 $\mathcal{L}\beta$
	Salten	8 $\mathcal{L}\beta$		Salten	7 $\mathcal{L}\beta$		Salten	7 $\mathcal{L}\beta$

Westeraal. og Loefod.	11	ℓβl	Westeraal. og Loefod.	10	ℓβl	Westeraal. og Loefod.	10	ℓβl
Senjen og Tromsöen	11	ℓβl	Senjen og Tromsöen	10	ℓβl	Senjen og Tromsöen	10	ℓβl
Wadöehuus og Findm	15	ℓβl	Wadöehuus og Findm	14	ℓβl	Wadöehuus og Findm	14	ℓβl

Fra	Inderöens Fogderie		Fra	Numedals Fogderie		Fra	Helgelands Fogderie	
til	Strinden	2	til	Strinden	3		Strinden	5
	Stördalen	2		Stördalen	2		Stördalen	4
	Werdalen	2		Werdalen	2		Werdalen	4
	Numedalen	2		Inderöen	2		Inderöen	3
	Helgeland	3		Helgeland	2		Numedalen	2
	Salten	6		Salten	5		Salten	3
	Westeraal. og Loefod.	9		Westeraal. og Loefod.	8		Westeraal. og Loefod.	6
	Senjen og Tromsöen	9		Senjen og Tromsöen	8		Senjen og Tromsöen	6
	Wadöehuus og Findm	13		Wadöehuus og Findm	12		Wadöehuus og Findm	10

Fra	Salstens Fogderie		Fra	Westeraalen og Loefodens Fogderie		Fra	Senjen og Tromsöens Fogderie	
til	Strinden	8	til	Strinden	11		Strinden	11
	Stördalen	7		Stördalen	10		Stördalen	10
	Werdalen	7		Werdalen	10		Werdalen	10
	Inderöen	6		Inderöen	9		Inderöen	9
	Numedalen	5		Numedalen	8		Numedalen	8
	Helgeland	3		Helgeland	6		Helgeland	6
	Westeraal. og Loefod.	3		Salten	3		Salten	3
	Senjen og Tromsöen	3		Senjen og Tromsöen	3		Westeraal. og Loefod.	3
	Wadöehuus og Findm	7		Wadöehuus og Findm	4		Wadöehuus og Findm	4

Fra	Wardöehuus og Findmarken	
til	Strinden	15
	Stördalen	14
	Werdalen	14
	Inderöen	13
	Numedalen	12
	Helgeland	10
	Salten	7
	Westeraal. og Loefod.	4
	Senjen og Tromsöen	4

I övrigt maa alle Breve, i Fölge **Fr. 13 Dec. 1743**, som underveys udi Fogderierne befordres, betales saaledes:

For et Brev, som befordres **under 2 Miile, svares 1 ℓβl. fra 2 til 5 Miile 2 ℓβl. og fra 5 Miile og derover 3 ℓβl**

Se og Rescript [20 Nov. 1739](#)

([Schou VI Side 249-252](#))

General-Postamts Placat 15 Maj. 1777

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. En daglig agende Post fra Kiöbenhavn til Helsingöer (s)

Gen. Post.Amts Pl. (Resol. **21 Apr. 1777**) Ang. en daglig agende Post imellem Kiöbenhavn og Helsingöer, som med Junii Maaned tager sin Begyndelse. (Til større Bequemmelighed og Sikkerhed for det Almindelige).

Forandret og nöiere bestemt ved Agende-Post-Taxt [23 Febr. 1788](#). cfr. Pl. [19 Sept. 1777](#) og **10 Jun. 1784**.

- 1 § Hver Morgen Klokken 8 (*) afgaae 2de Post-Vogne, den ene fra Kiöbenhavn til Helsingöer, og den anden fra Helsingöer til Kiöbenhavn, hvilke medrage Breve, Penge og Pakker, saa og Reisende, saavidt Rummet tillader.
- 2 § Löse Breve imodtages til ½ Time för Postens Afgang, men Pakker indleveres Aftenen tilforn imellem Kl. 6 og 8, efter hvilken Tid eller og om Morgenen, een Time för Postens Afgang, de, som vil reise med, kan blive indskrevne, om der er Rum tilovers; Og skal Breve med Banco-Sedler og de til nogen vis Værdie afsendende Varer just Klokken 6 om Aftenen indleveres, at de först kan blive efterseete og med Post-Contoirts samt Afsendernes Signet forsynede. Indleveres noget efter den bestemte Tid, maae Vedkommende være fornöiet med, at det enten ikke imodtages eller og bliver liggende til næste Dag.
- 5 § De Reisende betale Fragten ved Indskrivningen, og derforuden **4 β.** i Indskrivnings-Penge og **2 β.** for Beviset. Og ligesom de Reisende maae tage imod den Plads, som enhver bliver anviist af Postmesteren, saaledes skal og de med Posten ankomne frem for andre have Rettighed til, den næste Dag dermed igien at afgaae; Ligeledes de, som ville med lige til Helsingöer eller Kiöbenhavn, have Fortrinet för dem, der

aleneste ville til et underveis liggende Sted, hvilke sidste og maae stige af, naar Posten holder i Nærheden af Stedet.

8 § De, der skal besørge Posten paa Hirschholm eller i Lyngbye, kan ikke love Befordring for Pakker eller Reisende, før Vognen ankommer, og der sees, at være Rum tilovers.

(Det øvrige §§ af denne Pl. er bortfaldet ved Agende-Post-Taxt [23 Febr. 1788](#)).

(*) Men efter Gen. Post-Amtets Bekiendtgjørelse af **24 Febr. 1778**: Kl. 9.

(forandret og nøiere bestemt ved Plac. [19 Sept. 1777](#))

([Schou VI Side 274-276](#))

General-Postamts Placat 21 Jun. 1777

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. den agende Post igiennem Danmark (s)

Gen. Post-Amts Pl. (Resol. **21. Apr. 1777**) Ang. den agende Post igiennem Danmark og Hertugdømmene Slesvig og Holsteen (saasom til større Beqvemhed for Handelen og de Reisende, og især for at erholde en bedre Orden i Postvæsenet, skal giøres en nye og overalt lige Indretning med den agende Post, som med Juli Maaned tager sin Begyndelse).

Forandret og nøiere bestemt ved Agendepost-Taxt [23 Febr. 1788](#) og Pl. angaaende Straffen for det, som sendes med Leilighed, [8 Nov. 1791](#). cfr. Pl. **27 Nov. 1790**.

1 § Den agende Post afgaaer herefter fra Kiöbenhavn hver Löverdag Formiddag Kl. 9, og fra Altona hver Onsdag Eftermiddag Kl. 1; da Kiöbenhavns-Posten skal være i Altona Onsdag Aften, og den fra Altona Mandag Efterm. i Kiöbenhavn. Saa gaaer og en agende Post imellem Hadersleb og Aalborg frem og tilbage een Gang hver 14de Dag, som hidtil.

2 § I Kiöbenhavn skeer Indleveringen Fredag Eftermiddag imellem Kl. 3 og 8 (*); i Altona paa samme Tid Tirsdag Eftermiddag, samt Onsdag Formiddag indtil Kl. 9. Paa de øvrige Post-Contoirer skeer Indleveringen 2de Timer, før Posten kan ventes, naar Ankomsten kan være imellem Kl. 10 om Formid. og Kl. 10 om Aftenen, undtagen i Hadersleb, hvor Indleveringen maae skee 4 Timer, før Posten kan ventes; men hvor Posten kan ventes før om Dagen eller og kommer om Natten, maae Indleveringen skee Aftenen tilforn inden Kl. 8. Indleveres noget efter den bestemte Tid, maae Vedkommende være fornöiet med, at det enten ikke modtages, eller bliver liggende til næste Post.

(Ang. de øvrige Poster af denne Pl., see Taxt [23 Febr. 1788](#) og Pl. [8 Nov. 1791](#))

(*) Men i Følge Bekiendtgjørelse fra Gen. Post-Amtet **15 Jul. 1777** : fra Kl. 12 om Middagen til Kl. 5 om Aftenen. ([Schou VI Side 285-86](#))

General-Postamts Placat 19 Sept. 1777 (1)

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. nogle nærmere Bestemmelser til den agende Post (s)

Gen. Post-Amts Pl. (Resol. **14 og 21 Aug. 1777**) Ang. nogle nærmere Bestemmelser i Hensigt til den agende Post igiennem Danmark, Slesvig og Holsteen; horved den i Pl. [21 Jun. 1777](#) fastsatte Taxt forandres, samt bestemmes, hvorledes der skal forholdes med Underslæb til den Kgl. agende Postes Fornærmelse (See Taxt [23 Febr. 1788](#) og Pl. [8 Nov. 1791](#)).

([Schou VI Side 247](#))

General-Postamts Placat 19 Sept. 1777 (2)

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. den agende Post imellem Kiöbenhavn og Helsingöer (s)

Gen. Post-Amts Pl. (resol. **14 og 21 Aug. 1777**) Ang. nogle nærmere Bestemmelser i Henseende til den daglige agende Post imellem Kiöbenhavn og Helsingöer; hvorved den i Pl. [15 Maj 1777](#) fastsatte Taxt lættes, samt bestemmes, hvorledes der skal forholdes med Underslæb til denne Postes Fornærmelse.

1.) En Reisende betaler imellem Kiöbenhavn og Helsingöer 80 Skil. dansk; imellem Helsingöer og Lyngbye 64 Skil.; og imellem Kiöbenhavn og Lyngbye eller Hirschholm og Lyngbye 24 Skil. (*). Derforuden giver hver af de Reisende Postillionen i Drikkepenge imellem Kiöbenhavn og Helsingöer, saa og imellem Helsingöer og Lyngbye 8 Skil.; imellem Kiöbenhavn og Hirschholm eller Helsingöer og Hirschholm 6 skil., og imellem

Kiöbenhavn og Lyngbye eller Hirschholm og Lyngbye 4 Skil. (Ang. Resten af denne Pl. see Text [23 Febr. 1788](#) og Pl. [8 Nov. 1791](#)).

(*) I Følge Resol. **21 Oct. 1791** skal Fragten af Reisende (som ved Agendepost-Taxt [23 Febr. 1788](#) var forhøiet) igjen betales efter ovenanførte Placat. ([Schou VI Side 237-248](#))

Kongelig Rescript 29 Juni 1781

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Udvælgelse av dygtige Post-Karle (w)

Rescr. (til Stiftsbefalingsmændene i Norge), ang. at Post-Karle skulle tages af det unge Mandskab, om Bequemme ikke blandt Artillerie-Kudskene kunne udfindes.

Gr. Ved Rescr. **19 Juli 1780** er befalet, at de civile Ombuds-Karle skulle herefter udtages af de Karle, som ere ansatte for Artillerie-Kudske m.v.; men det er fornödent, at til Postens Befordring erholdes tjenstdyktige og paalidelige Karle. *)

Saasnart Post-Controleuren iblandt Artillerie-Kudskene ikke selv kan udfinde en Karl, som han er tjent med, skal Sessionen være forpligtet til at fremstille en saadan, som er beqvem; og, naar der ingen findes iblandt disse, da at aflevere af det unge Mandskab den, som Postbonden forlanger, eller kunde ellers hjælpes til, naar det ikke just er en Karl, som er særdeles vel skikket til Krigstjenesten; men, skulde nu eller i Tiden i Anledning heraf möde Vanskeligheder, enten for Post-Controleuren, eller den, som herefter maatte beskikkes til, herover at have Opsigt, med at faae de til Postens sikkre og skyndigste Befordring tjenstdygtigste og paalideligste Karle, skal der aldeles forholdes efter For. [4 Aug. 1758](#); dog at dette i saa Fald först indberettes.

*) Cfr. Lov a. Værnepligten **5 Juli 1816** § 10. Nærvar. R. er b. 30te f. M. fra Cancelliet communiceret Gen. og Commiss. Collegium.) ([Wessel Bergs Rescripter III Side 17](#))

Kongelig Reglement 1 Nov. 1781

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Breve til Udenrigs Stæder og Vestindien (anm. Cito) (s)

Reglement for en Indretning, hvorved saavel offentlige som private Breve mere sikkert og ordentligen, end hidtil, kan befordres imellem de danske Stater i Europa og de danske Öer i Vestindien, samt imellem Öerne indbyrdes. Gen. Told-Kammer. p. 200. Nöiere bestemt ved Pl. [21 Apr. 1784](#). Cfr. Fr. [19 Dec. 1788](#). 2 §.

Gr. Da saavel den offentlige som den private Brevvexling imellem de Kgl. Stater i Europa og Öerne i America med Handelen og Skibsfarten tiltager og bliver fra Aar til andet desmere vigtig, er det især af den Aarsag ogsaa holdt desmere fornödent, at en vis Orden til Betryggelse for denne Brevvexlings desto sikkrere Gang fastsættes. I nogen Overeensstemmelse med hvad, som i samme Öiemeed for Brevvexlingen imellem andre europæiske Stater og americanske Öer er anordnet, er det altsaa anseet best og beqvemest, at sætte denne Indretning i Forbindelse med og læmpe den efter den almindelige vestindiske Skibsfart; og efterat det er taget i nöie Overveielse, hvorledes saadant efter Omstændighederne beqvemmeligst for Indretningen selv og til mindst Byrde for Skibsfarten og Handelen kunde skee, er derom følgende anordnet:

- 1 § I Kiöbenhavn, ligesom og paa alle de 3 vestindiske Öer, skal ved Toldboden paa ethvert Sted, eller i Nærheden af samme, indrettes et Brev-Contoir, som skal staae under den af Betienterne ved Toldboden, som Kongen dertil befaler, og hvortil nu for först Veiermesterne, hver paa sit Sted, udnævnes. Bemeldte Brev-Contoirer skal aabnes i Kiöbenhavn med Begyndelsen af 1782, og paa Öerne 4 Uger efterat denne Anordning der er bleven bekiendt, og fra den Tid af skal Brevene der kunne imodtages og afhentes dagligen i den sædvanlige Toldbod-Tid.
- 2 § Alle Breve og skrevne Documenter, som afsendes imellem Kiöbenhavn og de vestindiske Öer frem og tilbage, samt imellem bemeldte Öer indbyrdes, skal paa forbemeldte Contoirer afgives og afhentes; ligesom de ogsaa imellem disse Contoirer skal i dertil indrettede og med et eget Brevsegl forsynte Brevsække eller Brevpakker forsendes; og maae derfor ingen Skibs-Capitain eller Passageer, ej heller nogen af Skibs-Mandskabet, som farer imellem Kiöbenhavn og bemeldte Öer eller imellem disse Öer indbyrdes, fra den Tid da Brev-Contoirerne aabnes, modtage eller paa egen Haand befordre noget Brev eller skrevet Dokument fra Kiöbenhavn til Öerne eller fra Öerne til Kiöbenhavn, eller fra den ene Öe til den anden, under Straf at betale for ethvert enkelt Brev imellem öerne og Europa 10 Rdlr d.C. [dansk Courant], imellem Öerne indbyrdes 5

Rdlr vest. C. [vestindisk Courant], og for de större Breve i Proportion hertil, men i Mangel af Betaling at afsone Böderne med corporlig Straf. Er det paa Öerne en Slave, da betaler den Mulkten, som har medgivet ham Brevet, og kan Slaven ikke opgive ham, straffes Slaven selv paa Kroppen. Dog bliver her at undtage følgende Tilfælde:

- 1mo) Naar nogen paa Öerne vil omsende sine egne Breve ved eget Expresse-Bud, hvilket skal staae enhver frit for.
- 2do) Naar med Pakker, Kasser, eller andet saadant sendes Aviiis-Breve; men disse Aviiis-Breve skal da være uforseglede og ikke indeholde andet, end aabne Anviisninger paa det medfølgende.
- 3^{tio}) Naar et Skib paa Reisen indløber til fremmede Steder eller Öer, da det i saa Fald maae medtage Breve fra de danske europæiske Stater og vestindiske Öer til disse fremmede Öer og Steder, hvilke det anløber, ligesom og fra saadanne fremmede Steder, hvilke det anløber, ligesom og fra saadanne fremmede Steder til de danske vestindiske Öer og europæiske Stater; dog skal disse sidstbemeldte Breve, som saaledes medtages fra fremmede Steder, ved Ankomsten til Öerne eller til Kiöbenhavn afgives tilligemed Brevsækken til Brev-Contoiret, der hvor Skibet ankommer, paa det at de der kan registreres og derfra i sin Orden udleveres, dog uden at Porto efter Taxten da betales.

3 § Ogsaa disse Breve, som sendes fra de danske vestindiske Öer til Kiöbenhavn, for at gaae ud derfra til andre Steder i de Kgl. Stater eller til fremmede europæiske Steder, skal leveres paa vedkommende Brev-Contoir paa Öerne og imod den anordnede Taxt befordres med Brevsækkene til Brev-Contoiret i Kiöbenhavn; hvorfra, i Fald de ikke ere adresserede til nogen i Kiöbenhavn, som besörger dem, de afgives til det bestemte Sted eller Posthuus til videre forsendelse. Ligeledes skal forholdes med de Breve, som fra Stederne i de Kgl. europæiske Riger og Hertugdömmene sendes til Kiöbenhavn, og derfra at afgaae til de danske vestindiske Öer; saa at disse Breve afleveres paa Brev-Contoiret i Kiöbenhavn, for derfra at besörges. Men skulde Vedkommende i nogen af disse Steder ikke have nogen Commissionair i Kiöbenhavn, til hvem han kan overlade at besörge hans Breve saaledes behörigen afleverte, da maae han couverte dem directe til Contoiret for de vestindiske Breve i Kiöbenhavn, da disse Breve, naar de til bemeldte Contoir frit indsendes, endskiönt Portoen til Vestindien ikke medfølger, der til Afsendelse uvægerlig skal modtages og i Brevsækken til Vestindien afsendes.

4 § Paa ethvert Brev-Contoir, saavel det i Kiöbenhavn, som dem paa Öerne, skal föres en aarlig Protocol for afgaaende Breve. Denne Protocol skal være authoriseret, i Kiöbenhavn af General-Told-Kammeret, paa Öerne af Regieringen paa St. Croix og Raadet paa St. Thomas og St. Jan, og i samme skal alle de til Afsendelse indleverte Breve i chronologisk Orden ved Nummer, Navne, Adresse og Taxt, samt Skibet og Skipperen, med hvem de afsendes, anføres; ligesom og med og i enhver Brevsæk eller Brevpakke, som afgaaer, skal følge et i Overeensstemmelse med Protocollen over Brevene forfattet Carte, som strax ved det Contoir, hvor Brevsækken eller Brevpakken aabnes, opslaaes til enhvers Efterretning, men dernæst bevares og registreres i en anden ligeledes authoriseret Protocol, som er for de i og med Brevsækken indkommende Breve, og hvori ogsaa disse Breve indføres, som Skipperne eller andre fra fremmede Steder kunne medhave, og efter 2 § maae gaae uden for Brevsækken.

5 § Breve, som Vedkommende önske i al Fald hastigen og fortrinligen at befordres, maae de paategne det Ord **Cito**, især paa at de, naar det i 10 § ommeldte Tilfælde indtræffer, kan adskilles fra de övrige, hvis hastige Befordring det ikke er saa meget om at giöre.

6 § Al den Föielighed, som disse Betiente, der forestaae forbemeldte Contoirer og Forretninger, kan, Indretningens væsentlige Orden uforkrænket, vise til Brevenes beste og for enhver beqvemmeste Befordring, skal de, under vilkaarlige Straffer, som Gen. Told-Kammeret efter Omstændighederne bestemmer, være forbundne til at vise, saavel under Brevenes Modtagelse som Udlevering. Men især skal de i den Henseende vel paaagte:

- a.) At naar nogen ved Paategning paa sit Brev eller paa anden Maade forlanger det afsendt med et vist af ham navngivet Ski frem for med et andet maae dette ej alene ikke negtes, men endog skal det nöiagtigen efterkommes.
- b.) At ingen maae unödvendigen opholdes paa Contoiret, og forlanger nogen skriftlig Beviis for afleverte Breve, skal saadant ham gratis meddeles; men begierer nogen Beviis for flere end et Brev, da skal han selv medbringe en Designation, som gives ham underskreven tilbage.

- c.) Naar Duplicater enten af offentlige eller private Breve paa Brevcontoiret afleveres, og bag paa er skrevet "**Duplicat: Originalen med N.N.**" da maae saadanne Duplicater ikke afgaae med samme Skib, som beforder Originalerne.

- 7 § Enhver Skibscapitain eller Skipper, som er dansk Borger og under dansk Herredom boesiddende, skal, naar han farer frem eller tilbage imellem Kiöbenhavn og de danske Öer i America eller imellem Öerne indbyrdes, være forbunden til paa hver Reise at medtage fragtfrie fra Brevcontoiret paa det Sted, hvorfra han gaaer, de Breve, som ham derfra under Brevcontoirets Segl medgives. Til den Ende skal han, nogle Dage, men i det mindste næste Dag för han udclarerer, skriftlig og rigtigen melde paa Brevcontoiret, at han afgaaer, samt hvorhen, og om directe eller ikke; paa det Betienten, som desuden paa egen Haand bör söge at underrette sig om de afgaaende Skibe, derefter desto vissere kan vide at rette sig. Dernæst melder han sig atter samme Dag, da han udclarerer, og strax förend han vil udclarere, og medtager da Brevsækken og hvad dertil henhörer, i Fald der er nogen. Men hvad enten han faaer nogen eller ikke, maae han gives et Beviis for, at han der er expederet, og förend han foreviser et saadant Beviis paa Toldboden, maae han selv tilskrive sig, hvad Ophold ham for Brevsækkens Skyld forvoldes.
- 8 § Saasnart nogen Skipper, saaledes som i 7 § er foreskrevet, melder sig paa Contoiret, skal alle de Breve, som da ere indgivne til Afsendelse, strax sammenpakkes i en dertil indrettet Brevsæk, som forsegles med et dertil indrettet Segl og desuden mærkes med det Kgl. Chiffre; og maae da intet Brev, Duplicaterne af de i Brevsækken værende undtagne, blive tilbage, med mindre saadant af Vedkommende er forlangt.
- 9 § Dersom flere end eet Skib omtrent paa een Tid eller paa een Dag udclarere, da skal Brevsækken fra Kiöbenhavn til Öerne gives det, der gaaer directe, fremfor til det, der anlöber fremmede Havne, og fra Öerne til det, der gaaer lige til Kiöbenhavn, fremfor det, der gaaer til andre indenrigske Steder; men skulde et Skib, efter at have faaet Brevsækken om Borde, endda blive liggende i nogen Tid uden at gaae bort, og nogen forlanger at faae Breve endnu bort med det samme, da skal Betienten ved Brev-Contoiret, især naar ingen Leilighed saasnart igien kan ventes, imodtage og besörge disse Breve endnu med samme Skib i en nye Brevsæk eller Brevpakke, under Contoirets Segl, og saa fremdeles indtil Skibet afgaaer; og ligesom nu ingen Skibs-Capitain eller Skipper maae vægre sig ved at modtage og behörigen befordre saadanne efterkommende Brevskaber fra Brev-Contoiret. saa skal og Lotserne paa Öerne, under 10 Rdls Straf for hver Forsömmelse, være forbundne til, förend de sætte fra Land for at udlotse noget til de danske europæiske Stater eller til nogen af Öerne indbyrdes afgaaende Skib, at melde sig paa Brev-Contoiret, for derfra at medtage og til Skibs-Capitainen eller Skipperen aflevere, hvad Brevskaber der endnu ere tilbage til at kunne afgaae. Skulde det hände, at et Skib, efterat være afgaaet fra Kiöbenhavn, blev liggende f. Ex. ved Helsingöer, og nogen forlanger Breve ved Estaffette afsendte, for at komme bort endnu med samme Skib, da skal en saadan Estaffette fra Brev-Contoiret paa Vedkommendes Bekostning besörge, og Brevene med ham afsendes, for at besörge Skibs-Capitainen, ligesom andre efter Hoved-Brevsækkens Tillukning fra Brev-Contoiret afgivende Breve til Hände.
- 10 § Naar Skibs-Capitainen eller Skipperen har modtaget Brevsækken, med hvad dertil hörer, skal han nöie sörgе for, at samme holdes i god Forvaring, indtil han kommer til det bestemte Sted, hvor den skal afleveres, og hvor han da, saasnart han kommer i Havnen, det allerförste mueligt, höist een Time efter hans Ankomst, skal besörge den sikkert i Land og afleveret til Brev-Contoiret paa Stedet. Men skulde han underveis fra Öerne til Kiöbenhavn blive overliggende i nogen indenrigs Havn, f. Ex. i Norge, da bör han ufortövet besörge den medhavende Brevsæk eller Brevpakke til nærmeste Toldsted, hvor samme da af der værende Tolder skal aabnes, og de Breve udtages, paa hvilke er tegnet **Cito**, for at samme med den derfra gaaende Post kan strax worde afsendt til det vestindiske Brev-Contoir i Kiöbenhavn. De övrige Brevskaber tilligemed den Designation aver de udtagne Breve lægges igien i Brevsækken, som forsegles med Toldseglet, og gives tilbage paa Skibet, for at følge samme. Skulde Skibet ved en eller anden Hændelse löbe ind i en udenrigs Havn, hvorfra Brevene dog over Land kunne afsendes, eller og paa en Udhavn indenrigs, og det kan forud sees, at det der en Tidlang vil blive opholdt, da maae Skibs-Capitainen eller Skipperen med Styrmanden, begge tillige, aabne Brevsækken og udtage de Breve, hvorpaa er tegnet **Cito**, og lade samme med Posten afsende, hvornæst paa Cartet anmærkes, hvilke der ere udtagne, og forsegles derpaa Brevsækken igien med begges Segl.

- 11 § Brevsækkene maae ingen beskadige og ingen ellers aabne, uden dertil at være berettiget. Skulde nogen handle herimod, enten ved at brække Seglet eller aabne Sækkene, uden dertil at være berettiget, da skal han med haard Straf, saasom høi Penge-Mulkt, eller efter Omstændighederne med Fæstnings-Arbeide ansees.
- 12 § En Time efterat Brevsækken er ankommen til Brev-Contoirtet, udhænges til enhvers Efterretning Cartet over de saavel i som uden for Brevsækken efter 2 § ankomne Breve, og dernæst skeer Brevenes Udlevering strax i fulde 24 Timer, og paa Öerne i 8 Timer, efterat Cartet er udhængt; men alle de Breve, som ikke inden den Tid ere afhentede, skal den, som Brev-Contoirtet forestaaer, lade ombære i Byen ved et dertil antaget Bud, som for ethvert Brev skal af Vedkommende betales, foruden Porto, i Kiöbenhavn 4 β ., paa Öerne 3 Styver, og for Brevene tage Qvittering i en dertil indrettet Bog; man naar der ere flere til een Person, end et Brev, da i Kiöbenhavn 4 β . for det förste, og 2 β . for hvert af de övrige, men paa Öerne 3 Styver for det förste, og 2 Styver for hver af de övrige. Til mistænkelige Personer maae intet Brev fra Brev-Contoirtet afgives, men vil nogen være fuldkommen sikker for, at hans Breve ikke af Uvedkommende affordres, da maae han med Betienten, som forestaaer Brev-Contoirtet, aftale og afgjøre, til hvem eller mod hvilket Beviis eller Tegn hans Breve maae udleveres, hvilket ved Contoirtet da nöie maae iagttages.
- 13 § Naar Breve, uden at blive afhentede, og uden at derpaa er tegnet nogen Anviisning til Aflevering, blive henliggende over 3 Maaneder, da bekiendtgjøres de ved Placater paa Toldboden, samt i Aviserne; og skulde de endda ikke inden een Maaned efter denne Bekiendtgjörelse vorde afhentede, da skal de henlægges, i Kiöbenhavn i General-Told-Kammerets Cancellie, og paa Öerne i Regieringens Secreteriat, indtil deres Cassation beordres.
- 14 § For Brevskaber, det være sig Originaler eller Duplicater, som saaledes befordres, skal paa det Contoir, hvorfra Brevene afgaae, fra Kiöbenhavn til Öerne eller fra Öerne til Kiöbenhavn, eller fra en Öe til den anden, betales:
- For et enkelt Brev, som er det der er skrevet paa et heelt, halvt, $\frac{1}{4}$ Ark eller Mindre, imellem Öerne og Europa frem eller tilbage 16 β . d. Cour. eller 10 Styver vest. [Cour.], imellem Öerne selv 5 Styver vest. [Cour.].
 - For et dobbelt Brev, eller $1\frac{1}{4}$ til 2 Ark, dobbelt.
 - Ere Brevene större formedelst deri indeholdte Documenter, Regninger o.s.v., da betales efter Vægten, saaledes:
 - Imellem Öerne og Europa af det förste Lod, som af et enkelt Brev efter Taxten; af det övrige pr. Lod halvt saa meget, som af et enkelt Brev, indtil 10 Lod; fra 10 Lod til 20 Lod, $\frac{1}{8}$ eller 2 β . d. pr. Lod, og af det derover 1 β . pr. Lod.
 - Imellem Öerne indbyrdes i samme Proportion.
 - Sendes 2 eller flere Breve til eller fra adskillige Personer under eet Convolut, betales for hvert Brev især.
 - Hvad der er under et halvt Lod betales, som et halvt, og hvad der er over, som et heelt. Hvor halve β . falde, beregnes de som hele.
 - Naar Breve, som fra Kiöbenhavn eller andre Steder til en af Öerne ere ankomne, gaae derfra til nogen af de andre Öer, betales deraf den imellem Öerne ansatte Porto, omendskiönt den Porto fra Europa til Öerne allerede er erlagt.
 - Naar nogen paa Öerne afsender Breve til Kiöbenhavn, som derfra skal gaae ud til andre Steder, da maae han paa vedkommende Contoir paa Öerne ved Brevenes Aflevering betale ikke alene Porto'en efter foranstaaende Taxt fra Vestindien til Kiöbenhavn, men ogsaa den Porto, som paa Posthuset bliver at erlægge for den videre Befordring; til hvilken Ende ved ethvert Brev-Contoir paa Öerne skal være et Exemplar af den i de Kgl. europæiske Stater gieldende Post-Taxt; og naar da denne sidstbemeldte Porto saaledes ved Contoirtet paa Öerne er erlagt, da udbetales den fra det vestindiske Brev-Contoir i Kiöbenhavn til Posthuset sammesteds.
 - Skulde til Brev-Contoirtet i Kiöbenhavn indkomme noget Brev, som skal gaae over de vestindiske Öer til noget fremmed amerikansk Sted, da maae det enten couverteres til en Person paa Öen, som kan besörge det videre, eller og en Anviisning følge med Brevet, hvorefter Brev-Contoirtet paa den af Öerne, hvor

Brevet ankommer, der kan hæve hvad Bekostning til den letteste Befordring fra bemeldte Öe til det fremmede Sted kan udfordres.

- i.) Naar det i **10 §** ommeldte Tilfælde möder, at nemlig de med **Cito** paategnede Breve udtages af Brevsækken og sendes fra det Sted, hvor et Skib er indløbet og opholdes, til det vestindiske Brev-Contoir i Kiöbenhavn, da skal Portoen for denne Vei af bemeldte Contoir strax ved Brevenes Ankomst hertil foreskydes, dernæst reparteres paa smtlige saaledes ankomne Breve og ved sammes Aflevering fordres tilbage. Skulde der iblant disse Breve være nogle til indenlandske Steder uden for Kiöbenhavn, eller og til udenlandske Steder, da maae samme ikke opholdes, men skal strax fra bemeldte Brev-Contoir i Kiöbenhavn besörjes. De förste afsendes til nærmeste Tolder (ved det Sted, hvorhen disse Breve ere addresserede), der indkræver Portoen, saavel den fra Skibet til Kiöbenhavn, som fra Kiöbenhavn til Afleverings-Stedet; de sidste afleveres paa Posthuset i Kiöbenhavn og clares, i Fald noget der skal betales. Men Addressen og Nummeret af Brevet antegnes da paa Brev-Contoiret, paa det at de derfor udlagte Omkostninger siden fra Vedkommende, om mueligt, kan indkræves.
- k.) Sender nogen fra Steder uden for Kiöbenhavn Breve til det vestindiske Brev-Contoir i Kiöbenhavn efter **3 §**, da maae disse saaledes indsendte Breve, for saavidt Taxten til Vestindien angaaer, sættes i Porto her og betales paa Öerne.

15 § De Breve og skrevne Documenter, som vel skal følge Brevsækkene, men dog gaae frit, blive følgende:

- 1mo) Alle Breve fra Kongen selv og det Kgl. Huus under Höistsammes Segl.
- 2do) Fra de Kgl. Collegier og Departements, hvorpaa er tegnet Kgl. Tieneste, og som angaae samme; men angaae de private Personer selv, betales de af disse.
- 3do) Fra Regieringen, Raadet og de Kgl. Betiente i Vestindien til Collegierne i Kiöbenhavn i Kgl. Tieneste, men private Sager ere ikke frie.
- 4to) Rederen (*) i Skibet (og hvis der ere flere, da Hoved-Rederen), med hvilket Brevsækken afgaaer, betaler kun halv Porto af sine Breve og dermed følgende skrevne Documenter, men derimod skal disse Breve leveres enkelte, ethvert forsejlet med hans Segl, og ikke i Pakker, og maae han tillige indlevere med sine Breve en skriftlig Forsikkring, at de ere fra ham og ingen anden.

16 § Alle efter dette Reglement forefaldende Mulkter deles i 2de lige Dele, af hvilke Angiveren tilfalder den ene og Brevkassen den anden. Til den, som Skibs-Capitainen eller Skipperen lader bringe Brevsækken til Brev-Contoiret, betales ved Sækkens Modtagelse paa bemeldte Contoir en Doceur, hvorm Betienterne nærmere skal vorde instruerede.

17 § Betienterne, som forestaae Brev-Contoirene, skal i övrigt, i Henseende til deres Regnskaber, med videre, forholde sig efter de Instruxer og Ordres, som dem fra Gen. Toldkammeret eller paa Öerne af General-Gouverneuren og Regieringen gives.

18 § Fordi det er Kiöbenhavn, hvorfra og hvorigiennem den egentlige og betydelige Brevvexling med de vestindiske Öer föres, og de övrige Steder i de Kgl. europæiske Stater, som sende Skibe til bemeldte Öer, ere deri forskellige fra Kiöbenhavn og fra sig selv indbyrdes, at nogle Steder kun maae udsende deres Skibe directe til Öerne, men ikke lade dem gaae directe til sig tilbage, andre derimod maae vel lade dem gaae directe baade frem og tilbage, men kun til og fra St. Thomas og St. Jan, men samtlige disse Steders Brevvexling paa de vestindiske Öer er ikke af nogen Betydning; derfor er ogsaa denne nu foreskrevne Indretning for Brevene imellem Vestindien og Europa egentlig lempet efter Farten imellem Öerne og Kiöbenhavn, og derfor er i forbemeldte Steder endnu ikke indberettet særskilte Brev-Contoirer. Men i Henseende til bemeldte Steder anordnes derimod:

- a.) I Stæderne Christianssand, Altona og Glyckstad, hvor Skibene maae gaedirecte ud og ind til fra St. Thomas og St. Jan, skal alle de Breve, som med disse Skibe befordres imellem dem og Öerne, forsendes i Brevsække under det dertil indrettede Brevsegl, og de derimellem farende Skippere og andre være forbundne til at holde sig 7, 10 og 11 § nöie efterrettelig; men paa disse Steder skal Tolderne, og i Altona Kæmmereren, modtage og besörge Brevene, samt beregne og hæve Porto af samme, alt efter den Instruction, som dem hver især gives, samt efter foranstaaende Anordning, for saavidt den for dem og paa disse Steder er passende.
- b.) Af 9 § er det en Følge, at saalænge det ere Skibe ved Öerne, som gaae directe til Kiöbenhavn, og hvilke kunne ventes at komme omtrent ligesaa tidlig til de Kgl. europæiske Stater, som de Skibe, der afgaae til

Christiansand, Altona eller Glyckstad, maae Kiöbenhavnske Breve ikke med sidstbemeldte Skibe afsendes. Paa samme Maade skal fra Öerne de norske Breve sendes fortrinligen med Skibe til Christiansand, og de til Hertugdømmene med dem til Altona og Glyckstad. Men naar ingen anden og bedre Leilighed er fra Öerne for de Kiöbenhavnske og andre Breve, da afgaae de med hvad Skib det er, enten til Altona, Glyckstad eller Christiansand, og naar Brevsækken da er der ankommen og aabnet, forholdes med de Breve, hvorpaa er tegnet Cito, i Overeensstemmelse me 10 §; om de övrige forventes nærmere Ordre.

- c.) Fra de övrige Steder maae ethvert Skib, som derfra afgaaer til Öerne, som hidtil, medtage Breve derfra Stedet til Öerne uden Porto, men naar de til Öerne ankomme, skal de samtlig afleveres paa vedkommende Brev-Contoir for derfra videre at besörjes. Men da samtlige disse Skibe retournere til Kiöbenhavn, er det, som for dem paa Tibagereisen i Henseende til Brev-Befordringen bliver at iagttage, allerede i det foregaaende foreskrevet.

(Schou VIII Side 190-209)

General-Postamts Placat 15 Febr. 1782

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Postens afgang fra Christiania (s)

At Posten fra Christiania til Bergen skal afgaae hver Fredag Eftermiddag Kl. 5, og igien fra Bergen til Christiania hver Löverdag Eftermiddag Kl. 5. (saasom der i Henseende til Posternes Gang mellem Christiania og Bergen, hvilken hidtil har medtaget en Tid af 3 Uger, nu, for at befordre Brev-Vexlingen imellem benævnte Stæder desto hastigere, er föiet den Anstalt, at Posten herefter skal gaae derimellem i 14 Dage). (Resolution 8 Febr.)

(Schou VIII Side 250)

General-Postamts Placat 13 Dec. 1782

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Brevenes Indlevering paa Friderichshalds Post-Contoir (s)

I Henseende til Brevenes Indlevering paa Friderichshalds Post-Contoir bekendtgjöres: At hvad Breve, som med den söndre Post herhid (**Kiöbenhavn**) skal forsendes, maa paa Friderichshalds Post-Contoir om Söndag Morgen inden Kl. 9 være indleverede; og de, som med den nordre Post skal afgaae, inden Tiirsdag Aften Kl. 9, efter hvilken Tid Postmesteren ei er pligtig at imodtage noget Brev (saasom den norske Post her fra Kiöbenhavn skal ankomme til Friderichshald om Tiirsdag Aften og fra Christiania om Söndag Middag, og det er fornödent, at Post-Contoiret har den behörige Tid til at fortere og cartere Brevene).

(Schou VIII Side 349)

Kongelig Placat 21 Apr. 1784

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Brev-Befordringen fra Danmark (anm. Cito) (s)

Placat (Resol. 15 Mart.) ang Brevbefordringen imellem de danske Stater i Europa og de danske Öer i Vestindien; hvorved fölgende Tillæg og nöiere Bestemmelser til Reglem. [1 Nov. 1781](#) befales:

- § Det er befundet, at uagtet bemeldte Reglements 5 og 10 § har sørget for, at alle vestindiske Breve, naar de paategnes med **Cito**, da kunne blive udtagne af Sækken og sendes over Land, naar Skibet, som förer Sækken, opholdes i en uden- eller indenrigsk Havn, kan det sig indtreffe, at de vigtigste Breve, især de, som vedkomme Skib og Ladning, undertiden kunne holdes tilbage, fordi der ere saa mange andre Breve med **Cito** paategnede, at det vilde være for beskestelig at sende dem alle, og fordi der kunne være adskillige, hvis Eiere heller vilde bie derefter, end betale en meget höi Porto. For da at forekomme saadant, skal det være anordnet, at naar Breve paategnes med **Cito Cito**, da skal dette være et Mærke, der tilkiendegiver, at Vedkommende vil have disse Breve ufortövet forsendte, endog over Land fra udenrigske Havne, eller fra indenrigske Havne, som ligge langt fra Skibets Bestemmelses-Sted, naar Skibet der indlöber; og disse Breve skal da Skibs-Capteinen eller Skipperen i saa Fald, paa den i Reglem. §10 foreskrevne Maade, af Sækken udtage og forsende til det vestindiske Brev-Contoir paa det Sted i de Kgl. europæiske Riger og Lande, hvorhen Brevsækken var bestemt, da den Brevene paalöbne extraordinaire Porto fra bemeldte Brev-Contoir indkræves, og Capitainen eller Skipperen derfra gotgjöres, hvad han i Porto har foreskudt. De Breve derimod, som i Sækken forefindes og kun med eengang **Cito** ere paategnede, följe Skibet, til det til Bestemmelses-Stedet ankommer.
- § Naar det skulde hände, at et fra Vestindien tilbagekommende Skib nærmer sig til eller kommer ind i Sundet ved Helsingöer, og det ei kan ventes, at det saa hastig kunde selv bringe sin Brevsæk til Kiöbenhavn, som den

kunde komme over Land, skal den, saasnart mueligt, bringes i Land til Helsingöer og afgives til Tolderen sammesteds, som afsender den med Expreſſe til Brev-Contoirt i Kiöbenhavn, hvor Expreſſen betales, imod at Betalingen repareres paa Brevene.

3. § Skibene, som gaae fra Guinea til de danske vestindiske Öer, og derfra tilbage til de danske Riger og Lande i Europa, staaer det frit for selv at hiembringe deres fra Guinea medhaftede Breve uden Porto; dog skal ethvert saadant Skib, saasnart det til nogen af de danske vestindiske Öer ankommer, for Misbrug at forekomme, strax afgive samtlige fra Guinea medhaftede Breve til Brev-Contoirt sammesteds, for derfra igjen ved Afreisen at modtage dem, som ere bestemte for Europa. Forlanges det, at noget eller nogle af disse Breve maatte hiemsendes med noget andet Skib fra Öerne, da maae denne Forsendelse skee i Postsækken imod Betaling af Porto; dog ere de Breve, som med det danske guineiske Gouvernemnts Seigl ere forsynede, portofrie. Naar Guineiske Breve i de vestindiske Postsække ere indkomne, forholdes dermed i alle Maader, som med vestindiske Breve; og den, som paa Öerne afgiver dem til Forsendelse, maae altsaa selv besörge dem med **Cito** eller **Cito Cito**, naar og eftersom han önsker dem hastigen befordrede.
4. § Alle Breve og Efterretninger, som angaae de mæhriske Bröders Mission paa Öerne, maae gaae portofrie, saavel imellem de danske vestindiske Öer, som derfra til de danske Riger og Lande i Europa, naar dem paategnes: Brödre-Missionen betreffende, og imod at dermed til Brev-Contoirt paa Öerne følger Attest fra en af Lærerne paa Öerne, at det saaledes forholder sig.
5. § Skulde noget fra det danske Vestindien tilbagekommende Skib, i Fölge de Friheder, som ere givne Öerne St. Thomas og St. Jan, efter at det vestindiske Brev-Reglement er udkommen, være bestemt for og indløbe til et andet Sted i de Kgl. Riger og Lande, end de fire i Reglem. 18 § benævnte Steder Kiöbenhavn, Christiansand, Altona og Glückstad, da maatte Brevene, som et saadant Skib medhaver, indtil videre være undtagne fra det vestindiske Brev-Reglement og gaae uden for Postsæk.

([Schou VII Side 453-56](#))

General-Postamts Placat 20 May. 1785

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Statsarkivet i Kristiansand

Ang. den Vesterlehnske Post-Tour i Norge (sk)

Resolution 13 Maj 1785 – Posterne i den Vesterlehnske Post-Tour i Norge skal herefter paa efterskrevne Tider Afgaae, saasom:

Vester til			Öster til		
Fra	Christiania , Torsdag Aften	Kl 10	Fra	Stavanger , Fredag Middag	Kl 12
Nota: eller naar Kiöbenhavns Post ei kommer för Natten til Fredag, da Fredags Morgen Kl. 7					
Fra	Kongsberg , Torsdag Aften	Kl 10		Christiansand , Tirsdag Middag	Kl 12
	Scheen , Fredag Eftermiddag	Kl 5		Öster Riisöer , Natten til Onsdagen inden	Kl 2
	Krageröe , Fredag Aften	Kl 10		Krageröe , Onsdag Formiddag	Kl 10
	Öster Riisöer , Löverdag Formiddag	Kl 10		Scheen , Onsdag Eftermiddag	Kl 4
	Christiansand , Mandag Eftermiddag	Kl 5		Kongsberg , Torsdag Middag	Kl 12
Nota: eller naar Posten fra Christiania udebliver til Natten til Tirsdag, da Tirsdags Morgen Kl. 7					

Og skal Brevene paa efterfølgende Post-Kontoirer, efter Fr. [31 Mart. 1724](#), tre Timer forhen til efterskrevne Tider være indleverede, saasom:

Paa	Christiania Post-Kontoir, Torsdag Aften inden	Kl 7	Paa	Stavanger Post-Kontoir, Fredag Form.	Kl 9
	Bragnæs Post-Kontoir, Torsdag Aften	Kl 10		Christiansand Post-Kontoir, Tirsdag Form.	Kl 9
	Kongsberg Post-Kontoir, Torsdag Aften	Kl 7		Arendahl Post-Kontoir, Tirsdag Aften	Kl 10
	Tönsberg Post-Kontoir, Fredag Middag	Kl 12		Öster Riisöer Post-Kontoir, Tirsdag Aften	Kl 10
	Laurvig Post-Kontoir, Fredag Eftermiddag	Kl 6		Krageröe Post-Kontoir, Onsdag Morgen	Kl 7
	Brevig Post-Kontoir, Fredag Aften	Kl 10		Scheen Post-Kontoir, Onsdag Middag	Kl 1
	Scheen Post-Kontoir, Fredag Eftermiddag	Kl 2		Brevig Post-Kontoir, Onsdag Aften	Kl 8
	Krageröe Post-Kontoir, Fredag Aften	Kl 7		Laurvig Post-Kontoir, Onsdag Aften	Kl 10
	Öster Riisöer Post-Kontoir, Löverdag Morgen	Kl 7		Tönsberg Post-Kontoir, Torsdag Morgen	Kl 7
	Arendahl Post-Kontoir, Löverdag Aften	Kl 8		Kongsberg Post-Kontoir, Torsdag Formiddag	Kl 9
	Christiansand Post-Kontoir, Mandag Efterm	Kl 2		Bragnæs Post-Kontoir, Torsdag Eftermiddag	Kl 5

(Amtmannsarkivet, Krsand)

([Schou IX Side 39-40](#))

General-Postamts Placat 6 May. 1786

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Taxten med den Agende Post imellem Kiöbenhavn og Helsingöer med mer. (s)

Placat hvorved bekendtgjøres, at saasom efter de Kgl. Resolutioner, Fragten med den Agende Post skal bestemmes efter Veienes Længde, og det nu, efter den nye Opmaaling, er (ved Pl. **19 Sept. 1785** og **24 Apr. 1786**) bevilget Vognmændene at tage Betaling for 5 ½ Mil imellem Kiöbenhavn og Helsingöer, og for 5 Mile imellem Kiöbenhavn og Kiöge; Saa skal i Følge heraf en Reisende med den Agende Post herefter betale 5 ½ Mrk. imellem Kiöbenhavn og Helsingöer, og 5 Mrk. imellem Kiöbenhavn og Kiöge; samt Fragten for Penge, Pakker og andre Sager, ligeledes i Forhold til den Længre Vei beregnes efter Placat for den helsingöerske Post **15 Maj 1777**, og for den lollandske Post **28 Sept. 1779**.
(Schou IX Side 153)

General-Postamts Placat 8 Dec. 1786

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Statsarkivet i Kristiansand

Ang. den nye anlagte Post imellem Stavanger, Bergen og Molde (sk)

Placat angaaende den nye anlagte Post imellem Stavanger, Bergen og Molde.

Da Hans Kongelige Majestæt ved Resolution af 13 Maji forrige Aar allernaadigst har bevilget, at en Post maatte anlægges, for at gaae hver Uge frem og tilbage igiennem Districterne fra Stavanger over Bergen til Molde Nordenfields, til at gavne Fiskerierne og andre Nærings-Veie i disse afsides beliggende Stæder, samt lette og befordre den deraf flydende Handel; saa har allerhöistbemeldte Hans Kongelige Majestæt ved Resolution til General-Post-Amtet af 6te denne Maaned allernaadigst befalet:

1. § At de, som befordre denne Post, skal have for Milen 12, 14 á 16 Skilling danske til Lands, og for Milen til Söes 20 á 24 Skilling danske, efter Veyenes mindre eller mere Besværlighed, og desuden nyde samme Friheder, som ved Post-Anordningen af **4 Augusti 1758** allernaadigst ere forundte Postbönderne i Norge; hvorimod enhver, som boer beleilig og behöves til Postens Skyds, skal være forpligtet at antage sig samme.
2. § At, da med disse Postbönder og de for denne Posttour behövende Post-Karle skal i alt forholdes efter foranförte allernaadigste Post-Anordning; saa skal de og blive anseete efter samme, om de paa nogen Maade forholde sig skiödeslös med Befordringen, eller ikke have forsvarlig Skyts til Posten.
3. § Angaaende de i denne Postvey fornödne Postaabnere, da forholdes dermed i alle Maader efter samme Post-Anordning, saaledes som det i den 2^{den} Artikel allernaadigst er befalet.
4. § Posten skal afgaae fra hvert sit Sted, saaledes som samme hidintil er anlagt, nemlig:
 1. Fra Stavanger
til Christianssand Fredag Middag Klokken 12, og til Bergen Tirsdag Middag klokken 12.
 2. Fra Bergen
til Stavanger Löverdag Eftermiddag Klokken 5, og til Molde Löverdag Middag Klokken 12.
 3. Fra Molde
til Bergen, Onsdag Formiddag Klokken 10, og til Christianssund Tirsdag Middag Klokken 12.
5. § Brev-Taxten med denne Post er allernaadigst anordnet saaledes:

Fra Bergen	Fra Molde	Fra Christianssund	Fra Stavanger
til Ahrendal 8 Lß	til Ahrendal 9 Lß	til Ahrendal 9 Lß	til Ahrendal 5 Lß
" Christianssand 8 Lß	" Christianssand 9 Lß	" Christianssand 9 Lß	" Christianssand 4 Lß
" Stavanger 7 Lß	" Stavanger 8 Lß	" Stavanger 8 Lß	" Bergen 7 Lß
" Molde 7 Lß	" Bergen 7 Lß	" Bergen 7 Lß	" Molde 8 Lß
" Christianssund 7 Lß	" Christianssund 2 Lß	" Molde 2 Lß	" Christianssund 8 Lß
" Trondhiem 8 Lß	" Trondhiem 5 Lß	" Trondhiem 5 Lß	" Trondhiem 10 Lß

Fra Christianssand	Fra Ahrendal	Fra Trondhiem
til Ahrendal 3 Lß	til Christianssand 3 Lß	til Ahrendal 10 Lß
" Stavanger 4 Lß	" Stavanger 5 Lß	" Christianssand 10 Lß
" Bergen 8 Lß	" Bergen 8 Lß	" Stavanger 10 Lß
" Molde 9 Lß	" Molde 9 Lß	" Bergen 8 Lß
" Christianssund 9 Lß	" Christianssund 9 Lß	" Molde 5 Lß
" Trondhiem 10 Lß	" Trondhiem 10 Lß	" Christianssund 5 Lß

I övrigt skal for alle undervejs Breve imellem Post-Kontoiirene betales:

1) for et Brev, som befordres under 2 Mile,	1 <i>ℓ</i> ß
2) fra 2 til 4 Mile	2 <i>ℓ</i> ß
3) fra 4 til 8 Mile	3 <i>ℓ</i> ß
4) fra 8 til 12 Mile	4 <i>ℓ</i> ß og
5) fra 12 Mile og derover	5 <i>ℓ</i> ß,

som er at forstaae for enkelte Breve, da dobbelte og tykkere Breve betales i Forhold af anførte Taxt, og Pakker hvert Lod som et enkelt Brev.

6. § Ingen er tilladt at sende Breve med Leilighed til Lands eller Vands, men enhver skal, til sine Breves Befordring, betiene sig af denne nu anlagte ugentlige Post; sendes derimod Breve med Leilighed, enten over Land eller med Baade, Jægter eller Skibe, forholdes dermed efter Forordningen af [16 Augusti 1775](#).
7. § Med den paa Sundmöer anlagte Bie-Post imellem Borgensund og Örschoug forbliver det indtil videre i alt, saaledes som allerede er ordineret, og de Corresponderende i samme Egne, samt Post-Aabnerne, er bekientgiort.
8. § Ti Hans Kongelige Majestæt allernaadigst, at denne Placat bekendtgjøres paa de almindelige Ting i foranførte Districter, saa og for Retterne i Stavanger, Bergen og Molde, samt at den bliver anslaget paa de samme Stæders Toldboeder, til Efterretning for vedkommende Skippere og Baadsmænd, og endelig, at Told- og Consumtions-Betienterne skal flittig tilsee, om Breve, som ikke følge Gods og Vahre, medsendes ved saadan Leilighed, da dem for saadant anholdende Brev tilfalder den Andeel af Böderne, som den i 6te Post ommeldte Forordning tilholder.

General-Post-Amtet, den 8 Dec. 1786

(Pl. [25 Febr. 1772](#). anmærkes, som ophævet) (Amtmannsarkivet Krsand)

General-Postamts Placat 23 Feb. 1788

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Taxt for Breve, Akter og Documenter IV (s)

IV.) Taxt for Breve, Akter og Documenter, for saavidt de gaae med den agende Post:

Blotte Breve, det er saadanne, hvormed hverken følge Penge eller Pakker, henhøre egentligen alene til den ridende Post. Men deels for at lette den ridende Post, og deels da paa nogle Steder i Hertugdømmene ikkun ere agende Poster, bliver det overhovedet tilladt, at paa de Steder, hvor ugentligen ikke haves tvende ridende Poster, maae blotte Breve og gaae med den agende Post; dog saa, at de ikke alene ikkun betales efter den ridende Posttaxt, uden at erlægge de ellers ved den agende Post tilladte Kontoir-Rettigheder, men og at derved finder Sted alt, hvad der er anordnet, i Henseende til Brev-Porto-Friheden; ligesom og Postmesterne for saadanne blotte Breve maae holde Regning, særskilt fra det til den agende Post egentlige henhørende.

Saadanne blotte Breve ere enten enkelte, da de og ikkun betales enkelt efter den Ridende-Posttaxt; eller og derudi befindes enten Indlægninger til andre, eller Bilage til Brevet henhørende.

Enkelt kaldes ethvert Brev, enten det er skrevet paa et fiendendeel, halvt eller heelt Ark Papir, om det endog er forsynet med et Omslag, naar det alene hverken veier over 1 Lod, ikke heller deri befindes enten Indlægninger eller Bilage. Men veier et saadant blot Brev over et Lod, saa, om det endog er uden Indlægninger eller Bilage, kan det dog ikke længere ansees for enkelt, men maae betales som 1½ Brev.

Indlægninger til andre, hvad enten de ere forseglede eller uforseglede, betales som særskilte Breve; og blive altsaa saadanne Breve, hvori befindes andre Breve, taxerede til dobbelt, tredobbelt og endnu flere Gange forhøiet Porto, alt efter Postmesterens beste Skiönnende, eller, om Vedkommende ikke vil finde sig derudi, efter den nærmere Oplysning ved Brevets Aabning, som dog ikke maae skee, uden i Overværelse af Afsenderen eller Modtageren, eller deres Befuldmægtigede.

Derimod for Bilage, hvilke henhøre til Brevets Indhold, saasom Vexler, Konnossementer, Regninger, o.s.v., betales paa følgende Maade:

Et Brev, der med Bilage veier indtil 1 Lod, som 1½ Brev. Et Brev, der med Bilage veier over et Lod, indtil 2 Lod, som 2½ Brev. Et saadant, der veier over 2 Lod indtil 3 Lod, som 3½ Brev, og saa fremdeles.

Paa saadan Maade blive Breve med Bilage, indtil fulde 9 Lods Vægt, betalte, hvad enten de gaae med den Ridende- eller Agende-Post; dog uden at der enten paa den Agende- eller Ridende-Post erlægges nogen Kontoir-Rettigheder.

Större over 9 Lod veiende Breve, Pakker med Akter, Documenter, Regninger, o.s.v., kan vel, som hidtil, saalænge de ikke veie over 1 Pd, naar der til desto hurtigere Befordring bliver forlangt, forsendes med den Ridende-Post, og blive i saa Fald betalte efter den Ridende-Posttaxt.

Men ellers, og overhovedet paa de Steder, hvor der ikkun er agende Poster, henhøre saadanne over 9 Lod veiende Brevpakker med Akter og Documenter til den Agende-Post, og blive, forude de heraf, ligesom af alle andre til den Agende-Post henhørende Sager, erlæggende Kontoir-Rettigheder, betalte paa følgende Maade:

over	9	Lod	indtil	20	Lod, som for	10	Breve
over	20	Lod	indtil	1	Pd, som for	11	Breve
over	1	Pd	indtil	2	Pd, som for	12	Breve
over	2	Pd	indtil	3	Pd, som for	13	Breve
over	3	Pd	indtil	4	Pd, som for	14	Breve

og saa videre for hvert tilkommende Pund et enkelt Brevs Porto mere.

For Ex. Et Brev med Bilage, tilsammen af $3\frac{1}{4}$ Lods Vægt, bliver fra Hadersleb til Slesvig ansat for $4\frac{1}{2}$ Brev til 14 Lp .

En Brevpakke paa 19 Lod imellem samme tvende Steder, naar den skal forsendes med den Ridende-Post, koster, som $19\frac{1}{2}$ Brev - - 59 Lp .

Derimod med den Agende-Post, som 10 Breve, ikkun - - 30 Lp .

Efter samme Document-Taxt betales og for saadanne Obligationer, Aktier og andre Forskrivninger, som lyde paa en vis navngiven Eier; dog saa, at for den paalydende Summe, naar den er 1000 Rdlr, eller derunder, tillæggs enkelt Brevporto; naar den er over 1000 Rdlr, indtil 2000 Rdlr, da dobbelt Brevporto; naar den er over 2000 Rdlr, indtil 3000 Rdlr, da tredobbelt Brevporto; og saa videre, som Summen er større til.

For Ex. Et Brev med saadanne Bilage af 2100 Rdls Værdie, der tilsammen veier $3\frac{1}{4}$ Lod, koster fra Kiöbenhavn til Ringsted først som $4\frac{1}{2}$ Brev - - 14 Lp .

Dernæst for Værdien, som for 3000 Rdlr, tredobbelt Porto - - 9 Lp .

i alt 23 Lp .

En Pakke paa 19 Lod med Bilage af samme Værdie 2100 Rdlr, ligeledes imellem Kiöbenhavn og Ringsted, koster med den Agende-Post

først som 10 Breve - - 30 Lp .

og i Hendeende til Værdien end videre tredobbelt Porto - - 9 Lp

tilsammen 39 Lp .

V.) Kontoir-Rettigheder.

De Contoir-Rettigheder og Extra-Udgifter, som de Reisende skal betale, ere forhen anførte under Taxten for Reisende.

I Henseende til afgaaende Sager, da betales for hvert Brev med Penge, og overhovedet for hver Pakke, med dertil henhørende Adresse-Brev, der indleveres paa den Agende Post:

Skriverpenge - - 2 Lp .

Veierpenge - - 1 Lp .

For Beviis om Modtagelsen, naar saadant begieres - - 2 Lp .

Dog maae af saadanne Sager, hvis Fragt ikke belöber sig til fulde 4 Ls, ikke fordres mere, end 2 Lp i alt, i Skriver- og Veierpenge, saavelsom for det paa Forlangende om Modtagelsen meddelende Beviis.

Ikke heller betales Skriver- og Veierpenge mere end een Gang, nemlig paa det Postkontoir, hvor Sagerne først komme paa Posten.

I Henseende til de ankommende og fra Postkontoi-ret ombringende Sager betales i Bærepenge:

For Breve med Penge og smaa Haandpakker, hvorfor skal meddeles Qvittering, for Stykket - - 2 Lp

For andre Pakker, Kasser, Kufferter, m.v.

fra 1 indtil 12 Pd - - 2 Lp

over 12 indtil 40 Pd - - 4 Lp

over 40 indtil 80 Pd - - 6 Lp

over 80 indtil 100 Pd - - 8 Lp

over 100 Pd forholdsmæssig mere, og i det mindste saa meget, som paa Stedet betales for en Arbeidsvogn derhen, hvor Sagerne skal afleveres.

For Poser eller Tönder med Penge betales Bærepeng i samme forhold efter Vægten. ([Schou IX Side 371-374](#))

General-Postamts Placat 25 Feb. 1788

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. afgaaende Expresse imellem Kiöbenhavn og Kongsberg (s)

Gen. Post-Amts-Pl. ang. en fra Kiöbenhavns norske Postkontoir afgaaende Expresse imellem Kiöbenhavn og Kongsberg, for dermed at kunne forsendes Bancosedler og Pakker m.v.

Da Kongen under **30 Nov. 1787** har tilladt, at isteden for den forhen ikkun 4re Gange om Aaret afgaaende Expresse imellem Kiöbenhavn og Kongsberg, maae en saadan Expresse paa ubestemte Tider, som forud i Aviserne skal blive bekendtgjort, oftere afgaae fra Kiöbenhavns Norske Postkontoir, for dermed at kunne forsendes Bancosedler, Pakker og saadanne Sager, som ikke til den ridende Norske Post ere henhørende; Saa, da denne Indretning nu tager sin Begyndelse, bliver sligt herved til alles Efterretning bekendtgjort, og hvorefter alle til og fra Norge forsende Bancosedler blive med denne Expresse at befordre; da de for Fremtiden ikke, uden paa eget Ansvar, med de ridende Post mere maae antages. ([Schou IX Side 374-75](#))

Cancelli Prom. 23 Aug. 1788

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schmidts Anordninger

Ang. Tyverie paa Frederikshald Postkontoir (sc)

Cancelli Prom. (til Stiftsbef. i Agershuus Stift), am. at J. G., som paa Frederikshalds Post-Contoir har optaget adskillige med svenske Bamco-Sedler bortkomne Breve, og derfor er arresteret, bör tiltales og dömmes som enhver anden Delinquent efter Loven(Paa Spörksmaal, om han skal actioneres som en Forbryder ved offentlig Forretning, eller som for Utroskab, begaaet af en Tjener imod sin Herre.) ([Schmidt Anordninger II side 78](#))

Kongelig Rescript 17 Oct. 1788

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schmidts Anordninger

Ang. Postbönderne og Snee-Brydingen i Christiansands Stift (sc)

Rescr. (til Stiftsbef. i Christiansands Stift), ang. Arbeide ved Veiene, og deres Anlæg, samt Snee-Brydningen i dette Stift)

§ 1.

§ 2. Post-Bönderne, som ved Post-Anordningen af **1758** ere forundte adskillige Befrielser for personlige Byrder, saasom Vei-Arbeide m.v., at de skulle undslaae sig for at snaabryde igiennem og ved deres egne Gaarde, of saaledes paabyrde Andre det Arbeide, ved hvis Efterladelse saavel Post-Bönderne selv som ogsaa de Reisende meest vilde lide, saa skulle Postbönderne for Fremtiden tilholdes at tage Deel i Snee-Brydingen, for saavidt deres Gaarde og Gaardes Andeel angaaer.

§ 3.

([Schmidt Anordninger II side 83](#))

Kongelig Rescript 29 Oct. 1790

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Brev-Befordring imellem Christiania og Drammen (w)

Rescr. (til Stiftsbefal. over Agershuus Stift), ang. oftere Brev-Befordring imellem Christiania og Drammen (See Plac. [22 Juni 1799](#) og [26 Jan. 1805](#). Cfr. Lov **31 Mai 1827**.)

Gr. Adskillige af de handlende og övrige Indvaanere i Christiania og Drammen have andraget, at der imellem bemeldte 2de Handels-Stæder, somlige ikkun 4 Mile fra hinanden, drives jævnlig og næsten daglig Handel, men at de, siden den almindelige Post derimellem kun afgaaer een Gang om Ugen, ofte nödes til at bekoste særskilte Expresser; desaarsag de have anholdet om, at det maatte være dem tilladt for egen Regning at holde 2de Expresser ugentlig imellem bemeldte Kjöbstæder paa saadanne Dage, som ei for den Kgl. ridende Post ere fastsatte, samt at de med disse Expresser maatte, foruden Pakker og Gods, tillige afsende saadanne Breve, som alene vedkomme Indvaanernes egne mellemværende Sager, der ikke taale Ophold. Postmesteren i Christiania Johan Andreas Wessel

har oplyst, at efter sidste Indretning skulde Posten fra Christiania til Drammen afgaae: **1)** Torsdags Middag Klokken 12 under Forenelse med den Kongsbergske, naar Kjöbenhans Post saa betimelig indløb, men at dette allerede i lang Tid har feilet, og denne Indretning altsaa været uden nogen nytte; **2)** Torsdags Aften eller Fredags Morgen efter Kiöbenhavns Posts Komme, under Forenelse med den almindelige vestre Post, men at dette Sidste er alene skeet, saa at Bragernæs's Correspondenter ikkun have havt denne ene Post fra Christiania ugentlig; hvorimod der i Henseende til den nu værende Post fra Bragernæs til Christiania er gjort følgende Bestemmelse: **1)** at Fredagen udleveres i Bragernæs Post-Contoir Drammens Breve, som tilligemed den almindelige vestre Post indløbe til Christiania samme Aften eller Natten til Löverdag; **2)** at Löverdags Morgen atter afgaaer fra Bragernæs en anden Post, under Forenelse med Kongsbergs, som til Christiania samme Dags Aften inden Klokken 5 indløber; men at disse to Poster, siden de ere saa nær paa hinanden, ogsaa ere af liden Nytte, da en Post midt i Ugen derimod savnes. Thi bevilges:

At Post-Bonden fra Lier Præstegjeld, som hver Löverdag inden Klokken 5 om Aftenen bringer Bragernæs's og Kongsbergs Poster til Christiania, maa ved Retouren medbringe Post fra Christiania til Bragernæs, som altsaa kommer til sidstmeldte Sted inden Söndags Morgen; samt at Drammens Correspondenter maae indlevere deres til Christiania bestemte Breve i Bragernæs's Post-Contoir Tirsdags Eftermiddag, da Bragernæs-Expressen skal være forbunden til at medbringe Samme ved hans Komme til Christiania Onsdags Aften, hvorved altsaa benmeldte Correspondenter, naar disse Breve strax om Torsdags Morgen ved Post-Budet fra Christianias Post-Contoir blive udbragte, kunne have Svar med den Fredagen ndløbende Post. Og, paa det at bemeldte Borger-Expresse ikke skal bebyrdes med denne Brev-Væske for Intet, maa Samme derfor tilstaaes halv Skyds-Lön for de 4 Mile imellem Bragernæs og Christiania, som vil udgjøre omtrent 17 Rdlr. aarlig. Hvad i övrigt Paquet- og Stykgods-Befordring angaaer, da maae Supplicanterne, til Lettelse og Beqvemmelighed for deres forsamlendes Pakgods og Kjöbmandsvarer, afsende Saadant ved en particulær Expresse under vedbörlig Opsigt, at dermed ikke föröves Misbrug; dog med Undtagelse af Bank-Sedlers Forsendelse med denne Expresse, siden General-Postamtet efter de nu værende Indretninger ingen Sikkerhed kan give for Banco-Breves Befordring med Samme.

[\(Wessel Bergs Rescripter III Side 494-495\)](#)

General-Postamts Placat 8 Nov. 1791

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Straffens Formildelse, naa noget sendes med anden Leilighed (s)

Gen. Post.Amts Pl. (Resol. **21 Oct. 1791**) Ang. Straffens Formildelse, naa noget sendes med anden Leilighed, end med den Agende-Post i Danmark.

Gr. Den ved Pl. [19 Sept. 1777](#) (*) bestemte Straf af 5 Rdlr for Penge eller Banco-Sedler, eller og Pakker og Sager under 50 Punds Vægt, som sendes med anden Leilighed, end med den Agende-Post, har forvoldet, at, for denne höie Straf, saadant Underslæb enten ikke nöie nok er bleven paaseet, eller, naar noget er opdaget, at Mulkten dog som oftest ikke har været at inddrive.

Om nogen, paa de Dage den Agende-Post fra et Sted afgaaer, paa nogen anden Maade, det være sig enten ved Skibslæilighed, Reisende, Vognmænd, Bönder, eller nogen anden Leilighed udenfor Postkontoirerne (undtagen for saavidt nogen i sit eget Ærinde vil affærdige et expresse Bud alene med sine egne Sager), enten afsender eller lader befordre Penge eller Banco-Sedler, eller og Pakker og Sager under 50 Punds Vægt; da skal for hver Pose eller Pakke, enten med Penge eller med Banco-Sedler, eller med andre Sager, indtil videre, ikkun betales 2 Rdlr i Straf, foruden den derfor med den Agende-Post betalende Fragt, ligesom for et enkelt Brev efter Fr. [16 Aug. 1775](#), og med saadan Straf og Fragt, som og med sammes Inddrivelse, aldeles forholdes efter anförte Frs Bydende.

(*) I Samlingen af Fr. er ved en Trykfeil sat: Pl. 15 Sept. 1777.

[\(Schou X Side 269-70\)](#)

General-Post-Amts Circulaire 7 Juni. 1794

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Brevenes Taxering (?)

Informasjon om dette sirkulære eksisterer, men uten innhold.

[\(Wessel Bergs Rescripter III side 718\)](#)

Gen-Post-Amts Placat 17 Mai 1796

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. en særskildt Postgangs Indretning mellem Christianssund og Molde (s)

samt en nærmere Bestemmelse af Portopengene for de Breve, som med Posten mellem Molde og Bergen forsendes, saavel som Forandring i de hidtil for denne Postes Afgang bestemte Dage.

(Schou XI Side 307)

Gen-Post-Amts Placat 13 Mai 1797

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. forandring i Afgangsdage mellem Stavanger og Bergen (s)

Resolution 5 Mai 1797. Forandring i de for Posten imellem Stavanger og Bergen ved Placat [8 Dec. 1786](#) bestemte Afgangsdage.

Med Hensyn til den hurtigere Brevvexling og deraf flydende Nytte for de Corresponderende (der vil bevirkes derved, at de for Posten imellem Stavanger og Bergen fastsatte Afgangsdage forandres og ordnes dels mere passende til Ankomst og Afgangsdagene for de i Forbindelse med samme staaende Poster, og dels efter den ordentlige og forbedrede Gang, som hiin Post i den senere Tid har erholdet) har Kongen tilladt: at de for Posten imellem Stavanger og Bergen ved Pl. [8 Dec. 1786](#) bestemte Afgangsdage maae derhen forandres: at Posten afgaae fra Stavanger Torsdag Middag Kl. 12, men, ifald Posten fra Christianssand ikke til den Tid er ankommen, da saasnart denne indløber, og i det seneste samme Dags Eftermiddag Kl. 5; og at Posten afgaae fra Bergen Mandag Middag Kl. 12. Denne Forandring iværksættes fra **1 Jul. 1797** af.

(Schou XII Side 225)

Gen. Post-Amts-Placat 20 Sept. 1797

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Placat om Portofrihed for Stifts-Overretterne i Norge (s)

Placat. (Resol. 15 Sept.), hvorved bekendtgøres: at Kongen har tilstaaet de anordnede Stifts-Overretter i Norge Portofrihed med Brevposterne for den Correspondence, som af dem, under Rettens Seigl, forsaavidt de fra dem udgaende Expeditioner betreffen, føres med de Kgl. Collegier og andre Embedsmænd i Sager, som angaae Kgl. Tieneste, imod at for samme af Justitiarius meddeles de ved Pl. [12 Sept. 1772](#) befalede Attester.

(Schou XII Side 256)

Kongelig Resolution 20 Junii. 1798

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Fogtmans Rescripter

Ang. en Post mellem Alten udi Finmarken og Torneå i Sverrig (f)

Kongl. Resolution, ang. en Post mellem Alten udi Finmarken og Torneå i Sverrig, til et Forsøg den tilstundende Vinter (z). (z) Sees i Collegialtidende 1798. No. 27, S. 417-424; nu er Resol. [25 Oct. 1799](#)

(Fogtman IX Side 528)

Cancellie-Placat 12 Juli 1798

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Forsømmelse med Posternes Befordring (s)

Cancellie-Placat (Resol. 4 Jul) at Sorenskriverne i Norge skal, naar der skeer Forsømmelser med Posternes Befordring, strax optage Undersøgelses-Forhør desangaaende, samt at der skal giøres Jndretning med Timesedler imellem hvert Post-Aabner Sted.

Gr. Det er blevet Kongen forestillet, at Posterne paa endeel Steder i Norge ikke befordres med den Hurtighed, som Anordningen befale. Til at raade Bod paa denne Mangel i Udførelsen, er det fornödent, at de, der ere skyldige i Forsømmelsen, uden Ophold blive overbeviste og straffede. Kongen har derfor befalet følgende: Enhver Sorenskriver i Norge skal, naar ham fra den vedkommende Postmester bliver tilstillet Anmeldelse om, at der til Posternes Befordring er medgaaet længer Tid, end den dertil bestemte (hvilken Anmeldelse bör være forsynet med bekræftet Gienpart af Timeseddelen, for saavidt den bemærkede Forsinkelse angaaer), strax optage Forhør desangaaende, ved det første Ting, som holdes, efterat Anmeldelsen af ham er imodtaget, samt derefter uopholdeligen sende Forhøret til Amtmanden, som da dicterer de Skyldige den ved Fr. [4 Aug. 1758](#) bestemte

Mulct. J övrigt skal er, ligesom det allerede ved Post-Contoirene er anordnet, indrettes Time-Sedler imellem ethvert Post-Aabner-Sted, og Postbonden være pligtig til, i begge Post-Rytternes Overværelse, at antegne paa Sedlen, hvad Klokkeslet Posten ankom til Stedet, og naar den igjen derfra afgik..

(Se også Circ. [12 Dec. 1804](#))

([Schou XII Side 362-363](#))

General-Postamtets Circul. 27 Oct. 1798

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Frankering af Breve til de forrige österrigske Nederlande... (w)

General-Postamtets Circul. (til Postmesterne), ang. Frankering af Breve til de forrige österrigske Nederlande og tydske Provindser paa hiin Side Rhinen.

Da det keiserlige Rigs-Postamt i Hamburg har erklæret det nödvendigt. at de til de forrige österrigske Nederlande og de forhen værende tydske Provindser paa hiin Side Rhinen bestemte Breve vorde frankerede paa Düsseldorf med 4 Lß. for et enkelt Brev og 5 Lß. for ethvert Lod fra Hamburg af; saa bliver dette herved Postmesteren communiceret, saavel til egen Iagttagelse, som for i forekommende Tilfælde at tilkjendegives de Correspoderende; hvorhos i Henhold til General-Postamtets Circ. Ordre af **1 Dec. 1795** tillige formeldes, at de forommeldte Breve ogsaa, om Afsenderen finder det for godt, kunne frankeres paa Amsterdam, og blive endog derved, naar de indtræffe i Hamburg om Tirsdagen, hastigere befordrede. *)

*) See hertil Circul. [4 Marts 1800](#).

([Wessel Berg IV Side 119](#))

Kongelig Placat 9 Nov. 1798

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Postens gang og giensidig Forening med Kongen af Sverrig (s)

Pl. at Kongen, med Hensyn til at befordre Posternes ubehindrede og hurtige Gang, har indgaaet en saadan giensidig Forening med Kongen af Sverrig, at de Kgl. danske Postillioner, som reise til og fra Norge, skal være berettigede til at före og betiene dem af Post-Hornet, paa deres Reiser igiennem de svenske Stater, og at de Kgl. svenske Postillioner skal, paa deres Reiser igiennem de Kgl. Stater, til og fra Hamborg, tilstaaes lige Ret, samt at denne saaledes vedtagne Foranstaltning maae, fra begge Sider, sættes i Udövelse og Kraft b. **1 Jan. 1799**. J Fölge heraf befalet, at enhver Reisende skal vige af Veien for de Kgl. svenske Postillioner, der före Posten, naar disse betimeligen give Tegn dertil, ved at blæse i Posthornet. Dersom nogen forseer sig herimod, skal han ansees med den Straf, som Anordningerne fastsætte for dem, der ikke vige af Veien for Kongens egne Poster.

(cfr. Par. **20 Oct. 1798**)

([Schou XII Side 416-417](#))

Cancelli Prom. 15 Dec. 1798

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Fogtmans Rescripter

Ang. Fogdernes Pligter udi Finmarkens Amt i Henseende til Postbönder (f)

Canc. Prom. (til Amtm. over Finmarkens Amt), ang. Fogdernes Pligter udi dette Amt i Henseende til Tjenestefolk og Lösgængere, Postbönder og Leensmænd.

Gr. Med Amtmandens Skrivelse af **20de Martii 1798** har Cancelliet modtaget den ham af adskillige Almuesmænd overleverede Klage, hvori der föres Besværing over, at Fogden Echhorn ikke har vildet udnævne og tildele dem de til deres Næringsdrift fornödne Tjenestefolk. Tillige er dermed fulgt Fogdens Erklæring, hvori han fremsætter de Grunde, der have bevæget ham til den Femgangsmaade, han i denne Sag har brugt. Efter at have taget i nöieste Overveielse Alt hvad derom er Anfört, skulde man herved melde:

At Fogderne i Finmarkens Amt kunne indtil videre fritages for at ansætte Tjenestefolk, imod at disse Embedsmænd, i Fölge Anordningerne, lade efterfordre Lösgængere og Selvfæsterkarle, og, saa ofte disse opgives eller opdages, da ansætte dem i lovlig Tjeneste (v); hvorhos Fogderne fremdeles skal være forbundne til, efter Paafordring at antage de fornödne Karle til Postbönderne og Laansmændene; hvilket maatte bekjendtgjøres de Vedkommende.

(v) Cfr. Forordn. **9 Aug. 1754**.

([Fogtman IX Side 698-99](#))

General-Postamtets Promemoria. 2 Juli. 1799

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Rigsarkivet Köbenhavn

Ang. Den Finmarkske vinterpost over Torneå (rk)

Dette dokumentet er en oppsummering av forsøksordningen med vinterpost fra Finnmark til København over Torneå vinteren 1798/99, og anbefaling om en fortsettelse av ordningen. (Ref [Res. 20 Jun 1798](#))

Til det Kongelige Departement for de udenlandske Sager - Promemoria

Efter det med en Post til og fra norsk Finmarken over Torneå i Sverrig i sidstleden Vinter anstillede forsøg kan Generalpostamtet ikke rettere skionne, end at en saadan Indretning er af Vigtighed for Indbyggerne i berørte Finmark, samt at den kan gives Varighed. Generalpostamtet er altsaa findet, at foreslaae Hans Majestæt Kongen en saadan Postes vedblivelse, forudsat, at den svenske Regiering, som Man haaber, dertil giver sit Samtykke, samt ville fremdeles foruden Indretningen den Understyttelse og de hielpemidler, som den ved forsøget har nydt, og som ere uundværlige til dens fortsættelse. Imidlertid har man ved forsøget lagt Mærke til, at en saadan Postes Gang hver 14de Dag ikke er til nogen væsentlig Nytte for Finmarkens Indbyggere, da, efter indhentet Oplysning, Posten fra Alten øster igiennem Finmarken, formedelst dette Lands locale forfatning, ikke med nogen Nytte kan gaae oftere end hver 4de Uge; at det altsaa ville være tilstrækkeligt til Finmarkets Opnaaelse, at Posten over Torneå ogsaa gaaer ikkun hver 4de Uge, følgelig 6 Gange frem og 6 Gange tilbage /: maaske ved at lempe den første Postes Afgangsdag derefter, 7 Gange :/ hver Vinter. I følge heraf maae Man, forinden Sagen kan forelægges Kongen, herved tjenstligst anmode det Kongelige Departement for de udenlandske Sager, behageligst at ville paa nye træde i Underhandling med det svenske Ministerium angaaende fornævnte Gienstand, og at forsvarrer Generalpostamtet bemeldte Ministerie Tanker og Bestemmelser i den Henseende, saa vidt det fra den svenske Side udførtes. Til den Ende skulle Generalpostamtet ikke undlade at fremsætte sin Formening over Sagen i følgende Punkter:

- 1.) At en saadan Vinterpost for fremtiden vedbliver, ligesom i sidstafvigte Vinter, at gaae med de svenske Poster imellem Helsingøer og Torneå over Stockholm, og mellem sidstbenævnte Sted og norsk Finmarken paa den maade og efter den for samme der trufne Indretning, som ved forsøget fandt Sted, dog saaledes, at den ikkun gaaer hver 4de Uge.
- 2.) I Henseende til Postens Afgangstider er bragt i Forslag, at Posten skulle afgaae fra Kiøbenhavn for første Gang hvert Aar imod Slutningen af October Maaned saa betids, at den tilkommende Vinter kunde indløbe til Leppajervfi den 19de Novbr, og for den følgende Tid i Forhold dertil. Fra Alten i Finmarken derimod skulde den ikke afgaae for første Gang førend den første Post fra Kiøbenhavn dertil var indløben, følgelig, da til Befordringen imellem Leppajervfi og Alten ikke medgaaer over 4re Dage, paa 5te eller 6te Dag efter dens Ankomst til Leppajervfi, altsaa i næstkommende Vinter den 24de Novbr. Postfinnen fra Kautokeino skulde til den Ende indfinde sig i Leppajervfi de Dage Posten fra Torneå efter Bestemmelsen der vil indtræffe, og Dagen derpaa afgaae med samme til Kautokeino. Endskiøndt Posten ikkun gaaer hver 4de Uge, saa dog, da Posten i dets Sted til forskellige Tider maae befordres til, og igien afhentes i Leppajervfi, vil de 2de i Kautokeino ansatte Postfinner vedblive, for vexelvis at gjøre disse Reiser. Efter dette Forslag, og efter det Forsøget har vist, at Posten gaaer imellem Kiøbenhavn og Torneå i 3 Uger, blev Afgangstiderne i tilkommende Vinter formeentlig at bestemme saaledes:

- a.) fra Kiøbenhavn

den 20. Octbr: 1799

15. Decbr:

9. Febr:

17. Novbr:

12. Januar: 1800

9. Mart:

og om den skulde gaae 7 gange da for sidste Gang den 6te April, der formodentlig Lader sig gjøre.

- b.) fra Torneå til Alten

den 17de Novbr: 1799 og saa fremdeles hver 4de Uge

- c.) fra Torneå tilbage til Kiøbenhavn, den 2^{den} Decbr: 1799, og saa fremdeles

- d.) fra Alten

den 24de Novbr: 1799

19. Januar 1800

16. Mart:

22. Decbr:

16. Febr:

13. April:

Paa den 7de Tour herfra var vel ikke at tænke, da Aarets Tid formodentlig ikke tillader det.

Den første Post fra Kiøbenhavn vilde saaledes indløbe til Alten den 23de Novbr., og den første Post fra Alten indtræffe i Kiøbenhavn den 22 Decbr: d: A:

I Overeensstemmelse dermed blev Afgangstiderne for meentlig betimelig forud hvert Aar at fastsætte. Det Ophold, som Brevenes Besvarelse i Kiøbenhavn, da de der maae overligge i omtrent 3 Uger ubesvarede, vil

møde, ønskede Man gjerne at kunne have, men seer dertil for nærværende Tid ingen Mulighed. Muligens at dertil kunne fra den svenske Side vises Midler, som Generalpostamtet, af Mangel paa fornødne Locale Kundskab, ikke kan skønne. I øvrigt skulle Man ved denne Punkt anmærke, at Amtmanden over Finmarkens Amt har, med i afvigte Vinter sidst afgaaende Post over Torneå, foranstaltet, at Postaabneren i Koutokeino, saafremt ingen nærmere Ordre indløber, Lader den ene af Postfinnerne sammesteds indfinde sig i Leppajerfvi den 19de Novbr førstkommende, for at afhente den første Post, der, i Tilfælde af Indretningens Fortsættelse, vil komme at afgaae fra Kiøbenhavn i tilstundende Vinter.

- 3.) Efter den trufne Forening, skal for de danske Breve, forsaavidt de gaar med Posten mellem Torneå og Leppajerfvi, istedet for Porto, erlegge til det svenske Postvæsen 5de svensk Courant pr Tour. Denne Bestemmelse ønskede Man, for at forekomme Vidtløftighed, maatte vedblive.
- 4.) Hvad Portoen, som da Corresponderende skal erlegge, betrefter, da har det været fastsat, at dens fulde Beløb skulde erlægges i Kiøbenhavn ved dertil af vedkommende Corresponderende antagne Commissionairer, hvorimod den Deel deraf, som tilkommer det svenske Postvæsen, forsaavidt Brevene gik med de svenske Poster paa denne Side Torneå, gotgiøres af den norske Postcasse efter Regning. Da det deels falder de Corresponderende i Finmarken vanskeligt, at erholde deslige Commissionairer i Kiøbenhavn, og det deels tilkommer Modtageren at erlegge Portoen, er foreslaaet, at det maatte staae Afsenderne frit for at Lade deres Breve afgaae i Franco eller Porto efter eget Behag, saaledes, at Portoen af de Breve, der ikke ved Afsendelsen blive frigiorte, erlægges af Modtageren paa de Steder, hvorhen Brevene ere Bestemt. Heri ønsker Generalpostamtet, at de Corresponderende kunde favoriseres og forsaavidt de til de danske Stater bestemte Breve angaaer, Lader det sig ogsaa gjøre, da den svenske Porto, som forhen andornet, alligevel kunde gotgiøres efter Regning. Men derimod maatte, for at undgaae vidtløftige Liqvidationer, Breve fra Finmarken, der ere bestemte til Steder i de svenske Stater, være af Afsenderne frigiorte til Torneå, ligesom ogsaa Breve til Rusland være franco Aborsfos, i hvilken sidste Henseende Man beder at blive underrettet om, hvad Porto der betales af Breve fra Torneå til Aborsfos. Saaledes blev da den svenske Porto saavel af Brevene til de danske Stater, som af de til Rusland efter Regning at gotgiøre af den norske Postcasse. Imidlertid, da Generalpostamtet har erfaret, at der undertiden har været en ikke ubetydelig Uovereenstemmelse imellem Brevenes Taxation fra den danske og svenske Side; Saa for at undgaae dette, der medfører Usikkerhed i Henseende til Portoens Beregning saavelsom Hævning hos Vedkommende naar det blev Afsenderne tilladt, at lade Brevene afgaae i Franco eller Porto efter eget Godtbefindende, samt for overhovedet at gjøre Regningen saa simpel som muligt, var det formeentlig godt, om der foruden det, som i Henseende til Portoen mellem Torneå og de norske Grændser, allerede er fastsat, kunde treffes og bestemmes en vis passende aarlig Summa, som skulde erlægges til det svenske Postvæsen for den øvrige Porto af de med Torneå Posten mellem de danske Stater, saavelsom fra Finmarken til Rusland gaaende Breve. Generalpostamtet ønskede i dette Fald at vide det svenske Ministerii Tanker, samt til hvormeget en saadan aarlig Sum skulde anslaaes. Hvorfor Man maae anmærke, først at Erfarenhed har viist, at ikkun meget faa Breve gaar fra og til Finmarken, og, efter al Formodning, kan det for det første heller ikke ventes, at deraf vil blive meget betydeligt Antal, og dernæst, at en Bestemmelse af en vis aarlig Sum istedet for Porto, ikke kan eller vil forøge hverken Brevenes Antal eller Vægt. Dog da det ikke vil feile, at Correspondencen til og fra Finmarken, saafremt Kiøbstæderne sammesteds kommer i Stor, i Tiden vil tiltage, kunne Generalpostamtet intet have imod, at Foreningen, for at forekomme Tab, indgaaes paa disse Aar, f. Ex 3 a 6 Aar.
- 5.) Det er endvidere bragt i Forslag, at det maatte tillades de Corresponderende i Finmarken, at deres Breve til og fra Stederne paa denne Kant af Norge, istedet for først at gaae til Kiøbenhavn, gik en kortere Vei ved, ved Paategning at ordineres udtagne paa et eller andet Postcontoir i Sverrig, som til Exempel Stokholm, for at gaae til Strømstad og derfra ind i Norge og vice versa. Ved dette ville der formodentlig vindes noget i Henseende til en hurtigere Correspondance, og samme altsaa blive gavnligt for de Corresponderende. Imidlertid vil det ankomme paa det svenske Ministerie Bedømmelse, om og hvorvidt det Forslag bragte kunde være at bevilge. Til Efterretning i paakommende Tilfælde ønskede Man at vide, hvad Porto der betales imellem Torneå og Strømstad.
- 6.) I Henseende til de flere Bestemmelser, der henhøre til denne Postindretning, da formener Man, at det for øvrigt kunde forblive ved dem, som under Forsøget have fundet Sted, hvorfor Generalpostamtet henholder

sig til samme og i Særdeleshed til sine Skrivelser til det Kongelige Departement for de indenlandske Sager under 7de Julii og 18de August f: A: med Tilføiende:

- a.) At Man, til fornøden Oplysning, ønskede, at Postmesteren i Torneå, paa den derfra udgaaende Timeseddel, ville tillige anmærke, hvilken Dag den udgaaende Post er afgaaet fra Kiøbenhavn, saavelsom indløben til Torneå, samt Datum, naar Posten fra Alten afgaaer fra Torneå med Posten til Stokholm.
- b.) At det maatte fastsættes, hvorledes Bekostningerne paa Anskaffelsen og Vedligeholdelsen af de imellem Torneå og Alten brugende Postsækker for Fremtiden skulle reparteres paa begge Rigers Postvæsen, hvorhos Man tillige ønskede at vide, til hvor meget disse Bekostninger aarlig skulle anslaaes.

I øvrigt seer Man i Møde den fra Sverrige forventede Regning over det, som det svenske Postvæsen tilkommer af Porto med videre, for fornævnte Post ved Forsøget i sidstafvigte Vinter.

Generalpostamtet den 2^{den} Julii 1799

Walterdorff (sign) JFA Schiffmann (sign) Timer (Sign)

General-Postamtets Bekiendtgj. 26 Oct. 1799

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Den Finmarkske vinterpost over Torneå (s)

(i de offentlige Tidender) Ligesom der, i Følge Resol. 20 Jun. 1798, blev, til et Forsøg i sidstleden Vinter, anlagt en Post mellem Alten i Finmarken og Torneå i Sverrig, til Communicationens Lettelse med Finmarken og den nordligste Deel af Nordland; saa har nu Kongen, i Betragtning af, at en saadan Post ansees at være af Vigtighed og Gavnlighed, i Særdeleshed for Indbyggerne i Finmarken, under **25 Oct. 1799**, efterat det Fornødne betreffende denne Postindretning forud paa ny var bleven afhandlet med den svenske Regiering, resolveret, at berørte Post endnu indtil videre maae vedblive, under Navn af: Den finmarkske Vinter-Post over Torneå, og i saa Henseende anordnet følgende:

- 1.) Posten skal, ligesom ved Forsøget, gaae om Vinteren i de 6 Maaneder fra Nov. Maanedes Begyndelse til Udgangen af April Maaned. Brevene befordres mellem Kiøbenhavn og Helsingöer med den daglige helsingöerske Post, og mellem sidstbenævnte Sted og Torneå med de ordinaire svenske Poster over Stokholm. Tillige bliver, i Henseende til de Breve til og fra Steder i den sydlige Deel af Norge (hvorunder ogsaa Trondhiems Amt er at forstaae), som maatte ønskes sendte med denne nye Post, föiet den Anstalt, at disse Breve kan gaae over Friderikshald og Strömstad, uden at passere over Kiøbenhavn.
- 2.) Istedenfor hver anden Uge, som Posten i sidstleden Vinter gik, skal den for Fremtiden ikkun gaae hver 4de Uge, efterdi den ordinaire finmarkske Post mellem Alten og Vardöehuus, formedelst dette Lands locale Beskaffenhed, ikke med nogen Nytte kan gaae oftere.
- 3.) For den tilstundende Vinter skal Posten udgaae fra Kiøbenhavn den **3 Nov., 1 og 29 Dec. 1799, samt 26 Jan., 23 Febr. og 23 Mart. 1800**. Fra Alten udgaaer den for første Gang, saasart den første Post fra Kiøbenhavn dertil er indløben, som vil skee i Begyndelsen af Dec. Maaned. Men for den følgende Tid bliver Afgangsdagene af Generalpostamtet at bestemme og i de offentlige Tidender betimeligen forud at bekiendtgjøre.
- 4.) Breve eller Pakker, der veie over 8 Lod eller ¼ Pund, saavelsom Breve med Penge eller andre Sager af Værdie udi, maae ikke med denne Post afsendes, da de i førstbemeldet Tilfælde ikke blive modtagne i Posten, og Postkassen i sidstbenævnte Tilfælde i ingen Henseende staaer til Ansvar for samme.
- 5.) For Breve med denne Post erlægges efterskrevne Porto, der af alle Breve uden Undtagelse betales, nemlig:
 - a) Mellem Kiøbenhavn og Alten saavelsom mellem Alten og Steder i den sydlige Deel af Norge 28 Lß.
 - b) Mellem Kiøbenhavn og Koutokeino " " 25 Lß.
 - c) Mellem Alten og Koutokeino " " 3 Lß.
 - d) Mellem Alten og Torneå " " 8 Lß.
 - e) Mellem Alten og Rusland (hvilke Breve skal være franco Abborfors) " " 14 Lß.
 - f) Mellem Koutokeino og Torneå " " 5 Lß.
 - g) Mellem Koutokeino og Rusland " " 11 Lß.

Denne Porto forstaaes alene om enkelte Breve, hvori intet er indlagt. Skulde derimod i et Brev være indlagt flere Breve, da betales for ethvert Brev fuld Porto efter foranførte Taxt. Breve, hvori Documenter ere indlagte, betales derimod efter Vægten, hvert Lod beregnet til et enkelt Brevs Porto.

- 6.) Foruden foranførte Porto bör der endvidere af Brevene (for saavidt de ikke efter Anordningerne gaae portofrie) erlægges Porto efter Pl. [21 Apr. 1777](#) (*), saavidt de tillige befordres med den ordinaire nordlandske og finmarkske Post, og efter Fr. [31 Dec 1734](#) og senere i den Henseende trufne Bestemmelser, for saavidt de gaae til og fra Steder i de danske og tyske Provindser udenfor Kiöbenhavn. Men derimod bör de Breve, der ere bestemte til udenrigske Steder, være adresserede til en Mand i Kiöbenhavn, der kunde, ved deres videre Afsendelse herfra, frigiöre samme i Overensstemmelse med Taxt [2 Nov. 1767](#).
- 7.) Breve til og fra Kiöbenhavn eller derover (de i 6 §, til udenrigske Steder bestemte, undtagne), saavelsom Breve til og fra Steder i den sydlige Deel af Norge, kan afgaae i Franco eller Porto efter Afsenderens eget Forgotbefindende. Derimod maae Brevene til Sverrig være af Afsenderne frigiorte til Torneå, og de til Rusland være frigiorte til Abborfors; ligesom ogsaa Modtagerne af Breve fra Sverrig og Rusland maae erlægge Porto af samme, da de förstbenævnte fra Torneå af, og af de sidstbenævnte fra Abborfors af, at efter den i § 5 anførte Taxt og övrige Bestemmelser.
- 8.) For Porto af de Breve, der med denne Post befordres, skal vedkommende Postaabnere i den ordinaire nordlandske og finmarkske Posttour, saavelsom Postaabneren i Koutokeino, til Postexpediteuren ved Alten aflægge Rigtighed og til ham indsende de af dem oppebærende Postpenge.
- 9.) De Breve, der betreffe Kgl. Tieneste eller det Almindelige, maae före Paategning derom, til Efterretning for vedkommende Postbetiente, der skal give Regning derover til Gotgiörelse af vedkommende Kgl. Kasser.
- 10.) Vel følger det af sig selv, at det maae staae enhver frit for, om hvorvidt han vil benytte sig af denne Post, eller af Posten over Trondhiem; Imidlertid bliver dog, i Henseende til Brevenes Forsendelse med disse 2de Poster, i den Tid af Aaret, da hiin Post gaaer, følgende Regler at iagttage:
 - a) De Breve til og fra Finmarkens Amt, der ere bestemte til og fra samt over Kiöbenhavn, saavelsom til Sverrig og Rusland, sendes med Posten over Torneå, med mindre Afsenderen ved Paategning paa Brevet tilkiendegiver, at det skal gaae med Posten over Trondhiem.
 - b.) Derimod blive deslige til og fra Nordlands Amt bestemte Breve, saavelsom de Breve, der gaae til og fra Steder i den sydlige Deel af Norge, [sendre] med Posten over Trondhiem, saafremt Afsenderen ikke paategner Brevet sit Forlangende om, at det maae befordres med Posten over Torneå. For Resten maae det i fornævnte Tilfælde iagttages, at Brevene ere efter 4 § kvalificerede til Befordring med sidstbenævnte Post, da de i andet Fald, uagtet det maatte være begiært, at de skulle gaae med denne Post, alligevel bör sendes med Posten over Trondhiem.
- 11.) Indleveringen af Breve maae i Kiöbenhavn skee paa det der værende norske Postcontoir, Dagen för Postens Afgang, til de Tider, der för Brevene til Norge ere bestemte. For Brevenes Indlevering til Postexpeditionen i Alten kan ingen visse Dage bestemmes; men de Breve, som der ere afleverede eller dertil med den ordinaire nordlandske og finmarkske Post indløbne, inden Posten over Torneå derfra afgaaer, blive medtagne. I Norge indleveres de paa de der værende Postcontoirer til de der sædvanlige Indleverings-Tider.
- 12.) Ved Alten skal være en Postexpediteur, der af Generalpostamtet beskikkes, hvilken skal forrette Expeditionen baade af den finmarkske Vinterpost over Torneå, som ogsaa af den ordinaire nordlandske og finmarkske Post; hvorimod der i Talvig, hvor Postexpeditionen for Finmarken hidtil har været, ikkun bliver et Postaabnerie.
- 13.) I övrigt skal Posten mellem Alten og Vardöehuus, i den Tid af Aaret, den finmarkske Vinterpost over Torneå gaaer, ligesom denne, gaae hver 4de Uge, og dens Expedition fra Alten aldeles lempes efter Torneå-Postens Gang. [\(Schou XII side 703-707\)](#)

General-Postamtets Placat 22 Jun. 1799

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Afgangstiden for Posten fra Bragernes om Löverdagen (s)

Gen. Post-Amts-Placat. (Resol. **14 Jun. 1799.**), som bestemmer Afgangstiden for Posten fra Bragernes om Löverdagen, saavelsom til hvilke Tider de med denne Post forsendende Breve paa Postcontoiret sammesteds bör være indleverede.

Gr. Da Posten fra Bragernes om Löverdagen maae afgaae til en saadan Tid, at den kan være ankommen til Christiania betimelig, förend Posten fra dette Sted til Kiöbenhavn samme Dags Eftermiddag Kl. 5 udgaaer, og Postmesteren paa Bragernes desuden have den forud fornödne Tid til postens Expedition; Saa er (med hensyn

saavel hertil, som at de Corresponderende derhos fremdeles kan nyde den Beqvemmelighed, de hidtil have haft, at kunne indlevere Breve paa Postcontoiret Löverdags Morgen, naar de, enten formedelst Postens sildige Ankomst eller af andre nödvendige Aarsager, skulde blive hindrede fra at indlevere alle deres Breve Dagen forud, ligesom ogsaa, at Postmesteren i dette Fald betimelig skulde vide de Breves Antal og Bestemmelsessteder, der Löverdags Morgen vil blive indleverede, for derefter at indrette sin Leilighed i Henseende til Postens Expedition) følgende fastsat:

Ligesom den Post, der udgaaer fra Bragernes om Löverdagen, skal, efter den af Generalpostamtet allerede trufne Bestemmelse, afgaae samme Dags Formiddag Kl. 8 eller i det seneste Kl. 8½, saa skal og til den Ende Mengden af de Breve, som Bragernes og Strömsöe Byers Jndvaanere have at afsende med samme, indleveres paa Bragernes Postcontoir inden Fredags Aften Kl. 9; men den eller de af berörte Byers Jndvaanere, der have et eller flere Breve, som det ikke var dem mueligt til forbenævnte Tid at indlevere, skal paa en Seddel under deres Haand, inden berörte Jndleverings-Tids Forløb, tilmelde Postmesteren, til hvilke Steder de övrige faa Breve ere, saavelsom Brevenes Antal, og disse bör da indleveres paa Postcontoiret inden Kl. 6½ Löverdags Morgen; dog skal Breve, der betrefte Kgl. Tieneste, i fornödne Fald modtages endog til den yderste Tid för Postens Afgang. (cfr. Pl. [21 Dec. 1799](#) 5 §).

(Schou XII side 480-481)

General-Postamts Placat 21 Dec. 1799

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Postens hurtigere Gang mellem Christiania og Trondhiem (s)

(Resol. 13 Dec. 1799) ang. Postens hurtigere Gang mellem Christiania og Trondhiem, samt Afgangsdagenes Forandring for samme, saavelsom for endeel af de i Forbindelse med brörte Post staaende Poster p. 395.

Gr. For, saavidt mueligt, at afhielp de Ophold, som Posten mellem Christiania og Trondhiem, ved paa begge Steder, hver Gang, i nogle Dage at overligge, hidtil har været underkastet, dog at derhos vedkommende Övrigheder, saavelsom Postmesteren i Christiania, kunne have den fornödne Tid, fra Kiöbenhavns Postes Ankomst til, og Trondhiems Postes Afgang fra, Christiania, de Förstbenævnte til at expedere de med Kiöbenhavns Post ankomne Embeds-Breve, der ikke taale at opholdes til næste Trondhiems-postes Afgang, og den Sidstbenævnte til at expedere saavel Bragernæs og Kongsberg Poster, samt den Vesterlandske Post, der udgaae om Torsdagen, som de med Kiöbenhavns Post ankomne Breve og Aviser, der med Trondhiems Post maae sendes til Underveis-Stederne, samt tillige for, ved at indskrænke berörte Ophold, saavidt mueligt, at tilveiebringe en lettere Post-Communication med den Deel af Norge, hvor bemeldte Post mellem Christiania og Trondhiem passerer og ellers staaer i Forbindelse med, hvilket formodes at ville, i det mindste til de fleste Tider af Aaret, være at opnaae saaledes, at der i den Tid, som nu medgaaer, kunde vindes omtrent 8 Dage eller en Postdag, er, indtil videre, følgende fastsat:

- 1 § Posten til Trondhiem skal afgaae fra Christiania Torsdag Eftermiddag præcise Kl. 2, naar Posten fra Kiöbenhavn er ankommen til Christiania inden Kl. 9 samme Dags Formiddag; men, naar Kiöbenhavns Post kommer sildigere, da 5 Timer efter dennes Ankomst, dog saaledes, at naar sidstbenævnte Post skulde indløbe til Christiania efter Kl. 6 Torsdag Aften og inden Kl. 5 Fredag Morgen, da Trondhiems Post at afgaae 5 Timer efterat Kiöbenhavns Post er indløben.
- 2 § Fra Trondhiem skal Posten til Christiania afgaae Tirsdag Middag præcise Kl. 12, uanseet til hvad Tid den Uges Post fra Christiania end maatte være ankommen.
- 3 § Skulde Trondhiems Post ikke være ankommen til Christiania inden Kl. 5 Löverdag Efterm., som den Tid, Posten til Kiöbenhavn skal afgaae fra Christiania, maae sidstbenævnte Postes Afgang, efter hiin Post, opholdes, dog ikke længere, end til Kl. 11 Löverdag Aften.
- 4 § Som en Følge af denne Indretning skal de övrige Poster, hvorpaa samme haver Indflydelse, fra efterskrevne Steder afgaae til de hosföiede Dage og Tider, nemlig:
 - 1mo) fra **Kongsvinger**, Fredag Middag Kl. 12.
 - 2do) fra **Trondhiem**: a.) til **Molde** og **Christianssund**, Tirsdag Efterm. Kl. 6. Men skulde Posten fra **Christiania** ikke til den Tid være ankommen til **Trondhiem**, da saasart denne indløber.
b.) til **Nordland** og **Finmarken**, Fredag Middag Kl. 12.
 - 3do) fra **Christianssund**: a.) til **Molde**, Onsdag Formiddag Kl. 10. b.) til **Tingvold**, Löverdag Form. Kl. 9.

4to) fra **Molde**: a.) til **Trondhiem** og **Christianssund**, Löverdag Middag Kl. 12. b.) til **Bergen**, Löverdag Form. Kl. 9.

5to) fra **Bergen** til **Molde**, Löverdag Form. Kl. 9.

5 § De Breve, betreffende Kgl. Tieneste eller det Almindelige, til hvis Expedition Tiden, formedelst fornævnte Forandringer, bliver indskrænket, skal imodtages til den yderste Tid för Posternes Afgang (*)

6 § Postmesteren i Trondhiem skal, naar Posten fra Christiania indløber sildig om Mandagen, udlevere de dermed ankomne Breve indtil Kl. 11 samme Dags Aften, forudsat, at de 3 Timer, hvori Karterne, efter Postens Ankomst, bör være udhængte, ikke inden den Tid ere udløbne.

7 § Foranföerte Bestemmelser skal tage deres Begyndelse fra **1 Febr. 1800**.

8 § Med Hensyn til Postens tiltagende Tyngde, samt Postsækkens udfordrende Störrelse, mellem Christiania og Trondhiem, af hvilke Aarsager Posten ikke beqvemmelig kan transporteres ridende, fastsættes end videre, at Posten mellem Christiania og Trondhiem skal, for Fremtiden, befordres paa smaa lette Vogne eller saa kaldede Kiærrer, undtagen om Vinteren, naar den beqvemmere kan fortbringes paa Slæde; i hvilken Henseende bestemmes:

1mo) Postbönderne i Postturen mellem Christiania og Trondhiem skal anskaffe og vedligeholde deslige Kiærrer, saaledes, at der haves en Kiærre ved hver Station; og skal disse Kiærrer være anskaffede inden April Maanedes Udgang 1800. Og

2do) for berörte Kjærrers Anskaffelse og Vedligeholdelse maae vedkommende Postbönder nyde et aarligt Tillæg til Postskytslönnen af 2 Sk. pr. Mil, der beregnes fra **1 Jan. 1800**, efterdi der strax maae begyndes med Kiærrenes Anskaffelse.

(*) Ved Gen. Postamts Br. til Postmesteren i Christiania, **18 Jan. 1800** (hvoraf det fornödn er bekendtgjort i Christiania og Trondhiems Aviser) er det bestemt: At ved den yderste Tid, hvorom Plac. 5 § mælder, skal forstaaes en halv Time för Postens Afgang; dog skal vedkommende Embedsmænd een Time för Postens Afgang skriftlig underrette vedkommende Postmester om, til hvilke Steder de Breve, der saa sildig vil blive indleverede, ere bestemte, paa det han imidlertid kunde ganske færdiggjøre Brevposterne og Pakkerne til de Steder, hvortil ingen Breve efter den Tid ere at vente. ([Schou XII side 756-759](#))

General-Postamtets Circulaire 4 Marts. 1800

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel-Bergs Rescripter

ang. udenrigs Breve som sendes over Amsterdam (w)

General-Postamtets Circul. (til Postmesterne) ang. at de Aarsager, der hidtil have gjort det raadeligt, at lade de til Frankrige, Spanien og Portugal bestemte Breve gaae over Amsterdam, bortfalde. (I Henhold til General-Postamtets Circul. af **11 Dec. 1795** og **27 Oct. 1798**, da det keiserlige Rigs-Overpostamt i Hamburg har bekendtgjort, at der sammesteds hver Onsdag fra Frankrige ankommer, og igjen derfra afgaaer en tredie Post).

([Wessel Berg Rescripter IV side 223](#))

General-Postamtets Placat 10 Mart. 1800

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Placat om overliggende Breve etc (s)

ang. de Forholdsregler, som skal iagttages i Henseende til de ved Postcontoirerne overliggende og med de aarlige Post-Regnskaber til Gen. Postamtet indkommende uindlöste Breve og Pakkepost-Sager. p.24.

A) De Breve, som nu henligge uindlöste ved Gen. Postamtet, og som ere indkomne med Brevpost-Regnskaber, som ere ældre end for Aaret 1799, maae, 3de Maaneder efter at denne Placat er bekendtgjort, i de Berlingske Aviser og Altonaer Merkur, aabnes af General-Postamtet, i den samlede Direction, for at see, om samme indeholde Penge, hvilke i saa Fald deponeres i Postkassen, eller Obligationer eller Documenter af Værdie, hvilke da nedlægges i Gen. Postamtets Hypoteque-Kiste, og skal i begge Tilfælde Afsenderen eller den, til hvilken Brevet er bestemt, ifald han ikke igiennem vedkommende Post-Contoir kan opsöges, indkaldes med 3 Maaneders Varsel i de Berlingske Aviser og Altonaer Merkur; men, naar han da ikke melder sig, de forefundne Penge beregnes General-Postamtets Fattig-Kasse til Indtægt, ligesom og Obligationer eller Documenter, som, ved at lyde paa Ihændehaveren, have Værdie i hver Mands Haand, realiseres til Beste for bemeldte Fattig-Kasse.

B) Paa samme Maade skal og forholdes med de ved Brevpost-Regnskaberne for Aaret 1799 og i Fremtiden indkommende uindlöste Breve, naar disse i Aar og Dag have henlagt ved General-Postamtet.

- C) Men paa det at Vedkommende for Fremtiden kan gives al muelig Leilighed til at vorde underrettede om de til dem uindløst henliggende Breve, skal følgende iagttages:
- 1) Samtlige Post-Contoirer skal ophænge Lister over de uindløste Breve, udenfor Post-Contoiret 2de Timer daglig, paa de Tider, da ingen ankommende eller afgaaende Postes Expedition deri maatte være til Hinder; men paa de Steder i Provindserne, hvor der ikke er Leilighed til at hænge disse Lister udenfor, skal de ophænges i Post-Contoiret, til hvilket enhver altsaa imidlertid bør have frie Adgang.
 - 2) I Kiöbenhavn skal desuden, ligesom hidtil, de uindløste Breve bekiendtgjøres ved hver Maanedes Udgang i Adresse-Contoires Efterretninger. Paa samme Maade skal og i alle övrige Kiöbsteder, hvor offentlige Tidender udgives, i disse Tidender ved hver Maanedes Udgang indrykkes en Fortegnelse fra Post-Contoiret over de fra sidste Maaned uindløst henliggende Breve.
 - 3) De uindløste Breve, som over Hamborg ere ankomne udenlands fra, og for hvilke der i Hamborg er forskudsviis betalt Porto til de fremmede Post-Contoirer, skal, naar de ikke efter den i de foregaaende Poster ommeldte Bekiendtgjørelse vorde indløste, sendes tilbage til Post-Contoiret i Hamborg, ved Enden af den næstpaafølgende Maaned, efterat de ere ankomne.
 - 4) Een Maaned efter ethvert Aars Udgang skal de Post-Contoirer, som i Overeensstemmelse med 2§ have i de offentlige Tidender ladet indrykke Fortegnelser over de uindløste Breve, paa nye bekiendtgjørelser i de samme Aviser, hvori Maanedes-Fortegnelserne have været indrykkede, at af de i Aviserne, hvis No. nævnes, indførte uindløste Breve fra forrige Aar ere ikkun de i Bekiendtgjørelsen benævrende Nummere indløste, i hvis Følge de övrige uindløste Breve vorde indsendte til Gen. Postamtet med Post-Regnskabet, ifald de ikke endnu, forinden dette Regnskabs Indsendelse, vorde indløste.
 - 5) I Fremtiden skal, forinden Aabningen af et Aars uindløste Breve foretages, bekiendtgjøres i de Berlingske Aviser og Altonaer Merkur, at de med Post-Contoirernes Brevpost-Regnskaber for det i Bekiendtgjørelsen benævrende Aar indkomne uindløste Breve vorde nu, efter den Gen. Postamtet meddelte Authorisation, aabnede, for saavidt de ikke endnu inden sex Ugers Forløb maatte vorde indløste.
- D) Det skal være Gen. Postamtet formeent, at læse de Breve, som saaledes aabnes, eller nogen Part deraf, naar deri ikke findes Penge, Obligationer eller Dokumenter af Værdie, da de, naar dette ikke er Tilfældet, skal, saasnart de ere aabnede, foranstaltes opbrændte; men endog af de Breve, i hvilket noget saadant forefindes, skal intet læses, undtagen Afsendelsesstedet og Datum, samt Afsenderens Navn, paa det at den förommeldte Undersøgelse derefter kan foranstaltes.
- E) I Henseende til Breve med Banko-Sedler eller med Obligationer og Dokumenter eller Pakker, eller andre Sager, som ere ankomne med Pakkeposten, og hvortil Vedkommende ikke melde sig inden Aar og Dag, efterat de ere indkaldte, for Kiöbenhavn i Adresse-Contoires Efterretninger, og udenfor Kiöbenhavn i vedkommende Provincial-Avis, samt i begge Tilfælde tillige i de Berlingske Aviser og Altonaer Merkur, hvilken Indkaldelse strax foranstaltes, naar anden Efterspørgsel har været forgieves, forholdes, ligesom foran er bestemt i Henseende til det, som maatte forefindes i de aabnede uindløste Breve, som ere forsendte med Brevposten, nemlig, at Pengene, efterat Brevene paa forømmeldte Maade ere aabnede, beregnes General-Postamtets Fattig-Kasse til Indtægt, og andre Sager, som have nogen Værd, realiseres til Fordeel for samme Kasse. (Forandr. v. Pl. 14 Dec. 1819) [\(Schou XIII side 8-10\)](#)

General-Postamts Prom. 5 Maji. 1800

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Fogtmans Rescripter

Ang. Skriver- og Veier-Penge (f)

General-Postamts Prom. (til Postmesterne), (Kgl. Resol. ang. at de i Pakkepost-Taxten af [23de Febr. 2 Maji. 1788](#) (n) dens 5te Afdeeling bestemte Skriver- og Veier-Penge fremdeles maae oppebæres saavel af de nu værende Postbetjente (o) som deres Eftermænd.

(o) Dette er communiceret med hensyn til, at i Adskilliges Befallinger var Ophævelse eller Indskrænkning af bemeldte Penge forbeholden. [\(Fogtman X side 560-61\)](#)

Rentekammerets Prom. 14 Junii. 1800

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Fogtmans Rescripter

Ang. Portoens af Kongelige Penge til Nordhords og Vosse Fogderie (f)

Rentekammeret Prom. (til Stiftamt. i Bergen), ang. Porto af Kongelige Penge til Nordhords og Vosse-Foged. Gr. I Anledning af Stiftamtmandens Skrivelse af 8de Martii d. A., angaaende at Postmesteren i Bergen fordrer Porto af de Breve, som med kongelige Penge sendes til Fogden i Nordhords og Vosse Fogderie, formeldes til Gjensvar og videre Bekjendtgjørelse for Fogden:

At efter foregaaende Corespondance med General-Postamtet er sagen saaledes afgjort, at Porto en crediteres, og anføres den Kongelige Kasse til Regning efter Fogdens Postmesteren derom meddelede Attester.

([Fogtman X side 608](#))

General-Postamtets Circulaire 12 Juli. 1800

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel-Bergs Rescripter

ang. Avisers og Tidsskrifters Forsendelse med Posten (w)

ang. endeel, ikke i det danske Sprog trykte Avisers og Tidsskrifters Forsendelse med Posten, og deres Priis*). Under de Betingelser, som ved Kgl. Resol. **20 Mai 1797** ere fastsatte, i Henseende til de Avisers og Tidsskrifters Forsendelse med Posten, der ikke ere trykte i det danske Sprog, og hvorom de Kgl. Postcontoirer er tilskrevet den **25 Juni 1799.**, har Kongen end videre ved Resol. af **4 d.M.** tilladt, at efterskrevne Aviser med Posterne maae sendes, saasom: **The Times; The Mercury of Europe or Journal of Politic, Commerce &c.; La Gazette de Hambourg; die Juridische Litteratur-Zeitung.**

For hver Aargang af disse Aviser betales til Postcontoiret i Hamburg, som følger: for **The Times** 92 Rd. 24 β., hvorimod der igjen af Abonnenterne oppebæres 95 Rd. 40 β.; for **The Mercury of Europe or Journal of Politic, Commerce &c.** 16 Rd. 24 β., men af Abonnenterne oppebæres 18 Rd 44 β.; for **La Gazette de Hambourg** 3 Rd. 32 β., men af Abonnenterne oppebæres 5 Rd 16 β.; og endelig for die **Juridische Litteratur-Zeitung** 3 Rd. 16 β., hvorfor af Abonnenterne oppebæres 5 Rd. Dette communiceres herved de Kongl. Postcontoirer til egen Efterretning og videre Bekjendtgjørelse for side og Bi-Postcontoirene.

*) See Resol. **30 Mai 1800** og det herved Anmærkede.

([Wessel Berg Rescripter IV side 248-49](#))

General-Postamtets Circulaire 29 Juli. 1800

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel-Bergs Rescripter

ang. Porto-Frihed for den Africanske Consulat-Direction (w)

General-Postamtets Circul. (til Postmesterne), at den Kgl. Africanske Consulat-Direction i Kiöbenhavn *) maa med Posterne overalt i Danmark, Norge og Holsteen nyde samme Porto-Frihed, som de övrige Departements og Collegier nu have efter For. **17 Juni 1771.**

*) See Resol. **30 Mai 1800** og det derved Anmerkede.

([Wessel Berg Rescripter IV side 250](#))

General-Postamtets Circulaire 29 Juli. 1800

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel-Bergs Rescripter

ang. Breve til Italien (w)

At indtil videre vorde de til Italien bestemte Breve befordrede over Paris, og blot til Hamburg at frankere. *)

*) Bortfaldet ved Circ. **18 Jan. 1801** og Plac. **28 Marts 1801**

([Wessel Berg Rescripter IV side 281](#))

General-Postamtets Circulaire 18 Oct. 1800

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Fogtmans Rescripter

Circulaire ang. de i Land komne Breve skal vædes med Eddike (f)

General-Postamts-Circul. (til Postmesterne), ang. at Breve, som Skibe, mistænkte for den i Cadix værende Pæst, maatte sende i Land fra befængte Stæder, skulle förend Bortsendelsen vædes med Eddike og röges med Laurbær.

See Forordn. **14 Nov. 1800**

([Fogtman X side 780](#))

General-Postamtets Prom. 1 Nov. 1800

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Bipost Sandtorv-Holmen på Finmarken (w)

General-Postamtets Prom. (til Amt. over Finmarkens Amt), indeh. Kgl. Resol. **24 Oct. 1800**, "at der maa anlægges en Bipost mellem Post-Aabnerstedet Sandtorv-Holmen *) i Nærheden af Steensland og Thronæs Sogn til

Brevenes Befordring til og fra Thronæs, Qvæfjords, Torskens, Bergs og Sands Sogne;" med Anmodning, at foranstalte Biposten sat i Gang, saasnart muligt, Sognepræsten i Thronæs beskikket til Postaabner ved Biposten paa den Side, og Bipostens Gang ordnet saaledes, at den afgaaer fra Sandtorv-Holmen, strax efter at Hovedposten didhen sönden fra er indlöben, og at den igjen gaaer tilbage fra Thronæs Præstegaard 4 Uger efter at den er udgaaen fra Sandtorv-Holmen. (Saasom bemeldte Sogne derved, at Postens Gang i forrige Aar **) blev forandret derhen, at Posten, i Stedet for fra Steensland at passere Ervig Gaard i Thronæs Sogn, skulde gaae til Lilleskoung i Astafjords Sogn, og derfra igjennem Mjösundet til Kasnæs, tabte den Beqvemmelighed at faae deres Breve med Hovedposten).

*) Cfr. Prom. 12 Juni 1818. **) See Bek. 26 Oct. 1799.

(Wessel Berg Rescripter IV Side 269)

General-Postamtets Circulaire 18 Jan. 1801

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel-Bergs Rescripter

ang. Porto fra Hamburg (w)

at oppebære 1 sh lybsk höiere Porto for hvert enkelt Brev fra Hamburg til og fra Würtzburg, Nürnberg, Regensburg, Augsburg, Schwaben og Italien, som Rigs-Over-Postamtet har maattet paalegge *); og at alle til Italien bestemte Breve nu igjen efter § 2, No. 4, i den udenlandske Taxt af 2 Nov. 1767 maae frigjöres til Trento, hvorvrd Foranstaltningen med Ordre af 2 Dec. 1800. ophörer.

*) Ophævet ved Prom. 22 Sept. 1801.

(Wessel Berg Rescripter IV Side 287)

General-Postamtets Placat 28 Mar. 1801

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Brevposttaxt for Danmark, Hertugdømmene og Norge (s)

Gen. Post-Amts-Pl. ang. hvorledes der, i Overeensstemmelse med de Bestemmelser, som indeholdes i den ved Pl. af Dags Dato, bekendtgjorte nye Brev-Posttaxt for Danmark og Hertugdømmene, skal forholdes i Norge.

(Schou XIII Side 100)

V. G. R. og Gen. Toldk. Prom. 25 April. 1801

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel-Bergs Rescripter

Ang. Tiende-Frihed for Brænde (w)

V. G. R. og Gen. Toldk. Prom. (til General-Postamtet), ang. at Kongen har ved Resol. 29 Mai 1801. bevilget, at Porcelains-Fabriken i Kiöbenhavn maa, herefter saa længe den drives for Kgl. Regiering, nyde Tiende-Frihed for det Brænde, som ved Udførselen fra Norge bestemt angives til Fabriken, og dertil her losses; og er, i Overeensstemmelse hermed, tillige tilladt, at Commerceraad Rosen i Arendal endnu maa af Toldcassen sammesteds tilbagegives den Trælast-Tiende, som han i denne Henseende har ansögt at nyde godtgjort. I det at Kammeret meddeler det Kongl. General-Postamt *) denne Resolution til Underretning, forbigaaer Man ikke tillige at tilkjendegive, at Arendals Toldkammer herom i Dag er tillagt fornöden Ordre. **)

*) Bemeldte Fabrik stod nemlig under Gen. Postamtet.

**) See Freds. Tract. 14 Jan. 1814.

(Wessel Berg Rescripter IV side 309)

General-Postamtets Prom. 1 Aug. 1801

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel-Bergs Rescripter

ang. Vestlands-Post over Horten (w)

Gene.ral-Postamtets Prom. (til vedk. Postmestere), ang. en særskilt Post over Horten til Vestlandet i Norge som Pröve.

*) (Sees i Collegial-Tid. 1801 Nr. 32). *) See Plac. 6 Juli 1805.

(Wessel Berg Rescripter IV Side 323)

General-Postamtets Placat 7 Aug. 1801

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Breves Indlevering paa Frederichshalds Postcontoir (s)

Gen. Post-Amtes Pl., hvorved Pl. [13 Dec. 1782](#), forsaavidt angaaer Indleveringen paa Friderichshalds Postcontoir af de Breve, som ere bestemte med Posten nordefter, forandres. ([Schou XIII side 113](#))

General-Postamtets Circulaire 29* Aug. 1801

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel-Bergs Rescripter

ang. Brevene til Portugal (w)

at Brevene til Portugal nu igjen gaae den sædvanlige Vei over Frankrige og Spanien, og at altsaa den ved Circul. **23 Juni 1801** sidstl. bekjendtgjorte Foranstaltning bortfalder.

* Datum var in blanco, men formodes at være 29^{de}

([Wessel Berg Rescripter IV Side 331-32](#))

General-Postamtets Circulaire 22 Sept. 1801

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel-Bergs Rescripter

Ang. Forhöielse av Brevpost-Taxten (w)

(til Postmesterne), hvorved communiceres, at den ved Circ. [17 Jan 1801](#).(*) bekjendtgjorte Forhöielse i Brevpost-Taxten af 1 **ℓ** for et enkelt Brev til Frankrige, Baiern, Schwaben og Italien nu igjen er ophævet, og at fölgelig den udenlandske Posttaxt af [2 Nov. 1767](#) herefter igjen bliver Regelen for de Breves Taxering, der ere frankerete til Nürnberg, Augsburg eller Trento. (*See Taxt 12 Dec. 1812 (nævnt hos Schou XVI. 201.)*)

([Wessel Berg Rescripter IV Side 332](#))

General-Postamtets Placat 1 Jun. 1802

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Norsk Lovsamling 1859

Ang. Placat om den norske Presse (nl)

Generalpostamtets Placat (Rel. **28 Mai 1802**) ang Presse-Indretningens og Postkassens Ansvar for Penge og andre Sager, som sendes med den Kongl. Presse imellem Kiöbenhavn og Kongsberg, saavel som med de Kongl. Brevposter paa de Steder, hvor bemeldte Presse ikke passerer *)

- 1) For de Sager, som imodtages til Befordring med den mellem Kiöbenhavn og Kongsberg gaaende Kongl. Presse, og som i Henseende til Indholden og Værdien rigtigheden ere angivne, skal bemeldte Presse-Indretning være ansvarlig i Tilfælde af, at Noget deraf skulde bortkomme ved Forseelse fra de Postbetjenters Side, igjennem hvis Hænder Sagerne gaae, naar vedkommende enten Eier eller Afsender melder sig til Generalpostamtet om Erstatning inden 6 Maaneder, og naar det Bortkomne har været bestemt til eller fra et Sted i Nordlands og Finmarkens Amter, inden 12 Maaneder eller et Aar fra Indleveringsdagen; dog skal dette Ansvar i Henseende til de Banko-Sedler og andre Kostbarheder, som uden at være foreviste ved Indleveringen, ere afgaaede under Afsenderens egen Forsegling, ikke strække sig videre, end at Pakken ligesaa ubeskadiget, som den er imodtaget, bliver igjen afleveret; og kan det forresten, hvad enten Indholden er forevist, eller den er uforevist, ikke komme i Betragtning, om der, efterat en Pakke til sin rette Eier eller dennes dertil Befuldmægtigede imod behörig Qvittering er udleveret af vedkommende Postbetjent, skulde anmeldes nogen Mangel, da det tilkommer Modtageren, förend Qvittering meddeles, at aabne og eftersee Pakken enten paa vedkommende Poststed eller i Bringerens Paasyn.
- 2) I Henseende til de Penge og andre Ting af Værdie, som sendes med Posterne imellem de Steder i Norge, hvor Pressen ikke passerer, da bliver den Norske Generalpostkasse i 3 Maaneder, og naar det ere gaaede fra eller til Nordlands og Finmarkens Amter, i 12 Maaneder fra Afsendelsesdagen ansvarlig, om Noget deraf skulde bortkomme ved Postbetjenternes Forseelse; og skal ellers de samme Regler herved finde Sted, som i forestaaende No. 1 ere bestemte i Hensigt til Anmeldelse for Generalpostamtet, og Ansaret for de Pakker, hvis Indhold enten ikke er foreviist ved Afsendelsen, eller hvorudi nogen Mangel maatte anmeldes, efterat de ere blevene Modtageren udleverede.
- 3) Til de under forestaaende No. 1 og 2 ommeldte Sager, som ere bestemte til et udenfor enten Pressens eller Brevposternes Tour beliggende Sted, og ikke til videre Befordring ere addresserede til Nogen paa det sidste Poststed, er hverken Presse-Indretningen eller den Norske Generalpostkasse, forsaavidt enhver af dem

vedkommer, ansvarlig længere end til at de ere komne til det sidste Postcontoir eller Postaabnerie, hvorfra Eieren selv maa besørge dem afhentede.

*) Pl. [24 Nov. 1804](#) § 3 og 4. ([Otto Mejlænder 1660-1870 \(1872\) Side 225-26](#)) ([Berg/Ytter 1667-1858 \(1859\) Side 105](#))

Gen. Post-Amts-Pl. (Resol. **28 Maj. 1802**) ang. Expresse-Indretningen og Post-Kassens Ansvar for Penge og andre Sager, som sendes med den Kgl. Expresse mellem Kiöbenhavn og Kongsberg, saavelsom med de Kgl. Brevposter paa de Steder i Norge, hvor bemeldte Expresse ikke passerer. ([Schou XIII Side 193](#))

General-Postamts Placat 12 Jun. 1802

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Placat om nye Brevposter (s)

Ikke aktuell for Norge ([Schou XIII Side 187-91](#))

General-Postamtets Circulaire 10 Juli. 1802

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel-Bergs Rescripter

Ang. Breve til det Kongelige Huus (w)

(til Postmesterne), ang. Postmesterne at convolutere Breve til det Kongl. Huus, og at tilbage- eller indsende visse, ei Eierne tilkomne, Breve.

Gr. Paa det at Brevene til Hs. Maj. Kongen og de høie Personer af det Kongelige Huus kunne være desto sikkrere for Beskadigelse, er Postcontoirerne meddeelt den Forholds-Ordre, *) som herved gjentages og bringes i Erindring:

At de forbemeldte Breve skulle efter deres forskjellige Addresser, nemlig til enhver af de høie Personer for sig, sammenbindes i stærkt Papir, og enhver saaledes sammenbunden Pakke derefter forsynes med behørig Udskrift, samt med Postcontoirets Segl forsegles. - Da General-Postamtet i övrigt har fundet, at Circular-Ordren af 30 Marts sidstleden (**30 Marts 1802**), hvis Bestemmelse, at Breve fra de Kgl. Collegier, eller fra Embedsmænd eller offentlige Stiftelser, forsaavidt disse ere forsynede med Embeds- eller en offentlig Stiftelses Segl, skulle, naar de af en eller anden Aarsag ikke kunne komme Eierne tilhænde, indsendes til General-Postamtet, allerede, i Hensyn til forskjellige Collegii-Breve, har havt en gavnlig Virkning, kunde, ved at gives en passende Udvidelse, endnu virke mere udbredt Nytte: saa fastsættes i dette Öiemed herved: at alle Breve, der ere paategnede "Kongelig Tjeneste", og tillige i Følge den af Afsenderen meddeelte Attest frit karterede, samt Breve, der ere betalte paa Afgangs-Stedet, men hvis Afsender kan skjönnes deraf, at de ere forsynede med en offentlig Stiftelses eller Indretnings Segl, skulle, naar de ikke kunne komme Eieren tilhænde, men henligge uafhentede, karteres tilbage til det Postcontoir, hvorfra de ere afsendte, med Oplysning om Aarsagen, hvorfor de ikke efter Addressen ere afleverede, hvilken Oplysning det Postcontoir, hvortil et saadant Brev tilbagesendes, skal meddele Afsenderen ved Brevets Tilbageleverelse, som uopholdeligen bör skee. Paa lige Maade skal forholdes med uafhentede Breve, omendsjönt de ere satte i Porto, naar de alene ere forsynede med et Embeds-, offentlig Stiftelses eller Indretnings Segl, hvorefter det afsendende Postcontoir altsaa kan udfinde, hvem Afsenderen er; dog skal, i dette Tilfælde, et saadant tilbagegaaende Brev sættes i Porto, hvilken dog ei ved Brevets Tilbagelevering til Afsenderen skal indkræves, men derimod en Attest æskes om, at Brevet er ham tilbageleveret, hvilken Attest skal vedlægges Kartet til Oplysning ved Revisionen. I alle foranførte Tilfælde skal det Postcontoir, fra hvilket et saaledes henliggende Brev tilbagesendes, anmærke paa det Kart, hvormed Samme er modtaget, saavel under hvilket Datum som paa hvilket Kart efter dette No. Brevet er tilbagesendt; og afskrives Portoen for Brevet, naar dette har været ansat i Porto, ved at henvise til det Kart, hvorved det som meldt igjen er omkarteret til Afsendelses-Stedet. I følge af disse Bestemmelser bliver det herefter alene Breve fra de Kgl. Collegier i Kjöbenhavn, der ei kunne komme Eierne tilhænde, som efter Ordren af 30 Marts d. A. skulle indsendes til General-Postamtet. **)

*) Under **17 Dec. 1735** og **21 Nov. 1772**.

) See Plac. [10 Marts 1800](#); cfr. Resol. **20 Dec 1830.

([Wessel Berg Rescripter IV Side 372-373](#))

General-Postamts Placat 18 Sept. 1802

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Placat om Posten til Bragernæs og Kongsberg (s)

Placat ang. Tiden, paa hvilken Posten til Bragernæs og Kongsberg for fremtiden skal afgaae fra Christiania. m.v

General-Postamts Placat 13 Nov. 1802

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Placat om urigtig Angiv. av Indhold med Pakke-Posten (s)

Gen. Postamts-Pl. (Resol. 3 Nov.), som nöiere bestemmer Pl. **31 Des 1795** ang. urigtig Angivelse af Indholden af det, som forsendes med Pakke-Posten. p. 165.

Ligesom Pakkepost-Taxten [23 Febr. 1788](#). III Art. Anmærkn. No. 3 (der vel udtrykkelig bestemmer Straf for urigtig Angivelse af Værdien, men ikke for urigtig Angivelse af Indholden af det, som med Pakkeposten forsendes) er, ved Pl. **31 Dec. 1795**, tilføiet denne nærmere Bestemmelse: "at naar Indholden af det, som forsendes med de agende eller Pakkeposterne, urigtig angives, skal Vedkommende, foruden at betale Postkassen det mere, som deraf i Porto eller Fragt burde været erlagt, end videre erlægge en Mulkt af tyve Gange faameget, som den for lidet betalte Porto eller Fragt; af hvilken Mulkt den halve Deel skal tilfalde Angiveren, og den anden halve Deel Gen. Postamtets Fattig-Kasse; samt det hele enten strax betales eller udpantes enten hos Afsenderen eller den, som har besørget Afsendelsen for ham, ligesom det eragtes bekvemmeligst at kunne erholdes"; saaledes har Kongen end videre udvidet Pl. **31 Dec. 1795** derhen: at naar Indholden af det, som forsendes med Pakkeposten, urigtigen angives, skal det være overladt til Gen. Postamtet, enten at lade Mulkten paa foranföerte Maade indfordre hos Afsenderen eller den, der har besörget Afsendelsen, eller at tilbageholde det Forsendte, indtil den, til hvilken samme er bestemt, har, foruden den forhöiede Porto eller Fragt, tillige betalt den fastsatte Mulkt; men dersom Afsenderen eller den, der har besörget Afsendelsen, ei er i de Kgl. Stater, og den, til hvilken det Forsendte er bestemt, ikke inden 4 Uger indlöser samme ved at betale den forhöiede Fragt og den fastsatte Mulkt, da skal det urigtig angivne ved Auction realiseres til Mulktens og Fragts Betaling, og om noget bliver tilovers, dette tilflyde Gen. Postamtets Fattig-Kasse.

(Schou XIII side 235)

General-Postamts Placat 2 Apr. 1803

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Placat om Borgensunds Post i Norge (s)

Placat ang. Borgensunds-Post i Sundmöers Fogderie.

(Schou XIII Side 255)

General-Postamts Placat 18 Jun. 1803

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Placat om Holmestrand's Postcontoir (s)

Placat ang. et Postcontoirs Oprettelse i Kiöbstaden Holmestrand i Aggershuus Stift

(Schou XIII Side 271)

General-Postamts Placat 19 Nov. 1803

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Placat om Kongsvinger Postcontoir (s)

Placat ang. et Postcontoirs Oprettelse paa Kongsvinger.

(Schou XIII Side 318)

Kongelig Forordning 27 Jan. 1804

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Befordringsvæsenet i Danmark (Posttransportens ordning) (s)

Denne Forordningen er i sin helhet for Danmark, og det er svært lite som kan overføres og gjelde for Norge. De som ønsker å lese denne Forordningen, finner den på vedlagte link.

(Schou XIV Side 3-48)

Link: <https://www.nb.no/items/a334cba73c8c88fd4f239f380c2cf4a5?page=7&searchText=>

General-Postamts Placat 17 Marts. 1804

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schmidts Forordninger

Ang. Placat om Borgensund Postcontoir (sc)

Placat ang. at der fra **1 April 1804** skal oprettes et Postcontoir i Borgensund i Sundmöers Fogderie (Res. 9 Marts)

(Schmidts Forordninger II Side 473)

General-Postamts Placat 18 Maj. 1804

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Ny Brevtaxt fra Norge til England (s)

Gen. Postamts-Pl. (Resol. **11 Maj 1804**) ang. en forandret Posttaxt for de mellem Norge og England gaaende Breve, saalænge disse befordres med de til og fra Gothenborg i Sverrig passerende engelske Pakketskibe.

Gr. Til Lettelse for Correspondencen, saavelsom til Besparelse i Udgiften for de Corresponderende, er truffen den Foranstaltning, at ligesom de fra England til Norge bestemte Breve allerede en Tid lang ere gaaede med de engelske Pakketbaade til Gothenborg i Sverrig, saaledes kan ogsaa Brevene fra Norge til England for Fremtiden forsendes over Gothenborg med bemeldte Pakketbaade; og da disse Breve herefter vil blive befordrede mellem Friderichshald og Gothenborg ved den gennem Sverrig passerende norske Post, uden at nogen Porto for Land-Befordringen bliver at gotgiøre af det engelske Postvæsen, som for egen Regning besörger Söe-Transporten; Saa har Kongen, paa Gen. Postamtets Forestilling, i Henseende til Brev-Posttaxten for bemeldte Land-Befordring, resolvert følgende:

Af de Breve, som for Fremtiden forsendes mellem Norge og England med de til og fra Gothenborg gaaende engelske Pakketbaade, skal der, saalænge denne Indretning vedvarer, erlægges 5 Lybskskilling i Porto fer et enkelt Brev, og for tykkere Breve eller Pakker i forhold dertil, efter de Bestemmelser, som Pl. [28 Mart. 1801](#) 3 § indeholder. Og da denne Porto bliver at erlægge for Befordringen mellem Fiderichshald og Gothenborg ved den gennem Sverrig passerende norske Post, saa blive bemeldte 5 Lybskskilling at tillægge den mellem Afsendelses-saavelsom Modtagelsesstedet og Fiderichshald forhen paabudne Porto. Den hele saaledes beregnende Porto skal erlægges af Afsenderen for de til England bestemte, og af Modtageren for de fra England kommende, Breve.

([Schou XIV Side 79-80](#))

Generalpostamts Placat 16 Juni 1804

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Post tvende Gange om ugen mellem Kiöbenhavn og Christiania (s)

Gen. Postamts-Pl. ang. Brevpostens Gang 2de Gange ugentlig mellem Kiöbenhavn og Christiania.

Til Lettelse saavel for Brevvexlingen, som for Befordringen, har Kongen ved Resolution **11 Maj 1804** befalet: "at Brevposten mellem Kiöbenhavn og Christiania fra **1 Jul. 1804**, eller saasnart mueligt, skal gaae 2de Gange ugentlig, og dens Afgang fra begge Steder, saavelsom Indleveringstiden for Brevene paa ethvert af vedkommende Steder, samt de ankommende Breves Udlevering bestemmes efter Generalpostamtets Forslag." I den Henseende fastsættes følgende:

- 1.) Posten afgaaer: **a)** fra **Kiöbenhavn**: Tirsdags og Löverdags Aftener Kl. 10. **b)** fra **Christiania**: Mandags og Torsdags Aftener Kl. 9.
- 2.) De afgaaende Breve indleveres: **a)** i **Kiöbenhavn**: Tirsdag og Löverdag fra Kl. 12 til 6 Eftermiddag. **b)** i **Helsingöer**: Tirsdags og Löverdags Aftener fra Kl. 6 til 9. **c)** i **Friderichshald** saavel sörefter som nordefter: Mandags og Torsdags Aftener fra Kl. 7 til 9, og Tirsdags og Torsdags Formiddage fra Kl. 8 til 10. **d)** i **Friderichsstad**: sörefter: Mandags og Torsdags Aftener fra Kl. 6 til 9, og Tirsdags og Fredags Formiddage fra Kl. 8 til 9; nordefter: Tirsdags og Fredags Eftermiddage fra Kl. 2 til 6. **e)** i **Moss**: sörefter: Mandags og Torsdags Aftener fra Kl. 5 til 9; nordefter: Tirsdags og Fredags Aftener fra Kl. 5 til 9; og **f)** i **Christiania**: mandags og Torsdags Eftermiddage fra Kl. 1 til 6.
- 3.) Karterne over de ankomne Breve skal udhænge i 3 Timer; dog om Aftenen ei efter Kl. 10, og om Morgenens ei förend Kl. 6 om Sommeren og Kl. 7 om Vinteren. I Kiöbenhavn og Christiania gjælder (formedelst den kortere Tid, som paa disse tvende Steder bliver til Brevenes Besvarelse med den förste Post) den Undtagelse, at naar Posten ankommer saa sildig, at Karterne ikke kan udhænge i 3 Timer om Aftenen förend de ovenfor bestemte Afgangsdage; saa udhænges de ikke om Morgenens, men Brevene skal da betimelig ombæres til Vedkommende af de dertil anordnede Postbude.
- 4.) Forommeldte Indretning tager sin Begyndelse Torsdagen den **5 Jul. 1804**, da Posten for förste Gang efter denne nye Indretning afgaaer fra Christiania. (*)

(*) Den afgik förste Gang fra Christiania den 11te og fra Kiöbenhavn den **13 Oct. 1804**. ([Schou XIV Side 132-34](#))

General-Postamts Placat 31 Jul. 1804

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Post tvende Gange om ugen mellem Christiania og Trondhiem (s)

Gen. Postamts-Pl. ang.at Brevposten skal gaae 2de Gange om ugen mellem Christiania og Trondhiem.

I Continuation af den ved Pl. [16 Jun. 1804](#) bekendtgjorte Indretning: at Brevposten mellem Kiöbenhavn og Christiania skal gaae tvende Gange ugentlig fram og tilbage, har Kongen ved Resolution **20 Jul. 1804** end videre befaleet: "At Brevposten mellem Christiania og Trondhiem skal fra **1 Aug. 1804**, eller saasnart mueligt derefter, gaae tvende Gange ugentlig, og dens Afgang fra disse Stæder, saavelsom Indleveringstiden for Brevene paa samme, saavelsom for den dermed i Forbindelse staaende Post til og fra Kongsvinger, m. m. , bestemmer efter, hvad Gen. Postamtet i sin Forestilling har yttret". De af Gen. Postamtet i bemeldte Henseende forestaaende Bestemmelser ere:

Pl. om Brevposten mellem Christiania og Trondhiem.

1. § Posten skal afgaae: **a.)** fra Christiania inden 6 Timer, efterat Posten fra Kiöbenhavn dertil er ankommen; dog naar denne Post kommer efter Kl. 9 om Aftenen, da ikke förend næste Dags Formid. Kl. 9. **b.)** fra Trondhiem: Onsdags og Löverdags Aftener Kl. 10. **c.)** til og fra Kongsvinger: **aa.)** fra Christiania med Posten, som afgaaer til Trondhiem, naar den Post, som er afgaaet fra Kiöbenhavn om Löverdagen, er ankommen til Christiania. **bb.)** fra Kongsvinger: Löverdags Aften Kl. 10; og skal Posten fra Trondhiem, naar Posten fra Kongsvinger af en eller anden Aarsag ikke skulde indløbe betimelig, erholdes efter denne paa vedkommende Poststed i Ullensager, dog ikke længere, end til Kl. 4 Söndags Eftermiddag.
2. § De afgaaende Breve indleveres: **a.)** i Christiania: **aa.)** med Posten til Trondhiem: Onsdag og Löverdag fra Kl. 9 Form. til Kl. 2 Efterm. **bb.)** med Posten til Kongsvinger: Onsdag til samme Tider. **b.)** i Trondhiem: Onsdags og Löverdags Efterm. fra Kl. 1 til 6 **c.)** paa Kongsvinger: Löverdags Efterm. fra Kl. 4 til 8.
3. § Carterne over de ankomne Breve skal paa de förommeldte Steder udhænge i 3 Timer; dog om Aftenen ei efter Kl. 10, og om Morgenens ei förend Kl. 6 om Sommeren, og Kl. 7 om Vinteren. I övrigt vil Publikum igiennem de offentlige Tidender vorde underrettet om, naar Indretningen tager sin Begyndelse *).

*) Efter denne nye Indretning afgik Posten förste Gang fra Christiania den 17de og fra Trondhiem den **24 Oct. 1804**

[\(Schou XIV Side 152-153\)](#)

General-Postamts Placat 10 Nov. 1804

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Ugentlig Post igiennem Indherred og Nummedalen (s)

Gen. Postamts-Pl. ang. en ugentlig Postes Anlæggelse igiennem Indherredet og Nummedalen i Trondhiems Stift, saavelsom et Postcontoirs Oprettelse for denne og den Nordlandske Post. For at forskaffe Indbyggerne i Indherredet og Nummedalen i Trondhiems Stift en större Bequemmelighed i Henseende til Post-Communicationen, og for tillige at tilveiebringe en lettere Forbindelse med den Nordlandske Post med Hensyn til de ved denne Post forehavende og tildeels allerede anordnede Forandringer, har Kongen ved Resol. **2 Nov. 1804** befaleet, at der fra **1 Jan. 1805** skal anlægges en regulair ugentlig Post mellem Trondhiem og Grændsen af Nordlands Amt paa denne Side, og at der ved denne Grændse skal oprettes et regnskabsförende Postcontoir, unde Navn af: **Det Nordlandske Postcontoir**; samt at Portoene ved den nye Post oppebæres for Postkassens Regning, og at de i denne Postes Tour for nærværende Tid eksisterende private Postindretninger, i Fölge Fr. [4 Aug. 1758](#), fra bemeldte Tid ophöre, saavelsom at der ogsaa i andre Henseender forholdes ved den nye Post efter bemeldte Fr., forsaavidt ikke senere Anordninger deri have fastsat Forandringer, alt efter de af Gen. Postamtet i dets Forestilling foreslaaede nærmere Bestemmelser. I Overeensstemmelse med disse fastsættes herved:

1. Indherreds-Posten skal afgaae: **a)** fra **Trondhiem** hver Tirsdags Aften Kl. 10. **b)** fra den i **Overhalden** i Nummedalen etablerede Postexpedition: **aa)** videre nordefter til det **Nordlandske Postcontoir** strax efterat Posten fra Trondhiem er ankommen; **bb)** tilbage til Trondhiem hver Fredags Form. Kl. 10. **c)** fra det **Nordlandske Postcontoir** tilbage til **Overhalden** hver Tirsdags Form. Kl. 10.
2. Til **Frosten**, **Ytteröen** og **Næröen** skal anlægges Side-Poster, hvilke skal hver Gang afgaae strax efterat Hovedposten er passeret de Postaabnersteder i Postturen, som Brevenes Expedition for samme blive henlagte. Disse Side-Poster skal gaae tilbage til vedkommende Postaabnersteder efter 24 Timers Ophold.

3. Brevene skal indleveres: **a)** i **Trondhiem** Tirsdags Efterm. fra Kl. 4 til 8. **b)** ved de övrige Steder inden nedenbenævnte Tider, nemlig: **aa)** til **Postexpeditionen i Overhalden**: nordefter Torsdag Form. Kl. 9; sörefter Fredags Form. Kl. 9. **bb)** til det **Nordlandske Postcontoir** Tirsdags Form. Kl. 9. **cc)** til Postaabnerierne: een Time förend Postens forventede Ankomst, beregnet efter 1 ½ Time pr Miil til Befordringen.

4. Taxten bliver for et enkelt Brev:

mellem Trondhiem og			mellem Strinde Fogderie og			mellem Stördalens Fogderie og		
Strinde Fogderie	2	ℓß	Stördalens Fogderie	2	ℓß	Värdalens Fogderie	2	ℓß
Stördalens	2	ℓß	Värdalens	2	ℓß	Inderöens	2	ℓß
Värdalens	2	ℓß	Inderöens	2	ℓß	Nummedalens	2	ℓß
Inderöens	3	ℓß	Nummedalens	3	ℓß	Strindens	2	ℓß
Nummedalens	4	ℓß	Trondhiem	2	ℓß	Trondhiem	2	ℓß

mellem Värdalens Fogderie og			mellem Inderöens Fogderie og			mellem Nummedalens Fogderie, hvorunder Nordlands Postcontoir og		
Inderöens Fogderie	2	ℓß	Nummedalens Fogderie	2	ℓß	Inderöens Fogderie	2	ℓß
Nummedalens	2	ℓß	Värdalens	2	ℓß	Värdalens	2	ℓß
Stördalens	2	ℓß	Stördalens	2	ℓß	Stördalens	2	ℓß
Strindens	2	ℓß	Strindens	2	ℓß	Strindens	3	ℓß
Trondhiem	2	ℓß	Trondhiem	3	ℓß	Trondhiem	4	ℓß

mellem Stederne indbyrdes i Fogderierne		
	2	ℓß

For de Breve, som gaae med Posten mellem bemeldte Fogderier og de paa denne eller den söndre Side af Trondhiem værende Steder, bliver, foruden den i förste Rubrique af denne § anförte Porto mellem Trondhiem og meerbemeldte Fogderier, tillige at erlægge den forhen anordnede Brev-Porto for Stederne i Norge ved Brevposttaxt [13 Dec. 1743](#) og, i Henseende til Portoen mellem Trondhiem og Christiansund og Molde, Pl. [8 Dec. 1786](#), samt for Danmarks og Hertugdömmene ved Pl. [28 Mart. 1801](#); derimod bliver Brevportoens mellem forbenævnte Fogderier og Fogderierne i Nordlands og Finmarkens Amter at beregne efter Pl. [21 Apr. 1777](#). I Henseende til Portoens Erlæggelse af de til Bornholm, Færöerne, Island og de Danske Vestindiske Öer, samt udenrigske Steder bestemte Breve, Brevenes Taxationsmaade og Portoens Erlæggelse af samme, m.v., bliver at forholde efter Pl. for Norge [28 Mart. 1801](#). Istedendfor den Postaabnerne ved Fr. [4 Aug. 1758](#) tilstaaede Fritagelse for at svare Underveis-Porto af deres egne Breve, skal dem tillægges noget vist aarlig til Erstatning for samme; hvorimod bemeldte Fritagelse for Postaabnere ved forommeldte nye Post ikke finder Sted. Brevene til Stederne i Nordlands og Finmarkens Amter, adresseres til det Nordlandske Postcontoir og carteres didhen. De mellem Indherred og Nummedalen og Stederne paa denne Side af Trondhiem gaaende Breve adresseres derimod til Trondhiem og carteres didhen. De Steder, hvorfra de forommeldte Side-Poster skal udgaae, ere: for Posten til **Frosten**: Postaabnerstedet i **Stördalen**; for Posten til **Ytteröen**, hvorunder **Mosvigen** og **Værran** tillige er indbefattet: Postaabnerstedet i **Rören paa Inderöen**; og for Posten til **Näröen**: Postexpeditionstedet i **Overhalden** for de söndre og Postaabnerstedet i **Kolvereid** for de nordre Breve. ([Schou XIV Side 177-181](#))

Generalpostamts Placat 24 Nov. 1804

Av Oddbjörn Salte

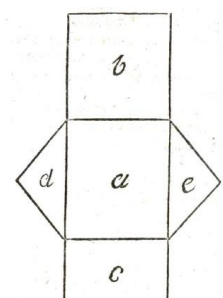
Kilde: Schous Forordninger

Ang. Breve eller Pakker med Bancosedler (s)

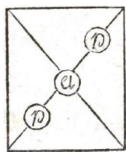
(Resol. 2 Nov. 1804) Det, som for Fremtiden skal iagttages i Henseende til Breve eller Pakker med Bancosedler, som forsendes saavel med den norske Brevpost, som med den mellem Kiöbenhavn og Kongsberg gaaende Kgl. Expresse.

Gr. Til desstörre Sikkerhed ved Forsendelse af Bancosedler saavel med den norske Brevpost, som med den mellem Kiöbenhavn og Kongsberg gaaende Kgl. Expresse, har Kongen, paa Gen. Postamtets Forestilling befalet fölgende:

- 1.) Bancosedler, som skal forsendes med bemeldte Post og Expresse, blive at indpakke paa fölgende Maade: "Först böies et firkantet Stykke Papiir af behörig Störrelse omkring dem. saa at dets Ender paa alle fire Sider næsten naae heelt over dem; herpaa

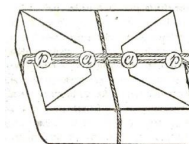

lægges denne Pakke i en Convolut, som, naar den udfoldes, har den ved Siden staaende Form; Stykket (b), som maae være lige eller næsten ligesaa stort, som (a), lægges først over, derpaa (c), som ikke maae naae længere, end til midt paa (a), og tilsidst (d) og (e); (c) lakkes fast paa (b), og (d) og (e) paa (b) og (c). Dernæst sættes først Afsenderens Segl i Midten, og endelig i dennes eller Overbringerens Nærværelse af Postmesteren i egen Person Postseglet paa begge Sider af hiint Segl, saa at alle tre Segl komme til at staae i en skraae Linie.

Saaledes erhoder Brevet vedstaaende Figur, hvor (a) betyder Afsenderens Segl og (p) (p) Postseglene. Naar Bancosedlernes Mængde er saa stor, at et heelt Ark Papir af sædvanlig Størrelse ikke er tilstrækkeligt til deres Indpakning efter foranførte Forskrift, saa skal de fordeles i flere Pakker, hvoraf hver enkelt indlægges i Papiir, og da enten couverteeres og forsegles hver særskilt Pakke for sig, saaledes som foreskrevet er, eller og de emballeres alle i Pakpapir, Voxdug

eller Lærred, og hele Pakken tilbindes fast med stærkt Seilgarn over Kors, saaledes at Forsiden af Pakken først lægges paa Midten af Seilgarnet, hvormed slaas en enkelt Knude paa den modsatte Side af Pakken, og ombindes da atter paa Kors med en dobbelt fast Knude paa Forsiden; hvorved er at iagttage, at Seilgarnet maae være uskadt, og ingenlunde sammenknyttet, og at begge dets Ender, naar de fra Midten af, hvor Knuden

er slaaet, lægges hver til sin Side langs med Pakken, maae naae saa langt, som denne er; dernæst foresættes Afsenderens Segl i nogen Afstand fra Knuden paa begge Sider af denne Flades længere Linie, og Postkontoiets Segl anbringes saa yderlig, som skee kan; dog at Enderne af Seilgarnet, hvormed Knuden er slaaet, blive tilsyne, efterat de anordnede Segl ere paatrykte Seilgarnet, som hosstaaende Figur nærmere udviser." Saavel til Brevenes som Pakkernes Forsegling skal Afsenderne levere Lakket. Endnu er at anmærke, at i Tilfælde af, at Afsenderens Segl ei kan erholdes, da foresættes Postsæglet ogsaa paa de Steder af Pakken, hvor hiint her er foreskrevet. Anderledes convolutterede og forseglede Breve og paa anden Maade emballerede Pakker med Bancosedler maae af intet Postcontoir paa Afsendelsesstedet antages eller derfra forsendes, forinden det Foreskrevne er efterkommet. I övrigt beroer det endnu, som hidtil, paa Afsenderne selv, om de vil levere deres Breve og Pakker med Bancosedler uforseglede paa Postcontoiert, og der lade Pengene eftertælle, eller de vil afgive dem forseglede i en efter forestaaende Forskrift indrettet Convolut eller Pakke. I sidste Fald forventes, at Afsenderne, for deres egen Sikkerheds Skyld, indrette deres Breve og Pakker med Bancosedler saaledes, som her er foreskrevet; og paalægges det da kun Postbetienterne, at de nöie paasee, at der i Henseende til den udvortes Form ingenlunde finder nogen Afvigelse Sted fra den her givne Forskrift. Naar Breve eller Pakker afgaae under egen Forsegling, maae ei heller forsömmes, at Postseglet, som ovenfor foreskrevet, ogsaa hostrykkes, og i Overbringerens Nærværelse de Ord tilføies: "under egen Forsegling;" og indestaaer Postvæsenet, i Henseende til saadanne Breve og Pakker, ikke for videre, end at Brevet eller Pakken ubeskadiget kommer sin Eier til Hænde.

- 2.) Enhver Postmester, hvis Contoir saadanne Breve og Pakker med Bancosedler ankomme, skal nöie undersøge, om alt, hvad som i den Henseende her er foreskrevet, er iagttaget; og skulde det da befindes, at ikke alle her givne Forskrifter nöiagtigen vare efterkommede, eller og, at saadanne Breve eller Pakker skulde være beskadigede mere eller mindre, saa skal Postmesterne, uden at aabne dem, eller at forandre det mindste ved den Tilstand, hvori de forefindes, i sine Contoirbetienters og, for saavidt de gaae med Expressen, tillige i den Kgl. Expresses Overværelse, forsyne dem med nyt Omslag, saaledes som ovenfor er foreskrevet, og sættes i saa Fald Postcontoiets Segl tillige der, hvor ellers Afsenderens Segl er anordnet; hvorved han tillige bör bruge den Forsigtighed, at de feilfulde eller beskadigede Breves Segl vendes mod Convolutens Bagside, for at hine ved dennes Forsegling ikke skulle vorde varme og komme til at klæbe fast. Slige Tilfælde skal hver Gang anmærkes paa Karterne, og, forsaavidt de ere indtrufne med Expressen, tillige i Reiseprotocollen, og desuden indberettes til Gen. Postamtet; og strækker denne Fremgangsmaade sig saavel til de Breve og Pakker, der videre skal befordres, som til dem, der paa Stedet skal forblive.
- 3.) De Breve og Pakker med Bancosedler, som paa den foreskrevne Maade ere couverteerte, forseglede og emballeerte, maae enhver Postmester saalænge, indtil de enten med Posten videre afgaae eller af ham udleveres, ikke tabe af Sigte eller lade komme ud af sit eget Gjemme. De Breve og Pakker, som videre skal befordres, skal han fortære og sammenbinde, eftersom de ere bestemte til særskilte Postcontoirer, og skal han end videre forsyne disse saaledes samlede Breve med en Convolut, med Postsegel og Adresse til Bestemmelsesstedet, hvortil føies: **NB. B. Br.** De Breve derimod, som ere adresserede til Underveissteder,

skal samles og behandles, som her er foreskrevet, eftersom de skal afgives til det eller de underveisliggende Postaabnersteder; og skal saadanne Pakker med Bancobreve noteres paa den med Posten følgende Timeseddel; og paaligger det enhver Postaabner, hvor saadanne Pakker passere, foruden at anmærke paa Timeseddelen, om Pakkerne ere rigtig ankomne, og hvilke af dem ere afgaaede videre, tillige nöie at eftersee, om de ere i behörig Stand efter Forskriften; og i Tilfælde af, at nogen Mangel er befunden, da skal han söge paa bedst muelige Maade at afhielpe samme, og med förste Post melde det til den Postmester, hvorunder hans Postaabnersted henhörer, at Postmesteren uopholdelig kan foranstalte det i saa Henseende Fornödne, hvilket denne har med förste Post at indberette til Gen. Postamtet. I Henseende til de Breve og Pakker, hvis Eiere opholde sig paa Stedet, er at iagttage, at disse ikkun maae afgives imod fyldestgiörende Qvittering; og har Modtageren, forinden han udstæder denne, at aabne og eftersee Brevet eller Pakken, enten paa Postcontoiret eller i Overbringerens Paasyn. Saafremt denne Forsigtighed forsömmes, saa kan ingenlunde tages Hensyn til, om siden skulde föres Anke over en eller anden befunden Mangel. Desuden har Modtageren ved Aabningen af saadanne Breve eller Pakker at iagttage, at han, saameget mueligt, lader Seglene ubeskadigede, paa det at disses Tilstand i mödende Tilfælde nöiagtigen kan oplyses. I Henseende til saadanne Breve eller Pakker, som ere bestemte udenfor Posttöuren, da staaer Postcassen, i Overeensstemmelse med Pl. [1 Jun. 1802](#). 3 Punct, ei længere til Ansvar for samme, end til de ere komne til det sidste Postcontoir eller Postaabnersted, hvorfra Eieren selv maae besörge dem afhentede, og der iagttage de her givne Forskrifter.

- 4.) Den Postmester, som ikke iagttager og efterkommer enhver af disse Forskrifter, der fra **1 Apr. 1805** træde i Kraft, har ei alene at vente Straf efter Gen. Postamtets Eragtning, men skal ogsaa, hans Ret dog mod alle Vedkommende forbeholden, være pligtig at erstatte de Bancosedler, som maatte mangle i et Brev eller en Pakke, forsaavidt Postvæsenet selv derfor staaer til Ansvar. Ved disse Forskrifter vil erholdes större Sikkerhed for de med Posten forsendende Bancosedler; men da bemeldte Forskrifter ei kan efterkommes, med mindre det anmeldes paa Postcontoirerne, naar de indleverende Breve og Pakker indeholde Bancosedler, saa er end videre befalet:
- 5.) At for Fremtiden maae ingen Bancosedler forsendes med den norske Brevpost, med mindre Afsenderne anmelde for vedkommende Postbetient saadanne Summers Belöb ved Paategning paa Omslaget, foruden anden Rigtighed, ifald Pengene forevises; og skal den eller de, som herimod maatte handle, erlægge en Mulct af een Procent af det Forsendtes Belöb eller Verdie til Gen. Postamtets Fattigkasse, hvilken Mulct, ligesom det maatte eragtes beqvemmost, kan indfordres enten hos Afsenderen eller, ved det Forsendtes Tilbageholdelse, hos Modtageren; og at det, i Henseende til Postkassens Ansvar for deslige Forsendelser, skal have sit Forblivende ved Pl. [25 Febr. 1788](#), [28 Mart. 1801](#) og [1 Jun. 1802](#).
- 6.) Dog maae Postmesterne og Postaabnerne, med Hensyn til saadanne Breve, hvori det kunde formodes, at der vare afsendte Penge i Banco, uden at være anmeldte, ikke paastaae, at enten Afsenderen eller Modtageren skal aabne samme, med mindre saadant skeer efter udtrykkelig Ordre fra Gen. Postamtet. Det vil saaledes komme an paa vedkommende Eiere af saadanne Breve, om de, i Tilfælde af at Postmesteren eller Postaabneren yttre nogen Tvivl i Henseende til disse Breves Indhold, vil oplyse saadant, eller om de vil lade Brevene forblive i Postvæsenets Bevaring saalænge. indtil Gen. Postamtet har afgivet nærmere Bestemmelse i, hvorvidt den yttrede Tvivl maatte befindes grundet, og desaarsag saadanne Breves Aabning paa Postcontoiret eller Postaabnerstedet maatte eragtes fornöden. ([Schou XIV Side 181-191](#))

Cancelli Ciculaire 18 Dec. 1804

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Statsarkivet i Stavanger

Ang. Forsömmelse med Postens Befordring (sa)

Pro Memoria Det Kongelige General Postamt har, i Skrivelse til dette Collegium, andraget: at det af flere, til bemeldte Postamt indkomne Forhörer (som, i Overeensstemmelse med Placaten af [12 Julii 1798](#), skulle optages) angaaende Forsömmelser med Postens Befordring i Norge, erfares: at disse Forhörer ei altid afholdes med den Strenghed og Nöiagtighed, som ansees at være fornöden til at opdage de Skyldige, og at de vigtigste Mangler ved bemeldte Forhörer ere: deels, at næsten aldrig andre Personer blive indkaldte til Forhör end Postbönderne og Postkarlene, skiöndt det maae formodes, at der de fleste Gange gives paa enhver Postgaard flere Personer, som have Kundskab om, naar Posten ankom og afgik, af hvilke siste rigtigere Forklaringer til Oplysning desangaaende

kunde ventes, end af hine, som ere Paagiældende i Sagen, og derfor søge ved allehaande Udflukter at skiule Sandheden; deels, at Forhørene afholdes i Overværelse af alle de Indkaldte, hvorved disse faae Leilighed til at erfare hinandens giensidige Forklaring, og derefter at indrette deres Svar, hvilket har til Følge, at Forklaringerne blive ganske overeensstemmende, istedet for at Examinator burde søge at udfinde den Skyldige ved hinande modsigende Forklaringer, ligesom og at der, uagtet de Indkaldte modsige hinanden, kun sielden skeer Confrontation, hvilket dog er nødvendigt til det tilsigtede Öiemeds Opnaaelse; samt endelig: at hensigtsmæssige Qvæstioner ei altid fremsættes til de Indkaldte, men disses Forklaringer modtages ikkun summarisk, hvorved Deponenterne søge Leilighed til at anføre eller fortie et og andet, hvorved Sagen kan erholde en for dem fordeelagtig Vending; hvortil endnu kommer, at der ofte mangler Oplysning om, hvorvidt Hest og Karl til Lands, Baad og Folk til Söes, m. m. til Befordringen henhørende, vare parate ved Postens Ankomst til Postens videre uopholdelige Befordring, hvilket er en væsentlig Omstændighed, da den vigtigste Aarsag til Forsinkelserne er den, at Posten opholdes paa Stationerne.

Foranlediget heraf skulle man, efter herom at have indhentet de fornødne Oplysninger, tjenstligst anmode **[Hr Amtmand]** behageligen at ville paalegge samtlige Sorenskrivere i det Dem anbettede Distrikt:

- a) At indkalde til de omhandlede Forhører de Personer, som maatte formodes at have Kundskab om Postens Ankomst og Afgang m. v., saasom: Postbondens Huusfolk og Naboer.
- b) At gaae frem ved disse Forhørers Optagelse paa samme Maade, som ved andre inquisitoriske Undersøgelser, nemlig: at hver Person afhøres for sig selv, uden at de andre imidlertid ere tilstæde.
- c) At iagttage, at følgende Qvæstioner, foruden hvad Examinator efter Omstændighederne ellers maatte finde passende til Sagens Oplysning, ved ethvert Forhør vorde fremsatte til enhver af de Indkaldte:
 - 1) Hvad Dag og Klokkeslet Posten ankom, og af hvem den blev ført?
 - 2) Hvordan Veiret og Föret vare beskafne paa den Tid?
 - 3) Hvorvidt det kunde skiönnes, at den Postillion, som havde ført Posten, havde reist efter Pligt med tilbørlig Hurtighed?
 - 4) Hvor Postbonden og Postkarlen, som skulle besørge Posten videre befordret, var eller opholdt sig ved Postens Ankomst?
 - 5) Om den af dem, som skulle afgaae med Posten, var paaklædt og færdig til at afgaae med samme?
 - 6) Om Hesten (til Lands) Baaden (til Söes) hvormed Posten skulle skydses, var tilstæde ved Postens Ankomst, og i fornöden Stand til prompte Befordring?
 - 7) Hvor lang Tid, der medgik efter Postens Ankomst, indtil den igjen afgik videre; hvad Klokkeslet dette skeet, og hvem der afreiste med Posten?
 - 8) Om Deponenten vidste, at Posten havde lidt Ophold ved nogen af Stationerne eller underveis, og hvad Aarsagen dertil har været?
- d) Stedse at anstille Confrontation, hvor Uovereensstemmelse mellem Deponenternes Udsigende befindes.
- e) At optage foranførte Forhører i det seneste en Dag, efterat Anmeldelse om Forsinkelse med Postens Gang til Sorenskriveren er skeet, under en Mulkt af 5 Rdlr., eller, om det var umueligt, da at anføre i Forhøret de Grunde, som have været hinderlige i, at det ikke kunde skee saa hastig.

Om de anförende Grunde kan ansees giældende til Frietagelse for den ovenfor bestemte Mulkt eller ikke, overlades til **[Hr Amtmands]** Afgiörelse.

For oftbemeldte Forhørers Optagelse tillades det Sorenskriverne at beregne sig Skyds og Diæt, i Lighed med det, som er tilstaaet dem for Justits-Sagers Behandling, men intet videre, hvilke Omkostninger den i Skyds-Forsömmelsen befundne Skyldige, foruden Böderne efter Forordningen af **4 August 1758**, og paa samme Maade, bör udrede.

Da det Kongelige General-Postamt end videre har begiert: at de i den omhandlede Henseende optagne Forhører, der til Paakiendelse bör tilsendes **[Hr Amtmand]** maatte (hvilket hidindtil kun i enkelte Tilfælde skal være skeet) tilligemed Kiendelserne meddeles bemeldte Postamt, for derefter at kunde af den i Forsömmelse skyldige Postbondes Skydslön indeholde den den for Forseelsen dicterede Mulkt; saa skulle man herved tjenstligst anmode Dem behageligen at ville paasee, at denne General-Postamtets Begiæring for Eftertiden bliver Opfyldt.

Det Kongelige Danske Cancellie den 18 December 1804.

(Mejlænder I side 389-390)

General-Postamts Placat 26 Jan. 1805

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Post tvende Gange om ugen mellem Christiania og Kongsberg (s)

Gen. Postamts-Pl. ang. at Brevposten skal gaae 2de Gange om ugen mellem Christiania og Kongsberg.

Pl. om Brevposten mellem Christiania og Kongsberg.

I Continuation af den ved Resol. **11 Maj 1804** bestemte og ved Pl. **16 Jun. 1804** bekendtgjorte Indretning: at Brevposten mellem Kiöbenhavn og Christiania skal gaae tvende Gange ugentlig frem og tilbage, har Kongen ved Resolution **25 Jan. 1805**, end videre befalet: "At Brevposten mellem Christiania og Kongsberg skal, saasnart som de i saa Henseende udfordrende Foranstaltninger kan være trufne, gaae tvende Gange om Ugen, og dens Afgang fra disse Stæder og det mellemliggende Postcontoir, saavelsom Indleveringstiden for Brevene paa samme, bestemmes efter det, som Generalpostamtet i sin Forestilling har foreslaaet". I Følge heraf bestemmes herved:

1. Posten skal afgaae:
 - a.) fra Christiania 2 Timer efterat Posten fra Kiöbenhavn dertil er ankommen; dog naar denne Post kommer efter Kl. 9 om Aftenen, da ikke förend næste Dags Morgen. Kl. 7.
 - b.) fra Bragernes: aa.) naar Posten kommer fra Christiania: uopholdelig. bb.) naar den kommer fra Kongsberg: Söndags og Onsdags Morgen Kl. 7. c.) fra Kongsberg: Tirsdags og Löverdags Aften Kl. 10.
2. De afgaaende Breve indleveres til vedkommende Postcontoirer: a.) i Christiania: Tirsdags og Fredags Aften fra Kl. 6 til 9. b.) paa Bragernes: aa.) naar Posten skal passere til Christiania: Tirsdags og Fredags Aften fra Kl. 6 til 9. bb.) naar den skal gaae til Kongsberg: onsdags og Löverdags Formiddag fra Kl. 8 til 11. c.) paa Kongsberg: Tirsdags og Löverdags Eftermiddag fra Kl. 5 til 8. Paa Grund af disse Bestemmelser blive Pl. **22 Jun. 1799** og **18 Sept. 1802**, vedkommende Posten mellem Christiania, Bragernes og Kongsberg, herved ophævede. Det skal i de offentlige Tidender blive tilkiendegivet, naar den forommeldte Indretning tager sin Begyndelse *).

*) Den tog sin Begyndelse den **1 Apr. 1805**

(Schou XIV Side 236-237)

General-Postamts Placat 30 Mart. 1805

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. en Postes Anlæggelse i Romsdals Amt (s)

Gen. Postamts-Placat ang. en Postes Anlæggelse mellem Söndre- og Nordre-Sundmöer i Romsdals Amt.

For at lette Communicationen med den söndre Deel af Sundmöers Fogderie, har Kongen, paa Generalpostamtets Forestilling, resolveret: "At der, saasnart mueligt, skal anlægges en Post mellem Nordre- og Söndre-Sundmöer i Romsdals Amt, paa de Vilkaar og med de Bestemmelser, som af Generalpostamtet ere foreslaaede." I Følge heraf er det foranstaltet, at bemeldte Post nu tager sin Begyndelse fra den **7 Maj 1805**, og at den passerer een Gang ugentlig frem og tilbage mellem Borgensund og Voldens Præstegield. De til denne Post henhörende Bestemmelser ere:

- 1.) Post-Taxten for et enkelt Brev:

mellem Borgensund og	mellem Ulvsteens Pr. og	mellem Heröe Pr. og	mellem Voldens Pr. og
Ulvsteens Præstegield 2 Lß.	Borgensund 2 Lß.	Borgensund 3 Lß.	Borgensund 4 Lß.
Heröe Præstegield 3 Lß.	Heröe 2 Lß.	Ulvsteen 2 Lß.	Ulvsteen 3 Lß.
Voldens Præstegield 4 Lß.	Volden 3 Lß.	Volden 2 Lß.	Heröe 2 Lß.

For de Breve, som gaae mellem forbemeldte Steder og andre i övrige Posttoure værende Steder, hvilke Breve adresseres og carteres til Borgensunds Postcontoir, bliver, foruden foranförte Porto, tillige at erlægge Porto efter Pl., ang. Borgensunds Post **2 Apr. 1803** og de deri paaberaabte Taxter.

- 2.) Posten skal afgaae: a.) fra Borgensunds Postcontoir: Tirsdags Formiddag Kl. 10. b.) fra Postaabnerstedet for Volden tilbage til Borgensund: 24 Timer efter dens Ankomst til hiint Sted.
- 3.) Brevene maae paa vedkommende Poststeder være indleverede i det seeneste: a.) til Borgensunds Postcontoir saavelsom til Postaabneriet for Volden: een Time förend Postens bestemte Afgangstider. b.) til de övrige Postaabnerier: een Time förend Postens forventede Ankomst dertil. I övrigt blive ogsaa de ellers giældende Anordninger for Brevposten at anvende paa denne nye Post.

(Schou XIV Side 314-315)

Cancelli Prom. 2 Apr. 1805

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schmidts Forordninger

Ang. hvad Postaabnere godtgjøres for den Norske Posts dobbelte Gang (sc)

ang. hvad Postaabnere videre godtgjøres for den Norske Posts dobbelte Gang om Ugen ¹⁾.

Gr. Ved Frd. [4 Aug. 1758](#), 2^{den} Afd., er det bestemt, at samtlige Kgl. Betjente, civile, geistlige eller militære, der boe i Posttouden, og til Postaabnere beskikkes, samt Lensmænd, Gjæstgivere og Ande, som dertil boe bekvemmelig, skulle, saasart de derom anmodes, uvægerlig og uden nogen Forevending, overtage Postens Aabning, og de dermed i Forbindelse staaende Forretninger. Da nu ved Kgl. Resol. **12 Mai 1804** er befalet at en dobbelt ugentlig Post for Norge skal etableres, hvilken Indretning paa nogle Steder allerede er iverksat, og Postaabnerne, som følgeren nu ere pligtige at aabne og have Tilsyn med 2 ugentlige Poster, derved erholde forøget Arbeide, saa er det ogsaa billigt, at dem tilstaaes større Godtgjørelse end hidindtil. Cancelliet har derfor, efter foregaaende Brevvexling med General-Postamtet, indstillet, at de Post-Aabnere, som, i Stedet for fri Underveis-Porto, heller ville have Betaling af Post-Cassen, maa tilstaaes i de Egne, hvor den dobbelte ugentlige Post enten er indført, eller derefter indføres, den dobbelte Godtgjørelse af Det, som forhen har været dem tillagt, samt at de Post-Aabnere, som fremdeles ville benytte den dem tilstaaede Portofrihed, desforuden maae erholde den Godtgjørelse i Penge, som hidindtil er tilstaaet de Post-Aabnere, der have renunceret paa den dem bevilgede Portofrihed.

Dette Forslag har Kongen ved Resol. **22 Mars 1805** bifaldet; hvilket meldes til Bekjendtgjørelse for Vedkommende, ligesom ogsaa denne Resolution er communiceret General-Postamtet.

¹⁾ Cfr. Plac. **10 Novbr. 1804**, § 4. (af Colleg. Tid. 1805 No. 28 S. 133-34)

([Schmidts Forordninger II Side 455-456](#))

Gen. Postamtet Circulaire 6 Juni. 1805

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Statsarkivet Kristiansand

Ang. Postgangen i Norge og Forsinkelser (sk)

Pro Memoria.

General-Postamtet har ved flere Leiligheder bragt i Erfaring, at de nærværende Bestemmelser, i Henseende til den Tid som er tilstaaet til Postens Befordring i Norge, ikke allevegne ere passende og ikke tilstrækkelig lempede efter enhver Egns og enkelte Steders Localitet, hvorom nogleaf de senere indkomne omstændelige Forhøre over Postforsinkelser end mere har overtydet samme. Man er derfor alvorlig betænkt paa snarest mueligt at træffe saadanne Foranstaltninger, som ovenmeldte Henseende maatte være hensigtsmæssige.

For nærværende Tid er til Postens Befordring i Norge i Almindelighed tilstaaet 1½ Time per Miil i godt og 2 Timer per Miil i slet Føre, og i nogle Districter, hvor Befordringen ofte skeer til Söes, og hvor Veiene ere mere besværlige, er endog tilstaaet 2 Timer per Miil uden Hensyn til Föret. Det er ikke undgaaet General-Postamtets Opmærksomhed, at der i Posttourerne gives enkelte Steder, hvor Posten vanskelig kan befordres i 2 Timer per Miil, men man anseer det og som afgjort, at Posten paa mange Steder kunde og burde befordres i kortere Tid end 1½ Time per Miil.

I denne Formeening bestyrkes man end mere derved, at den Norske Post i den senere Tid er befordret giennem Sverrig mellom Helsingborg og Svinesund, som er en Strækning af omtrent 41 Mile, i 1¼ Time i godt og 1½ Time per Miil i slet Føre, omendskiönt Veiene der, især i Bahuuslehn, ere fuldkommen saa besværlige som i mange Egne i Norge.

Det bör også her komme i Betragtning, at den Post, som gaaer mellem Kiöbenhavn og Christiania, i Almindelighed er sværere, end de Poster, som gaae mellem Christiania og de övrige Steder i Norge, da hiin indeholder hele Norges Correspondence ikke allene paa Kiöbenhavn, men endog med alle övrige Steder i Danmark og Hertugdømmene og udenfor samme; og maa man i Henseende til Postsækkens Vægt endnu her anmærke, at samme vil blive betydelig lettet hver enkelt Gang, naar Posten gaaer 2de Gange ugentlig overalt i Norge.

For altsaa i ovenanførte Henseende at kunne træffe en efter enhver Egns og ethvert Steds Locale mere passende Bestemmelse, er det nödvendigt at erholde den nöiagtigste Underretning om Terrainets og Veiens Beskaffenhed mellem hver Station i Særdeleshed, om Söe-Pasagernes mere eller mindre Besværlighed, samt hvilke særdeles Hindringer, der til forskellige Aarstider paa enkelte Steder jevnlig möde i Henseende til Postens Befordring.

Ved herved tjenstligst at anmode Hr. [Etatsraaden] om, at De behagelig ville indhente og snarest mueligt meddele General-Postamtet en saadan Underretning, for saavidt Deres District angaaer, udbeder man sig tillige Deres gode Formening om, hvor lang Tid der fra Station til anden, med Hensyn til saadanne Omstændigheder, bör tilstaaes til Postens Befordring, saavel i godt som slet Före.

Man undlader ikke herhos tjenstligst at melde, at vedkommende Postmester under Dags Dato er beordret, uopholdelig at tilstille Dem en Fortegnelse over samtlige Poststationer, og derhos tillige at anföre Distancen mellem hver især, som kunde tiene til videre Oplysning.

General-Postamtet den 1ste Junii 1805.

Original Circulaire

Generalpostamtets Placat 6 Jul. 1805

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Statsarkivet Kristiansand

Ang. Post tvende Gange om ugen i den Vesterlehnske Post-Tour (s)

Brevposten skal gaae tvende Gange om Ugen i den Vesterlandske Posttour, og i Posttourene mellem Christiania og Bergen, og mellem Tronhiem og Borgensund.

I Continuation af den ved allerhöieste Resolution af [11de May 1804](#) bestemte Indretning: at Brevposten mellem Kiöbenhavn og Christiania skal gaae tvende Gange ugentlig frem og tilbage, hvilket er bekientgiort ved Placat fra Generalpostamtet af **16de Junii f.A. [16 Juni. 1804]** har det under **21de f. M. [21 Juni. 1805]** behaget Hans Majestæt endvidere allenaadigst at autorisere Generalpostamtet, at iværksette Brevpostens dobbelt ugentlige Gang paa den foreslaaede Maade, og med de andragne Bestemmelser for Vestlandet indtil Christianssand, deals over Moss, deals over Christiania efter Stedernes Beliggenhed; mellem Christiania og Bergen, og mellem Tronhiem og Borgensund.

De af Generalpostamtet foreslaaede og ved sidst allerhöistbemeldte Resolution approberede Bestemmelser ere:

- 1) Posten til Vestlandet skal, til den mueligst hurtige Befordring af Brevene, afgaae saaledes, at de söndenfra kommende Breve sendes fra Moss over Horten, og de nordenfra kommende Breve fra Christiania, og samles i Tönsberg, saaledes at den derfra kan afgaae under eet med alle Breve fra begge Sider videre vestefter den hele Tour til Christianssand. Paa samme Maade forholdes, naar Posten kommer fra hiin Side, saaledes at den i Tönsberg fordeles og derfra gaaer med de förefter bestemte Breve over Horten til Moss, og med de nordefter bestemte Breve til Christiania, at efter Stedernes Beliggenhed i Forhold til Postens forskellige Gang.
De til Posttouren mellem Christianssand og Stavanger henhörende Breve befordres fremdeles med bemeldte Post, ligesom det for nærværende Tid skeer, uagtet Posten i denne Strækning for det förste ikkun kommer til at passere, som forhen, een Gang ugentlig.
- 2) For Holmestrand's Correspondence med Stederne mellem Moss og Kiöbenhavn skal gaae en særskildt Post for Postcassens Regning fra og til Horten, hvor den foreenes med – og adskilles fra – Hovedposten.
- 3) Den hidtil værende særskildte Post mellem Christianssand og Molde ophörer fra Begyndelsen af den dobbelt ugentlige Postes Gang mellem Tronhiem og bemeldte Steder, og vil Brevene mellem hine tvende Steder fra den Tid af, ligesom det fandt Sted, förend benævnte særskildte Post blev etableret, blive befordret over Postaabnerstedet Tingvold. I Saa Henseende bliver Placaten af [17de May 1796](#) ophævet.
- 4) Posten skal afgaae:
 - A. fra Moss til Vestlandet: Inden ½ Time efterat Posten fra Kiöbenhavn der er expederet til Christiania.
 - B. fra Christiania:
 - a) til Vestlandet: Tirsdags og Fredags Middag Kl. 12.
Denne Post oppebier i Tönsberg den fra Moss over Horten gaende Post til den övrige Deel af Vestlandet.
 - b) Til Bergen:
Inden 3 Timer efterat Posten fra Kiöbenhavn er ankommen; dog naar denne Post maatte komme efter Klokken 9 om Aftenen, da ikke förend næste Dags Formiddag Kl. 8.
 - C. fra Holmestrand til Horten: Söndags og Onsdags Formiddag Kl. 9.
 - D. fra Brevig til Scheen: Inden 1 Time efterat Hovedposten er expederet derfra videre vestefter.
 - E. fra Scheen: Tirsdags og Löverdags Aften Kl. 10.
 - F. fra Krageröe: Tirsdags og Löverdags Aften Kl. 7.

- G. fra ÖsterRiisöer: Tirsdags og Löverdags Middag Kl. 12.
- H. fra Christianssand:
östefter: Mandags og Fredags Eftermiddag Kl. 1.
Da Posten skal fordeles i Tönsberg for at sendes deels over Christiania, deels over Moss; Saa skal den til Moss bestemte Deel deraf, naar Transporten over Horten Fiord en eller anden Gang maatte være ugiörlig, afgaae fra Horten ved extra Befordring af Postbönderne over Holmestrand til Christiania Söndags og Onsdags Formiddag Klokken 8, for fra Christiania at afgaae med Kiöbenhavns Post.
- I. Fra Moss skal den veserlandske Post i lige Tilfælde gaee til Christiania, og derfra ved extra Befordring af Postbönderne sendes til Tönsberg, hvor Posten altid oppebier Posten fra Moss over Horten.
- J. fra Bergen til Christiania: Tirsdags og Fredags Eftermiddag Kl. 5.
- K. fra Tronhiem til Christianssund, Molde og Borgensund: Mandags og Torsdags Eftermiddag Kl. 6; dog dersom Posten fra Christiania ikke til den Tid maatte være ankommen, da saasnart samme er indlöben.
- L. fra Christianssund: Tirsdags og Fredags Eftermiddag Kl. 1.
- M. fra Molde:
a) nordefter: Tirsdag og Fredags Aften Kl. 6.
b) sörefter: Söndags og Torsdags Formiddag Kl. 9.
c) Skulle Posten fra Tronhiem ikke være ankommen til den Tid, afgaaer ikke hiin Post förend sidstbemeldte Post er ankommen.
d) Med Posten, som afgaaer sörefter om Söndagen, afsendes tillige de Breve, som ere bestemte til Posttouden mellem Molde, Bergen og Stavanger paa hiin Side af Örschoug.
- N. fra Borgensund: Söndags og Torsdags Formiddag Kl. 9.
Med Posten om Söndagen afsendes de Breve, som ere bestemte til Stederne i Posttouden over Örschoug til Bergen og Stavanger, hvilken Post forbliver paa den nuværende Fod.
- 5) Brevene skulle indleveres til vedkommende Postcontoirer:
- A. i Moss til Vestlandet: Tirsdags og Fredags Formiddag fra Kl. 8 til 12.
- B. i Christiania:
a) Til Vestlandet: Tirsdags og Fredags Formiddag fra Kl. 7 til 10.
b) til Bergen: Tirsdags og Fredags Eftermiddag fra Kl. 5 til 9.
- C. i Holmestrand, til Moss og derover:
Tirsdags og Löverdags Aften fra Kl. 7 til 9, og Söndags og Onsdags Formiddag fra Kl. 7 til 8.
- D. i Bragernes, Holmestrand, Tönsberg, Laurvig, Brevig og Arendahl saavel sö- som nordefter med den vesterlandske Post i 3 Timer; dog saaledes, at Indleveringstiden ophörer 2 Timer förend Postens forventede Ankomst.
- E. i Scheen, saavel öst- som vestefter: Tirsdags og Löverdags Eftermiddag fra Kl. 5 til 8.
- F. i Krageröe, ligesaa: Tirsdags og Löverdags Eftermiddag fra Kl. 2 til 5.
- G. i ÖsterRiisöer ligeledes: Tirsdags og Löverdags Formiddag fra Kl. 7 til 10.
- H. i Christianssand: Mandags og Fredags Formiddag fra Kl. 7 til 10.
- I. i Bergen: Tirsdag og Fredag fra Kl. 10 Formiddag til Kl. 2 Eftermiddag.
- J. i Tronhiem: Mandags og Torsdags Eftermiddag fra Kl. 1 til 4.
- K. i Christianssund: Tirsdags og Fredags Formiddag fra Kl. 7 til 10.
- L. i Molde:
a) nordefter: Tirsdags og Fredags Eftermiddag fra Kl. 1 til 4.
b) sörefter: Löverdags og Onsdags Aften fra Kl. 7 til 9, og Söndags og Torsdags Form. fra Kl. 7 til 8.
- M. i Borgensund: Indtil Söndags og Torsdags Formiddag Kl. 7 ½.

Dette bekiendtgjöres herved til Vedkommendes Efterretning og Iagttagelse; og bliver iövrigt bemeldte Indretning at iværksætte fra forbenævnte Postcontoirer fra den Tid at Posten, som afgaaer fra Kiöbenhavn den 16de d. M., er ankommen til vedkommende Steder.

Generalpostamtet i Kiöbenhavn, den 6te Julii 1805.

Original Placat

Gen. Postamtet Circulaire 20 Dec. 1806

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Statsarkivet Kristiansand

Ang. Private Estafetter i Norge (sk)

Promemoria

Da det undertiden kan være höist magtpaaliggende for Vedkommende, at kunne faae Estafetter i private Anliggender sikker og hurtig befordrede, og da det paa den anden Side kunde vorde saare trykkende for Postbönderne, om saadanne Estafetters Befordring forefaldt altfor hyppig, saa har General-Postamtet, ved at tage Hensyn saavel til disse Omstændigheder, som og til den for Postcontoirene deraf flydende Uleilighed, fastsat følgende Bestemmelser:

- 1) Saadanne Estafetter kunne ikkun requireres, naar Distancen er 16 Mile og derover; paa kortere Distance beforders ingen Estafette i privat Anliggende.
Herved har man især havt Hensyn til, at det ved en Estafettes Afsendelse tilsigtede Öiemed paa en kortere Distance kan opnaaes ved et eget Expressebud, og har man saaledes villet saa meget mueligt forskaane Postbönderne for unödvendig Befordring.
- 2) I Overensstemmelse med allerhöieste Resolution af **14de Nov. d.A. [14 Nov. 1806]** som ved Placat af **15de f. M. [15 Nov. 1806]** er bekendtgiort fra det Kongelige Danske Cancellie, tilstaaes Postbönderne indtil videre **32 Sk. pr. Miil** for saadanne Estafetters Befordring; derimod har det i Henseende til Befordringen af Kongelige Estafetter sit Forblivende ved den hidtil gjældende Bestemmelse, at samme betales efter den almindelige Postskydstaxt.
- 3) Postmesteren paa Afgangsstedet har at udfærdige en Hovedtimeseddel, hvorpaa anføres:
 - a) Afgangstiden.
 - b) Det som forsendes med Esafetten, hvad enten det er Breve, Penge, eller andre Sager.
 - c) Stedet hvortil, som og Personens Navn, til hvem Estafetten skal beforders.
- 4) Naar en Estafette udgaar fra et Postcontoir, hvor trykte Hovedtimesedler ikke haves, da udfærdiges derfra en skreven Hovedtimeseddel, hvorpaa - foruden det som i **No.3** er bestemt - anføres samtlige mellem dette og næste Postcontoir værende Postaabnerier, hvilket ligeledes iagttages af de følgende Postcontoire.
- 5) Postmestrene paa Mellemcontoirene, saavel som Postaabnerne paa Routen, have at paategne Ankomst og Afgangstiden paa Hovedtimeseddelen, paa det man kan skiönne, om saadanne Estafetter ere befordrede vedbörlig; og har den sidst modtagne Postmester eller Postaabner med omgaaende Post at tilbagesende en saadan Hovedtimeseddel til det Postcontoir, hvorfra Estafetten er udfærdiget.
- 6) Enhver af Postmesterne paa Mellemcontoirene forfatter en Skydsberegning over Estafettens Befordring i Overensstemmelse med den under **No.2** anført Taxt, for saavidt hans Postdistrict vedkommer, og indsender denne Beregning med næste afgaaende Post til Postmesteren paa Afgangsstedet, fra hvilken han, naar samtlige Regninger ere indkomne, erholder den for sit Postdistrict tilkommende Skydslön tilsendt, hvilken han, paa samme Maade som ved den sædvanlige Postskydslön, foranstalter igien udbetalt til vedkommende Postbönder imod Qvittering, som han opbevarer til sin Legitimation.
- 7) Samtlige for en Estafettes Befordring medgaaende Omkostninger bör ved Bestillingen forud erlægges, eller, hvis de ikke nöiagtigen kunne bestemmes, bör Afsenderen, imod Postcontoirets Beviis, deponere en saadan Summa, som Postmesteren formener dertil at ville medgaae, og hvorfor i sin Tid meddeles Regning, efter de under forrige No. ommeldte specielle Beregninger; dog undtages fra denne Bestemmelse de Estafetter, som angaae Kongelig Tieneste, for hvilke Omkostningerne anføres til Udgiit i det Postcontoirs Extract, hvorfra Estafetten först er udfærdiget, og derved fremlægges Vedkommendes Requisition om Estafettens Udfærdigelse, Timeseddelen som har fulgt samme, de specielle Qvitteringer fra Postcontoirene underveis og en specificeret Regning over disse.
- 8) Paa det at der ved Estafetpengenes Distribution ikke skal foraarsages det afsendende Postcontoir Tab, bör Afsenderen, for saavidt Estafettens Bestemmelse maatte være til et i Hertugdömmene beliggende Sted, enten betale Omkostningerne i Schlesvig-Holsteensk Courant, eller godtgjøre Postcontoiret Forskiællen imellem denne og Dansk Courant.
- 9) Til desstörre Sikkerhed, og for at forebygge at de ved Estafetter afsendende Breve ikke underveis paa en eller anden Maade skulle vorde beskadigede, vil General-Postamtet lade forfærdige et Antal passende Estafet-Tasker, hvoraf ethvert Postcontoir kan forvente een tilsendt, ddet forbliver ved Postcontoiret som Inventarium.

I Fölge heraf paalægges det samtlige Postcontoire ikke at afsende nogen Estafette, uden at nedlægge det som afsendes i Tasken, efterat denne er dem tilhændekommet; og skulde det Tilfælde indtræffe, at en Esafette udgaaer fra et Postcontoir, hvis Taske var i Brug paa den Tid Estafetten afsendes, da bör paa det næstfølgende Postcontoir, hvor en Taske haves, iagttages, at Brevene nedlægges i samme, og saaledes gaae hele Touren igiennem til det sidste Bestemmelsessted, hvorfra den med omgaaende Post bör retournere til det Postcontoir, hvortil den henhörer.

10) For den Uleilighed, som Estafettens Expedition foranledige Postmesterne, kunne disse beregne dem, saavel for Kongelige som private Estafetter, følgende Godtgjörelse:

- a) Naar Fragten er **10 Rdlr.** eller derunder, kan den afsendende Postmester beregne sig **1 Rdlr.** og den modtagende Postmester **48 Sk.**
- b) Naar Fragten er fra **10** til **18 Rdlr.**, tilkommer den afsendende Postmester **2 Rdlr.** og den modtagende Postmester **1 Rdlr.**
- c) Naar Fragten er **18 Rdlr.** og derover, beregner hiin sig **4 Rdlr.** og denne **2 Rdlr.**, hvilket er den höieste Godtgjörelse, som tilkommer Postmesterne for Estafettens Expedition.
- d) Postmesterne paa Mellemcontoirene kunne for Expeditionen beregne dem **32 Sk.** hver.

Disse Godtgjörelser anförer hver Postmester paa de specielle Beregninger, som han har at forfatte.

For Expeditioner af Extraposter - saafremt saadanne af en eller anden Aarsag skulde afsendes - bör ingen særskilt Godtgjörelse finde Sted, da disse betragtes som almindelige Poster.

Disse her anförte Bestemmelser, som tage deres Begyndelse fra **1ste Januarii 1807**, communiceres herved det Kongelige Postcontoir til Efterretning og Iagttagelse.

General-Postamtet den 20de December 1806.

Original Circulaire

Norge under Napoleonskrigene betegner perioden mellom 1807 og 1814, da Danmark-Norge var en del av konfliktene i de europeiske Napoleonskrigene. Danmark-Norge allierte seg med Frankrike og gikk til krig mot både Storbritannia og Sverige. For Norge førte deltakelsen i krigene til økonomiske nedgangstider, fattigdom og sult. Krigene førte også til bruddet mellom Danmark og Norge, og førte Norge inn i en ny union med Sverige.

Cancellie Prom. 14 Jul. 1807

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel-Berg Reskripter

Ang. Bi-Post til Övre Thellemarken (w)

(til Amtm. i Övre Thellemarkens Fogderie *)

Gr. I Skriv **12 Oct 1805** har Amtm. til Oprettelse af en Bipost i Övre Thellemarkens Fogderie, foreslaaet følgende Forholds-Regler:

- 1) Til Postens Befordring afgives i det Hele 5 Postkarle, hvoraf de 4 skulle tjene som Postkarle i 7 Aar hver, men Postkarlen paa Stationen imellem Ulefoss og Hvidesö eller Moen, med Hensyn paa Veiens Længed og Besværlighed, ikkun i 5 Aar. Bemeldte Postkarle foreslaaes af Fogderne, approberes af Amtet, og afgives af Regimentets Sessions-Deputation; de nyde de samme Rettigheder og have de samme Pligter, som Postkarlene i Almindelighed.
- 2) Ved Biposten befordres Embeds- og private Breve samt meget smaa Pakker med Hensyn paa at Postbudet er gaaende.
- 3) De Postaabnere, som tjene uden Belønning, nyde Portofrihed for deres egne Breve.
- 4) De af Bipostens Iverksættelse flydende Udgifter blive at tilveiebringe ved:
 - a) om muligt et Bidrag af Postcassen,
 - b) Porto af private Breve og Brev-Pakker,
 - c) Repartition paa Amtet, hvorimod den hidindtil Fogderne for Embeds-Breves Befordring tilstaaende Godtgjörelse, nemlig Fogden i Övre Thellemarken 20 Rd., i Nedre Thellemarken 10 Rd., bortfalder.
- 5) Ved Brevenes Indsendelse og Modtagelse betales Porto en strax, som af Postaabneren modtages og kvartaliter til Fogderne, som ved Aarets Udgang indgive Balance-Regning over Indtægt og Udgift til Amtet, hvorfra det Manglende ved Repartition refunderes. I Anl. heraf bifaldes:

At en Bipost i Övre Thellemarkens Fogderie organiseres paa den forskrevne Maade, dog at Sammes Bestyrelse alene overtages af Amtet og bliver det Kgl. General-Postamt uvedkommende, samt med den Betingelse, at Samme, hvis den offentlige Post i Tiden skulde komme til at berøre enten alle eller nogle af de Steder, hvor denne nye Post-Indretning maatte være iverksat, da enten ganske eller for en Deel, saa vidt det i Henseende til den ordentlige Post maatte findes fornödent, igjen ophæves. Ligesaa har Generalitetet bifaldet, at 5 Postkarle afgives fra den militære Tjeneste, hvilke skulde foreslaaes af den Stations Eier, for hvilken de bestemmes, og derefter af samylige Sessions-Deputerende bevilges, samt tjene i 7 Aar. **)

Omkostningerne til denne Post-Indretnings Fremme, hvis de ei kunne bestrides ved Porto af private Breve og Pakker, maae tilveiebringes ved Repartition paa Amtet.

*) (See Resol. **13 Mai 1835**) **) Cfr. Prom. **29 Sept. 1807**

(Wessel-Berg IV Side 661-662)

Kongelig Forordning 9 Sept. 1807

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. utilladelig Brevvexling (s)

Alle Breve, uden Undtagelse, som komme fra Engelland, eller ere bestemte didhen, saa og alle Breve til storbrittanniske Undersaatter, skal, naar og hvor de antræffes, indsendes til stiftamtmanden og ingenlunde udleveres efter Adressen.

Alle andre Breve, der indløbe til saadanne Personer, som ere under Huusarrest, skal ikke udleveres til disse umiddelbar, men til Övrigheden paa hvert Sted, som under Ansvar bör forvise sig om, at disse Personer ingen

Brevvexling före paa Engelland, hverken directe eller indirecte, eiheller nogen Brevvexling ved det faste Lands Beboere, som kunde være skadelig for Kongen eller Hans Riger og Lande.

Hvad endeligen angaaer de Personer, som i Følge 2§ , efter aflagt Eed, ere frigivne, og med hvilke det er Övrigheden paalagt at have vaaget Öie, da er denne, i Tilfælde af mistænkelig Brevvexling fra disses Side, beföiet og forpligtet til, paa behörig Maade at forvisse sig om Brevvexlingens Uskadelighed. ([Schou XV Side 722](#))

Bekjendtgörelse fra Gen. Postamtet 4 Dec. 1807

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Brevvexlingen med England (s)

ang. Forholdsregler for at hæmme Brevvexling med Engeland og Storbritanniske Undersaatte (*).

I Følge höieste Befaling ere Post-Contoierne, iblandt mere, instruerede at iagttage: At intet Brev fra private Personer eller i private Anliggender, som er bestemt til at gaae ud af Landet til noget fremmed Sted, eller til Altona, Husum, Tönningen, Friederichsstadt (i Slesvig), Helsingöer, Frederichshald og Kongsvinger, maae paa noget Postcontoir modtages til Forsendelse med Posterne, forinden vedkommende Övrighetsperson paa Afsendelsesstedet ved Eftersyn har forvissat sig om, at deri ikke indeholdes nogen middelbar eller umiddelbar Brevvexling me Engeland eller med storbritanniske Undersaatte, og til Beviis derom har forsynet Brevet med sit Segl; dog ere fra dette Eftersyn undtagne de enkelte Breve uden Indlæg, som fra et indenrigsk Sted afsendes til Altona, Husum, Tönningen, Friederichsstadt (i Slesvig), Helsingöer, Frederichshald eller Kongsvinger, naar en paa Afsendelsesstedet bekjendt Person skriftligen vedkiender sig at være Afsenderen og bevidner, at Brevet ei indeholder noget anordningsstridigt, hvorved dog iagttages, at intet Brev i Convolut ansees som enkelt Brev.

I övrigt blive de Breve, som afsendes med Posterne mellem andre indenrigske Steder, end dem, som foran ere benævnte, modtagne paa Post-Contoierne uden foregaaende Eftersyn.

I privat Anliggende maa derimod aldeles intet Brev til noget Sted ved Estafette befordres, med mindre samme paa den foran ommeldte Maade forud er efterseet og forseglet af Vedkommende.

Til Forsendelse med Pakkeposterne maae intet Gods og ingen Pakke modtages, med mindre Afsenderen skriftligen under sin Haand angiver Indholdet og in specie bevidner, at deri hverken findes Breve eller Vare, som i Følge Fr. 9 Sept. 1807 ere ufrie og utilladelige; saa modtages eiheller noget Brev med Banco-Sedler under Afsenderens egen Forsegling, men dette Slags Breve skal först eftersees af Post-Contoierne og derefter forsynes med disses Segl.

De, som vil afsende Breve med Posterne her fra Kiöbenhavn, der efter det foranförte skal forinden afleveres til Övrighedens Eftersyn, anmodes at henvende sig til Kiöbenhavns Politiekammer.

(*) Tillige er ved Cancellie-Br. 5te, 8de og 12 Dec. 1807 tilskrevet Stift- og Amtmændene i Danmark og Norge:

At Generalpostamtet har tilmeldt Cancelliet, at H. Kgl. H. Kronprindsen har fastsat følgende Forholdsregler ti at hæmme al Brevvexling med Engeland og storbritanniske Undersaatte:

- 1.) Alle Breve uden Undtagelse, der ere bestemte at gaae ud af Landet til noget fremmed Sted, saavel som de, der ere bestemte til Altona, Husum, Tönningen, Friederichsstadt (i Slesvig), Helsingöer, Frederichshald og Kongsvinger, maae af intet Kgl. Postcontoir modtages til Forsendelse med Posterne, forinden vedkommende Övrighetsperson paa Afsendelsesstedet ved Eftersyn har forvissat sig om, at deri ikke indeholdes nogen middelbar eller umiddelbar Brevvexling med Engeland eller med storbritanniske Undersaatte, og til Beviis derom har forsynet Brevet med sit Segl.
- 2.) De Kgl. Postcontoirer i Altona, Husum, Tönningen, Friederichsstadt, Helsingöer, Frederichshald og Kongsvinger, maae ei heller til videre Forsendelse i Kongens Riger og Lande modtage noget Brev, forinden det i samme Öiemed og paa lige Maade af Stedets Övrighed, eller paa Kongsvinger af Commandanten, er efterseet og til Beviis derom forsynet med Segl.
- 3.) Fra fornævnte Aabning og Eftersyn fritages dog alle Breve, som afsendes fra eller ankomme til det Kgl. Huus, de Kgl. Statsministre, de Kgl. Collegier, Corps diplomatique og overhovedet alle Kgl. Embedsmænd, som er qualificerede til at meddele Attest for, at saadanne Breve angaae den Kgl. Tieneste; Endvidere kan og fritages de enkelte Breve uden Indlæg, som enten fra et indenrigsk Sted afsendes til Altona, Husum, Tönningen, Friederichsstadt, Helsingöer, Frederichshald eller Kongsvinger, eller omvendt fra et af disse benævnte Steder til et indenrigsk Sted, naar en paa Afsendelsesstedet bekjendt Person skriftligen vedkiender

sig at være Afsenderen og bevidner, at Brevet ei indeholder noget anordningsstridigt, hvorved dog tillige bliver at iagttage, at intet Brev i Convolut antages for enkelt Brev.

- 4.) Naar nogen Postbetient firnder et eller andet Brev mistænkeligt, maae han af Övrigheden forlange samme efterseet, naar han angiver Grunden for sin Mistanke; ligeledes paalægges det og Postcontoirerne, efter Övrighedens Requisition, at udlevere denne til Eftersyn ethvert Brev, som Övrigheden maatte have Grund til at ansee for mistænkeligt.
- 5.) I övrigt skal de Breve, som afsendes imellem indenrigske Steder, ikke underkastes noget Eftersyn eller aabnes.
- 6.) Övrighederne, som skulle eftersee Brevene, maae instrueres derhen, at de indgaaende Breve ved det befalede Eftersyn ikke komme til at overligger længere, end een Postdag.
- 7.) Ethvert Brev, som ved befalede Eftersyn befindes enten ganske eller for endeel at være skrevet med Chiffre, Characterer eller Jödeskrift, ansees som mistænkeligt og tilbageholdes.
- 8.) Naar Övrigheden eller de, til hvem Brevenes Eftersyn er overdraget, antreffe et Brev eller Indlæg i et Brev, som giver Oplysning om utilladelig Handel, Brevvexling eller desligeste, da indsendes samme til Overövrigheden til videre Foranstaltning.
- 9.) De fra fremmede Steder indgaaende Breve, hvis Indhold Övrigheden finder af den Beskaffenhed, at sammes Befordring ei kan tillades, indsendes ligeledes til Over-Övrigheden eller de paa visse Steder anordnede Commissioner, som i dennes Sted fungere.
- 10.) Naar derimod et af de afgaaende Breve, som forinden Indleveringen paa Postcontoirene skal eftersees, findes at være af utilladeligt Indhold, saa tilintetgiöres et saadant Brev i den forevisende Afsenders Overværelse, med mindre det skulde indeholde Oplysninger om grove Forbrydelser eller Efterretninger af det Slags, som kunne ansees vigtige for det Offentlige. I sidste Tilfælde indsendes saadant Brev ligeledes til Overövrigheden.
- 11.) I private Anliggender maae intet Brev per Estafette befordres, med mindre saadant Brev, paa den i 1 § fastsatte Maade, forud er efterseet og forseglet af Vedkommende.
- 12.) Postbetienterne have, i Forening med Övrighedspersonerne og efter fælleds Overlæg med disse, paa den hensigtsmæssigste Maade at vaage over, at alle Misbruge af falske Övrigheds-Segl, m.v., forebygges.

(Schou XIV side 755-758)

Kongelig Rescript 7 Febr. 1809

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. forandring til Kgl. General-Postdirection (w)

Rescr. (til det Kgl. General-Postamt). ang Forandring med dette Collegium, som fra nu af skal tillægges Benævnelse af **Kgl. General-Postdirection**.

(Læses i Coll. Tid, 1809 No 11 S. 89-90)

(Wessel Berg IV Side 789)

Gen. Postdirections Placat 20 Jun. 1809

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. en forandret Brev-Posttaxt til og fra Norge (s)

Hans Mjestæt Kongen har, på Generalpostdirectionens allerunderdanigste Forestilling, ved allerhöjeste Resolution af **3^{die} Juni** allernaadigst bifaldet, at Brevposttaxten af **28de Marts 1801** for Kongeriget Danmark og Hertugdømmene Slesvig og Holsten maa udvides og bestemmes, saaledes:

- 1.) At Portoens Tilvæxt fremgaaer uafbrudt, og uden nogen Undtagelse for den længere Distance over 54 Mile, i den fastsatte Progresion af 1 **Lß.** for hver 9 Mile længere end de 9 förste Mile, hvoraf svares 2 **Lß.** I følge heraf bliver Brevtaxten i Fremtiden fölgende:

Indtil	fulde		9	Mile	2 Lß.	over	54	indtil	63	Mile	8 Lß.
over	9	indtil	18	"	3 Lß.	"	63	"	72	"	9 Lß.
"	18	"	27	"	4 Lß.	"	72	"	81	"	10 Lß.
"	27	"	36	"	5 Lß.	"	81	"	90	"	11 Lß.
"	36	"	45	"	6 Lß.	"	90	"	99	"	12 Lß.
"	45	"	54	"	7 Lß.						

Herefter er den fuldstændige Tabel Lit. A. beregnet.

For Norge gjelder:

Saalænge den norske Post sendes over Jylland.

Forandret ved Pl. [17 Mart. 1810](#). See Pl., ang. hvor langt Porto kan erlægges, **13 Sept. 1809**.

- 1.) Ang. Portoet til og fra Norge, er af samme Indhold, som næstfølgende Pl. for Danmark **20 Jun. 1809**. 3 §, og er ophævet ved Pl. **17 Mart. 1810**.
- 2.) Ang. den danske Brevtaxt, er ligesom Pl. for Danmark **20 Jun. 1809**. 1 §.
- 3.) Ethvert Brev, som er forsynet med Couvert eller Omslag, skal ansees og betales som halvandet Brev, for saavidt det ei veier over $\frac{3}{4}$ Lod, og ikke indslutter flere Breve, i hvilket Tilfælde derimod, om det indbefatter Indlæg, bliver at betale efter den i Pl. (for Norge) [28 Mart. 1801](#). 2 § No. 2 fastsatte Bestemmelse, og, om deri befindes flere Breve, efter samme § No. 3.
- 4.) I övrigt blive de i Pl. [28 Mart. 1801](#) i hensyn til den Danske Brev-Posttaxtes Anvendelse i Norge, fastsatte Bestemmelser fremdeles gjeldende, med den Forandring i sammes 5 §, efter Resol. **10 Jun. 1809** (bekg. ved Pl. **16 Jun. 1809**), at naar Bancosedler, Penge, Kostbarheder og Obligationer, som lyde paa Ihændeheren, vorde anordningsstridigen forsendte med Brevposten i Danmark og Hertugdømmene fra de Steder, hvor Pakkepost-Contoirer ere oprettede, skal Belöbet eller Værdien af det Forsendte confiskeres og tilfalde Angiveren. Foranførte Bestemmelser træde i Kraft, for saavidt Breve forsendes fra Danmark og Hertugdømmene til Norge, fra **1 Jul. 1809**, og, for saavidt Breve forsendes fra Norge til Danmark og Hertugdømmene, fra den Tid af, at denne Placat paa ethvert Sted i Norge er vorden kundgiort.

Denne Placat ere 2de Tabeller vedföiede: Lit. A. Taxt for et enkelt Brev mellem Viborg og Stederne i Norge; der er ligesom Tabel Lit. B. i næstfølgende Placat. Og Tabel, Lit. B. Taxt for et enkelt Brev mellem Viborg og Stederne i Danmark og Hertugdømmene; der er ligesom næstfølgende Placats Tabel Lit. A. under Viborg.

Tabel Lit. B. hvori Portoet imellem Viborg og Stederne i Norge er beregnet.

Taxt for et enkelt Brev

imellem Viborg og

	Skil		Skil
Arendahl	6	Nordlands Postdistrict	
Bergen	14	hvorunder	
Bragnæs	7	Nordlands Postcontoir	18
Brevig	7	Finmarkens Fogderie	30
Borgensund	24	Helglands	20
Hvorunder Bieposttouden i		Lofodens og Vesteraalens	26
Söndmörs Fogderie		Saltens	23
Heröe Præstegield	27	Senjens og Tromsöens	26
Ulvsteen Præstegield	26		
Voldens Præstegield	28	Skeen	7
Christiania	8	Stavanger	7
Christiansand	3	Trondhiem	14
Christiansund	19	hvorunder Posttouden herimellem	
Fredrichshald	11	og Nordlands Postcontoir,	
Fredrichsstadt	11	saasom:	
Holmestrand	9	Inderöens Fogderie	17
Kongsberg	9	Nummedahlens	18
Kongsvinger	11	Stördalens	16
Krageröe	7	Strinden	16
Laurvig	8	Værdalen	16
Molde	19	Tönsberg	7
Moss	10	Österrisöer	6

Samme Porto svares fra de nævnte Steder i Norge til Viborg.

Denne Placat er forkortet i forhold til den oprinnelige, da den også inneholder hele brevtaxten for Danmark.

Fra den originale Placat 20 Juni 1809

Hans Mjestæt Kongen har, på Generalpostdirectionens allerunderdanigste Forestilling, ved allerhöjeste Resolution af **3^{die} Juni** allernaadigst bifaldet, at Brevposttaxten af **28de Marts 1801** for Kongeriget Danmark og Hertugdømmene Slesvig og Holsten maa udvides og bestemmes, saaledes:

1. At Portoens Tilvæxt fremgaaer uafbrudt, og uden nogen Undtagelse for den længere Distance over 54 Mile, i den fastsatte Progresion af 1 **Lß.** for hver 9 Mile længere end de 9 første Mile, hvorefter svares 2 **Lß.** I følge heraf bliver Brevtaxten i Fremtiden følgende:

Indtil	fulde		9	Mile	2 Lß.	over	54	indtil	63	Mile	8 Lß.
over	9	indtil	18	"	3 Lß.	"	63	"	72	"	9 Lß.
"	18	"	27	"	4 Lß.	"	72	"	81	"	10 Lß.
"	27	"	36	"	5 Lß.	"	81	"	90	"	11 Lß.
"	36	"	45	"	6 Lß.	"	90	"	99	"	12 Lß.
"	45	"	54	"	7 Lß.						

Herefter er den fuldstændige Tabel Litr. A. beregnet.

2. At ethvert Brev, som er forsynet med Couvert eller Omslag, skal ansees og betales som halvandet Brev, for saavidt det ej vejer over $\frac{3}{4}$ Lod, og ikke indslutter Indlæg, eller flere Breve, i hvilke Tilfælde derimod, om det indbefatter Indlæg, bliver at betale efter den i Brevtaxten af **28de Marts 1801** § 2 no. 2 fastsatte Bestemmelse, og om deri befindes flere Breve, efter samme § no.3
3. At Porto for et enkelt Brev til Norge fra Danmark og fra Hertugdømmene, og til disse fra Norge, skal, saalænge Norske Post gaar over Jylland, erlægges saaledes: fra alle Danske, Slesvigske og Holstenske Steder indtil Viborg, eller omvendt fra Viborg til hine, efter den herinden fastsatte Danske Brevtaxt; mellem Viborg og Christianssand med 3 **Lß.**, og mellem Christianssand og Stederne i Norge efter den for dette Rige gjeldende Taxt, hvilket nærmere er beregnet i den hostrykte Tabel Litr. B.
4. I övrigt blive de i Brevtaxten af **28de Marts 1801** fastsatte Bestemmelser fremdeles gjeldende med den Forandring i sammes 5te §, der ved Placat af 16de d.M. (**16 Juni 1809**) er bleven almindelig kundgiort, at, naar Banksedler, Penge, Kostbarheder, og Obligationer, som lyde paa Ihændeheren, vorde anordningsstridigen forsende med Brevposten fra de Steder, hvor Pakkepostkontorer ere oprettede, skal Belöbet eller Værdien af det Forsendte konfiskeres og tilfalde Angiveren.

Foranførte Bestemmelse træde, ifølge den ovennævnte allerhöjeste Resolution af **3^{die} d.M.**, i Kraft fra den **1ste Juli** næstkommende. Hvilket saaledes herved bekendtgjøres til enhver Vedkommendes Efterretning og Iagttagelse.

Generalpostdirectionen, den **20de Juni 1809**.

(Fra Tore Bergs originale Placat)

([Schou XV Side 222-266](#)) og Tore Berg, NPS

General-Postdirectionens Placat 11 Jul. 1809

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Paketfarten mellem Danmark og Norge (s)

I Følge Resol. **3 Mart. 1809** fastsættes herved følgende deraf flydende Puncter, som Regler for Paketfarten mellem Danmark og Norge:*)

- 1.) Expeditionsstederne ved denne Paketfart ere for nærværende: Thisted i Danmark, Frederiksværn og Christianssand i Norge. Afvigelse fra denne Bestemmelse skal alene finde Sted, naar mödende Omstændigheder skulde gjøre det nödvendigt, for en kortere eller længere Tid, at forlægge Expeditionen for denne Paketfart til noget andet Sted, paa en, eller begge Kyster.
- 2.) Med denne Leilighed kan Breve, Pakker og Gods forsendes, og Reisende overføres.
- 3.) Breve modtages paa alle Postcontoirer i Danmark og Norge, samt ved Postaabnerstederne i sidstnævnte Rige; dog modtages ingen Breve med Bancosedler eller Penge til Forsendelse mellem Danmark og Norge, saalænge Krigen vedvarer.
- 4.) Pakker og Gods, som forsendes til Norge, kan afleveres paa samtlige Postcontoirer i Danmark og Hertugdømmene, fra hvilke Pakkepost afgaar, for at beføres til Aarhus, hvorfra Afsenderen besörger det til det Afgangssted, som ham fra Postexpeditionsstedet er opgivet. Da for nærværende ingen Pakkepost er indrettet i Norge, saa kan dette Rige ikkun Gods eller Pakker til 1 Punds Vægt i Almindelighed forsendes med Posten, imod Porto efter Brev-Posttaxten. Större Pakker og sværere Gods besörger Afsenderen

henbragt til det Afgangssted, som Expeditionscontoiret nævner ham, og afleveret til den der ansatte Postexpediteur, Opsynsmand, eller Postskipper. Paa samme Maade bör det ankomne Sendingsgoods af Modtagerne i Norge besörjes afhentet fra Ankomststedet, og ligeledes i Jylland fra Ankomststedet til Aarhus, hvor det til videre Befordring med Pakkeposten kan indleveres paa Postcontoiret, for saavidt det i Vægt og Volumen er i overensstemmende med den almindelige Forskrift for Pakkeposten. Paa det Vedkommende kan erholde fornöden Underretning om Ankomsten, bör der med de forsendende Sager föolge et Adressebrev, hvori Afsenderen tilkiendegiver Modtageren at lade dem afhente fra det Sted, som af Postexpediteuren bliver tegnet paa Brevet ved Ankomsten.

- 5.) Reisende, som vil overføres til Norge, kan dertil lade dem indskrive paa alle Postcontoirer i Danmark og Hertugdömmene, fra hvilke der afgaaer Pakkepost, og föolge med samme ligeledes indtil Aarhus, hvorfra de selv besörge den videre Befordring til Afgangsstedet, som opgives dem fra Expeditionscontoiret.
- 6.) Reisende fra Norge til Danmark, eller Hertugdömmene, lade sig for Overfarten indskrive ved Postexpeditionscontoirerne i Frederiksværn, eller Christiansand.
- 7.) Taxten ved denne Paketfart er fölgende:

I. For Passagerer,

A. Med Dæksfartöier:

- a.) For en Person med Reisegods indtil 50 Punds Vægt 10 Rdlr; saadan Reisende har Adgang i Kahytten.
- b.) For en Person uden Reisegods, som ei erholder Adgang til Kahytten, 5 Rdlr.
- c.) Personæ miserabiles, saasom Skippere og Matroser, som med Övrigheds-Pas beviser, at de have forliüst Skib og Gods, og analogice hiemdragende udlöste Krigsfanger etc., betale kun 2 Rdlr 3 Mk for Overfarten.

B. Med aabne Baade.

- a.) En Person med Reisegods - 5 Rdlr.
- b.) En Person uden Reisegods - 3 Rdlr.
- c.) Personæ miserabiles - 1 Rdlr. 3 Mk.

Passagerer skal stedse erlægge Fragten ved Indskrivningen, forinden de tiltræde Reisen. Derimod har Afsenderen, naar han indleverer Pakkegoods paa Postcontoiret, det frie Valg, hvad enten hn vil betale den hele Fragt, eller en Deel af samme, eller om han vil afsende det heelt eller tildeels for Modtagerens Regning; men det udleveres da ei, förend hele Fragten er erlagt.

II. For Pakkegoods.

- a.) For Gods, som henhörer til Livets Nödvendigheder, erlægges Fragt efter Vægt og Volumen, i Forhold til 1 Tönde Rug, som er bestemt til 1 Rdlr.
- b.) For andet sædvanligt Kiöbmandsgods, og det, som egentlig henhörer til forfinet Livs Nydelse, saasom: Sukker, Thee, Caffé, Viin, Spiritus af alle Slags etc., betales efter Værdien med 2 Procent.
- c.) Af egentlige og kostbare Kramvarer 4 Procent af den angivne Værdie; og
- d.) af forarbejdet Guld og Sölv 5 Procent af Værdien.

Postvæsenet indestaaer ikke for Faren af Söeskade, fiendtlig Opbringelse, eller for udkastet Gods i Forfølgelsestilfælde.

- 8.) De almindelige Postanordninger, som forbyde Reisende at medtage Breve og Pakker, gielde ogsaa for Paketfarten mellem Danmark og Norge, under de fastsatte Straffe.

(*) Under **21 Dec 1809** blev fra Gen. Postdirectionen föiet den Foranstaltning, at denne Paketfart indtil videre blev indstillet.

[Schou XV Side 286-290](#)

General-Postdirectionens Placat 13 Sept. 1809

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. den udenrigske Porto (s)

I Fölge Resol. **2 Sept. 1809** hvorved den Frihed indskrænkes, som har været tilstaaet Brevafsendere, at erlægge Portoen lige fra Afgangs- til Bestemmelsesstedet; og hvorved det Forhold efter Coursen fastsættes, hvori den udenrigske Porto, beregnet til dansk Courant, skal betales paa Postcontorerne i Danmark og Norge.

Kongen har, paa Generalpostdirectionens Forestilling, bifaldet: at Portoen for Breve fra Hamborg, Lybek og fra Stæderne i Hertugdömmene til Danmark og Norge skal paa Afgangsstedet erlægges i det mindste indtil Hadersleb;

og at Porto en for Breve fra Danmark og Norge til Hamborg, Lybek eller Hertugdømmene ei paa Afgangsstedet maae erlægges for længere Deel af Veien end til Hadersleb; saa at det Övrige af den fra Afsendelses- til Bestemmelsesstedet fastsatte Porto, i Overensstemmelse med Brevposttaxt [28 Mart. 1801](#). 3 §, betales af Modtageren paa Ankomststedet. Naar altsaa Afsenderen af et enkelt Brev fra Kiöbenhavn til Hamborg, hvorimellem Porto en nu er 8 Lß., har betalt den fra Kiöbenhavn til Hadersleb anordnede Porto med 5 Lß., bliver af Modtageren i Hamborg ikkun den övrige Deel af Porto en mellem forbenævnte tvende Hovedsteder at betale med 3 Lß., men ikke den ellers mellem Hadersleb og Hamborg fastsatte Porto af 5 Lß.; dog saaledes, at denne hele Porto til Mellemstedet altid erlægges ved Afsendelsen, og den mindre ved Modtagelsen af Brevene. Endvidere har Kongen bifaldet, at den Forsuds-Porto, som det Kgl. Postkontor i Hamborg udlægges til vedkommende Postkontorer sammesteds for Breves og Pakkers Befordring med andre Staters Poster, saavel som den detil kommende Porto mellem Hamborg og Hadersleb for de udenrigs fra ankommende eller didhen afgaaende Breve og Pakker, skal af de Corresponderende betales paa Postkontorerne i Danmark og Norge efter saadant Forhold, at for 2 Lß. Forskudsporto, samt for den Porto mellem Hamborg og Hadersleb, betales i dansk Courant - 5 Lß.

for 3 – 8 Lß.	for 5 – 13 Lß.	for 7 – 18 Lß.	for 9 – 23 Lß.
for 4 – 10 Lß.	for 6 – 15 Lß.	for 8 – 20 Lß.	for 10 – 25 Lß.

og saa fremdeles i samme Forhold. Egentlig har Kongen autoriseret Generalpostdirectionen til, naar Coursen paa Slesvig-Holsteensk Courant i flere Maaneder efter hinanden enten falder 50 Procent under, eller stiger 50 Procent over det i forestaaende Beregning til Grund lagte Forhold af 250 Rdlr dansk Courant mod 100 Rdlr Slesvig-Holsteensk Courant, da ved offentlig Kundgiörelse at nedsætte eller forhöie denne forholdsmaessige Beregning; saaledes, at naar ovenmeldte Cours falder 50 Procent, nedsættes den forbenævnte Porto med 1/5 Deel; ifald Coursen derimod maatte stige 50 Procent, forhöies samme i lige Forhold. Foranförte Bestemmelser træde i Kraft fra den Tid af, at de paa ethvert Postkontor ere kundgorte og der offentlig opslagne. Den saaledes efter Cours Forholdet beregnede Porto tegnes paa Breve, som derefter skal betales, med **rödt Blek** til sikkrere Adskillelse fra de med **sort Blek** skrevne Nummere. ([Schou XV Side 302-305](#))

General-Postdirectionens Bekiendgiörelse 2 Jan. 1810

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel-Bergs Rescripter

Ang. Freden mellom Danmark Norge og Sverige (w)

General-Postdirectionens Bekiendgiörelse, ang. at som en Fölge af Freden med Sverige, og i Overensst. med Kongl. Bekiendtgjörelse **23 Dec. 1809.**, er Brevvexlingen paa dette Rige bleven frigiven for de Kgl. Undersaatter. m.v. *) (Læses i Chr. Intell. Sedler 1810 Nr. 4.)

*) Cfr. Prom. **3 Oct. 1807**, Circ. **12 Dec. 1809** § 1 og Circ. **14 Dec. 1809**, samt Prom. [4 Aug. 1810](#). See Decl. **3 Sept. 1813**.

([Wessel-Berg III side 823-24](#))

Gen. Postdirections-Placat 17 Marts. 1810

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. en nye Brevposttaxt for den norske Post (s)

Gen. Postdirections-Pl. (Resol. **12 Mart. 1810**) at Porto en for Breve imellem Danmark og Norge skal beregnes efter de norske Posters nu hidstillede Gang giennem Sverrig, samt om en Forhöielse i den Porto, som för Krigen var bestemt for Breve til og fra Norge.

Kongen har, paa Gen. Postdirectionens Forestilling, befalet: At Porto en for Breve mellem Danmark og Norge skal fra **1 Apr. 1810** beregnes, som för Krigen, over Kiöbenhavn og Helsingöer, og at Porto en imellem disse Steder og Stederne i Norge skal, fra samme Tid af, forhöies med 4 Lß for et enkelt Brev. I Overensstemmelse hermed bliver Taxten for et enkelt Brev saaledes:

imellem Kiöbenhavn, Helsingör og

Arendal	Lß 14	i Söndmörs Fogderie:	Christiansund	Lß 21	Kragerö	Lß 14	
Bergen	Lß 16	Herö Præstegield	Lß 29	Fredrikshald	Lß 9	Laurvig	Lß 13
Bragnæs	Lß 12	Ulvstens dito	Lß 28	Fredrikstad	Lß 9	Molde	Lß 21
Brevig	Lß 14	Voldens dito	Lß 30	Holmestrand	Lß 14	Mos	Lß 9
Borgensund	Lß 26	Christiania	Lß 10	Kongsberg	Lß 13	Nordlands Postkontor	Lß 20
hvorunder Biposterne		Christiansand	Lß 15	Kongsvinger	Lß 13	hvorunder	

Finmarkens Fogderie	ℓß 32	Senjens og Tromsøens	hvorunder Postturen	Stördalend dito	ℓß 18
Helgelands dito	ℓß 22	dito	derimellem og Nordlands	Strindens dito	ℓß 18
Lofodens og Vesteraalens		Skeen	Postkontor, saasom:	Værdalens dito	ℓß 18
dito	ℓß 28	Stavanger	Inderöens Fogderie	Tönsberg	ℓß 13
Saltens dito	ℓß 25	Tronhiem	Nummedalens dito	Österriisör	ℓß 14

Som en Fölge heraf vorder den 3 § af Pl. [20 Jun. 1809](#) tilligemed den samme vedföiede Tabel Litr. B aldeles ophævet, hvorimod benævnte Placats övrige Bestemmelser fremdeles blive i Kraft. ([Schou XV Side 460-61](#))

General-Postdirectionens Prom. 28 Juli 1810

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schmidts Forordninger

Ang. de Sager i den Norske Regierings-Commission, Postvæsenet vedkommende (sc)

(til samtlige Over-Övrigheder i Norge; Notis til Regjer. Commissionen.) ang. de Sager, der henhøre under og expederes i den Norske Regierings-Commission, Post-Væsenet vedkommende.

Kongen har befalet, at alle Indberetninger og Forslage¹⁾ Regierings-Commissionen. De Sager, som i Fölge Kongens nærmere Resol. af **20 Juli 1810** for Fremtiden blive at expedere middelbart igiennem den Kgl. interimistiske Regjer. Commission for Norge til General-Postdirectionen fra og til Övrighederne, blive:

- 1) alle Forandringer i de nu giældende Post-Anordninger og Bestemmelser, der angaae
 - a) nye Postrouters Anlæggelse eller Forandringer i de nu værende;
 - b) Forandringer i de nu giældende Posttaxter;
- 2) alle Forandringer med de nu ansatte Postexpediteurer, Postbönder og Postkarle. Derimod blive følgende Sager fremdeles, ligesom hidtil at indsende directe til Gen.-Post-Directionen, og at expedere umiddelbart herfra, nemlig:
 - 1) Alle Post-Regnskaber saavel som disses Berigtigelse og endelige Afgiörelse;
 - 2) Foranstaltninger ang. Postmesternes mislige Forhold, i Henseende til Regnskabernes betimelige Aflæggelse og Oppebørselernes Indsendelse;
- 3) alle Foranstaltninger, som maatte foranlediges ved Posternes Forsinkelse eller andre Urigtigheder, der maatte bemærkes at være begaaede ved Posternes Expedition og Befordring m, v.; og
- 4) Afgiörelsen af alle opkommende Tvistigheder mellem Postmesterne, Postexpediteurerne, Postaabnerne, og det övrige Postpersonale, forsaavidt disse angaae Posternes Expedition og Befordring,

¹⁾ Det Udeladte ligesom Circ. 23 Juni 1810; cfr. det der Anmærkede.

([Schmidts Forordninger II Side 593](#))

Cancelli Prom. 4 Aug. 1810

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Ophævelse af Eftersyn af Breve fra Sverrige (w)

Cancelli Prom. (til vedkommende Over-Övrigheder), hvorved meddeles, at Generalpostdirectionen har underrettet Cancelliet om, at Kongen, ved Rescr. **30 Juli 1810**, har befalt Fölgende: "I Betragtning af de forandrede Omstændigheder ville vi allernaadigst have tilladt, at alle fra Sverrige ankommende samt dertil afgaaende Breve fra nu af maae være fritagne for det siden Krigens Udbrud med England befalede Eftersyn, saavel i Köbenhavn og Helsingöer som i Frederikshald. Som en Fölge heraf bortfalder ogsaa fra nu af aldeles Eftersynet af de indenlandske Breve, som ere bestemte til eller fra Helsingöer eller de norske Grændsesteder" *)

*) Communiceret Regierings Commissionen under **1 Sept. 1810** - Cfr. Prom. **3 Oct. 1807** og det ved Circ. **14 Dec. 1807** Anmærkede.

([Wessel Berg IV Side 871-872](#))

General-Postdirectionens Placat 6 Nov. 1810

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Forsendelse af Danske Courant-Banksedler (s)

(for Norge; Resol. **3 Nov. 1810**) at Forsendelsen af Danske Courant-Banksedler og Skatkammer-Repræsentativer, lydende paa Dansk Courant, med Pakkeposten til fremmed Sted saavel fra Danmark og Norge, som fra Hertugdømmene, saa og fra Danmark og Norge til Steder i Hertugdømmene sydligere end Hadersleb og Töndern, samt fra et Sted i Hertugdømmene til andet sydligere end benævnte tvende Steder, herefter alene skal finde Sted med den sidste i hver Maaned afgaaende Pakkepost. Dog skal denne foranstaltning ikke anvendes paa de Breve med Danske Banksedler, som i Löbet af indeværende Maaned med Posten fra Norge maatte ankomme og være

bestemte til Hertugdømmene eller til fremmed Sted. - Kongen har derhos fastsat Straffen for dem, som ved urigtigt Opgivende maatte forsøge paa at forsende danske Courant-Banksedler og Repræsentativer paa anden end den bestemte Postdag eengang maanedligen til foranførte Steder, til Konfiskation af den fulde Kapital, samt desuden til en Mulkt af lige Beløb, hvoraf den halve Deel skal tilfalde Anholderen, med mindre denne er blevet anlediget til Anholdelsen ved en foregaaende grundet Angivelse, i hvilket Fald Anholderen ikkuns tillægges 1/4 Deel, og Angiveren eller Angiverne, hvis det ere flere, 1/4 Deel af bemeldte Mulkt; hvorimod den anden halve Deel af Mulkten indtil 100 Rdlr skal beregnes Generalpostdirectionens Fattigkasse, men hvad den overstiger 100 Rdlr, Kongens Kasse til Indtægt. ([Schou XV Side 593](#))

General-Postdirectionens Bekiendgiörelse 10 Nov. 1810

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel-Bergs Rescripter

Ang. den dobbelte ugentlige Post mellem Christiania og Throndhjem (w)

General-Postdirectionens Bekiendgiörelse, at Kongen ved Resol. **7 Nov. 1810** har befalet, at den dobbelt ugentlige Post paa ny skal etableres imellem Christiania og Throndhjem. Som Følge heraf bestemmes, hvorledes der skal forholdes med Posternes Afgang og Breves Udlevering. *)

(Læses i Chr. Int. Sedler 1810 Nr. 93).

*) Cfr. Plac. [31 Juli 1804](#) og Prom. **20 Marts 1810**.

([Wessel-Berg IV side 823-24](#))

Gen. Postdirections Placat 24 Nov. 1810

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Placat om Postcontor-Gebyrer (s)

(f. Danmark); Resol. 17 Nov., ang. en Forhöielse i de i Pakkepost-taxt 23 Febr. 1788 bestemte Contor-Gebyrer ved Pakkepost-Expeditionen, og at denne Forhöielse skal vedvare indtil et Aar, efterat Freden er vendt tilbage (*) (See Pl. f. Norge **8 Dec. 1810**.) Kongen har, paa Generalpostdirectionens Forestilling i Betragtning af, at de i Pakkeposttaxten 23 Febr. 1788 anordnede Gebyrer ved Pakkepostexpeditionen (som efter deres Hensigt skulle bidrage til at erstatte Postcontorerne de med denne Expedition forbundne Udgifter til Skrivmaterialier m. m.) ikke længere ere tilstrækkelig til at afholde disse Fornödenheders ved Tidsomstændighederne betydeligen förögede Priser, bevilget, at de i fornævnte Taxt fastsatte Contor-Gebyrer maae fastsættes, forandres og forhöies saaledes: I Skriver- og Veiepenge for de forsendende Summer eller det angivende Værd af Gods, der ei overgaaer 500 Rdlr, skal der erlægges 3 **℔**.; naar disse ere

over 500 indtil fulde 1000 Rdlr:	5 ℔ .
1000 " " 2000 "	7 ℔ .
2000 " " 3000 "	9 ℔ .
3000 " " 4000 "	11 ℔ .

og saa fremdeles med 2 **℔**. Tillæg for hvert 1000 Rdlr, indtil Skriver- og Veierpenge udgiøre i alt 1 Rdlr, som det Höieste, der maae oppebæres.

*) I Overeensstemmelse hermed er af Gen. Postdirectionen udfærdiget Regulativ for disse Contor Gebyrer for Danmark [24 Nov. 1810](#) og for Norge [8 Dec. 1810](#). Pat. (See Pl. **17 Mart. 1812**) ([Schou XV Side 609](#))

General-Postdirectionens Placat 8 Dec. 1810

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Postcontor-Gebyrer for Norge (s)

Gen. Postdirections-Pl. (f. Norge; Resol. 17 Nov.), hvorved fastsættes en Forhöielse i de bestemte Contor-Gebyrer ved Post-Expeditionen, og at denne Forhöielse skal vedvare indtil et Aar efterat Freden er vendt tilbage. (Er af samme Indhold som Pl. f. Danmark **24 Nov 1810**, undtagen at i Pl. f. Norge er udeladt Bærepenge for Pakker, Litsenbroder-Penge etc., som blot angaaer Pakkepost-Sager) ([Schou XV side 612](#))

Generalpostdirectionens Circulaire 16 Febr. 1811

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Fogtmans Rescripter

Ang. et Revisionscontoir under Generalpostdirectionen (f)

og Postmesterne for Qvittance-Gebyr at befries. (til de Kongl. Postcontoirer)

Paa Generalpostdirectionens Forestilling har det behaget Hs. Majestæt, ved under **4de Jan. f.A. [4 Jan. 1810]** allernaadigst at bifalde, at der under Directionen maatte oprettes et særskildt Contoir for Revisionen af de af Postmestrene i begge Kongerigerne og Hertugdømmene aflæggende årlige Indtægts-Regnskaber for de oppebaarne Post-Intrader, og de fra dem kvartaliter indkommende Beregninger saavel over Porto og Contoir-Rettigheder af Kongl. Tjenestesager, som for Breve med Penge til Underofficerer og Gemene, tillige allernaadigst at fastsætte, at det Qvittance-Gebyr hvilket Postmestrene hidtil som Oppebørselsbetjente, efter de ældre Anordninger have erlagt til vedkommende Revisorer for de dem for rigtig aflagt Regnskab meddelende General-Qvittancer skal ophøre med de Qvittancer som udfærdiges for Aaret 1806, hvilket saaledes meddeles det Kongl. Postcontoir til fornöden Efterretning. [\(Fogtman VII-3 side 47\)](#)

Fra Wessel Bergs Rescripter

General-Postdirectionens Circul. (til Postcontoirerne), ang. et Revisions-Contoir under General-Postdirectionen, og Postmestrene for Qvittance-Gebyr at befries.

Paa General-Postdirectionens Forestilling har Kongen, ved under **4 Jan. 1810** at bifalde, at der under Directionen maatte oprettes et særskilt Contoir for Revisionen af de af Postmestrene i begge Kongerigerne og Hertugdømmene aflæggendes aarlige Indtægts-Regnskaber for de oppebaarne Post-Intrader og de fra dem kvartaliter indkommende Beregninger saavel over Porto og Contoir-Rettigheder af Kgl. Tjeneste-Sager, som for Breve med Penge til Under-Officerer og Gemene, *) tillige fastsat, at det Qvittance-Gebyr, hvilket Postmestrene hidtil som Oppebørsels-Betjente efter de ældre Anordninger have erlagt til vedkommende Revisorer for de dem for rigtig aflagt Regnskab meddelendes General-Qvittancer, skal ophøre med de Qvittancer, som udfærdiges for Aaret 1806. **)

*) See Freds-Tract. **14 Jan. 1814** og Kundg. **30 Nov. 1810**

) Cfr. Prom. **17 Jan. 1804 og det derved Anmærkede.

[\(Wessel Berg IV Side 908-909\)](#)

Generalpostdirectionens Circulaire 5 Marts. 1811

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Fogtmans Rescripter

Ang. at Pakkeposten gaae til Altona (f)

Da Pakkeposterne, som hidtil ere gaaede lige til Hamborg, i Fremtiden ikke skulle gaae videre end til Altona, saa paalægges det Kongelige Postcontoir fra nu af og indtil videre, ikke at modtage Pakkepostsager, bestemte til Hamborg eller til Udlandet i Almindelighed, med mindre de ere adresserede til Nogen i Altona, samt, ved under Haanden og uden offentlig trykt Bekjendtdjölrelse, derom at underrette de Corresponderende, tillige at tilkjendegive disse, at Pakkepostcontoi-ret i Altona vel i de første 3 Uger fra dette Circulaire Dato vil tilmelde Vedkommende i Hamborg, at der til dem ere ankomne Pakkepostsager, men at de i dette Tidsrum, selv maae söge at forskaffe sig Commisionairer i Altona, til hvem de til Hamborg og det Övrige af Udlandet bestemte Pakkepostsager kunne afleveres. [\(Fogtman VII-3 side 74\)](#)

Generalpostdirectionens Circulaire 12 Marts. 1811 (I)

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Fogtmans Rescripter

Ang. Eftersyn af Breve til Udlandet (f)

Hs. Majestæt Kongen har ved allerhöieste Resolution af **4de d.M. [4 Marts 1811]** allernaadigst befales, at det i Circul. af **12te Decbr. 1807** foreskrevne Eftersyn af Breve ved de Kongelige Postcontoirer i Hamborg og Lübek skal, da förstnævnte Contoir nu er forflyttet til Altona og Sidstnævnte til Stokkelsdorf, bortfalde, i Hensyn til de Breve, som vorde Samme tilstillede fra det franske Postvæsen, men at det derimod fremdeles skal have sit Forblivende ved det befalede Eftersyn af Brevene fra de danske Stater til Hamborg og det övrige Udland, saavelsom til Grændse-Postcontoi-ret i Stokkelsdorf og til Altona, Husum, Frederikstad og Tönningen. Hvilken allerhöieste Resolution herved meddeles det Kongelige Postcontoir til fornöden Efterretning.

[\(Fogtman VII-3 side 81\)](#)

Generalpostdirectionens Circulaire 12 Marts. 1811 (II)

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Fogtmans Rescripter

Ang. Overskrift paa Karterne til Udlandet over Hamborg og Lübek (f)

Hvad Overskrift Karterne til Udlandet over Hamborg og Lübek skal, formedelst Postcontoi-rens Forflyttelse fra disse 2 Steder.

Gr[und]. Da det Kongelige Postcontoir i Hamborg er blevet forlagt til Altona, og det Kongelige Postcontoir i Lübek til Stokkelsdorf, og de fra danske Stater til Hamborg og det övrige Udland bestemte Breve ifølge heraf blive modtagne af fornævnte til Altona forflyttede Postcontoir og befordrede videre til det franske Postvæsen i Hamborg, hvorimod de fra Hamborg og det övrige af Udlandet til de danske Stater bestemte Breve ville blive karterede paa de forskjellige Postcontoirer i Landet og da et lige Forhold vil blive iagttaget ved Postcontoiret i Stokkelsdorf, i Hensyn til de til Lübek bestemte og derfra kommende Breve.

Saa haver det Kongelige Postcontoir fra nu af at give Kartet til Hamborg den Overskrift; "Karte fra til Udlandet", og Karte til Lübek den Overskrift: "Karte fra til Stokkelsdorf", og blive Breve og Aviser at nedlægge i de samme Poser, hvori de hidtil ere gaaede respective til Hamborg og Lübek. ([Fogtman VII-3 side 82](#))

Generalpostdirectionens Circulaire 26 Marts. 1811 (I)

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Fogtmans Rescripter

Ang. indeh. skjærpet Forbud mod Breves Medför af Reisende (f)

(til de Kongl. Postcontoirer), Foranlediget af en Generalpostdirectionen tilhændkommen Kongelig allerhöieste Befaling af 21de sidstleden, maa Directionen herved indsjærpe de kongelige Postcontoirer paa det alvorligste at overholde de forhen allernaadigst givne Forbud, at ingen Reisende, undtagen Courerer, som med behörig Coureerpaere forsynede, maae medføre Breve, med Undtagelse alene af saadanne aabne Adresse- og Anbefalings-Breve, hvis Indhold viser, at de ikke have nogen anden Bestemmelse. ([Fogtman VII-3 side 90](#))

General-Postdirectionens Circulaire 26 Marts. 1811 (II)

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Fogtmans Rescripter

Ang. Mynters gode Indpakning i Breve med Pakkeposten (f)

Gr[und]. Da det undertiden indtræffer, at Sölv- og Guld-Mynter, der forsendes i Breve med Pakkeposten, ere saa uforsigtigen og uforsvarligen indpakkede, at de ved den blotte Bvægelse under Behandlingen paa Postcontoirerne falde ud af Brevene, hvoraf der letteligen kan foranlediges ubehagelige Fölger:

Saa finder Generalpostdirectionen det, til Forebyggelse heraf, nödvendigt at fastsætte, at den ved Placaten af [24de Novbr. 1804](#) foreskevne Indpkningsmaade af Banksedle, som forsendes med Posterne, skal i Fremtiden ligeledes anvendes og følges ved Forsendelsen af forommeldte Mynter, naar disse ere saa faa, at de kunne indsluttes i Breve, hvilket saaledes tilkjendegives det Kongl. Postcontoir til fornöden Efterretning og Iagttagelse.

([Fogtman VII-3 side 90](#))

Canc. Prom 30 Marts. 1811

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Fogtmans Rescripter

Ang. at ingen Reisende, Courerer undtagne, maae medføre Breve (f)

(Til samtlige Over-Övrigheder i begge Riger), Ifølge Hs. Majestæts allerhöieste Befaling, skulde Cancelliet herved tjenstligst anmode Dem at ville indskjærpe vedkommende Embedsmænd i det Dem betroede Amt, især ved Kysterne, at de paa det alvorligste overholde det allernaadigst givne Forbud, at ingen Reisende, undtagen Courerer, som med behörig Coureerpas ere forsynede, maae medføre Breve, med Undtagelse alene af saadanne aabne Adresse- og Anbefalings-Breve, hvis Indhold viser, at de ikke have nogen anden Bestemmelse.

([Fogtman VII-3 side 93](#))

Generalpostdirectionens Circulaire 9 April. 1811

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Fogtmans Rescripter

Ang. Penges Forsendelse mellem Danmark og Norge (f)

ligesom för Krigen.

Da en autoriseret Expresse-Indretning nu igjen er bleven indført mellem Kiöbenhavn og Christiania, og Penge-Remisser derfor mellem Danmark og Norge, ligesom det för Krigen fandt Sted, kunne forsendes med den norske Expresse; saa ophæves ifølge deraf de, i Henseende til Penes Forsendelse mellem Danmark og Norge, ved Circulair-Ordren af 21de April f.A. [21 April 1810], under Krigen fastsatte Bestemmelser. Hvilket herved meddeles det kongelige Postcontoir til fornöden Underretning.

([Fogtman VII-3 side 113](#))

Generalpostdirectionens Circulaire 16 April. 1811

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Fogtmans Rescripter

Ang. hvorvidt Breve til Holland, Friesland og Rostok skulle frankeres (f)

Til Fornöden Efterretning tilkjendegives det Kongelige Postcontoir, at i Fremtiden skulle alle til Holland og Friesland bestemte Breve frankeres, de Første til Lingen og de Sidste til Oldenborg med 5 **℔**. samt Brevene til Rostok directe med 4 **℔**. fra Hamborg af.

(Fogtman VII-3 side 119)

Kongelig Placat 2 Mai. 1811

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Coursens Bestemmelse paa Kiöbenhavn Börs (s)

Gr. For, saavidt mueligt, at forebygge Urigtigheder i Bestemmelsen af Coursforholdet imellem dansk Courant og Hamborger Banco samt Species paa Kiöbenhavns Börs, har Kongen fundet det nödvendigt, herved at befale følgende:

- 1.) Coursens Notering besörjes, som hidtil af en Committee, bestaaende af Grosserer-Cocietetets Formand og Ældste i Forening med Börs-Commissairen og tvende kyndige og paalidelige Kiöbmænd; dog skal endnu een af det Kgl. Bank-Comptoirs Directeurer tiltræde Committeeen.
- 2.) Committeeens bestandige Medlemmer have til Gen. L.Dec. og Commerce-Collegii Approbation at indsende deres Forslag paa de tvende Kiöbmænd, som efter 1§ skal deeltage i deres Forretning. De derefter udnævnte forblive i Function i det mindste i sex Maaneder; efter hvilken Tids Forløb de, saafremt de ønske det, derfra skal entlediges, med mindre de, efter ved nyt Valg atter at være foreslaaede, findes villige til igien at indtræde i Committeeen.
- 3.) Vexelmæglerne, saavel som Stads- og andre Mæglere, forsaavidt de efter deres havende Bevillinger befatte sig med Vexelaffairer, skal være forpligtede, hver Börsdag at indlevere til Committeeen nöiagtige Fortegnelser over de af dem kiöbte eller solgte udenlandske Vexler og disses Priis, for hvilke Fortegnelseres Rigtighed de skal være ansvarlige under deres til Kongen aflagte Eed. De skal ligeledes, under samme Eed og Pligt, troligen og uden Forbeholdenhed aabenbare for Committeeen, naar de formene, at have Vished for, eller grundet Formodning om, at een eller anden af deres opgivende Vexelforhandlinger, istedenfor at være grundet paa reelle Negocer, alene maatte gaae ud paa, ved fingeerte Summers Kiøb og Salg, at fremme Coursen after Speculanternes egenlystige Hensigter.
- 4.) Af ovenmeldte Fortegnelser har Committeeen at uddrage ordentlige Middelcourser, hvorved ikkun tages Hensyn til de reelle Forhandlinger, saavidt disse kan bedømmes.
- 5.) Alle Handlende, som indfinde sig paa Börsen, skal det staae frit for, at meddele Committeeen saadanne Oplysninger, som kunde tiene til Coursens rigtige Bestemmelse.
- 6.) Paa det ei Coursen, naar ikkun liden Omsætning finder Sted, skal bestemmes ved ubetydelige eller fingeerte Transactioner, skal Committeeen i Almindelighed ikke notere nogen Cours, men lade den foregaaende Postdags Cours blive staaende, saa ofte paa en Börsdag ikke i det mindste er kiøbt og solgt for 10000 til 12000 Rdlr Banco. Dog skal Committeeen være bemyndiget, naar paa samme Tid fra Hamborg indløber en Cours, som er meget forskiellig fra den herværende, da efter bedste Overbeviisning at notere Coursen efter mindre Omsætninger.
- 7.) Den efter disse Grundsætninger noterede Cours indføres af Committeeen i den dertil autoriserede Protocol, og opslaaes paa Courstavlerne.
- 8.) Med Hensyn til Speciescoursens Regulering vil Kongen have Directionen for den Dansk-Norske Species-Banque overladt, at bestemme bemeldte Cours efter et Middelforhold imellem den her noterede Banco-Cours, mediberegnet Forskiel imellen Banco og Species, og de danske Courantseddlers virkelige Markedspriis imod Species i Hamborg (forandret v. Pl. 10 Mart. 1812); og vil Kongen, til mueligste Nöiagtigheds Opnaaelse i Bestemmelsen af dette Forhold, have bemeldte Direction bemyndiget til, ved een af dens Middel at lade möde i Committeeen til Banco-Coursens Regulering, for derfra at indhente og giensidigen til samme at meddele de fornödne Oplysninger. I Övrigt bekendtgöres Species-Coursen af Directionen paa den hidtil brugelige Maade.

(Schou XV side 673-675)

Generalpostdirectionens Circulaire 7 Mai. 1811

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Fogtmans Rescripter

Ang. Forhöielse i Brevportoen mellem Udlandet og Hamborg (a) (f)

I Overensstemmelse med Placaten af 13de Septbr. 1809, og den Generalpostdirectionen ved Kongl. Resolution af 2^{den} f.M. [2 Apr. 1811] givne allernaadigste Bemyndigelse, har Directionen besluttet at forhøie til det Sexdobbelte, det paa Coursen grundede og i bemeldte Placat fastsatte Forhold, hvorefter den Forskudsporto, som det kongelige Grændse-Postcontoir i Altona udlægger for Breves og Pakkers Befordring med andre Staters Poster, saavelsom Portoen imellem Haderslev og Hamborg for de udenrigs fra ankommende eller didhen afgaaende Breve og Pakker skal betales paa Postcontoirerne i Danmark og Norge. Over det Forhold, som ifølge denne Forhöielse skal iagttages ved Beregningen af Forskudsportoen og bemeldte Porto imellem Hamborg og Haderslev, har General-Postdirectionen ladet forfærdige en Tabel, hvoraf herved tilstilles det kongelige Postcontoir 2de Aftryk. (c) Ovenmeldte Bestemmelse træder i Kraft den første Postdag efter at dette Circulair er bleven imodtaget.

(a) (cfr. Circ. 22de Juni 1811)

(c) Tabel som viser i hvilket Forhold Forskudsportoen for de udenrigs fra ankommende eller for didhen afgaaende Breve og Pakker, samt disses Porto mellem Hamborg og Haderslev skal betales paa Postcontoirene i Danmark og Norge. I Overensstemmelse med ovennevnte Placat og Circulair.

For 2 $\mathcal{L}\beta$. betales i bank Courant	12 β .	15 $\mathcal{L}\beta$. betales i bank Courant	90 β .
3 $\mathcal{L}\beta$. ”	18 β .	16 $\mathcal{L}\beta$. ”	96 β .
4 $\mathcal{L}\beta$. ”	24 β .	17 $\mathcal{L}\beta$. ”	102 β .
5 $\mathcal{L}\beta$. ”	30 β .	18 $\mathcal{L}\beta$. ”	108 β .
6 $\mathcal{L}\beta$. ”	36 β .	19 $\mathcal{L}\beta$. ”	114 β .
8 $\mathcal{L}\beta$. ”	48 β .	20 $\mathcal{L}\beta$. ”	120 β .
9 $\mathcal{L}\beta$. ”	54 β .	21 $\mathcal{L}\beta$. ”	126 β .
10 $\mathcal{L}\beta$. ”	60 β .	22 $\mathcal{L}\beta$. ”	132 β .
11 $\mathcal{L}\beta$. ”	66 β .	23 $\mathcal{L}\beta$. ”	138 β .
12 $\mathcal{L}\beta$. ”	72 β .	24 $\mathcal{L}\beta$. ”	144 β .
13 $\mathcal{L}\beta$. ”	78 β .	25 $\mathcal{L}\beta$. ”	150 β .
For 14 $\mathcal{L}\beta$. ”	84 β .	osv. Tabellen fotsetter tilsv. til 100 $\mathcal{L}\beta$. / 600 β .	

Da Kongen ved Placat af 2^{den} d.M. [2 Mai 1811] allernaadigst har anordnet de Forholdsregler, som i Henseende til Bestemmelsen af Cours-Forholdet imellem bank Courant og Hamborger Banco samt Species paa Kiöbenhavns Börs blive at iagttage.

(Fogtman VII-3 side 149-153)

Generalpostdirectionens Circulaire 8 Juni. 1811

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Fogtmans Rescripter

Ang. Forhöielse i Portoen af Breve etc. mellem Haderslev og Lübek (f)

(til de Kongelige Postcontoirer), I Henhold til Generalpostdirectionens Circulairordre af 5te Febr. d.A. [5 Febr. 1811] tilkjendegives det Kongelige Postcontoir til fornöden Iagttagelse, at den Deel af Portoen og Fragten, som er fastsat imellem Haderslev og Lübek af de til sidstnævnte Sted bestemte Breve og de derhen bestemte Pakkepostsager, bliver, i Overensstemmelse med Circulairordren af 7de f.M. [7 Mai 1811], indtil videre at beregne med det Sexdobbelte.

(Fogtman VII-3 side 205)

Gen. Postdirections-Placat 15 Jun. 1811

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. en nye Brevposttaxt for den norske Post (s)

(Forandret ved Placat 6 Jun. 1812.)

Kongen har, paa Gen Postdirectionens Forestilling, resolveret: At Portoen for Breve med den Norske Brevpost skal bestemmes efter følgende Grundsætninger: At der for de 4 første Mile betales 3 $\mathcal{L}\beta$., og for hver tilkommende 4 Mile, indtil en Distance af 24 Mile, 1 $\mathcal{L}\beta$., derefter med Tillæg af 1 $\mathcal{L}\beta$. for hver tilkommende 8 Mile; at Portoen fra Kiöbenhavn og Helsingöer til Fredrichshald og omvendt beregnes særskilt; at Portoen fra Fredrichshald til de övrige Steder i Norge ligeledes beregnes særskilt, og at disse tvende Portoer sammenlagte udgiöre Brevportoen

mellem Kiöbenhavn, Helsingöer og Stederne i Norge paa hiin Side Fredrichshald. Efter disse Bestemmelser er Portoen beregnet i hosstaaende Taxt, saavel mellem Kiöbenhavn, Helsingöer og Postcontoirerne i Norge, som mellem disse sidste indbyrdes, hvilken Taxt træder i Kraft fra **1 Jul. 1811**, eller saasnart derefter, som denne Placat paa ethvert Sted vorder kundgiort, og vedbliver gjeldende til eet Aar efter gienvunden Fred.

- 1.) Det bemærkes, at Portoen mellem Fogderierne i den Nordlandske og Finmarkske Posttour, bestemt ved Pl. [21 Apr. 1777](#), samt mellem Fogderierne i Indherreds Posttouden, bestemt ved Pl. [10 Nov. 1804](#), saavelsom og mellem Præstegieldene i den søndre Sundmörske Bieposttour, bestemt ved Pl. [30 Mart. 1805](#), forbliver indtil videre uforandret; ligeledes forbliver Underveispoorten paa de forskellige Router i Norge indtil videre uforandret efter de hidtil gjeldende Bestemmelser.
- 2.) Som en Følge af forbemeldte Resolution, vorder den ved Pl. [17 Mart. 1810](#) bestemte Taxt for Breve mellem Kiöbenhavn, Helsingöer og Stederne i Norge, saavelsom alle foregaaende Brevtaxter mellem Postcontoirerne indbyrdes i Norge, fra forbemeldte Tid at ophævede.
- 3.) I Henseende til Taxationen i Forhold til Brevenes Vægt og Indhold m.v. forbliver det ved den 2 § i Pl. [28 Mart. 1801](#) med den nærmere Bestemmelse, som indeholdes i 3 § af Pl. [20 Jun. 1809](#), saasom:
 - 1mo) Enkelt kaldes et Brev, uden Couvert, som bestaaer af et eneste, enten firdedeel, halvt, eller heelt Ark Papiir, men som dog ei er tungere, end at det af Postbetienten skiönnes, ikke at veie over eet Lod; i andet Fald skal det veies, og, naar det befindes at veie over eet Lod, ansees og betales som halvandet Brev.
 - 2do) Dersom et Brev er forsynet med Couvert eller Omslag (dog uden at indeholde flere Breve), eller det bestaaer af flere enkelte Blade, eller og indeholder Bilager, saasom : Pröver, Vexler, Regninger, Qvitteringer, Courssedler, Pacturer, Connossementer, Varefortegnelser, Avertissemeter, eller andre Acter og Documenter, bliver et saadant Brev, naar det af Postbetienterne skiönnes, ikke at veie over 3/4 Lod, at ansee og betale som halvandet Brev, men i andet Fald veies det, og, naar det veier over 3/4 indtil 1 Lod, ansees og betales det for 2 Breve; naar det veier over 1 til 2 Lod, for 3 Breve; over 2 indtil 3 Lod, for 4 Breve, og saa fremdeles.
 - 3^{io}) Dersom der i en Couvert eller i et Brev er flere eller andre, enten forseglede eller uforseglede, Breve indlagte, da skal samme altid veies, og betales saaledes, at for hvert trediedeel Lod og derunder, som dets Vægt bestaaer af, beregnes eet Brevs Porto.
 - 4to) Istedenfor den udkommende $\frac{1}{2}$ **℔**, naar et Brev, hvor den enkelte Porto er ulige Tal, taxeres til halvandet, bliver en heel **℔**. at beregne.
 - 5to) De i forestaaende No, 1, 2, 3 og 4 indeholdende Bestemmelser gielde og i de Tilfælde, at Brevene selv eller og Bilagerne eller begge Dele enten ganske eller tildeels maatte være trykte. Saa gielde de ogsaa, naar Breve eller Brevpakker af 9 Lods Vægt og derunder forsendes med Pakkeposten, hvorunder ogsaa den mellem Kiöbenhavn og Christiania gaaende Exprese er at forstaae.
- 4.) I övrigt blive de i Pl. [28 Mart. 1801](#), i Hensyn til den danske Brevposttaxtens Anvendelse i Norge, fastsatte Bestemmelser fremdeles gjeldende, med den Forandring i sammes 5 §, efter Resol. **10 Jun.**, bekendtgiort ved Pl. [20 Jun. 1809](#), at naar Banksedler, Penge, Kostbarheder og Obligationer, som lyde paa Ihændehaveren, vorde anordningsstridigen forsendte med Brevposten i Danmark og Hertugdömmene fra de Steder, hvor Pakkepost-Contoirer ere oprettede, skal Belöbet eller Værdien af det forsendte confiskeres og tilfalde Angiveren.

Tabel over Brevtaxten for den Norske Post, saaledes som den er bestemt ved Pl. [15 Jun. 1811](#).

Da denne Placat er ophævet ved Pl. [6 Jun. 1812](#), for saavidt den bestemmer Portoentil noget Fogderie, Præstegield eller Postaabnerie, er Brevtaxten for slige Steder her udeladt.

Det til 2de Steder svarende Tal viser, hvor mange Lybske skill. der skal betales for et enkelt Brev imellem disse Steder.

Arendals	Postcontoir																								
12	Bergens Postcontoir																								
17	11	Borgensund																							
9	13	17	Bragnæs Postcontoir																						
6	14	19	6	Brevig																					
9	13	16	4	7	Christiania																				
4	11	16	10	8	10	Christiansand																			
18	12	6	16	17	15	17	Christiansund																		
9	14	18	7	7	6	10	17	Frederikshald																	
9	14	17	6	6	5	10	16	3	Frederikstad																
20	25	29	18	18	17	21	28	11	14	Helsingöer															
8	14	17	3	5	4	9	16	5	4	16	Holmestrand														
21	26	30	19	19	18	22	29	12	15		17	Kiöbenhavn													
9	14	17	3	7	5	10	16	8	7	19	4	20	Kongsberg												
11	14	17	6	9	5	12	16	8	8	19	7	20	7	Kongsvinger											
5	13	19	7	4	8	7	18	8	7	19	6	20	8	10	Krageröe										
6	14	18	5	3	6	8	17	6	5	17	4	18	6	9	4	Laurvig									
17	11	4	16	17	15	16	4	17	16	28	16	29	16	16	18	17	Molde								
8	13	17	5	5	4	9	16	4	3	15	3	16	6	7	7	4	16	Moss							
20	17	13	17	19	17	21	12	18	18	29	18	30	18	17	19	18	12	17	Nordlands Postcontoir						
6	14	19	6	3	8	8	18	7	6	18	6	19	7	9	4	4	18	6	19	Scheens Postcontoir					
10	8	13	13	11	14	9	14	13	13	24	13	25	13	15	11	12	13	13	20	12	Stavanger				
16	13	9	13	15	13	17	8	14	14	25	14	26	14	13	15	14	8	13	10	15	16	Trondhjem			
8	14	18	4	4	5	9	16	5	4	16	3	17	5	8	6	4	17	3	18	5	12	14	Tönsberg		
4	13	18	8	5	9	6	18	9	8	20	7	21	9	10	4	6	18	8	20	5	10	16	7	Öster Riisöer	

(Schou XV side 700-703)

Generalpostdirectionens Circulaire 18 Jun. 1811

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Fogtmans Rescripter

Ang. Forhöielse i Bærepenge for uafhentede Breve (f)

(til de Kongelige Postcontoirer), Forhöielse i Bærepenge for uafhentede Breve, samt at Breve til Generalpostdirectionen maae indsendes under Oblat-Omslag.

Ved hoslagt at tilstille det Kongelige Postcontoir tvende Aftryk af en fra Generalpostdirectionen udfærdiget Placat, der fastsætter en temporair Forhöielse i Bærepengene for løse Breves Ombringelse fra Stederne i Danmark, af hvilke det ene Exemplar maa henlægges til almindeligt Eftersyn paa Postcontoirer, og det andet opbevares iblandt Embedspapirerne, tilkjendegives det Kongel. Postcontoir tillige, at, da bemeldte Placat ikke udvider, men blot forhøier de engang bestemte Bærepenge, saa bliver samme for hidtil ikkun at oppebære for de Breve, der maatte henlægges uafhentede paa Contoiret, efterat Charterne i anordnet Tid have været udhængte til almindeligt Eftersyn. Ved denne Leilighed tilkjendegives det Kongelige Postcontoir tillige, at Directionen, for at foranledige saavidt mueligt Besparselse i Forbrug af Skrivmaterialier, der for Tiden ere stegne saa særdeles i Prisen, tillader, at de til samme fra de Kongelige Postcontoirer indgaaende Breve maae indtil videre fremsendes under Oblat-Forsegling med Paatryk af Postseglet, dog ikkun forsaavidt de ikke indeholde mange Bilag eller Documenter af Vigtighed eller Værd, saasom Anvisninger o.b.l., i hvilket Tilfælde de for Sikkerheds Skyld fremdeles bør forsegles med Lak. Timesedler kunne indsendes uden Couvert, naar de sammenlægges i Form af et Brev med Omslag af en Timeseddel. Fremdeles tillader Directionen, at den ved Circulairstyrelsen af 18de Febr. 1809 fastsatte Bestemmelse, at de Kongelige Postcontoirer ved hver Maanedes Udløb skulle indberette, naar intet Mærkeligt i Löbet af Samme er forefaldet i Postdistrictet, indskrænkes derhen, at en saadan Indberetning ikkens skal afgives i det første Embedsbrev, som det Kongelige Postcontoir indsender efter enhver Maanedes Udløb, ligesom og de deri fastsatte Igjentagelser af de i den forløbne Maaned forefaldne Nyheder aldeles kunne bortfalde, hvorimod det paa ny gjøres samme til Pligt uopholdeligen at indberette hvad Mærkeligt der i Postdistrictet maatte indtræffe efter de engang fastsatte Bestemmelser. Endvidere kunne de ved Circulairstyrelsen af 10de Novbr. f.A. [10 Nov. 1810] foreskrivne maanedlige Indberetninger, om de med den sidste Pakkepost i Maaneden til Hertugdømmene og Udlandet

forsendte Pengesummer i dansk Courant, Bancosedle m.m. bortfalde, saaledes at de ikkuns eengang aarlig nemlig efter Aarets Udløb samlede skulle indmeldes. ([Fogtman VII-3 side 211](#))

Gen. Postdirections Placat 18 Jun. 1811

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. löse Breves Ombringelse i Norge (s)

(Resol. 10 Jun. 1811), at der for löse Breves Ombringelse fra Postcontorerne i Stederne i Norge maae, indtil eet Aar efter Freden, oppebæres 4 Skill. for hvert Brev. ([Schou XV 1808-1811 side 704](#))

Gen. Postdirections Placat 22 Jun. 1811

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. nye Posttaxt for Breve til og fra Norge (s)

Kongen har, ved en paa Generalpostdirectionens Forestilling afgiven Beslutning af 10 Jun. 1811, bifaldet, at Portoet for Breve til og fra Norge maae fra 1 Jul. 1811, eller saasnart derefter, som denne Placat paa ethvert Sted er kundgiort, samt indtil eet Aar efterat Freden er gienvunden, fastsættes saaledes, at der for de 4 første Mile betales 3 $\text{L}\beta$. og for hver tilkommende 4 Mile, indtil en Distance af 24 Mile, 1 $\text{L}\beta$., derefter med Tillæg af 1 $\text{L}\beta$. for hver tilkommende 8 Mile. I Overeensstemmelse hermed bliver Taxten for et enkelt Brev imellem Kiöbenhavn samt imellem Helsingöer og Stederne i Norge saaledes (som, i den Pl. for Norge 15 Jun. 1811 vedföiede Tabel, er anført). Som en Følge heraf ophæves den ved Pl. 17 Mart. 1810 fastsatte Taxt for Breve mellem Kiöbenhavn, Helsingöer og Stederne i Norge, hvorimod i Övrigt Bestemmelserne i Brevtaxt 28 Mart. 1801 og 20 Jun. 1809 i Henseende til Taxeringen fremdeles blive i Kraft. (Saa Pl. 4 Dec. 1811. 2 §).. ([Schou XV 1808-1811 side 705](#))

Cancelli Prom. 20 Juli. 1811

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Fogtmans Rescripter

Ang. hvorledes portofrie Breve maae forsegles med Oblater (f)

(*) (til samtlige Over-Övrigheder i Norge) Gr. I Betragtning af, at den höie Pris, hvortil Lak under nærværende Omstændigheder er stegen, mueligen kunde foranledige almindelig Anvendelse af andre minder bekostelige Forseglingss Midler, samt at Postvæsenet herved vilde tabe den Hjemmel for Vedkommendes Berettigelse til portofri Brevvexling som det hidtil har havt i de outhoriserede Segl, der for de kongelige Collegers og andre Autoriteters Breve hidtil har været Postvæsenets Særkjende paa den forommeldte Portofrihed, har Generalpostdirectionen fundet sig foranlediget til, ved allerunderdanigst Forestilling at andrage paa, at en saadan almindelig Bestemmelse maatte vorde fastsat i Hensyn til Brugen af den forommeldte Forseglingssmaade, at Postvæsenet derved kunde have den fornödne Sikkerhed. Hs Majestæt har derefter ved allerhöieste Resolution af 3^{die} Juli sidstleden allernaadigst bifaldet,

At Breve, den Kongelige Tjeneste eller offentlige Anliggender vedkommende, som udgaae fra de Kongelige Collegier, Departementer og Commisioner, saavelsom fra Over-Övrighederne og de flere Kongelige Embedsmænd, der ere berettigede til portofri Brevvexling, maae under nærværende Omstændigheder modtages paa Postcontoirerne til portofri Forsendelse, uagtet de ere forseglede med Oblat, dog under den Bestemmelse, at der paa Seglets Side skal, foruden samme, med Farve aftrykkes et særeget Stempel af den Art, som enhver Autoritet eller Kongelig Embedsmand, der er tilstaaet Portofrihed, dertil maatte lade indrette, og har Hs. Majestæt derhos allernaadigst bemyndiget General-Post-Directionen til, i Overeensstemmelse hermed, at komme overeens med Vedkommende angaaende det i saa Henseende Fornödne. I at meddele (Tik.) denne allerhöieste Resolution til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Vedkommende, skulde Man tillige tjenstligst melde, at, saafremt enten De eller nogen anden Embedsmand i Deres Jurisdiction, der er berettiget til portofri Brevvexling, agter at afbenytte denne allerhöieste Tilladelse. maatte forud forfærdiges et saadant Stempel, som ovenfor er omtalt. Til Betyggelse for Postvæsenet og til Lettelse i Oversigten, naar saadanne Breve indleveres i betydelig Mængede, maatte Stemplet gives et saadant caracteristisk Særkjende, eller Inskriptionen anbringes med Abbreviation for Bogstavernes Störrelses Skyld saa tydeligen som mueligt tvert over, istedet for i en Rundel, da Formen af Stemplet i al Fald er ligegyldig. Iövrigt maatte 50 Aftryk af det Stempel, som vælges, indsendes til General-Post-Directionen for at uddeles til Postcontoirerne.

(*) Menes bortfaldet derved, at Frd. 23 Juli 1811 tillader Lak at indføres.

([Fogtman VII-3 side 240-242](#))

Generalpostdirectionens Placat 9 Nov. 1811

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Placat om en Postkaret imellem Kiöbenhavn og Helsingöer (s)

(som 1ste Gang skal afgaae fra Kiöbenhavn den 10de og fra Helsingöer den 11te Nov. 1811), istedenfor de imellem bemeldte Steder hidtil daglig gaaende, men nu ophörte, Postkareter. (*)

(*) Ved Gen. Postdirectionens Brev 16 Mai 1812 er det bekendtgjort det Helsingöerske Postcontoir, at denne Postkareths Gang skulde ved Maanedens Udgang ophöre, indtil videre. [\(Schou XV 1808-1811 side 809\)](#)

Generalpostdirectionens Circulaire 22 Febr. 1812

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Fogtmans Rescripter

Ang. de med udenrigsk Porto besværede Breve (f)

(til de Kongl. Postcontoirer) Da flere Postcontoirer, ifölge Indberetning fra Grændsepostcontoiret i Altona, skal bruge at tilbagesende de uindlöste Breve, som ere besværede med udenrigsk Forskudsporto uden særskilt Karte, og at anföre disse Breve paa de andre Karter, saa erindres det Kongl. Postcontoir herved om, at saadanne Breve i Overeensstemmelse med Circulair-Ordren af 2^{den} Dec. 1797 skulle tilbagesendes med et særskildt Carte, paa hvilket Forskudsportoen maae være anfört inden fo Linien, og den samlede Porto i Protocollen, samt at der paa de Karter, hvermed saadanne Breve ere ankomne, og under hvilken Dato saadant er skeet.

[\(Fogtman VII-3 Side 81-82\)](#)

Generalpostdirectionens Circulaire 2 Mai. 1812

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Fogtmans Rescripter

Ang. de med udenrigsk Porto besværede Breve (f)

I Forbudelse med General-Postdirectionens Circulair-Ordre af 22de Febr. 1812., betræffende Forholdsmaaden i Henseende til de med udenrigsk Porto besværede Breve, foreskrives det Kongelige Postcontoir fremdeles fölgende Bestemmelser til nöiere Iagttagelse:

- 1) Efterat det Kongelige Postcontoir paa Stedet selv, saavelsom i sit Postdistrict, har anvendt al muelig Umage for at faae opspurge Eierne til Brevene, har det, forinden den anden Maanedes Udlöb, at tilbagesende alle med udenrigsk Porto besværede og til denne Tid endnu uindlöste Breve, som dog paa ingen Maade maae bære Mærke af at have været aabnet, til Grændse-Postcontoiret i Altona.
- 2) Paa ethvert Brev selv har Det at anmærke en bestemt Aarsag, hvorfor det tilbagesendes, som f. Ex. at Eierne er död, bortreist, vil eller kan ikke löse det, ikke er at opspurge o.s.v., da de franske Postcontoirer ikke igjen modtage noget tilbagegaaende Brev uden en saadan Oplysning.
- 3) I Kartene til Forskuds-Breve har Det i Portocolonnen allene at anmærke det Forskud, som paa Karterne fra Grændsepostcontoiret i Altona er anfört indenfor Linien.
- 4) Fremdeles har Det at anmærke paa Kartene, til de saaledes tilbagegaaende Breve, Datum af det Karte og Nummeret hvormed ethvert Brev er ankommet fra Altona, og ligeledes paa samme Karte at anföre Datum og Nummeret af det Kart hvormed Brevet er bleven sendt tilbage til Altona, for at det Nödvendige kan blive iagttaget ved Aars-Regnskabernes Revision.
- 5) Endeligen har Det at erstatte Postcassen Forskuds-Portoen, naar det ved Aars-Regnskabernes Revision maatte findes, at de med bemeldte Porto besværede Breve, ikke, i Overeensstemmelse med denne Circulair-Ordre, ere blevne sendte tilbage til Grændse-Postcontoiret i Altona, men saaledes som nogle Postcontoirer have til Skik, ere blevne vedlagte de övrige Breve hvis Eiere ikke have været at opspurge. I Övrigt gjöres det Kongelige Postcontoir i Henseende til den 3^{die} Punct opmærksom paa, at den udenrigske Forskudsporto er anfört i den förste Colonne af det Karte, som Grændse-Postcontoiret i Altona udfærdiger over de udenrigske Breve.

(cfr. Circ. 2^{den} Mai 1812)

[\(Fogtman VII-3 side 581-82\)](#)

Gen. Postdirectionens Circulaire 16 Mai 1812

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel-Bergs Rescripter

ang. Iagttagelse, naar Breve og Pakker til et Sted urigtigen ankomme (w)

(til de Kgl. Postcontoirer), I de Postcontoirerne meddeelte Instructioner er blandt mere foreskrevet, at naar hele Brevpakker indlöbe urigtigen paa et Sted, skulle saadanne Pakker strax afsendes med Stafet paa det Postcontoirs

Bekostning, som har begaaet Forseelsen, hvorimod enkelte Breve, som urigtigen maatte indløbe, skulle afsendes til deres Bestemmelse med den første afgaaende ordinære Post. General-Postdirectionen finder sig imidlertid foranlediget til at udvide deres Bestemmelse i Henseende til de enkelte Breve derhen, at, naar saadanne urigtigen indløbne Breve ere bestemte til Over-Övrigheder, commanderende Generaler og Commandanter i Fæstninger, skulle samme for Fremtiden strax afsendes til sin Bestemmelse med Stafet, paa det Postcontoirs Regning, som har foranlediget Feilsendelsen; hvilket saaledes tilkjendegives Postcontoiret til fornöden Efterretning og Iagttagelse i forekommende Tilfælde.

(Wessel-Berg IV Side 990-991)

Gen. Post-Directions-Placat 23 Mai 1812

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

ang. Gebyhrers Erlæggelse ved Brevposten i Danmark og Norge I (s)

(Resol. 9 Mai) Cfr. Pl. [6 Jun. 1812](#)

Paa Gen. Postdirectionens Forestilling har Kongen resolveret:

- 1.) At Afsenderne af private Breve i Danmark og Norge skal, naar der med disse ikke følge Penge eller Pakker, og Postpengene for samme til Bestemmelsesstedet overstige 3 **ℓβ.**, ved Postcontorerne erlægge 1 **ℓβ.** for hvert Brev i Expeditions-Gebyhr, hvad enten disse Breve afgaae i Franko eller Porto.
- 2.) At Modtagerne af de samme Slags Breve, naar den derpaa hvilende Porto eller Franko overstiger 3 **ℓβ.**, ligeledes skal betale i Udleverings-Gebyhr ved Postcontorerne 1 **ℓβ.**, dog ikkun for saavidt de af Ejerne eller deres Bud paa Postcontorerne afhentes, da dette Gebyhr skal bortfalde, naar de ellers anordnede Bærepenge for samme erlægges.
- 3.) At Expeditions-Gebyhret ikke skal oppebæres ved Postcontorerne i Danmark af de Breve, som blot omkarteres, ei heller ved Postcontorerne i Norge af de Breve, som de modtage fra Postaabnerne.
- 4.) At saavel Expeditions- som Udleverings-Gebyhret skal være det samme for de dobbelte som for de enkelte Breve, men aldeles ikke finde Sted for Breve i Kgl. Tieneste; og endelig:
- 5.) At de saaledes anordnede Gebyhrer ved Brevposten, der i Danmark begynde med den **1 Jun. 1812** og i Norge, saasnart denne Placat paa ethvert Sted er kundgiort, skal vedvare indtil eet Aar efter Freden.

(*) Ved Gen. Postdir. Circulaire til Postcontorerne i Danmark **28 Jan.** og i Norge **30 Jan. 1813** er denne Placat forandret derhen: at saavel Expeditions- som Udleverings-Gebyhret først tager sin Begyndelse, naar Portoens belöber 9 Rigsbankskl. og da oppebæres med 1 Rigsbankskl.

(Schou XVI Side 84)

Gen. Post-Directions-Placat 6 Jun. 1812

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Placat om Postexpeditioners Gebyhr i Norge II (s)

(Resol. **9 Mai 1812**) hvorved Postexpediteurerne og Postaabnerne i Norge tilstaaes Gebyhrer ved Postexpeditionen.

Gr. Ligesom der, ved Pl. [23 Maj 1812](#), er forundt Postcontoirerne i Danmark og Norge visse Contoirgebyhrer ved Brevpostexpeditionen, saaledes har Kongen (med Hensyn til det forögede Arbeide, som den ved Pl. af Dags Dato bekiendtgjorte forandrede Beregning af Underveispoorten foranlediger Postexpediteurerne og Postaabnerne i Norge) tillige resolveret følgende:

- 1.) Der skal tilstaaes bemeldte Postexpediteurer og Postaabnere 1 **ℓβ.** (der af Afsenderen erlægges) for hvert privat Brev - men ei for Kgl. Tienestebreve - som indleveres til Forsendelse med Posten, naar Portoens deraf overstiger 3 **ℓβ.** (*)
- 2.) Dem skal, uden Hensyn til Portoens, tilstaaes 1 **ℓβ.** (der erlægges af Modtageren) for hvert privat Brev - men ei for Kgl. Tienestebreve - som de udlevere; og
- 3.) De Contoirgebyhrer, som ved Pl. **21 Mart. 1812** ere tillagte Postcontoirerne, maae ligeledes tilstaaes Postexpediteurerne og Postaabnerne. Disse Bestemmelser træde i Kraft, saasnart denne Placat paa ethvert Sted er bekiendtgjort, og vedvare for det første indtil eet Aar efter Freden.

(*) Ved Circulaire **30 Jan. 1813**, til samtlige Postexpediteurer og Postaabnere i Norge, er dette forandret saaledes, at Gebyhrer for afgaaende Breve tager sin Begyndelse, naar Portoens overstiger 6 **Rbβ.**, og da oppebæres, ligesom for de ankomne Breve uden Indskrænkning, med 1 **Rbβ.**

(Schou XVI Side 109)

Generalpostdirectionens Placat 18 Aug. 1812

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Placat om Posten mellem Fahrsund og Refsvold (s)

Gen. Postdirectionens Placat, hvorved bestemmes en ugentlig Postgang mellem Ladestedet Fahrsund og Posaabnerstedet Refsvold, beliggende paa Routen mellem Christianssand og Stavanger, samt en Postexpeditionens Oprettelse i Fahrsund.

Kongen har paa Gen. Postdirectionens Forestilling ved Resol. **30 Jul. 1812** biefaldet:

"a) at der mellem Ladestedet Fahrsund og Postaabnerstedet Refsvold i Lyngdahl paa Routen mellem Christianssand og Stavanger maae oprettes en ugentlig Postgang; b) at der for denne Biepost i Fahrsund maae oprettes en Postexpedition; og c) at Portoene for de mellem Fahrsund og de tilgrændsende Kiøbsteder Christianssand og Stavanger forsendende Breve maae fastsættes efter de Grundsætninger, som ere fastsatte i den ved Pl. 15 Jun. 1811 bekiendtgjorte nye Brevposttaxt for den norske Post," I Følge heraf og i Overeensstemmelse med den Gen. Postdirectionen givne Autorisation bliver herved end videre bestemt:

- 1.) Posten skal afgaae fra Refsvold til Fahrsund, saasnart Östposten er ankommen til førstbemeldte Sted, og medbringe saavel den östre som den allerede forhen indløbne vestre Post.
- 2.) Derimod skal Posten afgaae fra Fahrsund og medbringe saavel de öst- som vestefter bestemte Breve hver Löverdags Efterm. Kl. 2, og hvortil Indleveringen skal skee fra Kl. 8 til 12 samme Dags Formiddag.
- 3.) Brevene til Fahrsund over de tilgrændsende Postcontoirer Christianssand og Stavanger blive fremdeles efter Postens Gang at adressere tilet af disse Steder, hvor de omcarteres, og kan ikke betales længere, end derhen; ligesom de Breve fra fahrsund, som skal gaae over et af disse Postcontoirer, i det mindste maae betales til samme.
- 4.) Portoene (*) bliver efter foranførte Grundsætninger imellem Fahrsund og de tilgrændsende Postcontoirer, samt de derimellem liggende Postaabnerier, saaledes:

Fra og til	Christianssand	5 <i>ℓ</i> β.	Houglund	5 <i>ℓ</i> β.	Mandahl	4 <i>ℓ</i> β.
	Stavanger	7 <i>ℓ</i> β.	Fedde	4 <i>ℓ</i> β.		
	Helleland	6 <i>ℓ</i> β.	Refsvold	3 <i>ℓ</i> β.		

Hvilket saaledes herved Bekiendtgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

Takst for et enkelt Brev i Rbβ. mellem Christianssand og

Arendahls Postcontoir	12	Frederichstad	30	Nordland	90
Bergen	42	Holmestrand	30	Scheen	24
Borgensund	60	Kongsberg	36	Stavanger	24
Bagnæs	30	Kongsvinger	42	Tronhiem	66
Brevig	24	Krageröe	24	Tönsberg	30
Christiania	36	Laurvig	24	Österrisöer	18
Christiansund	66	Molde	60		
Frederichshald	36	Moss	30		

Denne taksten lå sammen med ovenstående Plakat ved Statsarkivet i Kristiansand, og har samme format som Plakaten. Forskjellen her er at Plakaten oppgir porto i Lybsk skilling, mens Taksten fra Christianssand er oppgitt i Riksbank skilling.

(*) See, ang. Portoene, Circulaire [30 Jan. 1813](#), anført ved Pl. om Underveisportoene [6 Jun. 1812](#).

(Schou XVI Side 142-43)

Gen. Postdirectionens Placat 17 Oct. 1812

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. de forögede Befordrings-Omkostninger (s)

Gen. Post-Directions-Pl. f. Norge (Resol. **12 Oct. 1812**) at Kongen (med Hensyn til de forögede Befordrings-Omkostninger med den norske Brevpost saavel mellem Kiøbenhavn og Helsingöer, som, formedelst Coursen paa de svenske Penge, giennem Sverrig) har, paa Generalpostdirectionens Forestilling, resolveret: "At Portoene for hvert enkelt Brev, som forsendes med Posten til og fra Norge giennem Sverrig, maae, for at dække de paa denne Route forögede Befordrings-Omkostninger, forhöies med 6 *ℓ*β. (*)." End videre har Kongen autoriseret Gen.

Postdirectionen til at forhøje eller nedsætte foranførte Tillæg i Forhold til, hvorvidt Coursen paa de svenske Penge maatte stige eller falde.

(*) Denne Forhøjelse er ophævet ved Gen. Postdir. Circulaire, til samtlige Postcontorer i Norge, [6 Marts 1813](#), saa at Portoen (i Overeensstemmelse hermed samt med Circul. **30 Jan 1813**) nu betales saaledes, som den er bestemt i den Midlertidige Taxt, anført i Anmærkningen til Pl. **24 Oct. 1812** ([Schou XVI Side 191](#))

Generalpostdirectionens Placat 2 Jan. 1813

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Placat om Postens Forsinkelse i Norge (s)

(Resol. **17 Dec. 1812**) at samtlige Postbønder mellem 2de Postaabnerier eller Postcontoirer i Norge, hvor en betydelig Forsinkelse i Postens Befordring er skeet, uden at den Skyldige kan opdages, skal, een for alle og alle for een, udrede den derfor bestemte Mulct, imod indbyrdes Regres til den eller de Skyldige, som de maatte opdage.

Gr. Efter Fr. [4 Aug 1758](#) skal Posterne i Norge frembringes i got före i 1½ Time, og i slet Före i 2 Timer pr. Miil; men da dette som oftest ikke skeer, og det sjelden eller aldrig ved de anstillede Undersøgelser og optagne Forhører har været muligt at opdage den eller dem, som have foraarsaget de begaaede orsinkelser, fordi Postpersonalet, som ene er Stand til at kontrollere hinandens Forsømmelse, saa har Kongen, paa Generalpostdirectionens Forestilling, bestemt følgende:

Naar nogen betydelig Forsinkelse findes efter Timesedlerne ved Postens Befordring i Norge, da skal samtlige Postbønder imellem de 2de tilgrænsende Postaabnerier eller Postcontoirer, hvorimellem Forsinkelsen er skeet, naar vedkommende Postmester eller Postaabner ikke har kunnet attestere paa Timesedlen, at uovervindelige Hindringer har været aarsag til Forsinkelsen, og saadant heller ikke ved den af disse strax bekræfter anstillede Undersøgelse har kunnet opdages, udrede den ved bemeldte Frns I Art. 3 § bestemte Mulct med det dobbelte, nemlig første Gang 4, og anden Gang 8 Rdlr, til lige Deling imellem Gen. Postdirectionens og Sognets Fattiggasser, hvilken Mulct strax tilpligtes dem af vedkommende Amt, og i Mangel af mindelig Betaling inddrives ved Udpanting hos een eller flere af dem, mod indbyrdes Regres til den eller de Skyldige, som de maatte opdage (See FR. om Pengev. **5 Jan. 1813** 43§). ([Schou XVI Side: 235-236](#))

Gen. Postdirectionen Placat 2 Jan. 1813

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Statsarkivet Kristiansand

Ang. Placat om Postens Forsinkelse i Norge (sk)

Hoslagt tilstilles Amtet det sædvanlig Antal Exemplarer af en herfra under Dags Dato udfærdiget Placat, hvorved bestemmes, at samtlige Postbønder mellem tvende Postaabnerier eller Postcontoirer i Norge, hvor en betydelig Forsinkelse i Postens Befordring er skeet, uden at den eller de Skyldige kan opdages, skulle een for alle og alle for een udrede den derfor bestemte Mulct mod indbyrdes Regres til den eller de Skyldige som de maatte opdage. Ved tillige derhos til behagelig Efterretning at lade følge tvende Aftryk af de herfra under Dags Dato ergangne Circulaiordres til Postcontoirerne, samt Postexpediteurerne og Postaabnerne angaaende denne Gienstand undlader Generalpostdirectionen ikke herved tjenstligt at melde, at naar det ved de af vedkommende Postbetient anstillede Undersøgelserforhører opdages, hvo der har begaaet Forsinkelsen, bliver det en Selvfølge, at den Skyldige allene udreder Mulcten, men i manglende Fald maa Placaten blive anvendelig, og ansees det for en betydelig Forsinkelse naar Posten uden gyldig Aarsag i godt Före ikke er bleven befordret i ringere end 2 Timer, og i slet Före ikke i ringere end 3 Timer pr. Miil.

I övrigt maa man tjenstligst bede, at maatte vorde underrettet om Udfaldet af de saaledes modtagne Anmeldelser om indtrufne Forsinkelser, og at den Andeel af de dicterede Mulcter, som tilkommer Generalpostdirectionens Fattiggasse, maatte foranstaltes tilsendt Postcassereren.

General-Postdirectionen, den 2^{den} Januarii 1813.

Original Circulaire

Kongelig Rescript 2 Jan. 1813

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Collegial Tidende Danmark

Ang. Posternes Befordring i Norge (c)

Efter Forordningen af [4de August 1758](#) skulle Posterne i Norge frembringes i godt Före i 1½ Time, og i slet Före i 2 Timer pr. Miil; men, da dette som oftest skeer, og det sjeldent eller aldrig ved de anstillede Undersøgelser og

optagne Forhører har været muligt at opdage den eller dem, som have foraarsaget de begaaede Forsinkelser, fordi Postpersonalet, som ene er i Stand til at kontrollere hinanden i Henseende til prompte Befordring, fortier hinandens Forsømmelse, saa har det behaget Hans Majestæt Kongen paa Generalpostdirectionens allerunderdanigste Forestilling ved allerhöieste Resolution af **17de f. M. [17 Dec. 1812]** allernaadigst at bestemme, at, naar nogen betydelig Forsinkelse befindes efter Timesedlerne ved Postens Befordring i Norge, da skulle samtlige Postbønder imellem de 2de tilgrændsende Postaabnier eller Postcontoirer, hvorimellem Forsinkelsen er skeet, naar vedkommende Postmester eller Postaabner ikke har kunnet attestere paa Timesedlen, at uovervindelige Hindringer have været Aarsg til Forsinkelsen, og Saadant heller ikke ved den af disse strax derefter anstillede Undersøgelse har kunnet opdages, udrede den ved bemældte Forordnings 1ste Artikel 3^{die} §. bestemte Mulct med det dobbelte, nemlig første Gang 4, og anden Gang 8 Rdlr. til lige Deling imellem Generalpostdirectionens og Sognets Fattigkasser, hvilken Mulct strax tilpligtes dem af vedkommende Amt, og i Mangel af mindelig Betaling inddrives ved Udpantning hos een eller flere af dem, mod indbyrdes Regres til den eller Skyldige, som de maatte opdage. Hvilket herved til alle Vedkommendes allerunderdanigste Efterretning og Efterlevelse bekjendtgjøres. Generalpostdirectionen, den **2^{den} Januar 1813** ([Collegial Tidende 1813 Side 27-28](#))

General-Postdirectionens Circulaire 5 Jan. 1813

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Algreen-Ussing Rescripiter

Ang. Stiftsprovsternes Correspondence i Embeds-Anliggender (a)

(til samtlige Postmestere i Danmark og Norge), ang. at Stiftsprovsternes Correspondence i Embeds-Anliggende med Amts- og Herredsprovsterne, maae i Analogie af Forordningen af **17de Juni 1771** og Circul. Ordre af **26te Marts 1808**, modtages portofrie mod Attest efter Placat af **12te Septbr. 1772**.

([Algreen-Ussing Rescripiter IV, Vol VII Side 7](#))

Gen. Postdirectionen Circulaire 12 Jan. 1813

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Algreen-Ussing Rescripiter

Ang. Aarhuus Stifts Adresse-Contoirs Tidendes Forsendelse (a)

G.P.D Circulaire (til samtlige Postmestre i Danmark og Norge), ang. at Betalingen for Aarhuus Stifts Adresse-Contoirs Tidendes Forsendelse med Posterne skal fra Aarets Begyndelse, fastsættes saaledes, at den af Abonnenterne i Stiftet erlægges med 7 Rdlr. pr. Sæt aarlig, hvoraf den distribuerende Postmester erholder 48 β, og de øvrige 6 Rdlr. 48 β beregnes Postkassen til Indtægt, og af Abonnenterne uden for Stiftet med 8 Rdlr. 48 β pr. Sæt, hvoraf Postmesterne nyde 1 Rdlr., og de øvrige 7 Rdlr. 48 β. beregnes Postkassen til Indtægt i Extracterne.

([Algreen-Ussing Rescripiter IV, Vol VII Side 32](#))

Gen. Postdirectionen Circulaire 12 Jan. 1813

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Algreen-Ussing Rescripiter

Ang. Taxter for Reisende og Gods med Pakkeposterne i Danmark (a)

G.P.D Circulaire (til samtlige Postmestre i Danmark og Norge), hvorved fastsættes midlertidige Forhöielser i de i Pakkepost-Taxten af **23de Febr. 1788** anordnede Taxter for Reisende og Gods med Pakkeposterne i Danmark, samt om midlertidig Vedblivelse af den i Circulair-Ordre af **1ste Septbr. 1812** fastsatte Bestemmelse, med Hensyn til danske Banksedlers Forsendelse fra Hertugdømmerne til Danmark, at der for 6 Rdlr. d. C. (dansk Courant) skal beregnes 1 Rdlr. slesvig-holsteensk Courant.

([Algreen-Ussing Rescripiter IV, Vol VII Side 32](#))

Kongelig Circulaire 16 Jan. 1813

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Algreen-Ussing Rescripiter

Ang. Vaccinations-Institutets Portofrihed (a)

Circul. (til samtlige Postmestre i Danmark og Norge), at Vaccinations-Institutet i Kiel ved Kongelig Resolution af 8de forhen, er forundt samme Portofrihed som Vaccinations-Institutet i Altona, og at Brevene til og fra samme skulde behandles som Breve til og fra de Kongelige Collegier, overensstemmende med Circulair-Ordren af **3^{die} Aug. 1808**.

([Algreen-Ussing Rescripiter IV Side 43](#))

Cancelli Prom 16 Jan. 1813

Ang. Taxters Overgang til Rigsbankpenge. (a)

(til samtlige Övrigheder i begge Riger), Det Kongelige Finants-Collegium har, i Henhold til Forordningen af 5te dennes [5 Jan. 1813], angaaende Forandring af Pengevæsenet, tilmeldt Cancelliet følgende af Hs. Majestæt allernaadigst afgivne Bestemmelse: "I Henseende til alle Taxter og andre lignende Betalinger, som siden 11 Sept. 1807 ere fastsatte paa den Maade, at de skulle gjelde enten et Aar efter Freden, eller blot indtil videre, vil ethvert af Vore Collegier for sit Vedkommende have at drage Omsorg for, at samme snarest forandres til Rigsbankdaler, enten ifölge det almindelige Indlösningssforhold af 1 med 6, eller og Daler for Daler, efter nominal Belöbet af den Taxt eller Bestemmelse, som har været gjeldende förend den 11 Sept. 1807. I at meddele (Tit.) denne allerhöieste Resolution, skulde Cancelliet tjenstligst anmode Dem at ville underrette dette Collegium, om der i det Dem anbetroede Embeds-Distrikt gives Taxter, som maatte være Gjenstand for den ovenanförte allerhöieste Bestemmelse; samt derhos hertil indsende Forslag, angaaende i hvad Forhold Betalingen i den nye Mönt maatte være at fastsætte.

(Algreen-Ussing Rescripter IV Side 44)

Gen. Postdirectionens Circulaire 19 Jan. 1813

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Wessel Bergs Rescripter

Ang. Forsendelsen af Christiansands Adresse-Contoirs Efterretninger (w)

(til samtlige Postmestre i Norge og Danmark), ang. at Postdirectionen med allerhöieste Bemyndigelse har besluttet, at Betalingen for Forsendelsen af Christiansands Adresse-Contoirs Efterretninger skulde fra Aarets Begyndelse erlægges af Abonnenterne med 9 Rdlr. pr. Sæt aarligen; hvoraf Postmesteren for Distributionen og Indcassationen skulde tilfalde 1 Rdlr., og de övrige 8 Rdlr. paa sædvanlig Maade beregnes Postcassen til Indtægt i Extracterne. *)

*) See Lov 19 Jan. 1837. Cfr. Bekjendtgj. 19 Juni 1813.

(Wessel-Berg IV Side 1041)

Kongelig Circulaire 27 Jan. 1813

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Algreen-Ussing Rescripter

Ang. Post-Taxtens Forandring (a)

(til samtlige Postmestre i Danmark og Norge)

I Anledning af Forordningen af 5te Jan. 1813 om Forandring i Pengevæsenet, foreskrives følgende indtil videre:

- at en særskildt Extrakt over Indtægt og Udgiit i Januarii Maaned skal affattes og indsendes tilligemed den derefter havende Beholdning;
- at ved Jan. Maanedes Udlöb ophöre alle temporære Forhöielser i Brev og Pakkepost-Taxterne, der ere bevilgede senere end 11 Sept. 1807, og at Taxterne, som til den Tid vare gjældende, skulle fra 1 Febr. 1813 ligge til Grund for alle Indtægter ved Postvæsenet, saaledes, at til sammes Belöb i danske Skillinger lægges 50 pCt.;
- at Brevpost-Taxten af 28 Marts 1801 igjen træder i Kraft i dens hele Omfang, med Undtagelse af § 5, i hvis Sted Placat 16 Juni 1804 skal tjene til Regel, ligesom og Pakkepost-Taxten, med de i Aaret 1807 anordnede Forhöielser af respective ¼ Deel og ⅓ Deel, do i sidste Taxt med de nuværende fastsatte Modificationer;
- at Bestemmelserne i Brevpost-Taxterne af 4 Dec. 1811, og Circular-Ordre af 1 Sept. 1812, hvorefter Breve og Pakkepost-Sager fra Danmark ikke kunne frankeres længere end til Haderslev, og til Danmark i det ringeste til Assens, Ribe eller Kolding, skulle ophöre, og Bestemmelserne desangaaende i Brevpost-Taxten af 28 Marts 1801, § 3, under No. 1 og 2, paa ny træde i Kraft;
- at i Porto for Breve til Udlandet skal indtil videre i Rigsbank-Penge oppebæres ¼ Deel af hvad der hidtil er oppebaaret i Dansk Courant;**)
- at det under 23 Mai 1812 anordnede Expeditions- og Udleverings-Gebyr, indtil videre, först skal tage sin Begyndelse, naar Porto belöber til 9 Rbß. og de expederes med 1 Rbß.;
- at Bærepengene for löse Breve med Brevposten, skulle paa de Steder, hvor de hidtil have været i Lbß. med 1 Rbß.

(*) Hermed kan jävnføres, hvad der anføres hos Schou XVI. 188-89. See Bekjendtgj. 8 April 1815 og 24 Aug. 1816, samt 2de af 31 Dec. 1812. Cfr. Circ. 13 Febr. 1813.

(**) See Circ. 6 Marts og Plac. 30 Oct. 1813.

(Algreen-Ussing Rescripter IV, side 55-56)

Lovgivninger ang betaling i Rigsbankpenge. (c)

Placat, som bestemmer den Betaling, der fra den **1ste Febr. 1813** skal erlægges i Rigsbankpenge for Reisendes, Posters og Stafetters Land-Befordring med videre i Danmark.

I Overeensstemmelse med Hs. Majestæts allernaadigste Resolution af 30te **[30 Jan. 1813]** Dennes og de forövrigt antagne Grundsætninger kundgjøres herved følgende Bestemmelser for den Betaling, der fra den **1ste Febr.** næstkommende skal erlægges for Reisendes, Posters og Stafetters Landbefordring med videre i Danmark:

		Dlr	Mk	Sk
1	I Fragt af Heste og Vogn skal betales for hver Miil:			
	for ethvert Par Forspandsheste, saavelsom for en stemplet Postvogn med 2 Heste i hele Danmark	1	1	8
	for en mindre Postvogn med 2 Heste overalt	1	-	-
	for en enkelt Hest til Stafet eller Forspand ligeledes	-	5	4
	Denne Betaling erlægges for Tourbefordring, hvorimod for Retourbefordring ikkun skal betales $\frac{3}{4}$ Dele af Samme.			
	Naar Kareter, Chaiser og deslige Vogne eller Kalesker af de Befordrende leveres, betales desforuden:			
	for en Karet eller Vogn med heelt Fordæk	-	3	-
	for en Chaise eller deslige Vogn med halvt eller intet Fordæk	-	2	4
	og for en Kaleske	-	1	2
2	Saavel med Pakkeposten, som med Rejsende udenfor Samme, maa ikkun tages 800 Pund paa de stemplede Postvogne, og 700 Pund paa de mindre Vogne for den bestemte Fragt. Betalingen for Overvægt af indtil 100 Pund med de förstnævnte Vogne erlægges for hver Miil med	-	-	12
3	For ethvert Par Heste, der bestilles, hvad enten de bruges for Postvogne eller til Forspand for de Rejsendes Vogne, saavelsom for en enkelt Hest til Stafet eller Forspand, betales i Tilsigelsespenge til vedkommende Postmester eller Opsynsmand	-	-	6
	Naar Tilsigelsen skal besörges enten af Opsynsmænd ved Landstationer til Befordringspligtige, der ei boe paa Stedet selv, men ere Samme fraliggende, eller af Opsynsmænd i Kjöbstæder til Befordringspligtige, som maatte boe udenfor samme, og ei som saadanne höre under Kjöbstädernes Jurisdiktion, skulle dobbelte Tilsigelsespenge i Rigsbanko erlægges.			
4	Drikkepenge erlægges af den Rejsende til hver Kjörekarl uden Hensyn til Hestenes Antal for hver Miil med -	-	-	8
	De samme Drikkepenge tilkomme en Kjörekarl, som befordrer Pakkeposten eller en Stafet; desforuden skal enhver Reisende, som fölger med Pakkeposten, erlægge til Kjörekarlen for den hele Station -	-	-	12
5	De i Forordningen af 27de Jan. 1804 §22 bestemte Opholdspenge beregnes med $\frac{1}{4}$ Miils Fragt for hver halve Time, i hvilken den Befordrende efter den ommældte § er pligtig til mod Godtgjörelse at opholde sig efter Vedkommende.			
6	For Stafetters Expedition tilkommer:			
	naar den skulde Fragt for Stafettens Forsendelse til sin Bestemmelse udgjör en Sum af 20 Rigsbankdalere og derunder, saavel den afsendende som modtagende Postmester	-	3	-
	naar Fragten udgjör mere end 20 indtil 35 Rigsbankdalere indbegrebne, den afsendende Postmester	2	-	-
	og den modtagende	1	-	-
	naar Fragten belöber mere end 35 Rigsbankdalere, den afsendende Postmester	4	-	-
	og den modtagende	2	-	-
	Enhver af de Postmestere eller Opsynsmænd, som paa de mellemliggende Steder modtager og affærdiger Stafetterne, tillades at beregne sig	.	1	-
	foruden de Opsynsmændene tilkommende Tilsigelsespenge; hvis Stafetten medbringer Breve, som ere bestemte til de mellemliggende Steder, og altsaa skulle adskilles og besörges til deres Eiere sammestads, maa Postmesteren for saadan Expedition end videre beregne sig	-	1	8

		Dlr	Mk	Sk
7	I Bærepenge for eet eller flere med en Stafet ankomne Breve til een og samme Person			
	maa oppebæres i Kiöbenhavn, naar det ombringes om Dagen	-	-	8
	om Natten	-	-	12
	i Odense, Aarhuus, Aalborg, Ribe og Viborg om Dagen	-	-	6
	om Natten	-	-	8
	paa alle andre Steder om Dagen	-	-	4
	om Natten	-	-	6
	Efter foranførte Bestemmelser have alle Vedkommende sig allerunderdanigst at rette og forholde.			
	Generalpostdirektionen, den 31 ^{te} Januar 1813.			

Generalpostdirectionen Circulaire 3 Feb. 1813

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Algreen-Ussing Rescripiter

Ang. Betalingen for danske og fremmede Aviser (a)

Circulaire (til samtlige Postmestre i Danmark og Norge), ang. at oppebære Betalingen for danske og fremmede Aviser, forsaavidt den erlægges prænumerando, efter de forhen fastsatte Bestemmelser, tilligemed Efterskuddet for Octbr. Qvartal f.A., med Reservation hos Abonnenterne, og at disse paa anfordring skulde være pligtige at erlægge det höiere Beløb, som kunde blive bestemt for Febr. og Martii Maaneder.

([Algreen-Ussing Rescripiter IV Side 74](#))

Generalpostdirectionen Circulaire 6 Feb. 1813

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Algreen-Ussing Rescripiter

Ang. Portoen for et enkelt Brev (a)

Generalpostdirectionen. Circulaire (til samtlige Postmestre i Danmark og Norge), om at Portoen for et enkelt Brev mellem de Stationer, hvor Veilængden udgjör fulde 4 Miil, skal erlægges med 4 Rbß. og hvor den over 4 Miil med 6 Rbß., samt at Portoen mellem Kiöbenhavn og Bornholm, for de derhen over Land sendende private Breve, skal erlægges med 18 Rbß. ; og for de , som afgaae med Skibsleilighed, med 4 Rbß. for første Lod, og med 2 Rbß. for hvert Lod, Brevet maatte veie derover, foruden den anordnede Porto mellem Afsendelsesstedet og Kiöbenhavn.

([Algreen-Ussing Rescripiter IV Side 78](#))

Generalpostdirectionen Circulaire 7 Feb. 1813

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Algreen-Ussing Rescripiter

Ang. Löse Breves Taxering (a)

Generalpostdirectionen Circulaire (til samtlige Postmestre i Danmark og Norge), at der, ved löse Breves Taxering, indtil videre skal følges den Grundsætning, at Portoen til enhver Station, hvorhen Posten paa den nærmeste Postvei befordres uden Omskiftning af Befordring, skal, i hvorlangt denne end er fraliggende, dog aldrig overstige 4 ß for et enkelt Brev.

([Algreen-Ussing Rescripiter IV Side 79](#))

Cancelli Circulaire 13 Feb. 1813

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Algreen-Ussing Rescripiter

Ang. Forsendelse med Pakkeposterne (a)

Canc. Circulaire (til samtlige Postmestere i Danmark og Norge), ang. at de til Forsendelse med Pakkeposterne indleverede Pengesummer, der ei overstige 8 Rbdlr. 2 Mk. Rigsbank, skulle indtil videre ikkun ansættes til halv Brevporto, og for disse ikkun erlægges det halve af de nu paabudne Contoir-Rettigheder, men i övrigt med Bibehold af den i Regulativet af 28de Jan. 1812 tilsatte Bestemmelse, at naar Portoen af bemeldte Pengesummer ikke overstiger 8 Rbß., maa for samme ei fordres mere end 4 ß. i alt i Gebyhr. ([Algreen-Ussing Rescripiter IV Side 95](#))

Generalpostdirectionen Circulaire 20 Feb. 1813

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Algreen-Ussing Rescripiter

Ang. Sundsportoen mellem Helsingör og Helsingborg (a)

Gen. Post-Directions-Circulaire (til Postmesterne), at Sundsportoen mellem Helsingör og Helsingborg for Brevene til Sverrig indtil videre skal erlægges med 6 Rbß., som tillægges Portoen mellem Afsendelsesstedet og Helsingör.

([Algreen-Ussing Rescripter IV Side 113](#))

Generalpostdirectionen Circulaire 6 Marts 1813

Av Oddbjörn Salte

Kilde: [Algreen-Ussing Rescripter](#)

Ang. Breve og Pakkepostsager til Hamborg og Lübeck (a)

G. P. D. Circulaire (til Postmesterne), om at Breve og Pakkepostsager til Hamborg og Lübeck, og iøvrigt til Udlandet, skal oppebæres med 3 Rbß., som tillægges Portoen fra Afgangsstedet til altona og Stokkeldorff, og endeligen at Portoen for Breve til Udlandet, som i Circular-Ordren af [27de Jan. 1813](#) er fastsat at skulle indtil videre oppebæres i Risbankpenge med $\frac{1}{4}$ Deel af hvad den indtil bemeldte Tid var erlagt med Dansk courant, skal oppebæres med $\frac{1}{5}$ Deel af sammes Beløb.

([Algreen-Ussing Rescripter IV Side 126](#))

Generalpostdirectionen Circulaire 6 Marts 1813

Av Oddbjörn Salte

Kilde: [Algreen-Ussing Rescripter](#)

Ang. Rigsbanken udstedte midlertidige Anviisninger (a)

Generalpostdirectionens Circulaire (til Postmesterne), om at de efter Placat af **15 Febr. 1813** af Rigsbanken udstedte midlertidige Anviisninger, der skulde gjelde indtil de af samme udgivende Sedler kunne blive færdige, skulle, naar de forsendes med Pakkeposten, taxeres som Banksedler.

([Algreen-Ussing Rescripter IV Side 127](#))

Kongelig Placat 14 Maj 1813

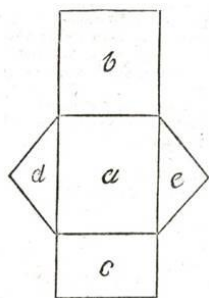
Av Oddbjörn Salte

Kilde: [Collegial Tidende Danmark](#)

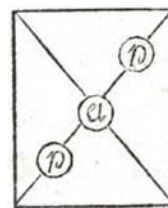
Ang. Pengeforsendelser med den norske Brevpost (c)

Da den Sikkerhed, som har været Öiemedet med de ved Placaten af [24de Nov. 1804](#) givne Bestemmelser, ikke ganske er opnaaet for de Bancobreve og Pakker, som forsendes med den norske Brevpost, saa blive disse Bestemmelser herved deels gjentagne og deels nöiere fastsatte og udvidede saaledes:

- 1.) De Bancosedler, som skulle forsendes med bemeldte Post, blive aldeles at indpakke saaledes: "Först böies et

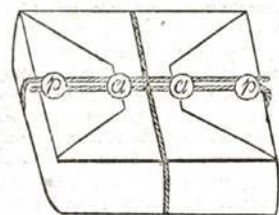

firkantet Stykke Papiir af behörig Störrelse omkring dem. saa at dets Ender paa alle fire Sider næsten naae heelt over dem; herpaa lægges denne Pakke i en Convolut, som, naar den udfoldes, har den ved Siden staaende Form; Stykket (b), som maae være lige eller næsten ligesaa stort, som (a), lægges först over, derpaa (c), som ikke maae naae længere, end til midt paa (a), og tilsidst (d) og (e); (c) lakkes först paa (b), og (d) og (e) paa (b) og (c). Dernæst sættes först Afsenderens Segl i Midten, og endelig i dennes eller Overbringerens Nærværelse af Postmesteren, Postexpediteuren eller Postaabneren i egen Person, Postseglet paa begge Sider af hiint Segl, saa at alle tre Segl komme til

at staae i en skraae Linie. Saaledes erholder Brevet vedstaaende Figur, hvor (a) betyder Afsenderens Segl og (p) (p) Postseglene.

- 2.) Naar Bancosedlernes Mængde er saa stor, at et heelt Ark Papir af sædvanlig Störrelse ikke er tilstrækkeligt til deres Indpakning efter foranførte Forskrift, saa skal de fordeles i flere Pakker, hvoraf hver enkelt indlægges i Papiir, og da enten couverteres og forsegles hver særskilt Pakke for sig, saaledes som foreskrevet er, eller og

de emballeres alle i Pakpapir, Voxdug eller Lærred, og hele Pakken tilbindes fast med stærkt Seilgarn over Kors, saaledes at Forsiden af Pakken först lægges paa Midten af Seilgarnet, hvormed slaaes en enkelt Knude paa den modsatte Side af Pakken, og ombindes da atter paa Kors med en dobbelt fast Knude paa Forsiden; hvorved er at iagttage, at Seilgarnet maae være uskadt, og ingenlunde sammenknyttet, og at begge dets Ender, naar de fra Midten af, hvor Knuden er slaet, lægges hver til sin Side langs med Pakken, maae naae saa langt, som denne er; dernæst foresættes Afsenderens Segl i nogen Afstand fra Knuden paa begge Sider af denne Flades længere Linie, og

Postkontoirets Segl anbringes saa yderlig, som skee kan; dog at Enderne af Seilgarnet, hvormed Knuden er slaet, blive tilsyne, efterat de anordnede Segl ere paa trykte Seilgarnet, som hosstaaende Figur nærmere udviser. I Tilfælde af, at Afsenderens Segl ei kan erholdes, da foresættes Postsæglet ogsaa paa de Steder af Pakken, hvor hiint her er foreskrevet. Afsenderen skal levere det Pakpapiir, Voxdug eller Lærred, som bruges ved Indpakning, det Seilgarn, som behöves til Sammenbinding, og Lakket til samtlige Segl, hvilket alt maa være forsvarlig godt, i andet Fald bör han give Postcontoi-ret, Postexpeditionen eller Postaabneriet en billig Godtgjörrelse, naar Samme leverer det Manglende.

- 3) Den her foreskrevne Forsegling gjælder imidlertid ikkun for de Bancobreve, som forsendes imellem Postcontoi-erne indbyrdes, og fra et Postaabneri til et andet, uden at passere gennem noget Postcontoir eller nogen Postexpedition; men hvor det Sidstmeldte finder Sted, nemlig: at de sendes fra et Postaabnerie, for at passere gennem et Postcontoir eller Postexpeditionssted, der skal vedkommende Postaabner, efterat have tællt Pengene, og befundet Convolutten saaledes som her er bestemt, lægge det, eller, om der er flere slige Breve, samtlige i en Convolut, og forsegle denne saaledes, som her er foreskrevet, med Postaabneriets Segl, og adressere Samme til vedkommende Postcontoir eller Postexpedition, hvor Pengene eftertælles, og Bancobrevene eller Pakkene forsynes med Contoi-rets 3de Segl paa anordnet Maade.
- 4) Bancobreve, som ere anderledes couverte-rede, end her er fastsat, eller Pakker med Bancosedler, som ere paa anden Maade emballerede, maae ikke af nogen Postbetient, være sig Postmester, Postexpediteur eller Postaabner, modtages til Forsendelse med Posten, forinden de befundne Mangler ere rettede, og saafremt Saadant afhjælpes paa Contoi-ret, saa maa Afsenderen derfor erlægge en billig Godtgjörrelse.
- 5) I övrigt beroer det endnu, som hidtil, paa Afsenderen selv, om de paa Postcontoi-erne ville levere deres Breve enten uforseglede, og der lade Pengene eftertælle, eller de ville afgive dem forseglede i en efter forestaaende Forskrift indrettet Convolut eller Pakke. I sidate Fald forventes, at Afsenderne for deres egen Sikkerheds Skyld indrette deres Breve og Pakker med Bancosedler saaledes her er foreskrevet. og paalægges det da kun Postmesterne, at de nöie paasee, at der i Henseende til den udvortes Form ingenlunde finder nogen Afvigelse Sted fra den her givne Forskrift; naar Breve eller Pakker afgaae under egen Forsegling, maae ei heller försömmes, at Postseglet, som ovenfor foreskrevet, ogsaa hostrykkes, og i Overbringerens Nærværelse de Ord tilføies: ”under egen Forsegling” og indestaaer Postvæsenet i Henseende til saadanne Breve og Pakker ikke for videre, end at Brevet eller Pakken ubeskadiget udleveres fra sidste Postcontoir, Postexpeditionssted eller Postaabnerie, hvortil Samme med Posten er ankommen. Derimod skulle altid Pengebrevene indleveres til Postaabnerierne, paa det samme kunne eftertælles, og derefter, som foranført, couverte-res og forsegles.
- 6) I Henseende til de Breve og Pakker, hvis Eiere opholde sig paa Stedet, eller som afhente dem, hvor de udtages af Posten, er at iagttage, at disse ikkun maae afgives imod fyldestgjörrende Qvittering, og har Modtageren, forinden han udstæder Denne, at aabne og eftersee Brevet eller Pakken, enten hvor de saaledes afhentes, eller naar de ombringes, i Postbudets Paasyn. Saafremt denne Forsigtighed försömmes, saa kan ingenlunde reflecteres paa, om siden skulle föres Anke over en eller anden befunden Mangel. Desuden har Modtageren ved Aabningen af saadanne Breve eller Pakker at iagttage, at han saameget mueligt lader Seglene ubeskadigede, paa det at dissers Tilstand i mödende Tilfælde nöiagtig kan oplyses.
- 7) I Henseende til saadanne Breve eller Pakker, som ere bestemte udenfor Posttouden, da staaer Postcassen i Overeensstemmelse med Placaten af [1ste Juni 1802](#), dens 3^{die} Punkt, ei længere til Ansvar for Samme, end til de ere komne til det sidste Postcontoir, Postexpeditions- eller Postaabnersted, hvorfra Eierne selv maa besörge dem afhentede og der iagttage de her givne Forskrifter.
- 8) I övrigt, ligesom bemeldte Placat fremdeles bliver gjeldende for de Bancobreve og Pakker, som forsendes med den norske Presse, saaledes forbliver det og ved den Sammes 4de §. givne Bestemmelse, at ingen Bancosedler maae forsendes med den norske Brevpost, med mindre Afsenderne anmelde for vedkommende Postbetienr saadanne Summers Belöb eller Værdie. Hvilket til alle Vedkommendes Efterretning og Iagttagelse herved bekjendtgjöres.

Generalpostdirectionen, den 14de Mai 1813.

([Collegial Tidende 1813 Side 329-35](#))

Gen Postdirections Circulaire 7 Aug. 1813

Av Oddbjörn Salte

Kilde: [Algreen-Ussing Rescrip-ter](#)

Ang. Omregning til Rigsbank-penge (a)

(til samtlige Postkontoirer), hvorved foreskrives adskillige Bestemmelser, Postvæsenet betræffende, til Iværksættelse og Iagttagelse saalænge indtil anderledes anordnes. (*)

Ved Brevposten.

- 1) at alle Breve fra Danmark til Hertugdømmene, forsaavidt Afsenderne ikke ville lade dem gaae aldeles ubetalte til Bestemmelsesstedet, skulle frankeres til Hadersleb.
- 2) At indtil en almindelig Brevtaxt kan vorde udfærdiget, skulle Postpengene, hvor de i den hidtil gjeldende Taxt ere bestemte til 2 Rbβ., vedblive at oppebæres med 2 Rbβ., hvor de derimod ere bestemte til 3 β. skulle de oppebæres med 4 β.

til 4 β. med 5 β.	10 β. med 13 β.,	16 β. med 21 β.,	22 β. med 29 β.,	28 β. med 37 β.,
5 β. med 7 β.,	11 β. med 15 β.,	17 β. med 23 β.,	23 β. med 31 β.,	29 β. med 39 β.,
6 β. med 8 β.,	12 β. med 16 β.,	18 β. med 24 β.,	24 β. med 32 β.,	30 β. med 40 β.,
7 β. med 9 β.,	13 β. med 17 β.,	19 β. med 25 β.,	25 β. med 33 β.,	31 β. med 41 β.,
8 β. med 11 β.,	14 β. med 19 β.,	20 β. med 25 β.,	26 β. med 35 β.,	32 β. med 43 β.,
9 β. med 12 β.,	15 β. med 20 β.,	21 β. med 28 β.,	27 β. med 36 β.,	33 β. med 44 β.,

- 3) At Breve fra Hertugdømmene til Danmark skulle frankeres til et af de 3de Grændsesteder Assens, Kolding og Ribe.
- 4) At de i Brevposttaxten af [28de Martii 1801](#), § 2, under No. 1, 2, 3, 4 og 5 fastsatte Bestemmelser vedblive med Tillæg ved No. 1, at der i Kouvertet eller Omslaget intet maa være skreven, hvis Bestemmelser i samme derpaa skal være anvendelig.
- 5) At Brevene mellem Danmark og Norge fremdeles skulle frankeres directe.
- 6) At Brevene fra Danmark til Hamborg og Lybek skulle frankeres til Haderslev, og til det övrige at Udlandet efter den udenrigske Taxt af **12te Decbr. f.A. [12 Dec. 1812]**
- 7) At Breve fra Hamborg og Lybek, forsaavidt de ei ere frankerede, samt det övrige Udland til Danmark skal, i Forhold til et enkelt Brev, beregnes saaledes:
 - a) fra Hamborg eller Lybek til Assens, Colding eller Ribe med 90 β., og derfra til Bestemmelsesstedet efter Brevposttaxten.
 - b) fra Afgangsstedet i Udlandet til Hamborg eller Lybek, med 10 Gange saa mange Skilling, som der i Udenrigstaxten er fastsat lybsk Skilling imellem disse Steder; fra bemeldte Steder til de foranføret 3 Grændsesteder med 100 Rbβ., og derfra til Bestemmelsesstedet i Danmark efter den gjeldende Brevtaxt.
- 8) At det under [23de Mai 1812](#) anordnede Expeditions- og Udleverings-Gebyhr er allernaadigst bestemt, at maatte oppebæres 1 β. R. B. og først begyndes naar Portoer er 9 β.
- 9) At Bærepengene for löse Breve med Brevportoer skulle oppebæres, hvor de ere fastsatte til 2 β. med 3 β., men naar Portoer ikkun belöber 3 β. eller derunder med 2 β., og hvor de hidtil oppebæres med 1 β. skulle de oppebæres med 2 Rbβ.

Ved Pakkeposten.

- 1) At Pakkepostsager fra Danmark til Steder i Hertugdømmene skulle frankeres til Haderslev, hvortil de Reisende ikkun kunne indskrives og Frankoen beregnes efter Taxeringen under No. 2, men Portoer derfra til Bestemmelsesstedet efter Taxten fra **28de Jan d. A. [28 Jan. 1813]**, med den anordnede Forhöielse af 50 pC.
- 2) At de ved Circulaire af **28de Jan d. A.** fastsatte Taxter for Sager efter Vægten og Værdien, forhöies med 50 pCt. i enhver Henseende og for Reisende med 100 pCt.
- 3) At for Hertugdømmene kunne Pakkepostsager frankeres enten directe til Bestemmelsesstedet i Danmark, eller til Kolding.
- 4) At Bancosedler, Obligationer og alt hvad der efter Plac. af [23de Febr. 1788](#) skal beregnes efter Brevposttaxten, skulle, naar de forsendes til Danmark, frankeres til Kolding efter den ved Brevportoer under No. 3 fastsatte Taxering, og derfra til Bestemmelsesstedet efter den for dette Sted anordnede Taxt.
- 5) Samtlige nysmeldte Pakkepostsager skulle i Danmark taxeres efter den nye fastsatte Brevposttaxt.
- 6) Alle Pengesummer og Værdien skulle af Afsenderne ansættes i R.B., men for de til Hertugdømmene bestemte Sager skal saavel Seddel- som Navne-Værdie opgives.
- 7) For Blikmærker, der paahæftes det store Pakkepostgods, erlægges 5 Rbβ.

(*) cfr. Brevposttaxt af 15de Juli 1818, Pl. af 18de Juli 1818 og Pl. af 22de Mai 1819, hvorved de fleste af disse Bestemmelser ere hævede eller forandrede. ([Algreen-Ussing Rescripter IV Side 288-90](#))

promulgere v. -ede. bringe til offentlighedens kundskab; bekendtgjøre.

Kongelig Circulaire Ordre 14 Aug. 1813

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Algreen-Ussing Rescripter

Ang. Porto beregnes efter Brevposttaxten af 4 Dec. 1811 (a)

Circ. Ordre (til samtlige Postcontoirer), hvorved, i Forbindelse med Circ. Ordren af 7de Aug. 1813, foreskrives, at af Breve, som afgaae fra Danmark til Hertugdømmene aldeles ubetalte, skal Portoen fra Afgangsstedet lige til Bestemmelsesstedet beregnes efter Brevposttaxten af 4de Decbr. 1811 ansat til Rbpenge efter det i fornævnte Circulaires 3^{die} Post bestemte Forhold. (*)

(*) Cfr. Taxt af 15de og 18de Juli 1818

([Algreen-Ussing Rescripter IV Side 292](#))

Kongelig Forordning og Placat 28 Aug. 1813

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Collegial Tidende Danmark

Ang. af Rigsbanken bestemte Sölvværdie-Cours. (c)

Forordning for Danmark og Norge

Angaaende en Forandring i Forordningen af 5te Jan. 1813 § 30, tilligemed en nærmere Bestemmelse af, hvorledes der skal forholdes i Henseende til Cautioner for de i dansk Courant indgaaende og til Rigsbankpenge reducerede Gjældsforpligtelser.

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark og Norge etc., gjør vitterligt, at Vi, med Hensyn til nærværende Tids Omstændigheder, have fundet fornødent at fastsætte nogle nærmere Bestemmelser, for at sikkre de Creditorer, hvis Fordringer i Følge Forordningen af 5te Jan. 1813 ere overgaaede fra dansk Courant til Rigsbankpenge Sölvværdie, den fulde Værd af den dem, efter Forordningen, tilkommende Capital. Ligeledes have Vi besluttet, ved Lov at afgjøre, hvorledes der skal forholdes i Henseende til Cautioner for slige i dansk Courant indgaaede, og ved bemeldte Forordning til Rigsbankpenge reducerede, Gjældsforpligtelser §§ 1-6 ff

Placat for begge Riger.

Ligesom fra det Kongelige Finants-Collegium, i Følge allerhöieste Befaling, er bekendtgjort en Tabel over hvad der ved alle Ind- og Udbetalinger i Sölvværdie ved de Kongelige Kasser skal fra 1ste Augusti 1813 til 31te Januarii 1814 erlægges i Navneværdie, efter den for dette Halvaar bestemte Bankcours paa Rigsbankpenge af 375 mod 200; saaledes har Hans Kongelige Majestæt endvidere ved Resolutioner af 16de Aug. 1813 [denne Maaned] og Dags Datum allernaadigst bestemt, at de directe Skatter og Afgifter til den Kongelige Kasse, som Amtsforvalterne og Fogderne paa Landet og af Magistraterne og Byrfogderne i Kjøbstæderne i Kongerigerne Danmark og Norge oppebæres, skulle fra nu af og indtil Udgangen af Martii Maaned 1814 oppebæres og beregnes efter bemældte nu af Rigsbanken bestemte Sölvværdie-Cours, samt at for Fremtiden den Bankcours, som sætets den 1ste Februari, skal tages til Følge for benævnte directe Skatter og Afgifter i Halvaaret fra 1ste April indtil den paafølgende 30te September; den Bankcours derimod, som sættes den 1ste August, i Halvaaret fra 1ste October til den paafølgende 31te Marts; men at Restancer af disse Skatter og Afgifter blive at beregne efter den Sölvværdie-Cours, som var gjældende ved Sammes rette Forfaldstid. Hvilket herved til alle Vedkommendes Efterretning kundgjøres, da det i Övrigt, i Overeensstemmelse med Forordningen for Danmark af 9de Juli 1813 [i forrige Maaned], § 11, er en Selvfølge, at ovenanførte Bestemmelser ikke angaae de Skatter og Afgifter til den Kongelige Kasse, som der i Riget ere paabudne og bestemte efter Korn, og hvis Betaling retter sig efter dettes Priser.

Rentekammeret, den 28de Aug. 1813

([Collegial Tidende 1813 Side 621-25](#))

Cancellie Placat 28 Sept. 1813

Av Oddbjörn Salte

Kilde: Schous Forordninger

Ang. Straf for Tyverie (Danmark og Norge) (s)

Cancellie-Placat f. Danmark og Norge (Resol. 25 Sept. 1813) at Kongen vil have den ved Fr. 20 Febr. 1789. 4§ fastsatte Straf for kvalificeret Tyverie extenderet til dem, som forsætliggen borttage noget af hvad som forsendes med Posterne i de Kgl. Riger, være sig Penge eller andet, imedens samme er under Postvæsenets Ansvar.

Gen. Postdirection Circulaire 9 Oct. 1813*Av Oddbjörn Salte**Kilde: Statsarkivet Kristiansand***Ang. Ny Brevposttaxt (sk)**

Ved at tilstille [Hr Amtmaanden] nogle Aftryk af de for Tiden ved ethvert at Postcontoirene og Postaabnerierne i det dem an betroede [Amt] giældende Brevposttaxter, hvoraf man har foranstaltet, at et Exemplar vorder opslaaet hvor Posterne expederes til de Corresponderendes Eftersyn, skulde man, da de jevnlig Forandringer, som Tidsomstændighederne derved gjøre nødvendige, ikke tillade at udfærdige en almindelig Brevposttaxt, som i Aarene 1801, 1809 og 1811 tjenstligst anmode om at De, for at samme kunde erholde den fornødne Offentlighed, behageligen vilde tilstille vedkommende Övrighed i enhver dem underlagt Jurisdiction, for saavidt enhver af dem angaaer, nogle Exemplarer, hvoraf et eller tvende maatte henlægges paa et offentlig Sted til Eftersyn eller Afskrivning af enhver der maatte ønske saadant til sin Efterretning, og de övrige uddeles blant de Embedsmænd og Handlende eller andre, som der paa Stedet have den vitløftigste Brevvexling.

General-Postdirectionen den **9de October 1813.****Original Circulaire****Generalpostdirectionens Placat 30 Oct. 1813***Av Oddbjörn Salte**Kilde: Collegial-Tidende Danmark***Ang. Porto, enten i Sölv in natura eller i Sedler (c)**

Paa Generalpostdirectionens allerunderdanigste Forestilling har Hs. Majestæt Kongen ved allerhöieste Resolution af **18de Oct. 1813 [d.M.]** allernaadigst behaget at bifalde, at den Porto, som de Kongelige Grændse-postkontoirer i Altona og Stokkelsdorf udlægge til vedkommende Postkontoirer i Hamborg og Lübek for Breves og Pakkers Befordring til Stæder i Udlandet, skal af de Korresponderende, efter det Valg, som disse for ethvert Tilfælde selv maatte gjøre, erlægges paa Postkontoirerne i Danmark og Norge enten i Sölv in natura eller i Sedler beregnet til Sölv efter en maanedlig Gjennemsnitscours. Ifölge deraf vil bemeldte udenrigske Porto, som er bestemt ved den af Generalpostdirectionen under **12te Dec. 1812 [f.A.]** udfærdigede Taxt for Breve til Udlandet, beregnet efter det Forhold af 1000 Rbdlr. mod 100 Rdlr. Hamborg Banko, for November Maaned næstkommende blive at oppebære af de Korresponderende paa Udlandet, ved de Kongelige Postkontoirer i Danmark og Norge, saaldes, at for:

1 **℔**. Forskudsporto betales enten i rede Sölv efter den for Toldafgifterne bestemte og paa vedföiede Tabel anførte Regel – 3 Rb℔. eller i Sedler 15 Rb℔. N.B.

for	2 ℔ . -	6 Rb℔. .eller i Sedler	30Rb℔. N.B.	7 ℔ . -	22 Rb℔. -	110 Rb℔.
	3 ℔ . -	10 Rb℔. -	50 Rb℔.	8 ℔ . -	26 Rb℔. -	130 Rb℔.
	4 ℔ . -	13 Rb℔. -	65 Rb℔.	9 ℔ . -	29 Rb℔. -	145 Rb℔.
	5 ℔ . -	16 Rb℔. -	80 Rb℔.	10 ℔ . -	32 Rb℔. -	160 Rb℔.
	6 ℔ . -	19 Rb℔. -	95 Rb℔.	og saa fremdeles i samme Forhold.		

Ligeledes har Hs. Majestæt ved allerhöieste Resolution af **22de d.M.** allernaadigst bifaldet, at den Betaling, som Grændsepostkontoiert i Altona skal udrede til vedkommende Leverandører af de med Posterne til de Kongelige Postkontoirer i Danmark og Norge forsendende, og i det tyske og andre fremmede Sprog udkommende Tidender og Tidsskrifter, skal saavelsom den Godtgjölse, der tilkommer bemeldte Grændsepostkontoir for Bestillingen af disse Blade, fra næstkommende **1ste Januar 1814** oppebæres hos Abonnenterne i Sölvmyndt, hvorimod den Postkassen for Forsendelsen tilkommende modererede Porto, saavelsom den Postkontoirerne i Danmark og Norge tilkommende Godtgjölse for Distributionen og Indkassationen, maa erlægges af Abonnenterne i Rigsbankpenge Sölv Værdie.

I Overensstemmelse med Foranførte vil offentligen fra Generalpostdirectionen blive bekendtgjort saavel den Cours, hvorefter den udenrigske Porto enhver Maaned skal erlægges, som den Betaling, der qvartalier af Abonnementerne vil blive at tilsvare for ovennævnte med Posterne forsendende Tidender og Tidsskrifter.

Hvilket saaledes til alle Vedkommende allerunderdanigste Efterretning og Iagttagelse bekendtgjøres.

Generalpost-Directionen, den **30te Oct. 1813.**

Tabel,

som viser hvilke Betalingsmidler, der ved de Kongelige Postkontoirer i Danmark og Norge maa antages som rede Sölv eller Sölvvaluta.

Sölvmyndter.

Danske og svenske		Species	a 1 Sp for	2 Rbdlr. i Sölv	Rbß.
1	Specie Stk	"	"	2	-
1/2	"	"	"	1	-
2/3	"	"	"	1	32
1/3	"	"	"	-	64
1/4	"	"	"	-	32
5 Styv. og 2 1/2 Styv. Slesvig Holsten Courant					
	60 Styv. til 1 Spec. eller			2	-
15ß., 10ß. og 8ß. Stkr Dansk Courant					
	120ß. For			2	-
8ß.	enkelte			-	13
Rigsorter, 5 Stkr a 1 Specie					2 -
Rigsorter, enkelte					- 38
Markstykker, 1 Stk					16
Spanske Piastre, 1 Stk					1 84
Sölv Skillemyndt, hvoraf ikke tages mer end 1 Rbdlr. a Gangen					
4	Skillinger	"		4 Rbß. i Sölv	
2	"			2 Rbß. i Sölv	
1	"			1 Rbß. i Sölv	

([Collegial Tidende 1813 Side 717-720](#))

En oversikt over innføring og utvikling.

Lybsk myntregning var bygd på vektenheten mark kølnsk (s.d.), som veide 233,85 g, det vil si 1 mark penger skulle etter lybsk myntregning teoretisk inneholde en sølvmengde av denne vekt. Som andre myntsystemer ble også lybsk mynt etter hvert slått med mindre og mindre sølvinnhold, og vektforholdet mellom en veiet mark sølv og sølvmengden i en mark penger var ca. 1500 blitt omtrent 13:1, det vil si at 13 mark penger i lybsk mynt til sammen hadde et sølvinnhold på ca. 1 mark kølnsk.

I lybsk myntregning var 1 mark = 16 skilling à 12 penninger. Mark-mynt ble tidligst slått omkring 1500. De vanligste myntene var penning, dobbeltpenning (blaffert), tre-penning (sterling eller engelsk), fire-penning (hvid), seks-penning (halvskilling eller søsling), ni-penning (gros) og tolvpenning (skilling).

Lybsk myntregning ble innført i Norge i 1490-årene da kong Hans startet utmynting her etter at det i lang tid ikke var blitt slått norsk mynt. Danmark var gått over til lybsk myntregning omtrent et århundre tidligere. Forholdet vektmark/myntmark var også i Norden ca. 13:1 på denne tiden, men etter hvert skjedde det en sterkere forringelse av mynten i Danmark-Norge enn i Tyskland, og det ble nødvendig å skille mellom lybsk og dansk-norsk mynt. Forskjellen ble offentlig erkjent her i 1540, da daleren i Danmark-Norge gikk for 3 mark à 16 skilling dansk (jf. daler I), mens det i lybsk myntregning ennå i 1559 bare gikk 27–29 skilling på daleren. Fra 1566 til begynnelsen av 1600-tallet var den lybske regnemåten: 1 daler = 2 mark à 16 skilling lybsk.

I tiden etter den nordiske sjuårskrigen (1563–70) var lybsk mynt regnet for dobbelt så god som den dansk-norske (1 mark lybsk = 2 mark dansk, 1 skilling lybsk = 2 skilling dansk, og så videre). Denne regnemåten holdt seg også etter 1625, da daleren i Danmark-Norge offisielt sto i 6 mark = 96 skilling dansk, fordi lybsk myntregning på dette tidspunkt var 1 daler = 3 mark = 48 skilling lybsk. H.W.

Daler, forkortelse for joachimsdaler (se dette), som var det nærmeste forbildet for dalermynnten i Danmark-Norge. Det må skjelnes mellom riksdaler species som var hovedmynt 1544–1813, riksbankdaler (1813–16) og speciedaler (1816–75), samt slettdaler og riksdaler kurant.

I. Riksdaler species (speciedaler, enkendedaler, stykkdaler) var en sølvmynt med finvekt 25–26 g, i Danmark slått første gang 1537. I 1544 ble riksdaler satt i spissen for myntsystemet i Danmark-Norge (kalt gyldengroschen, se dette). Riksdaler med det norske riksvåpenet ble tidligst preget i 1546 (trolig i København) av sølv fra Gullnes gruver i Seljord.

Riksdaler ble utmyntet med til dels lange mellomrom; blant annet var det ingen utmynting mellom 1696 og 1765. Antall riksdaler i omlop sto derfor ikke i rimelig forhold til massen av sirkulerende småmynt. De riksdaler som ble slått, hadde imidlertid gjennom hele tidsrommet fram til 1813 et forholdsvis fast sølvinnhold, og mynten ble dermed en stabil verdimåler, i motsetning til skillemynnten som stadig fikk sølvinnholdet redusert. Konsekvensen var at riksdaler stadig gikk til overkurs i forhold til småmynt (jamfør oppgjeld), til tross for at dens skilling-tall etter hvert ble økt ved kongelige forordninger.

I 1514 gikk det 24 skilling (= 1 1/2 mark) på daleren (egentlig på 1 rhinsk gylden se dette), men etter som skillingens sølvinnhold sank, måtte regnemåten forandres. Fra 1537 regnet man offisielt 1 riksdaler = 3 mk. = 48 sk. dansk. Samtidig svarte 1 riksdaler til 2 lodd sølv i verdi.

Under krigen 1563–70 ble det igjen slått sterkt forringet småmynt; cirka 1570 var det derfor blitt vanlig å regne 1 riksdaler = 4 mk. = 64 skilling dansk. Forordning 16. juni 1572 godtok for så vidt denne kursen, men samtidig ble verdien av den dårlige krigsmynten satt ned til halvparten av pålydende (det vil si 1 mk. = 1/2 mk., 1 riksdaler = 2 mk. = 32 sk.). Hensikten var bl.a. på ny å oppnå samsvar med lybsk myntregning (se dette). Den reduserte mynten ble kalt mynten «som nu går», og regnemåten fra cirka 1570 mynten «som før gikk». Det viste seg umulig å få gjennomført bestemmelsene fra 1572, og forordning 12. januar 1582 (godkjent for Norge ved bef. 1. august 1589)

oppga definitivt tilknytningen til det lybske myntsystemet, idet regnemåten 1 riksdaler = 4 mk. = 64 sk. dansk ble godtatt og lagt til grunn for utmyntingen.

Snart steg kursen på riksdaleren ytterligere, både på grunn av at dårlig utenlandsk mynt sirkulerte, og fordi Christian IV (som tidligere konger) utnyttet myntregalet til egen fordel ved å slå dårligere småmynt enn forordningene påbød. De nye myntordningene som ble kunngjort i begynnelsen av 1600-tallet, måtte ta hensyn til denne utviklingen:

Fra 25/6-1602:	1 r. = 4 mk. =	66 sk. dansk
Fra 3/2-1609:	1 r. = 4 mk. =	68 sk. dansk
Fra 3/4-1610:	1 r. = 4 mk. =	74 sk. dansk
Fra 4/7-1616:	1 r. = 4 mk. =	80 sk. dansk
Fra 1/5-1618:	1 r. =	84 sk. dansk
Fra 14/2-1624:	1 r. =	100 sk. dansk
Fra 4/5-1625:	1 r. = 6 mk. =	96 sk. dansk
eller:	1 r. = 4 ort =	96 sk. dansk

Riksdalerens lovbestemte skillingstall sto i hele tidsrommet 1625–1794 fast på 96. Samtidig fortsatte imidlertid utmyntingen av dårlig småmynt, og mengden av riksdaler som sirkulerte var forholdsvis liten. I praksis måtte en derfor gi mer enn en pålydende sum av 96 sk. per stk. ved tilveksling av riksdaler (jamfør oppgjeld).

Kursforholdet mellom riksdaler og kurantdaler (se IV) varierte på to måter, for det første etter hvilken type skillemynt som ble brukt, for eksempel forskjellige skillingsnominaler eller krone-mynt (jamfør kroneriksdaler, nedenfor V); den sistnevnte betinget en mindre oppgjeld. For det andre var riksdalerens kursnivå stigende gjennom det meste av perioden. Fra slutten av 1500-tallet og fram til ca. 1650 var oppgjelden trolig minst 2 sk. per riksdaler, periodevis betydelig høyere, særlig like før en offisiell kursforhøyelse. I 1650- og 1660-årene lå oppgjelden på minst 4 sk. pr. riksdaler. For resten av tidsrommet fram til 1813 kan en finne kursoversikter i følgende verk: For 1671–1726 i Axel Nielsen: *Specier, Kroner, Kurant* s. 148–51; for 1727–87 i J. Wilcke: *Kurantmønten 1726–88* s. 354–57; for 1788–1813 i J. Wilcke: *Specie-Kurant- og Rigsbankdaler 1788–1845* s. 254.

I 1794 ble forholdet mellom riksdaler og kurantdaler fiksert, noenlunde i overensstemmelse med gjengs kurs på det tidspunkt: 1 riksdaler = 1 riksdaler 24 sk. kurant, det vil si 1 riksdaler = 5 ort i småmynt eller sedler. I krigsårene fra 1807 sank kursen sterkt fordi rustningsutgiftene ble dekket ved seddelutstedelse, og i 1812 gikk det opptil 20 kurantdaler på en riksdaler eller bancodaler (se dette).

II. Samtidig som forordning 1. mai 1618 ga slipp på regnemåten 1 mk. = 1/4 riksdaler, oppsto det en ny regneenhet som ble kalt daler i mynt, og som skulle tilsvare 4 mk. à 20 sk. = 80 sk. Denne betydningen av uttrykket var imidlertid vanlig bare i den nærmeste tiden etter 1618; både tidligere og senere betegnet daler i mynt det samme som slettdaler (se III):

III. Slettdaler (det vil si alminnelig daler) var betegnelsen på 4 «slette» eller vanlige mark à 16 sk. dansk = 64 sk. dansk. Betegnelsen kom i bruk da antall skilling per riksdaler species fra 1602 av også offisielt steg over 64. Slettdaler var således i den første tiden utelukkende en regneenhet, men da kronemynt ble innført ved forordning 5. april 1618 (se krone), ble halvkronen gitt et skillingstall på nettopp 64, og slettdaler kom snart i bruk som navn på denne mynten (slått siste gang i 1771).

IV. Kurantdaler (riksdaler kurant) vil si en sum i småmynt (kurant) eller sedler, med en pålydende verdi lik det offisielt fastsatte antall skilling i en riksdaler species (1625–1813: 96 sk.). Kurantdaler var altså en regneenhet (tatt i bruk i 1695) og ble normalt ikke utmyntet. Om forholdet mellom kurantdaler og riksdaler species, se I ovenfor. Ved innføringen av riksbankdaler i 1813 ble kurantdalerens verdi satt til 1/6 riksbankdaler.

V. Kroneriksdaler (riksdaler kroner) var betegnelsen på riksdaler kurant (IV) erlagt i såkalt «grov» eller stor kurant, dvs. i krone-mynt (se krone).

VI. Riksbankdaler var hovedmyntenheten i Norge 1813–16. Regnemåten var 1 riksbankdaler = 6 mk. à 16 (riksbank) sk. = 96 r. b. sk. Samtidig ble det regnet 1 riksbankdaler = 1/2 riksdaler species (= bancodaler), og 1 riksbankdaler = 6 riksdaler kurant. Det var meningen å utstede riksbankdalermynt i tilstrekkelige mengder, men det maktet en ikke, og i Norge ble det i det hele ikke slått riksbankdalermynt. Den gamle småmynten sirkulerte fortsatt, og 1 riksbankdaler ble regnet lik 60 skilling (jf. også riksbanktegn).

Myntmangelen ble avhjulpet ved seddelutstedelse (riksbanksedler, jamfør stattholderbeviser) foretatt av den nyopprettede Rigsbanken (se dette). Riksbanksedlene sank hurtig i verdi, og kursfastsettelsen 1. august 1813 regnet 375 riksbankdaler i sedler («riksbankdaler navneverdi», det vil si etter pålydende) = 200 riksdaler sølvverdi (= 100 bancodaler). Det var denne seddelkursen Riksforsamlingen garanterte 13. mai 1814, men allerede på dette tidspunkt lå markedskursen betydelig høyere, og 22. januar 1816 vedtok Stortinget at garantien skulle oppgis.

VII. Fra 14. juni 1816 var det norske myntsystemet: 1 speciedaler = 5 ort = 120 sk. Denne nye speciedaleren hadde samme sølvinnhold som den gamle riksdaler species (jamfør I ovenfor). Utmynting kom i gang fra 1819, men den første tiden bare i beskjedent omfang. Det var gammel og ny skillemynt, samt pengesedler som dominerte sirkulasjonen. Sedlene skulle være fullt innløselige i sølvmynt, men innløsning kom ikke i gang før fra 1. januar 1823 og først ved lov av 23. april 1842 til pari kurs.

Ved overgangen til krone-mynt (lov av 16. oktober 1875) sattes 1 s. = 4 kroner.

Joachimsdaler (jakobsdaler), en type sølvgylden, det vil si sølvmynt i dalerstørrelse, som ble slått fra 1519 av sølv fra Joachimsthal i Böhmen. Lignende mynter ble snart framstilt flere steder, også utenfor det tyske riket, kalt joachimsdaler, sølvgylden eller gyldengroschen (s.d.). Henimot midten av 1500-tallet ble dalernavnet etter hvert det vanlige på denne type mynter.

Dalermynt kalt joachimsdaler ble slått i Danmark i 1537. I 1540 var joachimsdaler regnet likeverdig med rhinsk gylden, dvs. lik 3 mk. dansk. Samme verdi er angitt i Oslo 1531/33 (NRJ IV s. 431). (N.L. Rasmussen: Joachimsthaler, KLN VII; J. Wilcke: Chr. IV.s Møntpolitikk s. 16, 51.) H.W.

Gyldengroschen, i likhet med sølvgylden en tidlig betegnelse på sølvmynt i dalerstørrelse. I Danmark-Norge ble betegnelsen brukt ennå i den første myntordningen som satte dalermynten i spissen for myntsystemet (1544). Se daler I.

Penning (lat. d(enarius)), mynt lik 1/12 skilling etter lybsk myntregning (s.d.). I Norge ble penninger av denne verdi slått omkring 1500 (som brakteat s.d.) av kong Hans og erkebiskop Gaute Ivarsson. I Danmark fortsatte utmyntingen fram til 1602, til sist av kobber.

Skilling (lat. solidus). Ved overgangen til lybsk myntregning (se dette) cirka 1500 ble regnemåten: 1 skilling = 12 penninger. For det varierende antall skilling per mark og daler inntil 1625, se daler I og mark II; fra 1625 til 1816 gikk det 16 skilling på marken, 24 på orten og 96 på daleren. Skillingen var opprinnelig preget som sølvmynt, fra 1771 også som kobbermynt. Den siste sølv-skillingen ble slått i 1780. I perioden 1816–75 gikk det 120 skilling på daleren. H.W.

Ort (det vil si kvart), 1/4 av en myntenhet, et mål eller en vekt.

I Myntenheten ort (ortdlr., riks-ort) var før 1816 lik 1/4 riksdaler kurant, det vil si fjerdedelen av speciedlr.s offisielle skillingtall, fra 1620-årene derfor lik 24 sk. (jamfør daler I).

Ort ble første gang utmyntet i Danmark i 1545 (da lik 12 skilling), i Norge fra 1628 (riks-ort à 24 skilling). Ort utmyntet etter kurantmyntfoten ble slått i Danmark fra 1731, i Norge fra 1734. Fra da av og til cirka 1770 var ort den viktigste kurantmynten i Danmark-Norge. Da forholdet mellom riksdaler in specie og riksdaler kurant i 1794 ble fastsatt til 4:5, ble ortmynten å regne som 1/5 riksdaler in specie. Ved overgangen til nytt myntsystem i 1816 (se daler VII) ble denne regnemåten opprettholdt: 1 ort = 24 sk. = 1/5 speciedaler.

I østlandske kilder brukes gjerne betegnelsen mark (og marktegnet ~~✂~~) i stedet for ort.

II. Vektenhet.

1) Sølvvekt lik $1/4$ kvintin = $1/64$ lodd, ved loven av **28. juli 1824** satt til 0,9162 g og delt i 16 es à 16 gran. Tidligere varierte vekten med størrelsen på det kølnske pundet (se skålvpekt I).

2) Minste alminnelige handelsvektenhet, lik $1/4$ kvintin = $1/64$ lodd. Loven av **28. juli 1824** regulerte vekten til 0,974 g og delte ort i 16 es à 16 gran. Se skålvpekt II.

III. Bergverksuttrykk. Vannrett eller noenlunde vannrett gruvegang som ikke nådde ut i dagen (motsatt stoll, se dette). Ort var i alminnelighet cirka $2 \times 1,5$ m i tverrsnitt, men kunne også få langt mindre dimensjoner. Golvet i en ort kaltes såle (ty. Sohle, f.), sideveggene dels stoss (ty., m.), dels vange (ty. Wange, f.) eller ulm (tysk Ulm, m. eller Ulme, f.), og endeveggen, der arbeidet foregikk, kaltes enten stoss eller skram (ty. Schramme, f.). Taket ble kalt fyrsten (tysk Firste eller Förste, f.).

En ort hvor det ble arbeidet med fyrsetning, kaltes fyr-ort. Tverrslag (querslag, n.) var en ort som gikk på tvers av malmgangens retning, motsatt felt-ort som fulgte gangen. Etter formålet ble det ellers skilt mellom fordrings-ort, brukt til transport, og ventilasjons-ort («vejrvexlings-ort»). Fyll-ort var betegnelse på stedet der en ort munnet ut i en sjakt, og der arbeidet med å laste gruvevogna eller malmtønna foregikk; her trengtes derfor en noenlunde rommelig arbeidsplass. (Helland: Håndbog i grubedrift I s. 121 f., 207 f.). H.W.

Mark kølnsk, vektenhet lik $1/2$ skålpund = 16 lodd à 4 kvintin. Som navnet sier, var mark kølnsk opprinnelig en lokal enhet, men i løpet av middelalderen ble den tatt i bruk over store deler av Europa. I Norge kom mark kølnsk inn ved at kølnsk vektstandard fra 1490-årene ble lagt til grunn for utmyntingen (se lybsk myntregning), og ved forordn. 1514 (Paus III s. 281f.) ble den påbudt ved veiing av gull og sølv. Påbudet ble gjentatt i 1541 og synes denne gang å ha fått stor gjennomslagskraft, også for andre vareslag (jf. bismervekt).

En er kommet fram til at mark kølnsk som myntvekt i Danmark og Norge tidlig i 1500-årene veide ca. 230 g, men senere i århundret og på 1600-tallet er det vanlig å regne med den vekten som ellers er alminnelig for mark kølnsk, 233,85 g. Forordn. 1. mai 1683 og 10. jan. 1698 innskrenket bruken av mark kølnsk slik at den heretter skulle være vektenhet for edle metaller, og regulerte samtidig vekten opp til 235,18 g. Lov av 28. juli 1824 fastholdt dette bruksområdet og justerte vekten til 233,994 g. Jf. skålvpekt III. (N. L. Rasmussen: Mark kölnisk, KLN XI sp. 433.) H.W.

*Hvem som er forfatter her klarer jeg ikke å finne tilbake til. Det er så mange år siden jeg fant dette.
HW er nok signatur til forfatter (Harald Winge?)*

¹ agende - kjørende

² Prom. = promulgere v. -ede. bringe til offentlighedens kundskab; bekendtgøre

³ **Envoje** – diplomatisk udsending; befuldmægtiget minister.

⁴ conjunctim adv. sammen, i fælleskab (med).

⁵ oppebørsel - modtagelse, indkrævning af ydelser på det offentliges vegne; opkrævning.